

Jaarverslag 2012

Gemeente
Leiderdorp

JAARVERSLAG 2012

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf 3

Leeswijzer 7

Programmaverantwoording 9

Programma 1 : Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs 10

1A Lokale gezondheidszorg 10

1B Wet maatschappelijke ondersteuning 12

1C Jeugdbeleid 15

1D Jeugdgezondheidszorg en preventief jeugdbeleid 17

1E Lokaal onderwijsbeleid 20

1F Onderwijshuisvesting 22

Programma 2 : Werk en Inkomen 27

2A Algemene bijstand 27

2B Wet sociale werkvoorziening (Wsw) 30

2C Vreemdelingenbeleid 32

Programma 3 : Kunst, Cultuur en Sport 35

3A Kunst en Cultuur 35

3B Sport 37

Programma 4 : Beheer openbare ruimte 41

4A Verkeer en vervoer 41

4B Water 43

4C Groenbeleid en regio 44

4D Openbaar Groen 46

4E Speelplaatsen 48

4F Riolering 50

4G Reiniging 51

Programma 5 : Wonen en Ondernemen 56

5A Ruimtelijke ordening 56

5B Woonbeleid 58

5C Economische zaken 60

5D Duurzaamheid 62

Programma 6 : Bestuur, Burgerzaken en Veiligheid 65

6A Algemene regionale samenwerking 65

6B Bestuur en dienstverlening 67

6C Openbare orde en veiligheid 69

6D Brandweer en rampenbestrijding 71

Programma 7 : Grondontwikkeling 75

7A Grondontwikkeling algemeen 75

7B Grondontwikkeling Centrumplan 76

7C Grondontwikkeling W4 79

Algemene dekkingsmiddelen 85

Inleiding 85

Wat hebben we bereikt? 85

Wat hebben we ervoor gedaan? 85

Wat heeft het gekost? 86

Paragrafen	89
Paragraaf 1 : Weerstandsvermogen	90
Paragraaf 2 : Onderhoud kapitaalgoederen	95
Paragraaf 3 : Bedrijfsvoering	103
Paragraaf 4 : Verbonden partijen	109
Paragraaf 5 : Grondbeleid	120
Paragraaf 6 : Financiering	124
Paragraaf 7 : Lokale heffingen	129

Deel 2 Jaarrekening **135**

Hoofdstukken	137
Hoofdstuk 1 : Algemene toelichting jaarrekening	137
Hoofdstuk 2 : Balans	140
Hoofdstuk 3 : Toelichting op de balans	142
Hoofdstuk 4 : Vaste activa	156
Hoofdstuk 5: Staat van reserves en voorzieningen	163
Hoofdstuk 6: Rekening van baten en lasten	174
Hoofdstuk 7: Financiële analyse per programma	179
Hoofdstuk 8: Single Information Single Audit (SISA)	185
Hoofdstuk 9: In control statement	189
Hoofdstuk 10: Controleverklaring	191
Bijlagen	193
Bijlage 1 : Conversietabel product-programma	194
Bijlage 2 : Bestuur en organisatie	199
Bijlage 3 : Kerngegevens Leiderdorp	202
Bijlage 4 : afkortingenlijst	203

WOORD VOORAF

Een positief resultaat over 2012

De programmarekening 2012 sluit af met een positief jaarresultaat van € 2.091.318,27. In de programmarekening wordt verantwoording afgelegd over de plannen en voornemens uit de programmabegroting 2012. Graag willen wij een aantal voor 2012 kenmerkende gebeurtenissen aan u meegeven voordat u het volledige boekwerk gaat lezen.

Mijlpalen 2012

Laila Driessen-Jansen nieuwe burgemeester Leiderdorp

Op 14 januari is Laila Driessen-Jansen door de commissaris van de Koningin de heer J. Franssen beëdigd als burgemeester van Leiderdorp. Dat gebeurde onder grote belangstelling tijdens de allereerste raadsvergadering in het nieuwe gemeentehuis aan de Willen-Alexanderlaan.

Eerste Leiderdorpse Vrijwilligersprijs

Na de installatie van de burgemeester vond in het atrium van het gemeentehuis de nieuwjaarsreceptie plaats. Voor de eerste keer werd de Vrijwilligersprijs uitgereikt. Burgemeester Driessen zette de ruim 230 vrijwilligers van Verpleeghuis Leythenrode in het zonnetje.

Leiderdorp ook op Social Media

Vanaf januari is het nieuws van de gemeente Leiderdorp ook te volgen via Twitter en Facebook. Dagelijks ontvangen inwoners het laatste nieuws van de gemeente Leiderdorp op hun tablet, telefoon of pc. Van leuke berichten over activiteiten in het Milieu Educatief Centrum tot aan belangrijke berichten over bijvoorbeeld de werkzaamheden aan de A4.

Afdalen in verdiepte tunnelbak A4

Op zaterdag 18 februari hadden alle Leiderdorpers de kans om de eerste verdiepte tunnelbak van de A4 te bekijken en er door heen te lopen. De belangstelling was erg groot. De bezoekers waren onder de indruk van de grootte van de bak en het vele en hoogstaande werk van de Combinatie A4 Burgerveen-Leiden. In de nacht van 2 op 3 maart werd de A4 geopend voor drie rijbanen richting Den Haag. Vier weken later gingen ook de drie rijbanen richting Amsterdam open.

Gemeenteraad organiseert Politiek Café

De gemeenteraad organiseerde in 2012 twee politieke cafés. De raadsleden gingen in gesprek met inwoners van Leiderdorp over de toekomst van ons dorp en over de inrichting van de Engelendaal; zo blijven zoals de weg nu is, een tweebaansweg, of versmalling naar een eenbaansweg met rotondes op de kruisingen?

Opening gemeentehuis

De gemeenteambtenaren hadden op 2 januari hun intrek genomen in het nieuwe gemeentehuis. Het gebouw werd op 24 maart officieel geopend door wethouder Michiel van der Eng, de burgemeester en de commissaris van de Koningin, de heer Franssen. De opening was spectaculair; op de loopbrug boven het atrium vertoonden twee acrobaten hun kunsten. 's Middags konden alle Leiderdorpers het nieuwe gemeentehuis komen bekijken. Het was gezellig druk, ruim 2500 bezoekers konden wij verwelkomen.

Jongeren hebben eigen honk

Wethouder Leo Maat opende op 29 maart het jongerencentrum Dwars. Door een ingrijpende renovatie van het jeugdhonk in de Bloemerd, heeft de jeugd nu zijn lang verwachte jongerencentrum. De gemeente heeft het gebouw opgeknapt en het Sociaal Cultureel Werk zorgde zelf voor geld voor de inrichting.

Bibliotheek op zondag open en ook weer dicht

Vanaf begin januari was de bibliotheek bij wijze van experiment open op zondagmiddag en daarvoor in de plaats dicht op dinsdagmiddag. De zondag bleek niet genoeg extra bezoekers te trekken. Vanaf 1 mei is alles weer teruggedraaid; open op dinsdagmiddag en dicht op zondagmiddag.

Laatste steen brede school oude dorp

Nadat op 5 oktober 2011 feestelijk de eerste paal werd geslagen, werd op 21 mei de eerste steen gelegd door wethouder Kees Wassenaar samen met de vijfjarige Chaska Pouwels, leerlinge van de Kastanjelaanschool. In oktober 2012 opende de eerste brede school in Leiderdorp haar deuren.

Munnikkenmolen verhuisd; molen op zoek naar wind

Door alle veranderingen in het gebied rond de Munnikkenmolen aan de Persant Snoepweg, heeft het gemeentebestuur besloten om de Munnikkenmolen te verplaatsen. De molen ving op de plek waar de molen meer dan 120 jaar heeft gestaan te weinig wind om nog te kunnen draaien. In de nacht van 9 op 10 mei is de molen deel voor deel gedemonteerd en op een boot verplaatst naar zijn nieuwe onderkomen in de Munnikkenpolder.

Toekomstvisie

Leiderdorpers konden op 29 augustus meedenken, meepraten en suggesties doen voor over hoe Leiderdorp er in 2025 moet uitzien. Eerder hadden al 455 inwoners mee gedaan aan het burgerpanel over dit onderwerp. Burgemeester Laila Driessen nam het initiatief voor deze discussie die zij ook al verschillende keren met het gemeentebestuur had gevoerd. De Toekomstvisie Leiderdorp 2025 is in december door de gemeenteraad goedgekeurd.

Start aanleg Groene Schans

Op 12 september was de officiële start van de aanleg van de Groene Schans, het park in de wijk 't Heerlijk Recht. Wethouder Michiel van der Eng markeerde deze gebeurtenis samen met de heer Overloop, voorzitter van de werkgroep De Groene Schans, door samen een champagnefles tegen een ooievaarspaal te gooien. Het ontwerp voor het park is in goed overleg met de omwonenden tot stand gekomen.

De polder in!

Woensdag 26 september 2012 werd het officiële startschot gegeven voor de inrichting van de Boterhuispolder als recreatiegebied. Wethouders Herbert Zilverentant van Leiderdorp en Kees van Velzen van Teylingen en hoogheemraad van Rijnland Pieter Hellinga onthulden het bouwbord langs de Oude Spoorbaan in Leiderdorp. In de Boterhuispolder komen fiets- en wandelpaden, natuurvriendelijke oevers, kanosteigers, visvijver en vissteigers, picknicktafels en informatieobjecten die het verhaal van de polder vertellen.

Pannenkoekenboerderij De Hooiberg verhuist, weg vrij voor Ikea

De eigenaar van pannenkoekenboerderij De Hooiberg in Leiderdorp en de gemeente Leiderdorp zijn tot overeenstemming gekomen over een nieuwe locatie. Op 9 november 2012 zijn de overeenkomsten voor de verplaatsing van de pannenkoekenboerderij getekend. De pannenkoekenboerderij verhuist naar het Ghoybos in de gemeente Kaag en Braassem. Met de verhuizing van de pannenkoekenboerderij komt de weg vrij voor Ikea om zich in Leiderdorp te vestigen.

Vernieuwde milieustraat

Wethouder Leo Maat opende op 10 december de vernieuwde milieustraat door de eerste bezoeker een handje te helpen met het weggooien van oud hout. De nieuwe milieustraat is een stuk gebruiksvriendelijker geworden; vanaf een verhoogd bordes kunnen de bezoekers hun spullen van bovenaf in containers gooien.

Vernieuwde detailhandelsvisie

Op 2 juli 2012 heeft de gemeenteraad het Gemeentelijk detailhandelsbeleid 2012-2016 vastgesteld. In deze beleidsnota wordt ingegaan op de structuur van de winkel- en detailhandelsgebieden van Leiderdorp.

Renovatie tennispark de Munnik gestart

Nadat de raad in februari accoord is gegaan met een financiële bijdrage is de renovatie van Tennispark de Munnik in oktober gestart. De oplevering is in 2013.

295.000 euro retour ontvangen van ministerie

Na veelvuldig overleg met het ministerie van Sociale Zaken is het gelukt om het in 2011 als verlies genomen bedrag van € 295.000 inzake rechtmatig bestede participatiegelden alsnog terug te ontvangen.

Kwaliteitsverbetering

Bij het opstellen van de begroting 2012 is een kwaliteitsslag gemaakt bij het beschrijven van de doelen en activiteiten. Onder andere door het introduceren van een tabel met alle doelen en activiteiten. Deze jaarrekening is de eerste jaarrekening die hierover verantwoordt. Naar onze mening heeft deze ingeslagen weg ervoor gezorgd dat de kwaliteit van deze jaarrekening op het terrein van de doelen en activiteiten is verbeterd.

Gemeente Leiderdorp in control

In deze jaarrekening treft u voor het eerst een in control statement aan in hoofdstuk 9. In deze verklaring wordt door het college toegelicht op basis waarvan de conclusie 'Leiderdorp in control' getrokken kan worden. Vervolgens heeft uw accountant de controle op de jaarrekening uitgevoerd en voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid een goedkeurende verklaring afgegeven bij deze jaarrekening.

In het kader van het financieel toezicht van de provincie dient de jaarrekening in materieel evenwicht te zijn. Materieel evenwicht betekent dat er geen incidentele baten worden ingezet voor structurele lasten. Dit is voor deze jaarrekening van toepassing.

De toekomst

Het weerstandsvermogen van de gemeente Leiderdorp is opnieuw gekwalificeerd als uitstekend. De doorrekening van het vastgestelde meerjarenbeeld is als ruim voldoende gekwalificeerd. Dit neemt echter niet weg dat de financiële toekomst voor Leiderdorp lastig blijft. De financiële kadernota 2014-2017 die voor dezelfde raadsvergadering ter bespreking is geagendeerd gaat hier verder op in.

Leiderdorp, 4 juni 2013

College van burgemeester en wethouders van Leiderdorp

LEESWIJZER

Dit jaarverslag bestaat uit twee delen. In het eerste deel – de Programmaverantwoording – wordt verantwoording afgelegd over de 7 programma's zoals deze in de begroting 2012 beschreven zijn. Een programma is een samenhangend geheel van taakvelden. De groepering zoals deze in 2012 is gehanteerd is in 2011 vastgesteld door de gemeenteraad.

Evenals in de begroting worden de programma's beschreven volgens een vaste opzet.

Na een korte inleiding volgt een overzicht van de doelen, activiteiten en de prestatie-indicatoren.

Vervolgens wordt onder het kopje "Wat hebben we bereikt?" gerapporteerd of en in welke mate de in de begroting gestelde doelstellingen behaald zijn. De inspanningen die verricht zijn om de doelstellingen te behalen, worden beschreven onder "Wat hebben we ervoor gedaan?".

Bovenstaande vragen worden per subprogramma behandeld. Daarnaast wordt onder "Wat heeft het gekost?" verantwoording afgelegd over de verschillen tussen begroot na wijziging en de werkelijke baten en lasten voor bedragen groter dan € 50.000.

In het onderdeel Paragrafen wordt gerapporteerd over thema's die een dwarsdoorsnede van de programmaverantwoording geven. Voorbeelden hiervan zijn bedrijfsvoering, onderhoud kapitaalgoederen en het weerstandsvermogen. De wetgever stelt in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zeven paragrafen verplicht.

Deel 2 van het jaarverslag bestaat uit de financiële jaarrekening, waarin verantwoording wordt afgelegd over de financiën van de gemeente. De verantwoording betreft onder andere de balans, de toelichting op de balans en de financiële analyse.

Als laatste wordt dit boekwerk afgesloten met een viertal bijlagen.

PROGRAMMAVERANTWOORDING

Programma 1 : Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs

1A Lokale gezondheidszorg

Inleiding

Op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg), heeft de gemeente de taak door middel van preventieve activiteiten een gezondere fysieke en sociale leefomgeving voor burgers te creëren. Hierbij willen wij bij onze burgers een gezondere levensstijl stimuleren.

In 2012 zijn diverse activiteiten uitgevoerd op de speerpunten die genoemd zijn in het lokaal gezondheidsbeleid 2008-2012. De periode van de vorige beleidsnota loopt in 2012 af. Eind 2012 is daarom gewerkt aan een nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid voor de periode 2013-2016 en is de nota 2008-2012 geëvalueerd. De nieuwe nota is in mei 2013 door de gemeenteraad vastgesteld. Door het Rijk zijn voor de nieuwe beleidsperiode landelijk de volgende speerpunten gefomuleerd: alcohol-, roken-, depressie-, overgewicht- en eenzaamheidspreventie en bewegen in de buurt. Het gezondheidsbeleid richt zich met name op een drietal groepen: kinderen en jongeren, mensen met een laag sociaal economische status en ouderen. In het nieuwe lokale gezondheidsbeleid zullen de speerpunten lokaal verder worden uitgewerkt, waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de activiteiten van de GGD en andere organisaties. Voor het nieuwe lokaal gezondheidsbeleid, dat in mei 2013 zal worden voorgelegd aan de gemeenteraad kan nog geen Smartdoel(en), activiteiten en prestatieindicatoren worden aangegeven. In deze jaarrekening wordt daarom teruggekeken naar de eerder geformuleerde smartdoelstellingen uit de lokaalgezondheidsbeleid 2008-2012.

Doel	Een gezondere fysieke en sociale omgeving voor burgers en stimuleren van een gezonde levensstijl			
SMART doel	1. In beleidsperiode 2008-2012 het ziekteverzuim op scholen van 35% in 2008 met 5 % verminderen.	2. In 2012 rookt minder dan 10% van de jongeren (12-17 jaar).	3. Het aantal jongeren dat voldoende beweegt neemt 2012 ten opzichte van peiljaar 2008 toe naar 28% en het aantal ernstig overgewicht (1,6%) neemt niet verder toe.	4. In 2012 drinkt minder dan 50% van de jongeren 12-17 jaar en minder dan 87% van de groep 18-26 jarigen alcohol.
Activiteiten 2012	1.1 Extra onder de aandacht brengen van meldingsprotocol.	2.1 Publieksvoorlichting intensiveren.	3.1 Actieplan bewegen opstellen.	4.1 Publieksvoorlichting.
	1.2 Regionaal bespreken van aanpak terugdringen ziekteverzuim.	2.2 "Niet roken" als sociale norm instellen.	3.2 Publieksvoorlichting op risico's overgewicht.	4.2 Promotie bestaand aanbod op norm: "geen alcohol onder de 16 jaar".
Prestatie-indicator	Percentage ziekteverzuim in jeugdmonitor van GGD (1x per 4 jaar gemeten).	Percentage rokende jongeren in leeftijd 12-17 jaar in jeugdmonitor van GGD (1x per 4 jaar gemeten).	Percentage jongeren dat beweegt en ernstig overgewicht heeft in jeugdmonitor van GGD (1x per 4 jaar gemeten).	Percentage jongeren dat alcohol drinkt in jeugdmonitor van GGD (1x per 4 jaar gemeten).

In 2012 wordt een nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid voor de periode 2013-2017 opgesteld. De nota is in mei 2013 vastgesteld in de raad.

Wat hebben we bereikt?

Met het lokale gezondheidsbeleid willen we een gezonde fysieke en sociale omgeving voor burgers creëren en een gezondere leefstijl stimuleren. De gemeente financiert de GGD voor het uitvoeren van de Wet op de Publieke gezondheid (Wpg) en levert een bijdrage aan Rivierduinen (Geestelijke Gezondheidszorg) voor de organisatie van gerichte preventieve activiteiten op het terrein Openbare Geestelijke gezondheidszorg.

In 2012 zijn afspraken gemaakt met het Regionaal Bureau Leerplicht en het onderwijs over de meldingen van verzuim. Hierin is een duidelijke verbetering te zien ten opzichte van eerdere jaren. Op het gebied van gezondheidsbevordering en het stimuleren van gezond gedrag zijn door de GGD diverse activiteiten aangeboden en op scholen uitgevoerd. Het Sport Servicepunt en het

Sociaal cultureel werk hebben diverse beweegactiviteiten uitgevoerd die bijdrage aan het gezond bewegen van de Leiderdorpse jeugd.

Om op het gebied van overgewicht, alcohol, roken en drugs aan te kunnen geven wat we hebben bereikt dienen wij zicht te hebben op de uitkomsten van de gezondheidsmonitoren van de GGD. Deze worden één keer in de vier jaar uitgevoerd onder jongeren, volwassenen en ouderen. In 2012 is een peiling onder volwassenen uitgevoerd. De gegevens worden in 2013 gepubliceerd. In 2013 wordt een peiling onder jongeren uitgevoerd die in 2014 naar verwachting zal worden gepubliceerd.

Wat hebben wij ervoor gedaan?

Ziekteverzuim

Om het ziekteverzuim te verminderen:

- is in het lokaal educatief agenda overleg met scholen en Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) van 10 mei 2012 afgesproken dat het RBL het meldingsprotocol en het belang van melden van geoorloofd verzuim onder de aandacht brengt bij scholen.

Roken

Om het rookgedrag onder jongeren te verminderen is in 2012:

- door de GGD het bestaand aanbod voor preventie van roken gepromoot.

Bewegen en overgewicht

Om overgewicht tegen te gaan en bewegen te promoten onder jongeren is in 2012:

- door de GGD het bestaand aanbod voor voeding en beweging gepromoot;
- is een schoolfruitprogramma bij een school uitgevoerd (minimaal 2 maal per week fruit/groenten eten als 10-uurtje);
- is het voedingsprogramma 'Ik (w)eeet het beter!' op scholen uitgevoerd;
- heeft het Sociaal cultureel werk diverse beweegactiviteiten georganiseerd, zoals voetbaltoernooien;
- heeft Sportfondsen Sportservicepunt diverse beweegactiviteiten georganiseerd, zoals schooltoernooien.

Alcohol en drugsgebruik

Om alcohol en drugsgebruik onder jongeren tegen te gaan is in 2012:

- door de GGD preventieprogramma's in voor het basisonderwijs (BAO) en het voortgezet- en speciaal onderwijs V(S)O ingezet;
- is de ouderavond Puberwereld op scholen georganiseerd.

Prestatie-indicatoren

In 2008 waren de laatst bekende gegevens ingevoerd conform de gezondheidsmonitor van de GGD HM. De prestatie-indicatoren zijn daarna niet meer gewijzigd, omdat nieuwe gegevens alleen op basis van deze gezondheidsmetingen bekend worden.

Een keer in de vier jaar wordt een peiling uitgevoerd onder jongeren, volwassenen en ouderen. In 2012 wordt een peiling onder volwassenen uitgevoerd. Gegevens worden in 2013 gepubliceerd. In 2014 worden de uitkomsten van de jongerenpeiling verwacht.

1B Wet maatschappelijke ondersteuning

Inleiding

Wij willen door middel van de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning burgers stimuleren zoveel mogelijk op eigen kracht te laten participeren in de samenleving. In oktober 2012 heeft de vaststelling van de mantelzorg- en vrijwilligersnota plaatsgevonden. In december 2012 is de Wmo beleidsnota 2013-2016 vastgesteld door de gemeenteraad.

De uitvoering van de Wmo willen wij vormgeven op een vijftal programma's:

1. Samenleven in buurt of wijk
2. Een veilige geborgen jeugd
3. Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorger
4. Meedoen makkelijker maken
5. Een vangnet voor iedereen.

Doel						
In 2012-2016 worden burgers door middel van de Wet maatschappelijke ondersteuning gestimuleerd om zo lang mogelijk de regie over het eigen bestaan te voeren. Dit doen zij door zoveel mogelijk op eigen kracht te participeren in de samenleving.						
SMART doel	1. Het bevorderen van samenleven in de buurten en wijken door het beschikbaar stellen van een budget voor burgerinitiatieven	2. Zie programma 1D jeugd gezondheidszorg/ preventief jeugdbeleid	3. In 2016 585 mantelzorgers met mantelzorgondersteuning bereikt hebben. Ondersteunen van vrijwilligerswerk	4. De algemene welzijnsvoorzieningen zijn voorliggend aan individuele voorzieningen. Het kostenniveau van de individuele voorzieningen mag zich jaarlijks gelijk ontwikkelen met de financiële stijging in de Wmo benchmark	5. Verbeteren en behouden van zorg, preventie en opvang wanneer mensen zelf niet langer de regie over hun eigen bestaan kunnen voeren.	
Activiteiten 2012	0.1 Eind 2012 besluit de gemeenteraad over het vierjarig Wmo beleid voor de perioden 2013-2016.					
Prestatie- indicator	Aantal initiatieven uit de straat, buurt en wijk is meer dan 3.	2. Zie programma 1D jeugd gezondheidszorg/ preventief jeugdbeleid	Jaarlijks neemt het aantal mantelzorgers die worden ondersteunt toe met 10% t.o.v van het vorige jaar. Mate waarin vrijwilligers zich ondersteund voelen(in 2014 gemeten)	Jaarlijks blijven de uitgaven op de individuele voorzieningen binnen de gemiddelde stijging die binnen de benchmark zichtbaar is bij vergelijkbare gemeenten	Terugdringen van aantal huisuitzettingen van 8 naar 6	

Wat hebben we bereikt?

1. Samenleven in buurten en wijken

In 2012 hebben diverse initiatieven plaatsgevonden. Zijkwartier heeft een draagvlak onderzoek uitgevoerd bij diverse lokale organisaties om gezamenlijk naar een Wmo agenda te komen voor de Schansen en de Dreven, waarbij de eigen kracht van burgers centraal staat. Dit initiatief zal in 2013 een vervolg kennen. Voorts zijn een aantal sport- en buurtactiviteiten gehonoreerd.

2. Een veilige en geborgen jeugd (zie programma 1D)

3. Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers

In 2012 is het vrijwilligersbeleid en het mantelzorgbeleid in oktober vastgesteld. Er is een website voor mantelzorgers gelanceerd en een mantelzorgkaart gemaakt. Meerdere organisaties ondersteunen samen vanuit hun eigen kennis en deskundigheid een scala aan mantelzorgers. De komende jaren zal jaarlijks extra aandacht worden besteed aan een specifieke groep mantelzorgers en het aantal mantelzorgers dat van de ondersteuning gebruik maakt, worden vergroot. Ook het vrijwilligerswerk heeft eind 2012 een impuls gekregen. Voor de tweede keer is een vrijwilligersprijs uitgereikt. Dit jaar aan zelfs drie organisaties. Er is in 2012 gestart met de voorbereidingen van een beursvloer, waarin met gesloten beurzen vrijwillige diensten worden uitgewisseld tussen ondernemers en vrijwilligersorganisaties. Ter voorbereiding op 2013 worden afspraken gemaakt met Idoe voor het opzetten van een digitale vacaturebank en het leveren van steun/advies aan vrijwilligers en organisaties.

4. Meedoen makkelijker maken

In 2012 is een start gemaakt met de Kanteling. Een nieuwe werkwijze bij het helder krijgen van de vraag van een client. Diverse organisaties hebben gezamenlijk een proeftuin voorbereid. Waarbij verschillende organisaties 'het gesprek' met de client aan gaan om zijn vraag/probleem helder te krijgen en het gewenste resultaat vast te stellen. De proeftuin wordt vanaf januari tot maart 2013 gestart.

5. Een vangnet voor iedereen

In 2012 is met een aantal belangrijke partners gewerkt aan een convenant voorkoming huisuitzetting. Deze zal in 2013 worden ondertekend. Regionaal is eind 2012 een start gemaakt met het formuleren van een regionale visie huiselijk geweld. Dit in verband met recente wetswijzigingen. In 2012 is een regionale visie verslavingspreventie opgesteld. Met name gericht op het terug brengen van alcoholgebruik onder jeugdige gebruikers. In 2013 zal in samenhang met de wijzigingen in de drank- en horeca wetgeving verder worden uitgewerkt, zowel lokaal en regionaal.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1 Wmo beleidsnota

In 2012 hebben wij gewerkt aan het tot stand komen van ondersteunende maatregelen voor mantelzorgers en vrijwilligers. De beide beleidsnota's zijn vastgesteld en de eerste concrete actiepunten (zoals de mantelzorgkaart en website, vrijwilligersprijs) uit dit beleid zijn eind 2012 opgepakt. In 2013 zullen de actiepunten uit de Wmo nota (organiseren platformbijeenkomsten, werkgroep verzorgd wonen e.d) worden opgepakt.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin heeft in 2012 voor het eerst een geheel jaar gedraaid. Hierdoor kan teruggekeken worden op de eerste ervaringen hiermee (zie verder programma 2B).

In 2012 hebben we ook gewerkt aan de Wmo-beleidsnota voor de komende periode van 2013-2016. De visie in de beleidsnota en de actiepunten zijn zo opgesteld dat zij een basis vormen voor de nieuwe taken en verantwoordelijkheden die in kader van het Regeerakkoord Rutte II overkomen naar de gemeente. Zo is er in dit kader gestart met de Kanteling, waarbij met diverse partners een proeftuin wordt uitgevoerd in het voeren van het gesprek.

Voor 2015 komt niet alleen de extramuraal begeleiding vanuit de AWBZ naar gemeenten, maar ook de persoonlijke verzorging. In 2012 is in dit kader regionaal gewerkt aan het starten van een visietraject hierop.

De decentralisaties staan eind 2012 weer sterk op de agenda. De voorbereidingen zijn na het Regeerakkoord Rutte II (oktober 2012) binnen Holland Rijnland weer op volle kracht van start gegaan.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Aantal buurtinitiatieven	n.v.t.	n.v.t.	3	4
Bereik mantelzorgers	n.v.t.	n.v.t.	400	n.n.b.
tevredenheidscijfer ondersteuning vrijwilligers (1e meting vindt in 2014 plaats)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale uitgaven Wmo individuele voorzieningen conform benchmark 2012 (waarin de gegevens van 2011 worden gemeten)	n.v.t.	134,35		n.n.b.*
a. hulp bij het huishouden	n.v.t.	68,01		n.n.b.*
b woningaanpassingen/ hulpmiddelen	n.v.t.	66,34		n.n.b.*
Aantal huisuitzettingen	6	8	8	8

* gegevens komen in het WMO benchmark rapport (juli 2013) beschikbaar

1C Jeugdbeleid

Inleiding

Wij willen ontwikkelingsmogelijkheden bieden voor jongeren in de vrije tijd. Door het stimuleren van de deelname aan vrijetijdsactiviteiten en het door jongeren zelf organiseren van activiteiten, willen wij de participatie vergroten. Het is daarom belangrijk om een gevarieerd aanbod aan zinvolle vrijetijdsvoorzieningen voor jeugdigen in Leiderdorp te behouden.

De doelen in dit subprogramma hebben een nauwe relatie met de subprogramma's: lokale gezondheidszorg, Wmo, jeugdgezondheidszorg en preventief jeugdbeleid, lokaal onderwijsbeleid, sport.

Doel	De ontwikkelingskansen voor jongeren vergroten door het verhogen van participatie, het stimuleren van deelname aan en het zelf laten organiseren van activiteiten in de vrije tijd van jongeren.		
SMART doel	1. Verhogen van de deelname van Leiderdorpse jongeren van 12-18 jaar aan activiteiten georganiseerd door maatschappelijke organisaties.	2. Stimuleren van het zelf laten organiseren van activiteiten door de jeugd.	3. Verhoging van de participatie van jongeren aan het beleidsproces om het (jeugd)beleid beter te laten aansluiten bij de behoeften van de doelgroep.
Activiteiten 2012	1.1 Ondersteunen van maatschappelijke organisaties voor de uitvoering van jeugdactiviteiten (via het subsidieprogramma) 1.2 Vierjaarlijkse jongerenpeiling, vanaf 2012 om te toetsen of vrijetijdsvoorzieningen voor jongeren voldoen aan de behoefte van de doelgroep	2.1 Prestatieafspraken met Sociaal Cultureel werk maken over jeugdparticipatie.	3.1 In 2012 een jeugddebat/ discussiemoment/ dialoog organiseren tussen jongeren. 3.2 Nieuwe jeugdnota opstellen in 2012.
	1.3 Promotie van de declaratieregeling 'cultuur, educatie en recreatie' in het kader van het minimabeleid.	2.2 Het gebouw Dwars&Zo verbouwen tot een jongerencentrum waar in 2012 jeugdactiviteiten door jongeren zelf georganiseerd plaatsvinden. 2.3 In 2012 het project 'jeugdparticipatie binnen het CJG' uitvoeren.	3.3 In 2012 het project 'jeugdparticipatie binnen het CJG' uitvoeren.
Prestatie-indicator		Aantal jongeren dat actief is als vrijwilliger bij het Sociaal Cultureel Werk.	Aantal jongeren tussen de 14-18 jaar dat actief participeert bij de totstandkoming van jeugdbeleid.

Wat hebben we bereikt?

1. Verhogen deelname aan jeugdactiviteiten

Met de vierjaarlijkse jongerenpeiling wordt de deelname aan activiteiten gemeten. Deze peiling is in april 2012 uitgezet. Hieruit blijkt dat op dat moment 98% van de Leiderdorpse jongeren deelneemt aan een vorm van vrijetijdsbesteding op het gebied van bewegen, lezen en culturele activiteiten.

Ten opzichte van 2011 zijn activiteiten van het Sociaal Cultureel werk in 2012 door meer jongeren bezocht. In 2011 zijn de activiteiten van SCw 945 keer bezocht, in 2012 is dit 1312. Activiteiten zoals disco en het C.JG-participatieproject hebben aan deze ontwikkeling bijgedragen.

2. Stimuleren zelfgeorganiseerde jeugdactiviteiten

Het nieuwe jongerencentrum biedt jongeren allerlei faciliteiten voor verschillende activiteiten. Het Sociaal Cultureel werk wil jongeren activeren om zelf te organiseren en begeleidt hen hierbij. Deze ontwikkeling is al in gang gezet. Zo heeft een jongere een graffitiworkshop gegeven. Ook heeft een groepje jongeren een badmintontoernooi georganiseerd en een ander groepje een talentavond.

3. Jeugdparticipatie bij beleidsontwikkeling

Het mediapodium bood jongeren een platform om te laten zien welke onderwerpen voor hen van belang zijn. De evaluatie van het mediapodium liet zien dat dit niet het juiste instrument is om deze doelstelling te behalen. In de ontwikkeling van de nieuwe jeugdnota is gezocht naar een ander instrument. Het trendteam is hier als middel om participatie bij beleid te realiseren als beste optie uitgekomen. In 2013 wordt dit team opgericht. Het trendteam, bestaande uit een groep van acht tot tien jongeren in de leeftijdscategorie van 14 tot en met 18 jaar, komt regelmatig bij elkaar om met de gemeente in gesprek te gaan. Het doel is dat er per jaar tenminste één realiseerbaar initiatief uit voortkomt.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Financiële ondersteuning jeugdorganisaties

Diverse organisaties die zich bezighouden met jeugdactiviteiten hebben voor het jaar 2012 een subsidie ontvangen. Dit betreft de Toneelvereniging Leiderdorp, het Milieu Educatief Centrum, de Stichting Scouting Leiderdorp, de Stichting Vakantiepas, de Stichting Kinderkoor Alles Kids en de Stichting Schooltuinen.

1.2 Jongerenpeiling

De peiling is in maart 2012 uitgezet. De verwerking en analyse zijn uitgevoerd. De uitkomsten van de jongerenpeiling zijn in de jeugdnota verwerkt. Deze nota is in het laatste kwartaal opgeleverd en in de raadsvergadering van december 2012 vastgesteld.

1.3 Promoten declaratieregeling minimabeleid

De promotie van de regeling heeft plaatsgevonden via de uitvoeringsorganisatie sociale zaken.

2.1 Prestatieafspraken jeugdparticipatie SCW

Met het Sociaal Cultureel werk zijn afspraken gemaakt over de doelen die zijn nastreefden in 2012. Het bereik unieke aantal kinderen, het bereik van de deelnemers door tienerwerk en het aantal uren ambulant jongerenwerk zijn meetpunten. Voor het jaar 2013 zijn prestatieafspraken gemaakt waarin onder andere de uit te voeren activiteiten en het na te streven aantal deelnemers zijn opgenomen.

2.2 Realisatie jongerencentrum

Het jongerencentrum is op 29 maart 2012 officieel geopend. Het Sociaal Cultureel werk heeft jongeren gestimuleerd om activiteiten te bedenken en te organiseren. Daarnaast is er aandacht geweest voor de evaluatie van de activiteiten om de aansluiting op de interesses van de jongeren te bewaken.

2.3 + 3.3 Jeugdparticipatie binen het CJG

Dertien jongeren hebben deelgenomen aan het jeugdparticipatieproject. Nadat zij als voorlichter zijn getraind hebben zij leeftijdsgenootjes voorlichting gegeven over verschillende CJG-gerelateerde onderwerpen.

3.1 Het organiseren van een jeugddebat/discussiemoment/dialogo tussen jongeren

In november heeft, aansluitend bij de themaweek 'dag van de dialoog' een bijeenkomst tussen jong en oud Leiderdorp plaatsgevonden. Deze bijeenkomst is in samenwerking met middelbare school Visser 't Hooft georganiseerd. Een groepje jongeren heeft in het kader van een maatschappelijke stage met diverse stellingen en de presentatie hiervan vorm en inhoud aan de bijeenkomst gegeven.

3.2 Nieuwe jeugdnota opstellen in 2012

De nieuwe jeugdnota is ontwikkeld en opgeleverd. In december 2012 heeft de raad deze nota vastgesteld.

3.3 Jeugdparticipatie binnen het CJG

(Zie 2.3)

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Aantal jongeren dat deelneemt aan het participatieproject in het CJG*	NB	-	13	13
Aantal jongeren tussen de 14-18 jaar dat actief participeert bij de totstandkoming van jeugdbeleid**	NB	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

* Het CJG participatieproject is in 2012 gestart. ** Het beleid waarmee dit tot uitvoering komt is eind 2012 vastgesteld. De eerste resultaten zijn beschikbaar in 2013

1D Jeugdgezondheidszorg en preventief jeugdbeleid

Inleiding

De stelselwijziging *Zorg voor Jeugd, ofwel de transitie Jeugdzorg*, is een belangrijk onderwerp voor de komende jaren. In deze transitie is sprake van het overdragen van de verantwoordelijkheid voor en financiering van alle jeugdzorg van provincie naar gemeenten. De gemeenten worden hierdoor inhoudelijk, financieel en uitvoeringstechnisch verantwoordelijk voor alle zorg voor jeugd die nu onder het Rijk, de provincies, de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en de Zorgverzekeringswet (Zvw) valt. In de periode 2013-2015 zullen wij de nodige voorbereidingen voor de transitie moeten treffen. Bureau jeugdzorg verdwijnt als toegangspoort voor de jeugdzorg. Wij willen binnen de wettelijke kaders zorgen voor verbetering en versterking van de aansluiting tussen het lokaal (preventieve) jeugdbeleid, jeugdzorg en gezinsondersteuning om instroom in de geïndiceerde jeugdzorg te voorkomen. Dit door ouders, opvoeders en jeugdigen van 0 t/m 23 jaar ondersteuning te bieden bij opvoeden en opgroeien. Daarvoor willen we het aanbod aan preventieve (voorliggende) voorzieningen in stand houden en het Centrum voor jeugd en gezin (CJG) transitieproof maken.

De doelen in dit subprogramma hebben een nauwe relatie met de subprogramma's: jeugdbeleid, lokaal onderwijsbeleid, lokale gezondheidszorg, Wmo.

Doel	De instroom in de geïndiceerde jeugdzorg voorkomen door versterking van de ketenaanpak en het bieden van opvoed- en opgroei-ondersteuning.		
Smartdoel	1. In 2015 is het aanbod in het kader van de vijf gemeentelijke functies lokaal preventief jeugdbeleid integraler en versterkt t.o.v. 2009.	2. In 2012 is het aanbod aan (lokale) opvoed- en opgroei ondersteuning divers en sluit aan bij de behoeften van de doelgroep.	3. Doorontwikkelen CJG.
Activiteiten 2012	1.1 Ondersteunen van maatschappelijke organisaties voor de uitvoering van opvoed- en opgroei-ondersteuning.	2.1 Ondersteunen van maatschappelijke organisaties voor de uitvoering van opvoed- en opgroei-ondersteuning.	3.1 Opzetten registratiesysteem in het CJG.
		2.2 Inkopen van maatwerkproducten Jeugdgezondheidszorg bij de RDOG HM.	3.2 Koppeling CJG en ZAT's
Prestatie-indicator	Het percentuele aantal indicaties door Bureau Jeugdzorg is in 2015 t.o.v. 2009 met 0,5% verminderd.		

Wat hebben we bereikt?

1. Versterken aanbod vijf gemeentelijke functies preventief jeugdbeleid

Vanaf september 2011 hebben wij een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het CJG geeft uitvoering aan de gemeentelijke Wmo op het gebied van het preventieve jeugdbeleid: informatie en advies, signalering, toeleiding naar hulpaanbod, licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg. Het CJG omvat het consultatiebureau, (jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar), de jeugdarts (jeugdgezondheidszorg 4-19 jaar), het jeugdmaatschappelijk werk en het opvoedbureau. De samenwerking, keten tussen de diverse disciplines op het terrein van het preventief jeugdbeleid is versterkt en er is een laagdrempelige voorziening voor ouders, jeugdigen en opvoeders waar men terecht kan met vragen over de opvoeding. Ook digitaal wordt hierin voorzien door het virtueel Centrum voor jeugd en gezin.

2. Divers en (vraaggericht) aanbod opvoed- en opgroeiondersteuning.

Leiderdorp beschikt over een divers en uitgebreid aanbod op het terrein van opvoed- en opgroei ondersteuning. Ouders en opvoeders kunnen preventief door een divers aanbod worden ondersteund. Hierdoor kunnen soms duurdere en zwaardere vormen van hulpverlening voorkomen worden.

3. Versterken (transitieproof maken) CJG

Het CJG heeft na de start in september 2011 in 2012 voor het eerst een heel jaar gedraaid. De gegevens over het eerste jaar worden nog geïnventariseerd. Voor 1 april 2013 zal de gemeenteraad over de eerste resultaten en prestaties van het CJG worden geïnformeerd. In 2012 is regionaal een bedrijfsplan voor de doorontwikkeling CJG vormgegeven. Deze kan de komende tijd vertaald worden naar concrete lokale actiepunten. De actiepunten moeten voor de transitie op 1 januari 2015 worden uitgevoerd. De lokale vertaling in actiepunten zal in 2013 worden uitgewerkt.

Prestatie-indicator

	Resultaat in 2012
% ouders en jongeren dat CJG weet te vinden en weet wat ze er kan halen	32%. Daarbij werd het CJG vooral met 'problemen' en 'jeugd' geassocieerd
Aantal bezoekers: nu nog per 'discipline', geregistreerd in 2012	CJG bezoekersbalie (spontane inloop) 200 GGD 0-4 jaar 4.212 GGD 0-4 jaar huisbezoeken 521 GGD 4-19 PGO 1.002 GGD 4-19 op indicatie derden en verwijzing 460 Bureau Jeugdzorg lopende zaken 307 Kwadraad spreekuren 264 Kwadraad begeleidingstrajecten 426 cursussen en themabijeenkomsten 77
Overige contacten	Aantal telefoontjes <i>juli tot en met december</i> 3.676 Unieke bezoekers website Leiderdorp 3.735

Toelichting op de cijfers

- GGD 0-4: Dit zijn de standaardcontactmomenten zuigelingen en peuters, contactmomenten op indicatie, bezoekers van de inloopsprekuren, de bezoeken alleen voor vaccinaties en verwijzingen.
- GGD 0-4 huisbezoeken: Dit zijn de standaard huisbezoeken bij bijvoorbeeld pasgeborenen (verpleegkundige), screenings huisbezoeken en huisbezoeken op indicatie.
- GGD 4-19 PGO: Dit zijn de screenings en periodieke gezondheidsonderzoeken in groep 2 en groep 7, het voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs.
- Bureau Jeugdzorg: Dit zijn lopende trajecten bij BJZ. Er waren in 2012 110 nieuwe aanmeldingen, een deel hiervan is vanuit het CJG aangemeld.
- Kwadraad spreekuren en begeleidingstrajecten: Het betreft hier cliënten in traject. Korte contactmomenten worden nog niet geregistreerd.
- Telefoon: Dit het aantal telefoontjes dat in *een half jaar* tijd is geregistreerd op het telefoonnummer 088-CJGADVIES en hebben betrekking op de regio Zuid-Holland Noord. Deze cijfers worden niet per gemeente uitgesplitst.
- Het aantal unieke bezoekers is het aantal bezoekers dat in een bepaalde periode, in dit geval 2012, slechts één keer geregistreerd wordt als bezoeker ongeacht het aantal keren dat zij bezoeken. Het cijfer heeft alleen betrekking op www.cjgleiderdorp.nl

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 + 2.1 Ondersteuning organisaties voor opvoed- en opgroeiondersteuning

In 2012 is vooral geïnvesteerd in de samenwerking tussen de verschillende partners binnen het CJG en het vergroten van de bekendheid van het CJG. We subsidieerden Kwadraad voor de uitvoering van onder andere het jeugdmaatschappelijk werk op scholen. We continueren de uitvoering aan het opvoedingsondersteuningsprogramma Home Start.

2.1 Versterken aanbod vijf gemeentelijke functies preventief jeugdbeleid

De vijf gemeentelijke functies preventief jeugdbeleid, informatie en advies, signalering, toeleiding naar hulp, lichte pedagogische hulp en coördinatie zorg worden door het CJG gewaarborgd. Het aanbod zal meer worden afgestemd op de visie van de transitie die in 2012 met het maatschappelijk veld is opgesteld. Jeugdhulp moet zo preventief mogelijk, zo dicht mogelijk bij huis en zo snel mogelijk, samen met ouders en jeudigen worden opgepakt. De nieuwe werkwijze 1 gezin 1plan 1 regisseur vraagt een transformatie van het werkveld. Hiermee is in 2012 een start gemaakt, maar zal in 2013 verder centraal staan.

2.2 Inkopen maatwerkproducten jeugdgezondheidszorg

In 2012 zijn de volgende maatwerkproducten binnen de jeugdgezondheidszorg afgenomen: bemoeizorg, vangnet non-bereik multi disciplaire overleg CJG, ZAT (zorg adviesteams), Logopedie, Spraak- en Taalinterventie, Tripple P (positief opvoeden), Stevig Ouderschap, zorgcoördinatie 1 gezin 1plan en intergrale vroeghulp.

3.1 . Opzetten registratiesysteem in het CJG

Het opzetten van een centraal registratiesysteem voor het CJG wordt bemoeilijkt doordat alle betrokken organisaties een eigen systeem hebben die niet altijd met elkaar kunnen worden gekoppeld. Tevens speelt de transitie van de jeugdzorg een rol. Het speelveld van betrokken organisaties en hun rol zal hierdoor veranderen. In dit licht is besloten dit punt later op te pakken en verder uit te werken.

3.2 Koppeling CJG en ZAT's

In 2012 zijn schoolgebonden ZAT's gestart. Vanaf 2012 maakt het CJG deel uit van de schoolgebonden ZAT's in Leiderdorp. Het ZAT vindt voor 50% plaats in het CJG.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Percentage (0-17 jarige) jeugdigen dat een indicatie van Bureau Jeugdzorg heeft gekregen. Doel: In 2015 is het percentuele aantal met 0,5% verminderd t.o.v. -2009.	3,6%	3%	3,4%	2,6%

1E Lokaal onderwijsbeleid

Inleiding

Wij willen de kansen van Leiderdorpse jongeren op de arbeidsmarkt verbeteren. Dat doen we door samen met onze partners (het consultatiebureau, Stichting Kinderopvang Leiderdorp (SKL) en de bibliotheek) onderwijsachterstanden bij jonge kinderen vroegtijdig te signaleren, te verminderen en te voorkomen. Ook willen we de arbeidskansen verbeteren door het aantal voortijdig schoolverlaters te verminderen en hen via het jongerenloket alsnog een startkwalificatie te laten behalen.

Doel	Door het voorkomen van onderwijsachterstanden bij jonge kinderen en het verminderen van het aantal voortijdig schoolverlaters verbeteren van de kansen van Leiderdorpse jeugdigen op de arbeidsmarkt.		
Smartdoel	1. In 2014 is 85% van de 2- en 3-jarigen met een door het consultatiebureau geconstateerde achterstand in hun taalontwikkeling geplaatst op een VVE-peuterspeelzaal.	2. Het ten opzichte van vorig jaar verminderen van het aantal voortijdig schoolverlaters.	3. Zoveel mogelijk voortijdig schoolverlaters tussen de 18 en 23 jaar behalen via het jongerenloket alsnog een startkwalificatie.
Activiteiten 2012	1.1 Met de VVE-peuterspeelzalen en het consultatiebureau maken we (prestatie) afspraken over de doorverwijzing van kinderen met een geconstateerde achterstand.	2.1 Het Regionaal Bureau Leerplicht bezoekt jaarlijks alle Leiderdorpse scholen om het verzuimprotocol onder de aandacht te brengen.	3.1. Het regionaal bureau leerplicht intensificeert de aanpak van jongeren in samenwerking met het jongerenloket / de RMC-trajectbegeleiders.
	1.2 Het toekennen van bijdragen (in het kader van het onderwijsachterstandenbeleid) om (voldoende) VVE-plaatsen te realiseren.	2.2 De leerplichtambtenaar controleert regelmatig de (verzuim)registratie van scholen en bespreekt alle verzuim boven een bepaalde grens.	
Prestatie-indicator	Het % door het consultatiebureau doorverwezen kinderen dat daadwerkelijk geplaatst is.	Het aantal minder jeugdigen dat voortijdig school verlaat (of het aantal voortijdige schoolverlaters) ten opzichte van vorig jaar.	Het aantal jeugdigen in de leeftijdscategorie 18-23 jaar dat (via het jongerenloket) een startkwalificatie heeft behaald t.o.v. het aantal voortijdig schoolverlaters.

Wat hebben we bereikt?

1. Doorverwijzen kinderen met achterstand naar VVE-peuterspeelzalen (Voor- en vroegschoolse educatie)

In 2012 zijn er 27 kinderen door het consultatiebureau doorverwezen naar een VVE-peuterspeelzaal van Stichting Kinderopvang Leiderdorp. Een VVE-peuterspeelzaal is een peuterspeelzaal waar voor- en vroegschoolse educatie (VVE) worden aangeboden door middel van zogenaamde VVE-programma's. VVE-programma's zijn educatieve programma's die kinderen spelenderwijs stimuleren in hun ontwikkeling. Er zijn 25 kinderen geplaatst. 2 kinderen staan op de wachtlijst.

2. Minder voortijdig schoolverlaters

In schooljaar 2011/2012 is het aantal verzuimmeldingen met 46% gestegen, van 95 in schooljaar 2010/2011 naar 139 in schooljaar 2011/2012. Het aantal meldingen van luxeverzuim is gelijk gebleven (6), het aantal meldingen van spijbelverzuim en signaalverzuim is gestegen (van 18 naar 39 respectievelijk 71 naar 94).

Op 1 oktober 2012 telde Leiderdorp 183 voortijdig schoolverlaters. Hiervan zijn er 61 in het schooljaar 2011/2012 uitgevallen. In schooljaar 2011/2012 waren er 54 nieuwe voortijdig schoolverlaters.

3. Het behalen van een startkwalificatie

De cijfers hoeveel voortijdig schoolverlaters alsnog een startkwalificatie hebben behaald zijn nog niet bekend.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Evalueren van de gemaakte afspraken over doorverwijzing en terugkoppeling kinderen met achterstand

Met het consultatiebureau en Stichting Kinderopvang Leiderdorp (SKL) hebben wij de gemaakte afspraken tegen het licht gehouden. De afspraken zijn naar tevredenheid. Wanneer een doorverwezen kind niet wordt ingeschreven (door de ouders) meldt

SKL dit bij het consultatiebureau. Het consultatiebureau gaat hier in een volgend periodiek overleg over in gesprek met de ouders teneinde het kind alsnog in te schrijven.

1.2 Het toekennen van bijdragen

Wij hebben SKL een bijdrage toegekend voor het dekken van de exploitatiekosten van twee VVE-peuterspeelzalen, de kosten van het gratis derde en vierde dagdeel en het verlagen van de ouderbijdrage voor doelgroepkinderen, conform de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE).

2.1 Het bezoeken van scholen

Alle veertien scholen in Leiderdorp zijn door de leerplichtambtenaar bezocht. Van elf scholen was de verzuimregistratie op orde, met de andere scholen zijn afspraken gemaakt over de registratie en het melden van verzuim.

2.2 Verzuim registreren en bespreken

Gezien het grote aantal scholen dat onder het RBL valt wordt steekproefsgewijs gecontroleerd of de verzuimadministratie van scholen op orde is. Op basis van de verzuimcontroles heeft het RBL de indruk dat het basis en voortgezet onderwijs melden wat ze moeten melden.

In het MBO valt nog steeds verbetering te boeken in de verzuimadministratie. De toename van het aantal meldingen spijbelverzuim komt met name door meer meldingen, door verbetering van de administratie, van het MBO. In Leiderdorp is het aantal meldingen spijbelverzuim van 18 in schooljaar 2010/2011 naar 39 in 2011/2012 gestegen. Het RBL verwacht dat het aantal meldingen volgend verslagjaar hier opnieuw verder zal toenemen. Het RBL heeft gezien de redelijk constante hoeveelheid meldingen uit het voortgezet onderwijs echter geen aanwijzingen dat de spijbelproblematiek over het geheel genomen toeneemt.

3.1 Het behalen van een startkwalificatie

Deze informatie is nog niet bekend vanuit het Jongerenloket.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Het % geplaatste kinderen dat door het consultatiebureau doorverwezen is	75%	88%	85%	n.n.b.
Het aantal jeugdigen dat voortijdig school verlaat (of het aantal voortijdig schoolverlaters)	88	54	47	61

1F Onderwijshuisvesting

Inleiding

In 2012 zou de samenwerking tussen de OBSG en de PCSV worden geïntensiveerd en daarmee in de planvorming rond de brede samenwerkingschool Voorhof meegenomen worden. Hiermee zou een van de doelstellingen uit het IHP 2010-2014 een stuk dichterbij komen. Een verregaande samenwerkingsovereenkomst was de voorwaarde om de ontwikkeling van de brede samenwerkingschool door te zetten en aan het opstellen van het programma van eisen te beginnen. Twee van de drie prestatie-indicatoren waren hierop gericht. Ondanks inspanningen van de gemeente verliep dit proces, dat vooral om een inspanning van de twee schoolbesturen vroeg, anders. De PCSV was gedwongen tot het sluiten van basisschool de Driemaster per 1 augustus 2013, waarmee de Vereniging zich uit de Brede School West terugtrok. Op basis hiervan en van de gesprekken die het college met de schoolbesturen heeft gevoerd, heeft het college geconcludeerd dat er vooralsnog te weinig draagvlak is voor een nieuwe brede samenwerkingschool in Voorhof. De doelstelling efficiënt gebruik van de onderwijsaccommodaties uit het IHP blijft gehandhaafd, maar de prestatie-indicator wijzigt.

Doel	Het binnen de wettelijke kaders, gegeven het afnemende aantal leerlingen, zorgen voor efficiënt gebruik van de beschikbare onderwijsaccommodaties binnen de periode van het integraal huisvestingsplan (2011-2014).		
Smartdoel	1. In 2014 voldoen 11 basisscholen voor tenminste 20 jaar aan de onderwijskundige en bouwtechnische vereisten voor doelmatig gebruik (combinatie met opvang).	2. In 2014 is er een plan van aanpak voor het tegemoet komen aan de gevolgen voor de huisvesting van de wetswijziging voor Passend Onderwijs (augustus 2013).	3. In 2014 zijn de betreffende schoolbesturen PCSV en OBSG een verregaande bestuurlijke samenwerking aangegaan met het oog op de realisatie van de Samenwerkingschool Voorhof (Regenboog /Hasselbraam) en het versterken van de financiële positie.
Activiteiten 2012	1.1 Realisatie tijdelijke huisvesting PWA en Leeuwerik zomer 2012.	2.1 Realisatie tijdelijke huisvesting PWA en Leeuwerik zomer 2012.	3.1 Besluitvorming voorbereiden bestuurlijke samenwerking OBSG en PCSV.
	1.2 Inzetten / bestemmen OKV-gelden voor onderwijskundige vernieuwing Hasselbraam, Regenboog, Hobbit, Bolwerk.	2.2 In beeld brengen actueel ruimtebeslag / consequenties Passend Onderwijs op basisscholen en school voor VO.	3.2 Opstellen programma van eisen Samenwerkingschool Voorhof.
	1.3 Noodzaak gebruik dislocatie de Buit onderzoeken.		
Prestatie-indicator	Aantal scholen waar Onderwijskundige Vernieuwing (OKV) of een andere moderniseringsslag is gerealiseerd		
	Intentieverklaring samenwerking besturen Stichting OBSG en PCSV		
	Programma van eisen Samenwerkingschool Voorhof		

Wat hebben we bereikt?

1. In 2014 voldoen 11 basisscholen voor tenminste 20 jaar aan de onderwijskundige en bouwtechnische vereisten voor doelmatig gebruik (combinatie met opvang)

In 2012 heeft Elckerlyc onderwijskundige vernieuwing (OKV) gerealiseerd en zijn de plannen voor OKV in de Schakel ontwikkeld. Hiermee resteren nog 2 scholen die recht hebben op gelden voor OKV (Hasselbraam en Hobbit) waarvoor het betreffende bestuur voor 2014 een aanvraag doet. Kindcentrum De Brink (Kastanjelaanschool + SKL) is in gebruik genomen. Het project BSW/de Leeuwerik is aanbesteed en ligt daarmee op schema. Medio 2014 voldoen ook deze scholen aan de onderwijskundige en bouwtechnische vereisten en is de combinatie met kinderopvang gerealiseerd.

2. In 2014 is er een plan van aanpak voor het tegemoet komen aan de gevolgen voor de huisvesting van de wetswijziging voor Passend Onderwijs (augustus 2013)

Met het plan van aanpak is in 2012 nog geen begin gemaakt. Wel heeft er overleg plaats gevonden met de samenwerkingsverbanden en scholen, maar nog niet duidelijk is welke gevolgen passend onderwijs voor de huisvesting heeft. Wel is duidelijk geworden dat de VSO-ZMOK-school aan de Touwbaan minder leerlingen heeft dan enkele jaren geleden

geprognosticeerd waren. Passend onderwijs zal het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs alleen maar verder doen afnemen. Dit betekent dat er een oplossing moet worden gevonden voor de leegstand in de Touwbaan.

3. In 2014 zijn de betreffende schoolbesturen PCSV en OBSG een verregaande bestuurlijke samenwerking aangegaan. Deze samenwerking is in 2012 niet tot stand gekomen. Eind 2012 werd duidelijk dat de schoolbesturen ook niet tot die samenwerking zullen overgaan. De PCSV heeft door aanhoudende daling van het leerlingenaantal moeten besluiten per 1 augustus 2013 basisschool de Driemaster te sluiten. Hiermee stopte de samenwerking met de OBSG in de Brede School West. Deze had de opmaat moeten zijn voor samenwerking in Voorhof.

In 2012 is voor de basisscholen Leeuwerik en Prins Willem Alexanderschool tijdelijke huisvesting gerealiseerd. Voor de Leeuwerik is een huurovereenkomst aangegaan met ROC-Leiden voor een van de ROC-schoolgebouwen aan de Leidsedreef. De Prins Willem Alexanderschool is in de kerstvakantie verhuisd naar Doesmeer, die vrij was gekomen nadat de Kastanjelaanschool zijn intrek in De Brink had genomen. En besloten is dat de PWA per augustus 2013 naar het gebouw van de Driemaster verhuist. Een groot deel van de overgebleven leerlingen van de Driemaster maakt de overstap naar de PWA en zal mee gaan naar de BSW in 2014.

De stuurgroep cluster 4 onderwijs, waar de portefeuillehouders van de vestigingsgemeenten in zitten, heeft besloten de overeenkomst met de Leo Kannerschool niet te verlengen, daar de doelstelling van de overeenkomst -om wachtlijsten voor het VSO onderwijs tegen te gaan en groei mogelijk te maken- was bereikt.

We hebben mogelijk gemaakt dat een (Leidse) basisschool voor Speciaal Onderwijs vanaf augustus 2013 ruimte huurt van jeugdzorginstelling Cardea om binnen een nieuw te bouwen zorgcomplex aan de Simon Smitweg, onderwijs te kunnen bieden aan kinderen die deze vorm van speciaal onderwijs (gecombineerd met opvang en zorg) nodig hebben.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 en 2.1 Realisatie tijdelijke huisvesting PWA en Leeuwerik zomer 2012.

OKV-gelden voor onderwijskundige vernieuwing zijn ingezet voor de Hasselbraam en de Hobbit

1.2 Inzetten / bestemmen OKV-gelden voor onderwijskundige vernieuwing Hasselbraam, Regenboog, Hobbit, Bolwerk.

De noodzaak van de instandhouding van de Buit is nog niet onderzocht. Deze had relatie met ontwikkelingen in Voorhof, die stil zijn komen te liggen.

1.3 Noodzaak gebruik dislocatie de Buit onderzoeken.

Tijdelijke huisvesting PWA en Leeuwerik is iets vertraagd gerealiseerd. De vertraging had te maken met de verlate oplevering van De Brink en daaropvolgend de sluiting van basisschool Driemaster.

2.2 In beeld brengen actueel ruimtebeslag / consequenties Passend Onderwijs op basisscholen en school voor VO.

De consequenties van Passend Onderwijs voor de basisscholen en scholen voor VO zijn nog niet in beeld gebracht, omdat pas gaandeweg 2013 of zelfs begin 2014 duidelijk wordt wat deze zijn.

3.1 Besluitvorming voorbereiden bestuurlijke samenwerking OBSG en PCSV.

In het vierde kwartaal 2012 is in gesprekken met de schoolbesturen OBSG en PCSV duidelijk geworden dat de bestuurlijke samenwerking die nodig is voor de planvorming van een brede samenwerkingschool in Voorhof, niet van de grond komt.

3.2 Opstellen programma van eisen Samenwerkingschool Voorhof.

Door het uitblijven van de bestuurlijke samenwerking tussen de OBSG en PCSV voor de brede samenwerkingschool Voorhof, is niet begonnen aan een programma van eisen die de ruimtelijke vertaling van deze samenwerking zou moeten zijn.

We zijn, nadat deze in 2011 waren mislukt, opnieuw de onderhandelingen met ROC aangegaan over het huren van een schoolgebouw aan de Leidsedreef voor de tijdelijke huisvesting van de Leeuwkerk. We hebben hiertoe een huurovereenkomst gesloten en hebben het gebouw en de buitenruimte geschikt gemaakt voor deze school.

Omdat de overeenkomst van de Holland Rijnland-gemeenten met de Leo Kannerschool over de instandhouding van nevenvestigingen voor Voortgezet Speciaal Onderwijs aan Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen afliep, heeft de stuurgroep cluster 4 onderwijs, waar de wethouders onderwijs van de vestigingsgemeenten zitting in hebben, een besluit voorbereid om de overeenkomst niet te verlengen.

We hebben met Cardea en de Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden (PROO) besluitvorming voorbereid over de huur van een school op de nog te realiseren jeugdzorgcampus van Cardea aan de Simon Smitweg. Besluitvorming heeft in de raad van april plaats gevonden.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Aantal scholen waar OKV is gerealiseerd (max. 6)	NB	NB	2	2
Aantal basisscholen waarvan levensduur >20 jaar is (max. 13)	NB	NB	7	7

Wat heeft het gekost?

SALDO VOOR RESULTAATBESTEMMING bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Verschil 2012
PROG 1A Lokale gezondheidszorg	450	468	87	555	454	101
PROG 1B Wet Maatschap. Ondersteuning	4.004	4.215	-72	4.142	3.785	357
PROG 1C Jeugdbeleid	672	661	57	718	716	3
PROG 1D Jeugdgezondh. + prev.jeugdbeleid	457	908	-23	885	854	31
PROG 1E Lokaal onderwijsbeleid	803	789	-17	772	695	76
PROG 1F Onderwijshuisvesting	1.721	2.179	-57	2.123	2.619	-496
Saldo	8.107	9.220	-24	9.196	9.124	72

Beleidssterrein bedragen x € 1.000,-	Lasten 2012	Baten 2012	Saldo 2012	Begroting 2012	Verschil 2012
PROG 1A Lokale gezondheidszorg	454	0	454	555	101
PROG 1B Wet Maatschap. Ondersteuning	4.370	-585	3.785	4.142	357
PROG 1C Jeugdbeleid	716	0	716	718	3
PROG 1D Jeugdgezondh. + prev.jeugdbeleid	854	0	854	885	31
PROG 1E Lokaal onderwijsbeleid	730	-34	695	772	76
PROG 1F Onderwijshuisvesting	2.582	37	2.619	2.123	-496
Totaal	9.706	-582	9.124	9.196	72

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2012 > € 50.000.

A. De nota vrijwilligersbeleid is in oktober 2012 vastgesteld. Hierdoor zijn in 2012 nog niet alle werkzaamheden conform de nieuwe nota uitgevoerd, hierdoor is een voordeel van € 18.000 ontstaan. Daarnaast zijn de uren van de Gemeentewinkel,

afd.Zorg bij de laatste begrotingswijziging abusievelijk in programma 1A geboekt. Deze uren hadden in programma 1B moeten staan, omdat dit de laatste begrotingswijziging was is dit niet meer gecorrigeerd. De werkelijke uren zijn wel op de goede plek geboekt, hierdoor is een voordeel van € 74.000 ontstaan.

Effect: Minder lasten in programma 1A € 92.000; Saldo € 92.000 positief.

B. De onderbesteding in programma 1B is ontstaan door een hogere opbrengst van de eigen bijdrage, € 135.000. Daarnaast zijn de kosten die Leiderdorp voorheen aan het CAK voor uitvoering betaalde overgenomen door het ministerie en hebben we met ingang van 2012 een voordeel van ongeveer € 25.000. Ook is er voordeel ontstaan op de uitgaven voor de Wet voorziening gehandicapten door nieuw beleid "algemeen gebruikelijk" door te voeren waarbij we ervan uitgaan dat mensen zelf kleine aanpassingen kunnen doen en de inventarisatie van scootmobielen heeft tot inname van de niet gebruikte scootmobielen geleid.

Effect: Minder lasten in programma 1B € 320.000; Extra storting in reserve Zorg, Welzijn, jeugd en onderwijs € 201.000; Saldo € 119.000 positief.

C/D Geen verschillen > € 50.000.

E. Het budget beschikbaar voor spoedaanvragen onderwijs is in 2012 niet besteed.

Effect: minder lasten in programma 1E € 39.000; Saldo € 39.000 positief.

F. In de begroting 2012 is een inschatting gemaakt van de eenmalige kosten van de kredieten van de brede school west. De werkelijke eenmalige kosten wijken hier vanaf. Deze lasten worden, conform eerdere besluitvorming, geëgaliseerd via de reserve egalisatie exploitatielasten.

Effect: meer lasten in programma 1F € 231.000; Resultaatbestemming € 231.000; Saldo neutraal.

Er is voor een bedrag van € 245.000 aan vorderingen dubieus verklaard. Zie voor uitgebreide toelichting het raadsvoorstel voor de raad van mei met registratienummer 2013i00700.

Effect: meer lasten in programma 1F € 245.000; Saldo € 245.000 nadelig.

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 1 bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Vershil 2012
Algemene reserve programma 1	0	0	0	0	0	0
opbrengst verkoop aand NUON programma 1	0	0	0	0	0	0
Zorg, welzijn, jeugd en onderwijs	77	0	-201	-201	-0	-201
Jaarafsluiting programma 1	14	0	28	28	28	0
Egalisatie exploitatielasten programma 1	2.654	587	0	587	378	209
Implementatie 3D transities	0	0	166	166	141	25
Resultaat voorgaand jaar pr 1	-91	0	0	0	0	0
Saldo	2.653	587	-7	580	547	33

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2012 > € 15.000

Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs

Conform nota reserves en voorzieningen worden de budgetten van de Wet maatschappelijke ondersteuning en leerlingenvervoer geëgaliseerd met de reserve Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs. Omdat de reserve zijn plafond bereikt heeft is niet het volledige voordeel op de wet maatschappelijke ondersteuning gestort in de reserve.

Effect: Hogere storting in reserve € 201.000.

Jaarafsluiting

Geen verschillen > € 15.000.

Egalisatie exploitatielasten

- De hogere eenmalige lasten van de brede school west zijn conform raadsbesluit ten laste van deze reserve gebracht. Het betreft hier met name de huur van de tijdelijke huisvesting die oorspronkelijk voor 2011 was begroot. € 231.000
- De lagere lasten van het gebouw de Buit worden conform eerdere besluitvorming gestort in deze reserve. € 22.000
Effect: Hogere onttrekking € 209.000.

Implementatie 3D-transities (transitie in het kader van 3 Decentralisaties)

Voor de ondersteuning bij de werkzaamheden voor de 3D transities is extra personeel aangetrokken. Deze kosten worden ten laste van de 3D transities gebracht en derhalve onttrokken uit deze reserve.

Effect: Lagere onttrekking € 25.000

Programma 2 : Werk en Inkomen

2A Algemene bijstand

Inleiding

Als gevolg van de financiële en economische crises belandde Nederland in 2012 opnieuw in een recessie. Door de dwingende afspraken op Europees niveau over het terugdringen van het financieringstekort en de staatschuld was het kabinet genoodzaakt tot verdergaande bezuinigingen, onder andere op de sociale zekerheid. Dit vertaalde zich in het wetsvoorstel Wet Werken Naar Vermogen (WWNV), waarin een herstructurering van de sociale werkvoorziening en de samenvoeging van de WWB, Wsw en een deel van de Wajong zijn opgenomen. De WWNV gaat gepaard met aanzienlijke efficiencykortingen op de sociale werkvoorziening en het re-integratiebudget. Na de val van het kabinet in april 2012 is het wetsvoorstel ingetrokken. Het nieuwe kabinet van VVD en PvdA heeft zijn plannen op het terrein van werk en inkomen vormgegeven in de Participatiewet (PW), die op hoofdlijnen voortbouwt op de WWNV.

In 2012 richtte het beleid zich enerzijds op het continueren en waar mogelijk en nodig op onderdelen verbeteren van de uitvoering, terwijl anderzijds werd geanticipeerd op (eerst) de WWNV en (inmiddels) de PW. De doelstelling is dat burgers zo veel mogelijk moeten participeren in de samenleving, waarbij het accent ligt op bevordering van de arbeidsparticipatie. Uitgangspunt is dat mensen zelf verantwoordelijk zijn voor hun levensonderhoud en maatschappelijk functioneren. De overheid ondersteunt hen, maar neemt die verantwoordelijkheid niet over. Het ontlasten van het uitkeringenbudget is een andere belangrijke, en gezien de beperkte financiële kaders, onontkoombare doelstelling van het beleid. Om dat te realiseren moet re-integratiegeld selectief en effectief worden ingezet. Het bieden van schuldhulpverlening ligt hiermee in lijn vanuit de gedachte dat financiële problemen geen belemmering mogen vormen voor de maatschappelijke participatie van onze inwoners.

Doel	Iedere Leiderdorper kan zelfstandig in zijn eigen levensonderhoud voorzien	
SMART doel	1. In 2013 is het klantenbestand van de WWB ten opzichte van 2011 gelijk gebleven	2. In 2013 is het aantal succesvolle schuldhulpverleningstrajecten voor Leiderdorpers met problematische schulden ten opzichte van 2010 met 5% gestegen.
Activiteiten 2012	1.1 Bijstandsgerechtigden ondersteunen bij re-integratie	2.1 Het verbeteren van de schuldhulpverleningstrajecten.
	1.2 Het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening	2.2 De invoering van de wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Waarschijnlijk 1-01-2012 of 1-07-2012).
	1.3 Het inzetten van participatieplaatsen	2.3 Meer inzet op preventie.
	1.4 Instroom WWB beperken door iedere instromer een passend aanbod op re-integratie te bieden.	
	1.5 Integrale en sluitende aanpak van de jeugdwerkloosheid	
	1.6 Sneller afhandelen van aanvragen financiële voorzieningen	
	1.7 Aanpassing van het gemeentelijk minimabeleid	
	1.8 Uitvoering wetsvoorstel wijzigingen WWB en WIJ	
Prestatie-indicatoren	Aantal klanten per 31-12	Aantal aanvragen schuldhulpverleningstrajecten
	Percentage nieuwe instroom weer aan het werk	Aantal afgeronde schuldhulpverleningstrajecten
	Aantal jeugdwerklozen 16 t/m 27	% afgeronde shv trajecten succesvol
	Aantal gestarte trajecten	
	Aantal participatieplaatsen	
	Aantal Wiw/ID banen	
	Aantal opstap- en sleutelbanen	

Wat hebben we bereikt?

1. In 2013 is het klantenbestand van de WWB ten opzichte van begin 2011 gelijk gebleven

Het is ons niet gelukt de beoogde daling van het aantal bijstandsgerechtigden te realiseren. Begin 2011 ontvingen 258 mensen een WWB-uitkering. Eind 2012 was dit aantal 291. Op basis hiervan is duidelijk dat het gestelde ambitieuze doel niet is gehaald. Ook in vergelijking met begin 2012 (272) is het aantal mensen met een WWB-uitkering met 7% toegenomen. Opvallend is dat zowel in 2011 als in 2012 het bestand gedurende het grootste deel van het jaar vrijwel constant blijft, maar dat in het laatste kwartaal een stijging valt te constateren. Nader onderzoek heeft hiervoor geen verklaring opgeleverd.

Aangezien de economische crisis in volle hevigheid voortduurt en de stijging van de werkloosheid de afgelopen periode is versneld, is het op zich goed verklaarbaar waarom ook in Leiderdorp het aantal mensen met een WWB-uitkering is gestegen. Terugblikkend, met de kennis van nu, kunnen we constateren dat het geformuleerde doel feitelijk niet haalbaar was.

2. In 2013 is het aantal succesvolle schuldhulpverleningstrajecten voor Leiderdorpers met problematische schulden ten opzichte van 2010 met 5% gestegen

Op 1 juli 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening in werking getreden. De verwachte forse stijging van het aantal inwoners dat een beroep doet op de gemeentelijke dienstverlening is vooralsnog uitgebleven. Niettemin zal ten gevolge van de aanhoudende crisis het aantal mensen met schulden de komende jaren blijven stijgen. De gemeentelijke schuldhulpverlening, uitgevoerd door de Stadsbank Leiden, is naar aanleiding van de nieuwe wetgeving onder de loep genomen. In het kader van deze wet is het beleidsplan gemeentelijke schuldhulpverlening vastgesteld, waarmee wordt ingezet op het bereiken van dit doel en het verder effectief en efficiënt benaderen van de schuldhulpverlening.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Bijstandsgerechtigden ondersteunen bij re-integratie

Binnen de financiële grenzen hebben wij in 2012 ingezet op de plaatsing van zoveel mogelijk klanten op re-integratietrajecten. Het ultieme doel is de uitstroom naar zo regulier mogelijk werk. Ondanks het verlaagde re-integratiebudget hebben wij gedurende het jaar een stijgende lijn weten te realiseren, die ultimo 2012 slechts marginaal afwijkt van de cijfers eind 2011, toen wij beschikten over een hoger re-integratiebudget.

1.2 Het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening

Met het Participatiecentrum beschikken wij sinds juni 2012 over een potentieel effectief instrument om mensen te ondersteunen en begeleiden naar regulier werk. Het afschaffen per 1 juli 2012 van de maandelijkse Inkomstenverklaring (IV) vermindert de administratieve last. De IV is vervangen door een meldplicht, die klanten verplicht wijzigingen in de persoonlijke situatie te melden. Voorts ontvangen zij gedurende het jaar twee maal een inlichtingenformulier, dat verplicht moet worden ingevuld en teruggestuurd. Mede door de koppeling van databestanden is het risico voor de gemeente laag. Voorbereidingen zijn getroffen om het intakeproces te verbeteren. De nieuwe intake, die begin 2013 zal worden ingevoerd, doet meer recht aan de inspanningsverplichting van klanten om zelf actief bij te dragen aan het vergroten van hun kansen op de arbeidsmarkt. Ook de mogelijkheid om digitaal een aanvraag in te dienen en nieuwe digitale instrumenten, die ondersteuning bieden aan klanten bij het schrijven van een persoonlijk plan van aanpak en het vinden van en reageren op vacatures, dragen bij aan de verbetering van de kwaliteit.

1.3 Het inzetten van participatieplaatsen

Sinds juni 2012 sturen wij nieuwe klanten door naar het Participatiecentrum in Leiden. Zolang dit past binnen het participatiebudget zijn ook mensen uit het zittende bestand in de leeftijdscategorie 27 tot 40 jaar en korter dan twee jaar in de uitkering naar het Participatiecentrum doorverwezen. Na een positieve intake worden zij geplaatst op een participatietraject. Tot en met eind november 2012 zijn in totaal 29 klanten gestart binnen het Participatiecentrum.

1.4 Instroom WWB beperken door iedere instromer een passend aanbod op re-integratie te bieden

Door middel van het Participatiecentrum en de inzet van relatief goedkope en (bewezen) effectieve instrumenten bieden wij binnen de budgettaire mogelijkheden zoveel mogelijk klanten een passend re-integratietraject. Aan de voorzijde wordt bij de

intake scherper gelet op het feitelijke recht op een uitkering en de aanwezigheid van voorliggende voorzieningen. Ook worden klanten gewezen op de verplichtingen die samenhangen met de uitkering en de activiteiten die zij zelf moeten ondernemen om uit de uitkeringssituatie te geraken.

1.5 Integrale en sluitende aanpak van de jeugdwerkloosheid

Voor jongeren tot 27 jaar geldt een wachtperiode van vier weken, gedurende welke de jongere zelf aan de slag moet om werk of een op arbeid gerichte opleiding te vinden. Deze wachttijd heeft een beperkend effect op de instroom van jongeren. Het Jongerenloket fungeert daarnaast als poortwachter en leidt de jongere door naar opleiding, stageplaats of werk.

1.6 Sneller afhandelen van aanvragen financiële voorzieningen

Van de aanvragen bijzondere bijstand loopt ruim 14% (op basis van kwartaalrapportage 3e kwartaal) via het snelloket.

1.7 Aanpassing van het gemeentelijk minimabeleid

Het gemeentelijk minimabeleid is per 1 januari 2012 gewijzigd. Het aantal aanvragen voor ondersteuning is lager dan de voorgaande jaren, deels door wijziging van met name de declaratieregeling en deels doordat de doelgroep bij wet is verengd (naar 110% van het wettelijk minimumloon, voorheen 130%).

1.8 Uitvoering wetsvoorstel wijzigingen WWB en WIJ

Per 1 januari 2012 is de WIJ komen te vervallen en in de WWB opgegaan. Jongeren tot 27 jaar zullen eerst 4 weken zelf op zoek moeten naar werk of onderwijs voor ze in aanmerking komen voor een uitkering. De sociale dienst informeert jongeren actief over wetgeving en stuurt op de wijze waarop de jongeren hun zoektermijn invullen. De huishoudtoets die de wetgeving voorschreef is met de val van het kabinet Rutte I teruggedraaid.

2.1 Het verbeteren van de schuldhulpverlenings-trajecten

Het beleidsplan gemeentelijke schuldhulpverlening zet in op een effectieve en efficiënte dienstverlening. Maatwerk in de hulpverlening staat boven aan, waarbij de zelfredzaamheid en het type schuld van de klant het uitgangspunt vormen. Dit voorkomt dat een klant een traject aangeboden krijgt wat niet (succesvol) afgerond kan worden, wat ook de inzet van de Stadsbank ontlast. Hierdoor kunnen meer mensen op de juiste wijze worden geholpen door de Stadsbank en/of de maatschappelijke ketenpartners.

2.2 De invoering van de wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Per 1 juli 2012 is de wet gemeentelijke schuldhulpverlening in werking getreden. De schuldhulpverlening in onze gemeente voldeed al aan de voorwaarden van de wet, met betrekking tot onder andere de termijnen en de integraliteit van de hulpverlening. Conform de bepalingen in de wet is het beleidsplan *Schuldhulpverlening in Leiderdorp: maatwerk voor zelfredzaamheid* (2012-2016) vastgesteld.

2.3 Meer inzet op preventie

Door actief te informeren, nauwer samen te werken met ketenpartners en het benaderen van scholen werken we aan het informeren over de gemeentelijke schuldhulpverlening van de Stadsbank, evenals het voorlichten over het voorkomen van schuldenproblematiek. Eveneens is in de tweede helft van 2012 gestart met het opstellen van een convenant voorkoming huisuitzetting, waarmee gestreefd wordt naar het voortijdig inschakelen van de juiste organisaties bij mogelijke problematiek.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Aantal klanten per 31/12	234	272	260	291
Index aantal klanten (2010=100, n=235)	NB	115,7	110,6	123,8
Aantal gestarte trajecten (re-integratie, inburgering en sociale activering)	118	184	90	93
Aantal jeugd werklozen 16 t/m 27	26	29	35	24
Aantal op participatieplaatsen	-	0	5	7 (3e kw)
Aantal WIW/ID banen	8	5	5	4
Aantal opstap- en sleutelbanen	8	12	9	8
Aantal aanvragen shv	88	94	80	64
Aantal shv trajecten	64		60	38
aantal afgeronde shv trajecten	107	86	100	57
% afgeronde shv trajecten succesvol	20	21	20	14

2B Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

Inleiding

Het doel van de Wsw is het bieden van een zo regulier mogelijke werkplek aan mensen die gezien hun arbeidshandicap uitsluitend onder aangepaste omstandigheden arbeid kunnen verrichten. Het centrale principe achter de modernisering van de Wsw is de beweging "van binnen naar buiten". Hierbij ligt de nadruk op plaatsing in een zo regulier mogelijke werkomgeving en minder op de beschutte werkomgeving van het SW-bedrijf. In 2012 hebben wij deze lijn gecontinueerd. De cijfers laten zien dat de beoogde verschuiving ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

In 2012 diende het kabinet Rutte I het wetsvoorstel WWNV in, dat voorziet in een grondige herstructurering van de sociale werkvoorziening. De WWNV beperkt de toegang tot uitsluitend de doelgroep die is aangewezen op beschut werk en combineert dit met een stevige korting op het budget. Door de combinatie van een zwaardere en complexere doelgroep en het sterk verminderde budget dienden SW-bedrijven hun interne organisatie aan te passen. DZB heeft daartoe in het voorjaar van 2012 een herstructureringsplan opgesteld, waarin de bedrijfsvoering verder wordt geoptimaliseerd en de organisatie wordt toegerust op de verwachte ontwikkelingen. Leiderdorp heeft voor dit doel een eenmalig bedrag opzij gezet. Na de val van het kabinet en de intrekking van de WWNV zijn alle plannen in de ijskast beland. In de herfst ontvouwde het nieuwe kabinet in het Regeerakkoord zijn plannen. In de beoogde nieuwe Participatiewet, die voor een belangrijk deel voortbouwt op de WWNV, wordt de toegang tot de Wsw eveneens beperkt tot uitsluitend beschut werk. De bezuiniging op het budget blijft gehandhaafd.

Doel	Op grond van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) zoveel mogelijk Leiderdorpers met een arbeidshandicap helpen aan een zo regulier mogelijke arbeidsplaats onder aangepaste omstandigheden.
SMART doel	1. In 2013 is de toename van het aantal Wsw'ers dat op de wachtlijst staat ten opzichte van 2011 maximaal 2%.
Activiteiten 2012	1.1 Meer Wsw'ers op begeleid werken of detachingsplaats
	1.2 Voorschakeltrajecten in de vorm van stageplaatsen mogelijk maken voor wachtlijstkandidaten met WAO-, WIA-, Wajong- of WWB-uitkering
	1.3 Aangaan samenwerkingsverbanden
Prestatie-indicator	Aantal op de wachtlijst
	Aantal onbeschut geplaatst
	Aantal geplaatst
	Aantal beschut geplaatst
	Aantal begeleid werken

Wat hebben we bereikt?

1. In 2013 is het aantal WSW-ers dat op de wachtlijst staat verminderd

Het aantal mensen op de wachtlijst bedroeg ultimo 2011 25. Een jaar later is dit aantal 14, waarmee we vrijwel terug zijn op het niveau van 2010. De doelstelling is dus behaald.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Meer Wsw'ers op begeleid werken of detachingsplaats

In 2012 is het beleid, de beweging van "binnen naar buiten", gecontinueerd. De mogelijkheden om hieraan concreet invulling te geven zijn echter mede afhankelijk van de door- en uitstroom en de aard en problematiek van de mensen op de wachtlijst. De uitstroom bedroeg in 2012 10, waarvan 3 bij detacheringen. De instroom was vrijwel gelijk hieraan, met 9 werknemers. Eén daarvan had een WWB-uitkering, de andere 8 een andersoortige uitkering. De verhoudingen tussen de verschillende werkvormen zijn evenwel nauwelijks gewijzigd. Het percentage begeleid werken en detachering is in 2012 derhalve vrijwel gelijk gebleven.

1.2 Voorschakeltrajecten in de vorm van stageplaatsen mogelijk maken voor wachtlijstkandidaten met een WAO-, WIA-, Wajong- of WWB-uitkering

Stageplekken (werken met behoud van uitkering) worden ingezet om jongeren die net van school zijn niet in een gat te laten vallen. Het instrument is in 2012 geëvalueerd, met als doel het scherper en helderder formuleren van de voorwaarden en doelgroepen. In de praktijk blijken Wajong'ers die stage lopen tijdens hun stage al door te stromen naar een dienstverband. De stageperiodes duren daardoor korter dan gepland en dienen feitelijk vooral als overbrugging om te voorkomen dat jongeren na hun schoolperiode te lang thuis zitten.

1.3 Aangaan samenwerkingsverbanden

DZB volgt de marktontwikkelingen op de voet en speelt daarbij in op de vraag. Het afgelopen jaar is gewerkt aan het realiseren van samenwerkingsverbanden op het terrein van beveiliging en horeca/catering. Het onderzoek naar samenwerking op het gebied van digitaliseren heeft nog niet geleid tot concrete resultaten. In 2012 is in samenwerking met een Belgische onderneming in Alphen aan den Rijn gestart met een wasserij.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Aantal op de wachtlijst	11	25	20	14
Totaal Aantal geplaatst	135	135	128	134
- waarvan beschut	48	51	42	51
- waarvan op een buitenproject	32	35	35	33
- waarvan begeleid werken/ gedetacheerd	55	49	51	50

2C Vreemdelingenbeleid

Inleiding

De doelstelling van inburgering is bevordering van duurzame participatie, waarbij participatie wordt opgevat als actieve deelname aan de samenleving en maatschappelijke betrokkenheid. Het leren van de taal staat hierbij voorop, altijd gecombineerd met een activiteit gericht op werk of andere vormen van participatie. Er wordt altijd toegewerkt naar het behalen van een inburgeringsexamen of staatsexamen.

Op 11 september 2012 heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel gewijzigde Wet Inburgering aangenomen, met als invoeringsdatum 1 januari 2013. Met dit wetsvoorstel komt de verantwoordelijkheid voor de inburgering bij de inburgeringsplichtige zelf te liggen. De gemeenten zijn dan niet meer verplicht om inburgeringsvoorzieningen aan te bieden. Inburgeringstrajecten die al gestart zijn lopen wel door en blijven onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen. Het afgelopen jaar heeft dan ook in het teken gestaan van het afbouwen van de inburgeringstaak voor de komende jaren.

Doel	Door middel van inburgering duurzame participatie bevorderen.		
Smartdoel	1. In 2013 is 90% van de inburgeraars geleid naar een duaal inburgeringstraject, een leerwerkbaan of vrijwilligerswerk.	2. Inburgeringsbehoefte met WWB trajecten aanbieden.	3. Vreemdelingen maatschappelijke begeleiding en huisvesting bieden.
Activiteiten 2012	1.1 Verplichte inburgeraars in BPI trajecten aanbieden.	2.1 Inburgeringsbehoefte met WWB trajecten aanbieden.	3.1 Stichting VluchtelingenWerk ZHN huisvesting en maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen laten uitvoeren.
Prestatie-indicator	Aantal lopende trajecten - regulier - duaal		Aantal begeleide klanten
	Aantal behaalde examens		Huisvestingstaakstelling

Wat hebben we bereikt?

1. In 2013 is 90% van de verplichte inburgeraars geleid naar een duaal inburgeringstraject, een leerwerkbaan of vrijwilligerswerk

Alle inburgeraars die onder de voor de gemeente verplichte doelgroep vallen (asielgerechtigden en geestelijk bedienaren) hebben een traject aangeboden gekregen. De lopende trajecten zijn duaal. Bij een duaal traject wordt de inburgeringsvoorziening gelijktijdig gecombineerd met een participatiecomponent, zoals arbeid in loondienst, vrijwilligerswerk of onderwijs.

2. De komende twee jaar neemt het aantal vrijwillige Inburgeraars toe met 10% ten opzichte van 2011

In verband met het afgenomen inburgeringsbudget en de handhavingstaak die de gemeente na 2013 nog uitvoert, hebben vrijwillige inburgeraars geen gemeentelijk aanbod gekregen. Alleen verplichte inburgeraars zijn een traject gestart. Vrijwillige en verplichte inburgeraars zijn in verband met de gewijzigde wetgeving per 1 januari 2013 zelf verantwoordelijk om aan hun inburgeringsplicht of -behoefte te voldoen.

3. Vreemdelingen maatschappelijke begeleiding en huisvesting bieden

Stichting VluchtelingenWerk Zuid Holland Noord verzorgt in opdracht van de gemeente de maatschappelijke begeleiding en huisvesting van vluchtelingen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Verplichte inburgeraars in BPI trajecten aanbieden

In 2012 zijn 21 inburgeraars gestart.

1.2 Inburgeringsbehoefte met WWB trajecten aanbieden

Het afgelopen jaar zijn geen trajecten voor inburgeringsbehoefte (niet-plichtigen) gestart in verband met het beperkte budget.

2.1 Stichting VluchtelingenWerk ZHN huisvesting en maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen laten uitvoeren

Er is volledig aan de huisvestingstaakstelling voldaan.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Aantal lopende trajecten	84	33 (gestart)	65	n.n.b.*
- Waarvan duaal	NB	16	39	n.n.b.*
- Waarvan regulier	NB	16	26	n.n.b.*
Aantal behaalde examens	NB	35	-	n.n.b.*
Aantal begeleide klanten	NB	42	56	n.n.b.*
Huisvestingstaakstelling	NB	100%	100%	n.n.b.*

* Het jaarverslag wordt uiterlijk 1 juli a.s. verwacht

Wat heeft het gekost?

SALDO VOOR RESULTAATBESTEMMING bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Vershil 2012
PROG 2A Alg.Bijst(Bijz.bijst/min.beleid)	2.577	1.972	-8	1.964	1.446	517
PROG 2B Wet Soc.Werkvoorziening(Wsw)	169	246	9	254	173	81
PROG 2C Vreemdelingenbeleid	42	49	-8	41	-550	591
Saldo	2.788	2.267	-8	2.259	1.069	1.189

Beleidssterrein bedragen x € 1.000,-	Lasten 2012	Baten 2012	Saldo 2012	Begroting 2012	Vershil 2012
PROG 2A Alg.Bijst(Bijz.bijst/min.beleid	6.519	-5.073	1.446	1.964	517
PROG 2B Wet Soc.Werkvoorziening(Wsw)	3.027	-2.854	173	254	81
PROG 2C Vreemdelingenbeleid	57	-607	-550	41	591
Totaal	9.603	-8.533	1.069	2.259	1.189

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2012 > € 50.000

A. Op de uitgaven van de algemene bijstand is een voordeel op de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling ontstaan van € 128.000 doordat de werkzaamheden voor participatie nu rechtstreeks bij het participatiecentrum afgerekend worden. Op de uitkeringen is in zijn totaliteit een voordeel ontstaan van € 90.000 ten opzichte van de begroting. Hiermee blijven we onder de begrote 10% eigen bijdrage. Ook zijn er in 2012 minder aanvragen geweest voor het minimabeleid waardoor een voordeel van € 40.000 is ontstaan.

Op de participatie is een bijdrage uit 2010 van het ministerie ontvangen waarvan het onzeker was of deze nog ontvangen zou worden, dit leidt tot een voordeel van € 295.000.

Effect: minder lasten in programma 2A € 553.000; Saldo € 553.000 positief.

B. Op de uitgaven aan de gemeenschappelijke regeling is ook hier een voordeel ingeboekt. Daarnaast zijn er in 2012 minder mensen werkzaam geweest bij de WSW dan waar wij de vergoeding van het rijk voor ontvangen hebben.

Effect: minder lasten in programma 2B € 79.000; Saldo € 79.000 positief.

C. Sinds 2007/2008 stond er een vooruit ontvangen subsidie inburgering op de balans om af te rekenen met het ministerie van Sociale Zaken. De afrekening is binnen en het restant is vrijgevallen.

Effect: Meer baten in programma 2C € 590.000; Extra storting reserve Sociaal Beleid € 414.000; Saldo € 176.000 positief.

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 2 bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Vershil 2012
Algemene reserve programma 2	0	0	0	0	0	0
opbrengst verkoop aand NUON programma 2	0	0	0	0	0	0
Jaarafsluiting programma 2	0	0	0	0	0	0
Sociaal Beleid	-521	0	258	258	673	-414
Egalisatie exploitatielasten programma 2	0	0	0	0	0	0
Resultaat voorgaand jaar pr 2	0	0	-158	-158	-158	0
Saldo	-521	0	100	100	514	-414

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2012 > € 15.000

Sociaal beleid

De voor- en nadelen van de Sociale Dienst worden geëgaliseerd met de reserve Sociaal Beleid. Door de storting van de vrijgevallen subsidie heeft deze reserve het plafond bereikt van € 750.000. De voordelen behaald op de budgetten van de sociale dienst en het restant van de vrijgevallen subsidie, boven de € 414.000 die gestort is in deze reserve, vallen vrij in het jaarresultaat van 2012.

Effect: Extra storting € 414.000.

Programma 3 : Kunst, Cultuur en Sport

3A Kunst en Cultuur

Inleiding

Wij willen de inwoners van Leiderdorp verbinden met hun eigen leefomgeving. Daarbij streven wij naar een gevarieerd aanbod aan culturele activiteiten. We houden door subsidiëring verschillende (amateur)kunstorganisaties in stand die bijdragen aan een divers aanbod van (podium)kunst in de gemeente. In 2012 hebben we, net als in voorgaande jaren, in het kader van de Regionale Agenda Samenleving (RAS) deelgenomen aan een aantal regionale cultuurprojecten mede dankzij subsidie van de provincie. De beeldende kunst in onze gemeente blijft op de agenda staan. Het nieuwe gemeentehuis heeft nieuwe én oude kunst gekregen. De Commissie Kunstzaken adviseert de gemeente op het gebied van kunst in de openbare ruimte en heeft in 2012 een nieuwe samenstelling gekregen. Met de vaststelling van de cultuurnota is in 2012 meer aandacht gekomen voor de cultuur in Leiderdorp.

Doel	De gemeente ontwikkelt een breed en gevarieerd aanbod van kunst en cultuur, houdt dit aanbod in stand en stimuleert actieve deelname van haar inwoners hieraan.		
SMART doel	1. In 2012 zijn specifieke Leiderdorpse locaties verfraaid met kunstwerken volgens het beleidsplan Van klei naar kunst.		2. Leiderdorpse inwoners beoefenen of bezoeken culturele activiteiten.
Activiteiten 2012	0.1 Ontwikkelen en uitvoeren van Cultuurnota 2012.		
	1.1 Uitschrijven kunstopdrachten, waarbij de Commissie kunstzaken adviseert.		2.1 Het in 2012 opgerichte cultuurnetwerk wordt doorontwikkeld.
	1.2 Inwoners betrekken bij de ontwikkeling en bestemming van kunstwerken in hen directe omgeving.		2.2 Organisatie cursus tbv deskundigheidsbevordering.
	1.3 Jaarlijks opstellen en uitvoeren van een onderhoudsplan.		
Prestatie-indicator	Aantal nieuwe kunstprojecten dat volgens huidig beleidskader wordt gerealiseerd		Aantal vastgestelde subsidies
	Uitvoering onderhoudsplan binnen planning en begroting.		Aantal projecten RAS

Wat hebben we bereikt?

1. In 2012 zijn specifieke Leiderdorpse locaties verfraaid met kunstwerken volgens het beleidsplan Van klei naar kunst

In april is de cultuurnota *Cultuur in Leiderdorp 2012-2015* vastgesteld, waarin de doelen van *Van Klei Naar Kunst* nogmaals zijn onderschreven. De Commissie Kunstzaken heeft een adviserende rol met betrekking tot kunst in de openbare ruimte. De samenstelling van de commissie is aangepast aan het lagere aantal projecten. Het afgelopen jaar begon met de verhuizing van de gemeente naar het nieuwe gemeentehuis. Binnen dit project is nieuwe kunst aangeschaft en heeft de oude kunst een nieuwe plek gekregen. In 2012 is het project kunstwerk op de locatie Munnikkenmolen doorgezet na de verplaatsing van de molen. Het kunstwerk zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2013 worden geplaatst. Een verkenning van nieuwe projecten voor de komende jaren is gemaakt, waarbij voor de Milieustraat en de Brede School West de initiatieven inmiddels zijn gestart. De beeldtentoonstelling in de Heemtuin is dit jaar voor het eerst georganiseerd door de stichting Kunst in de Heemtuin.

2. Leiderdorpse inwoners beoefenen of bezoeken culturele activiteiten

Diverse culturele organisaties hebben het afgelopen jaar subsidie ontvangen voor extra ondersteuning. Hierdoor is het wederom mogelijk geweest dat Leiderdorpers in de eigen gemeente aan diverse culturele activiteiten konden deelnemen of konden bekijken. Met de cultuurnota is daarnaast de aandacht gegaan naar het zichtbaar maken van cultuur en het zoeken naar

verbinding. Een cultuurnetwerk is in het leven geroepen, waarin diverse thema's en ideeën met en door het culturele veld besproken worden. Het afgelopen jaar kenmerkt zich ook als het laatste jaar waarin de cultuurparticipatiesubsidie binnen de Regionale Agenda Samenleving (RAS) beschikbaar was voor de bovenlokale culturele projecten voor jongeren, ouderen en het onderwijs.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0.1 Ontwikkelen en uitvoeren van Cultuurnota 2012.

De cultuurnota *Cultuur in Leiderdorp 2012-2015* is in april door de gemeenteraad vastgesteld. De nota zet in op verbinding, zichtbaarheid en kwaliteit. De gemeente faciliteert en stimuleert. Vanaf april is uitvoering gegeven aan de nota, door onder andere een burgerpanel onderzoek; twee bijeenkomsten van het cultuurnetwerk en het samenstellen van een nieuwe Commissie Kunstzaken. In het vierde kwartaal is gestart met de ontwikkeling van een website die in 2013 online gaat.

1.1 Uitschrijven kunstopdrachten, waarbij de Commissie Kunstzaken adviseert.

Voor het gemeentehuis is in het tweede kwartaal nieuwe kunst aangeschaft op advies van de Commissie Kunstzaken en met participatie van de medewerkers van de gemeente. Voor het kunstwerk op de locatie Munnikkenmolen is een kunstenaar gekozen die in het derde kwartaal is gestart met de realisatie van het kunstwerk. Er is een start gemaakt met twee nieuwe kunstprojecten, de Milieustraat en de Brede School West.

1.2 Inwoners betrekken bij de ontwikkeling en bestemming van kunstwerken in hun directe omgeving.

Bij het kunstwerk Munnikkenmolen zijn inwoners betrokken. Na de verhuizing van het oude naar het nieuwe gemeentehuis heeft het Leiderdorps Museum op eigen initiatief een tentoonstelling ingericht over diverse werken die voorheen in het gemeentehuis hingen. Hiermee zijn deze werken toegankelijk gemaakt voor de inwoners van Leiderdorp, die voorheen niet voorbij de balie van het gemeentehuis konden kijken. De Sterrentuin is twee beelden rijker, deze zijn naar deze locatie verplaatst.

1.3 Jaarlijks opstellen en uitvoeren van een onderhoudsplan.

Ten uitvoer van de cultuurnota is in het derde kwartaal gestart met een inventarisatie van de onderhoudsopgave van kunst in de openbare ruimte. Het uitvoeren van het onderhoud gaat van start in 2013.

2.1 Amateurkunst organisaties subsidie verstrekken, passend binnen de doelen van het subsidieprogramma.

Diverse culturele organisaties hebben in 2012 subsidie ontvangen binnen het subsidieprogramma.

2.2 Deelnemen aan regionale projecten van de RAS.

Voor het laatste jaar heeft onze gemeente deelgenomen aan culturele RAS projecten: zomeractiviteiten voor ouderen, het jongerenfestival, bemused, museum & school en museum & senioren. Dit heeft bijgedragen aan de deelname aan cultuur door kinderen, jongeren en ouderen. Dit was het laatste jaar van de RAS cultuurparticipatieprojecten. In 2013 start een nieuwe regeling gericht op cultuureducatie met het kwaliteit. Voor de aanvraag om hieraan deel te nemen is in 2012 binnen Holland Rijnland samen opgetrokken.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Aantal nieuwe kunstprojecten dat wordt gerealiseerd.	NB	n.v.t.	3	2
Uitvoering onderhoudsplan binnen planning en begroting.	-	n.v.t.	Conform plan	Conform plan
Aantal vastgestelde subsidies	13	n.v.t.	14	14
Aantal projecten RAS	4	n.v.t.	4	5

3B Sport

Inleiding

Sport draagt bij aan het welzijn en samenleven van mensen. Wij willen door middel van het ondersteunen en aanbieden van sportvoorzieningen bijdragen aan een grotere sociale samenhang en gezonde en vitale inwoners.

Doel	Via sportvoorzieningen en –ondersteuning bijdragen aan samenhang en vitaliteit in Leiderdorp		
Smartdoel	1. In 2016 zijn de sportverenigingen financieel gezond en autonoom	2. In 2016 sluit het aanbod aan sportvoorzieningen in Leiderdorp aan bij de vraag van de verenigingen en burgers	3. In 2016 is het percentage inwoners dat in georganiseerd verband sport of beweegt toegenomen ten opzichte van 2012
Activiteiten 2012	0.1 Opstellen van een sportnota 2012		
	1.1 Oprichting (brede) beheerstichting samen met buitensportverenigingen	2.1 Vraag en aanbod in kaart brengen	3.1 Stimuleren van samenwerking scholen en verenigingen
	1.2 Herijken van de bestaande exploitatiebijdragen	2.2 Opstellen beheer- en onderhoudsplan bestaande locaties	3.2 Het organiseren van sportactiviteiten via het Servicepunt Sport en Beweging/ Sportfondsen
	1.3 Ondersteunen van binnensportverenigingen	2.3 Aanleg trimbaan ten behoeve van ongeorganiseerde sporters (coalitieakkoord)	
Prestatie-indicator	Aantal verenigingen dat – direct of indirect – ondersteund wordt	Aantal sportvoorzieningen (accommodaties en velden)	Aantal sportactiviteiten
	Hoogte van het dagelijks- en grootonderhoud aan de velden van RCL, Alecto en Velocitas in €.	Jaarlijks bewonerspanel raadplegen om inzicht te krijgen op gebruik sportvoorzieningen.	% jongeren dat voldoet aan de norm Gezond Bewegen, op basis van 4-jaarlijks onderzoek GGD.

Wat hebben we bereikt?

1. Gezonde en autonome sportverenigingen

De meeste sportverenigingen kunnen volledig op eigen benen staan. Een aantal kan dat niet. Of sportverenigingen voldoende mogelijkheden hebben om extra inkomsten te genereren is van doorslaggevend belang hierbij. Binnensportverenigingen hebben minder mogelijkheden om extra inkomsten te genereren dan buitensportverenigingen. Om de financiële problemen het hoofd te bieden is afgesproken dat de in het BOL (Binnensportoverleg Leiderdorp) georganiseerde binnensportverenigingen (gedurende de looptijd van de exploitatieovereenkomst met Sportfondsen Leiderdorp) het beheer van de reclame-uitingen in handen krijgen en een collectiviteitskorting op de huur van de sporthallen ontvangen.

2. Aantal en kwaliteit sportvoorzieningen

Zwembad De Does heeft groot onderhoud gehad. De hele zwemzaal is grondig onder handen genomen. De tegels zijn vervangen en er zijn werkzaamheden uitgevoerd aan het leidingstelsel, die het energieverbruik efficiënter maken. In de Brede School West komt een volwaardige sportzaal. Hiermee is tegemoet gekomen aan de wens van Korfbalvereniging Velocitas naar voldoende binnensportaccommodaties. De omvang en de kwaliteit van de gemeentelijke voorzieningen sluiten aan bij de vraag van de verenigingen en burgers.

3. Meer sporten en bewegen

Het percentage sportparticipatie in Leiderdorp bedraagt 32,3%. Dit is meer dan 15% boven het landelijk gemiddelde. De rapportage Kennis Informatie Systeem Sport (KISS) voor overheden geeft een zeer goede indicatie van de sportparticipatie in algemene zin. De database is tot stand gekomen met medewerking van de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0.1 Opstellen van een Sportnota in 2012

We hebben een sportnota opgesteld. Sportfondsen Leiderdorp, de in het Binnensport Ondersteuning Leiderdorp (BOL) georganiseerde verenigingen - Leython DC, BVL en Spotvogels - en de drie grote buitensportverenigingen - Alecto, Velocitas en RCL - zijn in bestuurlijke overleggen van de beleidsuitgangspunten en het proces om te komen tot een nieuwe sportnota op de hoogte gebracht. De conceptnota heeft vier weken ter inzage geleden. De ontvangen inspraakreacties zijn verwerkt in de conceptnota. De sportnota is vastgesteld in de gemeenteraadsvergadering van 4 februari 2013.

1.1 Oprichting (brede) beheerstichting samen met buitensportverenigingen

Omdat de gesprekken over de oprichting van een (brede) beheerstichting in samenwerking met buitensportverenigingen niet hebben geleid tot het gewenste resultaat, hebben wij het oprichten ervan gestaakt. Wij richten ons op alternatieven, zoals aangekondigd in de sportnota.

1.2 Herijken van de bestaande exploitatie-bijdragen

Het herijken van de bestaande exploitatie-bijdragen hebben we tot een van de beleidsdoelstellingen van het sportbeleid gemaakt. We streven naar een gelijkwaardige behandeling van de sportverenigingen.

1.3 Ondersteunen binnensportverenigingen

De binnensportverenigingen hebben - overeenkomstig de afspraken die zijn vastgelegd in de exploitatieovereenkomst met Sportfondsen Leiderdorp - het beheer van de reclame-uitingen in sporthal De Bloemerd in handen. De uit dit beheer voortvloeiende inkomsten komen ten goede aan de binnensportverenigingen. De in het BOL georganiseerde verenigingen hebben voorts een collectiviteitskorting op de huur van de sporthallen ontvangen.

2.1 Vraag en gebruik in kaart brengen

We hebben gesprekken gevoerd met Velocitas over hun behoefte aan extra binnensportruimte. Vorig jaar hebben we besloten de gymzalen in Brede School West om te vormen tot een volwaardige sportzaal. Hiermee komen we Velocitas tegemoet. Vraag en aanbod komen daarmee overeen.

2.2 Opstellen beheer- en onderhoudsplan bestaande locaties

Er wordt gewerkt met beheer- en onderhoudsplannen.

2.3 Aanleg trimbaan

Realisering van een trimbaan stond op de beleidsagenda als uitvoering van het coalitieakkoord. Met vaststelling van de begroting 2013-2016 is besloten de realisatie van een trimparcours uit te stellen tot na 2015.

3.1 Stimuleren van samenwerking scholen en verenigingen

Het Sportfondsen Sport Servicepunt heeft diverse sportkennismakingsactiviteiten en schoolsporttoernooien georganiseerd. We hebben een aanvraag gedaan voor de buurtsportcoach. De aanvraag is gehonoreerd. De buurtsportcoach is een goed middel om samenwerking tussen scholen en verenigingen te bewerkstelligen.

3.2 Doen organiseren van sportactiviteiten

Het Sociaal Cultureel werk heeft een aantal sport- en beweegactiviteiten voor jongeren uitgevoerd. Sportfondsen Sport Servicepunt heeft in samenwerking met Pluspunt het project fietsdag voor ouderen georganiseerd. Sportfondsen Sport Servicepunt heeft schoolspordagen en toernooien georganiseerd en een aantal andere projecten en activiteiten voor specifieke doelgroepen, zoals kinderen met overgewicht.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Aantal verenigingen dat – direct of indirect – ondersteund wordt	NB	12	12	12
Hoogte van het dagelijks- en groot onderhoud aan de velden van RCL	NB	€ 96.054	€ 89.510	€ 84.433
Hoogte van het dagelijks- en grootonderhoud aan de velden van Alecto	NB	€ 62.996	€ 64.611	€ 67.185
Hoogte van het dagelijks- en grootonderhoud aan de velden van Velocitas	NB	€ 30.410	€ 32.826	€ 19.850
Aantal binnensportaccommodaties	NB	6	6	6
Aantal sportvelden	NB	12	12	12
Aantal sportdagen SSB	NB	n.n.b.	12	12
Aantal sporttoernooien SSB	NB	n.n.b.	10	10
% jongeren dat voldoet aan de norm Gezond Bewegen, op basis van 4-jaarlijks onderzoek GGD.	NB	19%	25%	n.n.b.

Wat heeft het gekost?

SALDO VOOR RESULTAATBESTEMMING bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Verschil 2012
PROG 3A Kunst en Cultuur	1.172	1.174	-1	1.173	1.094	79
PROG 3B Sport	1.326	1.335	1.272	2.607	2.301	305
Saldo	2.497	2.509	1.271	3.780	3.395	384

Beleidssterrein bedragen x € 1.000,-	Lasten 2012	Baten 2012	Saldo 2012	Begroting 2012	Verschil 2012
PROG 3A Kunst en Cultuur	1.100	-6	1.094	1.173	79
PROG 3B Sport	2.383	-81	2.301	2.607	305
Totaal	3.482	-87	3.395	3.780	384

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2012 > € 50.000

A. Het positieve saldo op Kunst en Cultuur is opgebouwd uit meerdere kleinere bedragen zoals een voordeel op onderhoud kunstwerken, minder uren gemaakt op Kunst, bij het Milieu Educatief Centrum en niet alle uitgaven zijn gedaan zoals genoemd in de Cultuurmota 2012-2015 en de doorbelasting van de kosten van gebouwen is lager dan geraamd.

Effect: minder lasten in programma 3A € 51.000; Hogere storting reserve egalisatie exploitatielasten € 26.000; Saldo € 25.000 voordelig.

B. Momenteel worden de tennisbanen gerenoveerd. De werkzaamheden en daaraan gerelateerde uitgaven lopen over het jaar heen. Conform raadsbesluit zijn de begrote lasten uit de reserve Opbrengst aandelen Nuon onttrokken. Het niet besteedde deel van de onttrekking uit de reserve opbrengst verkoop aandelen Nuon wordt met de jaarrekening teruggestort om in 2013 weer onttrokken te worden voor de uitvoering van de renovatie van het tennispark. Deze moet volgens planning in 2013 opgeleverd worden.

Effect: minder lasten in programma 3B € 330.000; Lagere onttrekking reserve verkoop aandelen Nuon € 330.000; Saldo neutraal.

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 3 bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Vershil 2012
Algemene reserve programma 3	0	0	0	0	0	0
opbrengst verkoop aand NUON programma 3	0	0	-1.250	-1.250	-920	-330
Kunst en cultuur	-22	7	-16	-9	-7	-2
Jaarafsluiting programma 3	0	0	48	48	48	0
Egalisatie exploitatielasten programma 3	2	-38	0	-38	-12	-26
Resultaat voorgaand jaar pr 3	0	0	0	0	0	0
Saldo	-20	-31	-1.218	-1.249	-891	-358

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2012 > € 15.000

Opbrengst verkoop aandelen Nuon

Het restbudget 2012 beschikbaar voor de renovatie van de tennisbanen is eind 2012 teruggestort in deze reserve. Dit bedrag zal in 2013 worden onttrokken voor de restant van de kosten.

Effect: Lagere onttrekking € 330.000

Egalisatie exploitatielasten

De lagere lasten van de sterrentuin zijn, conform eerdere besluitvorming, gestort in de reserve egalisatie exploitatielasten ter dekking van de kapitaallasten van het MEC.

Effect: Hogere storting € 26.000

Programma 4 : Beheer openbare ruimte

4A Verkeer en vervoer

Inleiding

Wij willen Leiderdorp een prettige, aangename en veilige gemeente laten zijn. Hiertoe willen wij de bereikbaarheid van de belangrijkste bestemmingen verbeteren. Ook willen wij de veiligheid en leefbaarheid van de woonstraten verbeteren door te sturen op de verkeersstromen door inrichting van de openbare ruimte.

Doel	Het realiseren van een beter bereikbaar, veiliger en leefbaarder Leiderdorp door het beïnvloeden van het verplaatsingsgedrag van alle modaliteiten.		
SMART doel	1. Door het doen van ingrepen in de openbare ruimte de bereikbaarheid van de belangrijkste bestemmingen in Leiderdorp voor 2015 te verbeteren.	2. Door het stimuleren van alternatieve modaliteiten en het weren van ongewenst verkeer de luchtverontreiniging en geluidsoverlast in de kern Leiderdorp voor 2015 reduceren.	3. Door verkeerseducatie en weginrichting verhogen van de veiligheid op alle wegen van Leiderdorp voor 2015.
Activiteiten 2012	0.1 Op basis van het uitvoeringsplan IVVP dat in 2011 wordt vastgesteld maatregelen uitvoeren waaronder het aanpassen van het wegennet.		
Prestatie-indicator	Hoeveelheid (ernstige) ongevallen met ziekenhuidsletsel tot gevolg t.g.v. het verkeer. Vermindering bijdrage verkeer aan lucht- en geluidsoverlast. Verbetering van doorstroming (minder verliesuren).		Aantal kinderen dat deel heeft genomen aan verkeerseducatie op basisscholen.
			Aantal dodelijke en verwonde slachtoffers in het verkeer.

Wat hebben we bereikt?

1. Verbeteren van de bereikbaarheid voor alle inwoners van Leiderdorp voor 2015

In 2012 is een belangrijke stap gezet om de bereikbaarheid in 2015 te verbeteren. Het uitvoeringsplan IVVP is in september 2012 vastgesteld. Hiermee is het geld beschikbaar gekomen om dit doel te bereiken in 2015. De voorbereidingen zijn reeds gestart en zullen leiden tot een betere bereikbaarheid in 2015 voor alle inwoners en werkenden in Leiderdorp. Zo zijn in 2012 afspraken gemaakt met Leiden omtrent de proef Leiderdorspe brug. Het ontwerp hiervoor is gereed en gegund. Begin 2013 wordt dit uitgevoerd. In 2013 wordt voorts een grote stap naar verbetering van de bereikbaarheid gezet met de plaatsing van nieuwe VRI's op het Engelendaal.

2. Het reduceren van luchtverontreiniging en geluidsoverlast in de kern Leiderdorp voor 2015

Met het vaststellen van het IVVP is de basis gelegd om in 2015 de luchtverontreiniging en de geluidsoverlast te verminderen in de directe leefomgeving (woonstraten) binnen Leiderdorp. Een kleine bijdrage is in 2012 geleverd met de herinrichting van de Meerburglaan - Buitendijklaan en het plaatsen van de verkeersremmende maatregelen op het Essenpark.

3. Het verhogen van de veiligheid op alle wegen van Leiderdorp voor 2015

Bij het project Brede School Oude Dorp (BSOD) is gezorgd voor een veilige schoolsituatie. Ook rondom de tijdelijke huisvesting van de scholieren van de Brede School West (BSW) is geïnvesteerd in de veiligheid van de wegen. Met de reconstructie van de Meerburglaan en Buitendijklaan is in de wijk Voorhof ook veiliger geworden.

Net als bij de doelen voor de verbetering van de bereikbaarheid en leefkwaliteit is door de vaststelling van het uitvoeringsplan IVVP de basis gelegd voor een grote verbetering van de veiligheid in Leiderdorp. Veel van deze maatregelen dragen bij aan alle drie de gedefinieerde doelen. De aanpassing van de oversteek nabij de Van Diepeningenlaan draagt bij aan de veiligheid in Leiderdorp. Deze is in 2012 uitgewerkt en gegund en zal begin 2013 aangepast worden.

Tevens is beleid vastgesteld waarmee concreet invulling is gegeven aan het verhogen van de veiligheid, namelijk permanente verkeerseducatie. Verkeerseducatie draagt op een directe wijze bij aan de veiligheid in het verkeer. Bij de afgifte van vergunningen is consequent gekeken naar de (verbetering van de) veiligheid in Leiderdorp. Dit heeft geleid tot een toename van de veiligheid in de directe leefomgeving (woonstraten) van onze burgers. Enkele voorbeelden hiervan zijn verkeersbesluiten rondom de wegafsluitingen bij de verbreding A4 en de afsluitingen rondom rioleringswerkzaamheden en groot onderhoud.

Dankzij de inspanningen in de voorgaande jaren, en in 2012, hebben er geen dodelijke ongelukken in het verkeer plaatsgevonden. Ook het aandeel ziekenhuisgewonden is afgenomen. Ook in 2013 blijft de gemeente zich inzetten om de veiligheid op dit hoge niveau te houden.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0.1 Op basis van het uitvoeringsplan IVVP dat in 2012 is vastgesteld maatregelen uitvoeren waaronder het aanpassen van het wegennet.

De vaststelling van het uitvoeringsplan IVVP heeft plaatsgevonden in 2012, conform planning. De voor het IVVP gedefinieerde uitgangspunten worden ook als uitgangspunt gebruikt binnen alle andere verkeersadviezen en -projecten. Zo zijn in het afgelopen jaar verkeersadviezen gegeven bij langlopende projecten zoals het Centrumplein rondom (fiets)parkeren, toegankelijkheid en (sociale) veiligheid. Ook bij de werkzaamheden rondom de verbreding van de A4 is continu gemonitord op de veiligheid van alle weggebruikers, en met name van de fietsers.

Ook is in 2012 hard gewerkt aan de aanbesteding van het Openbaar Vervoer. Ook hier heeft de gemeente haar invloed gebruikt om tot een zo goed mogelijk netwerk te komen, rekening houdend met de opgelegde bezuinigingen. Met de recente wijzigingen en verzoeken welke nog bij Arriva liggen is dit gelukt. Een verdere verbetering van de bereikbaarheid van de gehele regio is opgestart samen met Leiden en Oegstgeest. Behalve verbeterde openbaar vervoerverbindingen wordt ook ingezet op verbeterde autobereikbaarheid en intensiever gebruik van de fiets voor de korste verplaatsingen.

In 2012 is het parkeerbeleid vastgesteld. Hiermee is duidelijkheid gegeven omtrent de parkeernormen, is beleid vastgesteld rondom elektrische voertuigen en door het opnemen van inrichtingseisen ook gewerkt aan de veiligheidsaspecten bij in- en uitparkeren. Ook is het verkeerseducatiebeleid vastgesteld. Op basis hiervan wordt in 2013 een programma uitgerold om alle leiderdorpse brugers extra kennis en kunde te geven in het verkeer. Op de basisscholen is dit met name gericht op veilig naar school fietsen, voor ouderen het veilig gebruik van scootmobielen en rollaters. Tevens is in 2012 aanzet gegeven voor nieuw verkeersbeleid in 2013, te weten het fietsbeleid. Veiligheid en leefbaarheid zijn hierbij belangrijkste thema's bij de uitwerking van dit nieuwe beleid.

Tot slot is gewerkt aan het bepalen, en vastleggen, van de uitgangssituatie van de prestatie-indicatoren. Met behulp van ondermeer de verkeersstelling welke eind 2012 heeft plaatsgevonden zijn de nulmetingen voor prestatie-indicatoren voor de komende jaren bepaald. Voor de prestatie-indicatoren voertuigverliesuren, doorstroming en overlast wordt het meetinstrumentarium nu opgesteld.

Wat er hiervoor gedaan is, wordt ook nader verklaard in paragraaf 2 Onderhoud kapitaalgoederen.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Aantal dodelijke slachtoffers	0	0	0	0
Aantal projecten beschreven in het uitvoeringsplan uitgevoerd.	-	-	10%	0%
Aantal kinderen dat deel heeft genomen (als percentage van het totaal aantal kinderen in die leeftijdsgroep)	-	-	-	nrb
Doorstroming op de hoofdwegen	beneden niveau	beneden niveau	acceptabel	acceptabel
Voertuigverliesuren op het hoofdwegennet	-	-	-	-
Overlast voor omwonenden	-	-	-	-

4B Water

Inleiding

Water is een verbindend element om de samenhang en identiteit van de verschillende wijken te versterken. Om een aangenaam woon- en leefklimaat voor mens en dier te behouden is een goede waterkwaliteit van belang en worden ruimtelijke ontwikkelingen aangegrepen om het watersysteem te verbeteren. Het waterplan vormt hierin de leidraad.

Doel	Handhaven van de waterkwaliteit van het oppervlaktewater in samenwerking met het Hoogheemraadschap en regionale partners.	
SMART doel	1. In 2016 voldoet de waterkwaliteit nog steeds aan het landelijk gemiddelde voor een binnenstedelijk gebied.	
Activiteiten 2012	1.1 Het aanpakken van duikers in de Oranjewijk, Vogelwijk, Voorhof, en Binnenhof.	
	1.2 Het opstellen van een plan om de zichtbaarheid van het water en de oevers langs de Van der Marckstraat en de Van Poelgeestlaan te vergroten.	
	1.3 Het Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek naar het realiseren van de zwemwaterkwaliteit in de Buitenhofvijver.	
	1.4 Het opstellen van een baggerbeheerplan stedelijke watergangen.	
	1.5 Het opstellen van steigerbeleid voor ligplaatsen.	
Prestatie-indicator	Aantal aangepakte duikers.	Aantal opgestelde plannen: 4
	Kwaliteit oppervlaktewater binnen- en buitengebied.	Uitvoering van maatregelen die in het Uitvoeringsprogramma waterplan voor 2012 staan benoemd. De streefwaarde is 100%.

Wat hebben we bereikt?

1. In 2016 voldoet de waterkwaliteit nog steeds aan het landelijk gemiddelde voor het binnenstedelijk gebied

De maatregelen die voor 2012 stonden ingepland, zijn in het uitvoeringsprogramma van het Waterplan opgenomen. Daarbij wordt gekozen voor het handhaven van de waterkwaliteit op het niveau van het binnenstedelijk gebied. De uitvoering van deze maatregelen vindt grotendeels in samenwerking met het Hoogheemraadschap van Rijnland plaats. Een aantal van de ingeplande maatregelen is uitgevoerd en een aantal is in voorbereiding of is doorgeschoven naar 2013.

Wat wij hebben bereikt is verder uitgewerkt in Paragraaf 2: Kapitaalgoederen

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Aanpak duikers in de Kalkpolder (Oranjewijk) en de Zijlveen, Meijepolder (Binnenhof)

De voorbereiding om de duikers aan te pakken is in 2012 gestart; de daadwerkelijke uitvoering zal plaatsvinden in 2013. In overleg met het Hoogheemraadschap is besloten om de activiteiten te combineren vanuit het Waterplan en het vGRP, zodat er zoveel mogelijk werk met werk gemaakt kan worden om zo de kosten te drukken.

1.2 Het opstellen van een plan om de zichtbaarheid van het water en de oevers in de Van der Marckstraat en de Van Poelgeestlaan te vergroten

De oevers aan de Van der Marckstraat en de Van Poelgeestlaan gaan we omvormen tot natuurvriendelijke oevers. Deze omvorming is in het kader van de Gemeentelijke Ecologische Hoofdstructuur en het Waterplan. Voordat we deze natuurvriendelijke oevers kunnen realiseren moeten we de waterkwaliteit verbeteren en de doorstroming vergroten. Dit is geconstateerd tijdens de inventarisatiefase. Hierdoor hebben we deze natuurvriendelijke oevers nog niet kunnen realiseren. In 2013 zullen we ons verder inspannen om de natuurvriendelijke oevers te realiseren. Evenals de realisatie van een bloemrijke berm in de naastgelegen berm.

1.3 Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek naar het realiseren van zwemwaterkwaliteit in de Buitenhofvijver

In lijn met het door u genomen raadsbesluit, hebben wij het beschikbare bedrag van € 20.000 ingezet voor het vervolgonderzoek naar de wateroverlast in het Zijlkwartier. Dit betekent dat het voorliggende haalbaarheidsonderzoek naar het realiseren van zwemwaterkwaliteit in de Buitenhofvijver niet is uitgevoerd en tot nader order is uitgesteld.

1.4 Het opstellen van een baggerbeheerplan stedelijke watergangen

Eind 2012 is gestart met het inventariseren van de watergangen. In 2013 kunnen we op basis van deze gegevens een functioneel baggerbeheerplan opstellen.

1.5 Het opstellen van steigerbeleid voor ligplaatsen

Uit de analyse blijkt dat de aanpassingen in de bestemmingsplannen en de APV voldoende instrumenten bieden om nieuwe ongewenste steigers te voorkomen. Voor de bestaande gevallen (o.a. bij de Leyhof en de Tollenaersingel) wordt in het uitvoeringsprogramma van het grondbeleid een nadere uitwerking gemaakt voor de afspraken die nodig zijn voor het gebruik van gemeentelijk eigendom als ligplaats.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Waterkwaliteit oppervlaktewater			Voldoen aan definitie "goede toestand" n.a.v. KRW*	
Aanpak duikers in de Oranjewijk, Vogelwijk, Voorhof, en Binnenhof		n.v.t.	Vorbereid	Vorbereid
Realisatie natuurvriendelijke oevers (V.d. Marckstraat)		n.v.t.	Vorbereid	Aangepast in overleg met HHR.

* De definitie van "goede toestand" is in de Europese kaderrichtlijn water (KRW) als volgt omschreven: "helder water (minder blauwalgen bijvoorbeeld), ecologisch beheer, natuurvriendelijke oevers, een gezonde visstand, enzovoort". Het Hoogheemraadschap van Rijnland verricht metingen. De resultaten van deze metingen ontvangt de gemeente. Wij kunnen op basis hiervan onze doelstellingen bijstellen en de ambitie bepalen. Het vertrekpunt is op dit moment echter dat we voldoen aan de wettelijke bepalingen zoals deze staan omschreven in de KRW.

4C Groenbeleid en regio

Inleiding

Wij willen het groene karakter van de polders rond Leiderdorp behouden en toegankelijk maken voor recreatie door de inwoners uit het stedelijk gebied. Dat doen wij in samenwerking met overheden, eigenaren en agrarische natuurverenigingen.

Doel	Een toegankelijk en groen poldergebied rond Leiderdorp.	
Smartdoel	1. In 2016 is meer natuur- en extensieve recreatie gecreëerd naast de agrarische functie van het poldergebied ten opzichte van 2012.	2. In 2016 is de informatie over de waarden van het poldergebied verbeterd ten opzichte van 2012 en daarmee de bekendheid over het gebied.
Activiteiten 2012	1.1 Aanleg ommetjes voor de inwoners van Leiderdorp en stedeling in het buitengebied door middel van wandelpaden, fietspaden in poldergebied.	2.1 Alle losse (historische en huidige) informatie over het gebied wordt verzameld.
	1.2 Het realiseren van wateropgave voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en de aanleg van natuurvriendelijke oevers en natte natuur in de polder.	2.2 De informatie over o.a. natuur, cultuur en archeologie wordt digitaal ontsloten en wordt weergegeven op informatiepanelen in het poldergebied.
Prestatie-indicator	Bezoekersaantallen in het poldergebied	Bekendheid met het poldergebied

Wat hebben we bereikt?

1. In 2016 is er meer natuur en extensieve recreatie gecreëerd

In 2012 is gestart met de uitvoering van de herinrichting van de Boterhuispolder. Hierdoor zal er in Leiderdorp in 2013 meer natuur en meer mogelijkheden voor extensieve recreatie zijn.

2. Verbetering van de informatiewaarde in het poldergebied

We starten met de informatie over de Boterhuispolder. Begin 2013 zullen de informatiepanelen in de polder geplaatst worden. We verwachten dat vanaf volgend jaar de informatiewaarde in het poldergebied zal toenemen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Aanleg van ommetjes in het buitengebied voor de inwoners van Leiderdorp en stedelingen door middel van wandelpaden, fietspaden in het poldergebied

In 2012 zijn we gestart met de aanleg van wandelpaden, fietspaden en natuurvriendelijke oevers in de Boterhuispolder. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de uitvoering. Verwacht wordt dat de werkzaamheden, afhankelijk van de weersomstandigheden, in het eerste kwartaal van 2013 worden afgerond.

In 2012 hebben we de plannen voor de Achthovenpolder (opwaardering fietspad Ruigekade) verder geconcretiseerd. We hebben samenwerking gezocht met de provincie om aansluiting te vinden bij het project fietspad/brug F 267 vanuit de Munnikpolder naar de Doeshofpolder. Er is opdracht gegeven om een planstudie op te stellen voor de opwaardering van het fietspad Ruigekade.

1.2 Het realiseren van de wateropgave voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en de aanleg van natuurvriendelijke oevers en natte natuur in de polder

De wateropgave in de Boterhuispolder is bij de herinrichting meegenomen. Het gaat o.a. om het aanleggen van plas/drasgebieden, natuurvriendelijke oevers, het verbreden van watergangen. Op dit moment wordt gewerkt aan een overeenkomst met het Hoogheemraadschap om de wateropgave in de polder Achthoven integraal aan te pakken. Het Hoogheemraadschap heeft net als in de Boterhuispolder een wateropgave in het gebied te realiseren.

2.1 Alle losse (historische en huidige) informatie over het gebied wordt verzameld

In 2012 is voor de Boterhuispolder losse (historische) informatie verzameld.

2.2 De informatie over o.a. natuur, cultuur en archeologie wordt digitaal ontsloten en wordt weergegeven op informatiepanelen in het poldergebied

Deze informatie is verwerkt tot tekst en beeld materiaal, dat via informatiepanelen wordt weergegeven. De informatie wordt ook digitaal ontsloten. De informatiepanelen worden eind januari 2013 geplaatst.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Bekendheid gebied		-	-	-
Bezoekersaantallen gebied		-	-	-

4D Openbaar Groen

Inleiding

Wij willen het groene karakter van Leiderdorp behouden en waar mogelijk de biodiversiteit versterken. Daarbij streven wij naar een diverse, duurzame en onderhoudsarme groeninrichting.

De doelen in dit subprogramma hebben een nauwe relatie met de subprogramma's water, leefbaarheid, woonkwaliteit, ruimtelijke ontwikkeling, sport en wijkgericht werken.

Doel	Een meer divers openbaar groen dat kostenefficiënt wordt onderhouden.		
Smartdoel	1. In 2015 is 80% van het openbaar groen duurzaam en waar mogelijk onderhoudsarm.	2. In 2014 scoort het bomenbestand voor 95% goed bij de VTA-controle.	3. In 2018 is de GEHS gerealiseerd en hebben de ecosystemen in de kerngebieden van Leiderdorp voldoende biodiversiteit.
Activiteiten 2012	1.1 Nieuw groenbeheerplan openbare ruimte opstellen.	2.1 Achterstallig boomonderhoud versneld uitvoeren.	3.1 Beheerplan Bloemerd actualiseren.
	1.2 Intensief groen, waar mogelijk, omvormen naar extensief groen.	2.2 250 bomen aanplanten ter vervanging van verwijderde bomen	3.2 Beheerplan Munnikenpolder opstellen.
			3.3 1.200 m oever langs de Dwarswatering omvormen tot een natuurvriendelijke oever.
			3.4 Aanleg van 200 m natuurvriendelijke oever bij de Kleine Zandput
			3.5 Middenberm Engelendaal omvormen tot een bloemrijke berm
			3.6 Aanleg van 230 m2 bloemrijke berm bij WoZoCo De Ommedijk
Prestatie-indicator	Cijfer dat het groen scoort in de tevredenheidsenquête voor bewoners, Streefwaarde: 7.	% bomen dat goed scoort bij de VTA-controle Streefwaarde: 95%.	Toename soortenrijkdom in de grote groenvlakken (meten met behulp van natuurmeetnet).
	% van het openbaar groen is duurzaam en onderhoudsarm		Totale toename m1 natuurvriendelijke oever
			Totale toename van m2 natuurvriendelijkgroen

Wat hebben we bereikt?

1. Openbaar groen

In 2012 hebben wij in beeld gebracht welke groenstroken in aanmerking komen voor omvorming tot duurzaam en onderhoudsarm groen. Verder hebben we bij herbestratingen en herinrichtingen waar ook de beplanting vervangen moest worden, gekozen voor duurzame en onderhoudsarme soorten. 20% van het openbaar groen is nu duurzaam en onderhoudsarm ingericht. Het beeld van het groen verandert hierdoor, terwijl het groene karakter van het dorp niet wordt aangetast.

2. Bomenbestand

In het bomenbeleidsplan is aangegeven dat het bomenbestand veilig, divers, gezond en mooi moet zijn. Hiermee willen wij onder meer de kwetsbaarheid van de groenstructuur beperken. Met het inlopen van de achterstand in het boomonderhoud scoort aan

het eind van 2012 70% van het bomenbestand goed bij de VTA-controle. We liggen op schema om er voor te zorgen dat in 2014 95% goed scoort.

3. GEHS en biodiversiteit

In 2012 zijn stappen gemaakt zodat de Gemeentelijke Ecologische Hoofd Structuur (GEHS) in 2018 gerealiseerd is en de ecosystemen in de kerngebieden van Leiderdorp voldoende biodiversiteit hebben. In 2012 is het beheer in de grote groenvlakken al weer een stuk gevarieerder en beter afgestemd op de gewenste eindbeelden zoals vastgelegd in de beheerplannen. In 2012 hebben we 1400 m natuurvriendelijke oever aangelegd. Dat is meer dan we gepland hadden. We lopen voor op onze planning om voor 2016 de natuurvriendelijke oevers uit te breiden met 8.000 m. In 2012 hebben we ook het natuurvriendelijk ingericht en onderhouden groen uitgebreid met 230 m². Hiermee blijven we achter op de hoeveelheid die gepland was. In 2013 zal dit ingehaald worden, zodat we conform planning voor 2016 het natuurvriendelijk ingericht en onderhouden groen met 75.000 m² uitbreiden.

Wat wij hebben bereikt is verder uitgewerkt in Paragraaf 2: Kapitaalgoederen

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Nieuw groenbeheerplan openbare ruimte opstellen

Het technische gedeelte is voorbereid. Het groenbeheerplan maakt deel uit van het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) dat in 2013 wordt uitgerold.

1.2 Intensief groen, waar mogelijk, omvormen naar extensief groen

In 2012 hebben wij alles geïnventariseerd wat in aanmerking komt voor omvorming en hebben we de financiële consequenties inzichtelijk gemaakt. Dit zal in 2013 verder uitgewerkt worden in uitvoeringsplannen.

2.1 Achterstallig boomonderhoud versneld uitvoeren

In 2012 zijn er circa 4.500 bomen gesnoeid. Dit zetten wij in 2013 door.

2.2 250 Bomen aanplanten ter vervanging van verwijderde bomen

De voorbereidingen zijn getroffen en in het 1e kwartaal van 2013 worden alle bomen herplant.

3.1 Beheerplan Bloemerd actualiseren

Dit wordt in 2013 meegenomen in het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR).

3.2 Beheerplan Munnikenpolder opstellen

Dit is uitgesteld tot 2013.

3.3 1.200 m oever langs de Dwarswatering omvormen tot een natuurvriendelijke oever

Deze oever is in 2012 gerealiseerd.

3.4 Aanleg van 200 m natuurvriendelijke oever bij de Kleine Zandput

Deze oever is in 2012 gerealiseerd. Dit was gelijktijdig met de aanleg van het park de Groene Schans.

3.5 Middenberm Engelendaal omvormen tot een bloemrijke berm

Dit is uitgesteld tot 2013 in verband met het uitvoeringsprogramma van het IVVP. De aanpassingen aan de kruispunten zouden de bloemrijke bermen weer deels vernietigen. Daarom hebben we er voor gekozen om het omvormen tot een bloemrijke berm uit te stellen en te combineren met de werkzaamheden uit het IVVP.

3.6 Aanleg van 230 m² bloemrijke berm bij Woonzorgcomplex De Ommedijk

Deze berm is in 2012 gerealiseerd.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Cijfer dat het groen scoort in de tevredenheids enquête voor bewoners		6	7	nog te bepalen
% van het openbaar groen is duurzaam en onderhoudsarm		5%	20%	20%
% bomen dat goed scoort bij de VTA-controle	Nulmeting (VTA inspectie)	nieuwe inspectie volgt	70%	70 %
Toename soortenrijkdom in de grote groenvlakken		n.v.t.	start nulmeting	uitgesteld tot 2013
Totale toename m1 natuurvriendelijke oever (tussen haakjes is optel som)	3.087 (5.267)	7.077 (totaal)	1.090 (8.167)	1.400 (8.477)
Totale toename van m2 natuurvriendelijk groen in 2015, 75000m2	51.000 (60.000)	64.000 (totaal)	2.000 (66.000)	230 (64.230)

4E Speelplaatsen

Inleiding

Speel- en ontmoetingsplaatsen dragen ertoe bij dat kinderen, jeugd en jongeren elkaar in een informele sfeer ontmoeten. Dit bevordert lichamelijke en de sociale vaardigheden, het (samen)spel en de creativiteit. Leiderdorp kent diverse soorten speelvoorzieningen, zoals speelplaatsen, trapvelden, sportkooien (voetbal, basket), skatebaan en jongerenontmoetingsplekken. Speelplaatsen moeten voldoen aan wettelijke veiligheidseisen.

Doel	Via het bieden van speel- en ontmoetingsplaatsen voor jongere kinderen en jeugdigen dragen wij bij aan de ontwikkeling van sociale vaardigheden, sociale contacten en creativiteit.		
Smartdoel	1. In 2015 voldoen we nog steeds aan de norm dat minimaal 3% van de ruimte gebruikt kan worden als speelruimte	2. Alle openbare speelvoorzieningen zijn heel en veilig	3. Speelvoorzieningen zijn in 2015 onderhoudsvriendelijker en duurzamer
Activiteiten 2012	1.1 Onderzoek naar het omvormen van speelplaatsen tot secundaire(informele) speelvoorzieningen waarbij de hoeveelheid speelruimte aan de gewenste norm blijft voldoen.	2.1 (twee)jaarlijkse hoofdinspectie op veiligheid Drie functionele controlerondes	3.1 Speelplaatsen renoveren met duurzame en onderhoudsvriendelijke materialen
Prestatie-indicator	Aantal formeel ingerichte speelplaatsen	Aantal aandachtspunten bij de grote inspecties	Aantal te renoveren speelplaatsen

Wat hebben we bereikt?

1. In 2015 kan nog steeds minimaal 3% van de ruimte gebruikt worden als speelruimte

In 2012 is een speelruimteplan opgesteld. Dit plan is in november 2012 in de commissie behandeld. De commissie heeft aangegeven dat hier een concreet uitvoeringsplan aan moet worden toegevoegd. In 2013 wordt dit plan opgesteld, en samen met het speelruimteplan opnieuw aangeboden.

2. Alle speelplaatsen zijn heel en veilig

Er is elk kwartaal een functionele- en herstelronde uitgevoerd. De aandachtspunten die daardoor naar voren zijn gekomen zijn aangepakt.

3. In 2015 zijn de speelvoorzieningen onderhoudsvriendelijker en duurzamer

In afwachting van de ontwikkeling en vaststelling van het speelruimteplan heeft er geen renovatie op grote schaal plaatsgevonden. Daar waar in 2012 elementen vervangen zijn is gewerkt met duurzaam en onderhoudsvriendelijk materiaal.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Er heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de speelvoorzieningen waarbij het uitgangspunt is dat de hoeveelheid speelruimte aan de gewenste norm blijft voldoen

In 2012 is een speelruimteplan ontwikkeld. Dit is besproken door de commissie. De commissie heeft aangegeven een concreet uitvoeringsplan te missen. Dit plan wordt in 2013 ontwikkeld waarna het speelruimteplan met uitvoeringsplan opnieuw wordt voorgelegd.

2.1 (twee)jaarlijkse hoofdinspectie op veiligheid en drie functionele controlerondes

Aan het eind van 2012 heeft er een hoofdinspectie plaatsgevonden. In het eerste kwartaal 2013 zijn de uitkomsten inzichtelijk.

3.1 Speelplaatsen renoveren met duurzame en onderhoudsvriendelijke materialen

De renovaties van de speelplaats aan de Neptunus en de voetbalkooi aan het Nievaartpad (waarvoor een bouwvergunning is aangevraagd) zijn in 2012 voorbereid. Onder voorbehoud van eventuele bezwaren komen de renovaties in het tweede kwartaal van 2013 tot afronding.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
De hoeveelheid speelruimte in het openbaar toegankelijk gebied		≥3%	≥3%	≥3%
Aantal formeel ingerichte speelplaatsen		80	80	80
Aantal aandachtspunten bij de grote inspecties		15	15	15
Aantal te renoveren speelplaatsen		3	1	0

4F Riolering

Inleiding

Riolering is een cruciaal middel om zorg te dragen voor de volksgezondheid en milieuhygiëne voor de mens. Ook het bergen, afvoeren en verwerken van afvalwater draagt bij aan een goede flora en fauna in de lokale watersystemen. Het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP 2011-2015) vormt hierbij de leidraad.

Doel	Doelmatige inzameling en transport of verwerking van het afvalwater/hemelwater en doelmatige invulling geven aan de grondwaterzorgplicht.		
Smartdoel	1. De riolering moet in kwalitatief goede staat zijn.	2. Op middellange termijn is de afvoercapaciteit voldoende om wateroverlast zoveel mogelijk te voorkomen.	3. In 2013 is er inzicht in het grondwaterregime en worden de klachten structureel gemonitord en afgehandeld.
Activiteiten 2012	1.1 Het uitvoeren van reiniging en inspecties (ieder jaar).	2.1 Het aanpassen van rioolbuizen, overstorten een deel van het rioelstelsel en een duiker.	3.1 Het opstellen van een grondwater(meet)plan en een drainage-beheerplan.
	1.2 Het opstellen van een rioolvervangingsplan en operationeel programma.	2.2 Het opstellen van een rioolvervangingsplan en operationeel programma.	3.2 Het opstellen van een meetplan Riolering (2012) en het opstellen en implementeren van een afkoppelplan (2011/2012).
	1.3 Uitvoeren van de projecten Meerburglaan, Engelendaal en Gallaslaan.	2.3 Uitvoeren van de projecten Meerburglaan, Engelendaal en Gallaslaan.	
Prestatie-indicator	Aantal Km geïnspecteerd riool (jaarlijks 10%).	De vuiluitwerp dient te voldoen aan het emissie- en waterkwaliteitspoor (2014).	Monitoring en analyseren grondwaterstanden.
			Vermindering van aantal meldingen, klachten en waarnemingen.

Wat hebben we bereikt?

1. De riolering moet in kwalitatief goede staat zijn

In 2012 is de reiniging en inspectie tot en met 2015 Europees aanbesteed in samenwerking met de Leidse regio. Jaarlijks wordt 10 % geïnspecteerd en gereinigd.

Het riool in de Meerburglaan/Buitendijklaan, Koningstraat, Gallaslaan en Engelendaal is vervangen. In de Meerburglaan/Buitendijklaan is 500 m gemengd stelsel vervangen door een gescheiden stelsel. Het hemelwater is hier dus afgekoppeld.

2. De afvoercapaciteit is voldoende om wateroverlast zoveel mogelijk te voorkomen

Het riool in de Meerburglaan/ Buitendijklaan, Koningstraat, Gallaslaan en Engelendaal is vervangen.

In opdracht van de gemeente Leiderdorp en het Hoogheemraadschap van Rijnland is een gebiedsstudie naar de oorzaken van de (grond)wateroverlast uitgevoerd in 2011 en 2012. De gebiedsstudie Zijkwartier geeft uitvoering aan één van de ambities uit het waterplan Leiderdorp 2011-2015. Ook is dit opgenomen in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2011-2015. In juli 2012 zijn de resultaten van deze studie gerapporteerd. Er zijn 5 oorzaken van (grond)wateroverlast vastgesteld en er zijn eveneens oplossingsrichtingen aangedragen. Bewoners zijn geïnformeerd via klankbordgroep vergaderingen en een informatieavond en via de website.

Het college van B&W en het Hoogheemraadschap van Rijnland hebben hun goedkeuring gegeven aan een vervolg op deze gebiedsstudie. Een start is gemaakt voor het aanbesteden van het maken van een ontwerp voor verbetering van de waterhuishouding op openbaar en particulier gebied. Ook is een start gemaakt voor het maken van een ontwerp voor het afkoppelen van de riolering in dit gebied.

3. Inzicht krijgen in het grondwaterregime en in meldingen en klachten

Een grondwatermeetplan is opgesteld waarin een programma van eisen voor een grondwatermeetnet is opgenomen. Aan de hand van het programma van eisen kan het grondwatermeetnet uitgezet worden d.m.v. het plaatsen van peilbuizen.

Er is in 2011 en 2012 in opdracht van de gemeente Leiderdorp en het Hoogheemraadschap van Rijnland een gebiedsstudie naar de oorzaken van de (grond)wateroverlast uitgevoerd. De analyse voor de gebiedsstudie naar oorzaken en oplossingsrichtingen is uitgevoerd aan de hand van archiefonderzoek, enquêtes, interviews, grondwaterstandmetingen en aanvullend verricht veldwerk. Op basis van de gebiedsstudie is offerte bevestigd bij 3 adviesbureaus om een ontwerp te maken voor verbetering van de waterhuishouding op openbaar en particulier gebied.

Wat er hiervoor gedaan is, wordt nader verklaard in paragraaf 2 Onderhoud kapitaalgoederen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Het uitvoeren van reiniging en inspecties (ieder jaar)

In 2012 is de reiniging en inspectie 2012-2015 Europees aanbesteed in samenwerking met de Leidse regio. Jaarlijks wordt 10 % geïnspecteerd en gereinigd.

1.3 en 2.3 Uitvoeren van de projecten Koningstraat, Meerburglaan/ Buitendijklaan, Engelendaal en Gallaslaan.

In de Koningstraat is het riool vervangen. In de Meerburglaan/ Buitendijklaan is het bestaande gemengde riool vervangen door een gescheiden riool. Het hemelwater is hier dus afgekoppeld. Ook in de Engelendaal en Gallaslaan is het riool vervangen.

3.1 Het opstellen van een grondwater (meet)plan.

Een grondwatermeetplan is opgesteld waarin een programma van eisen voor een grondwatermeetnet is opgenomen. Aan de hand van het programma van eisen kan het grondwatermeetnet uitgezet worden d.m.v. het plaatsen van peilbuizen.

3.2 Het opstellen en implementeren van het afkoppelplan (2011/2012).

Een afkoppelplan is opgesteld. Door middel van afkoppelen wordt minder hemelwater naar de zuiveringsinstallatie van het Hoogheemraadschap gebracht. Het afkoppelen van hemelwater kan worden toegepast in groot onderhouds- en rioolvervangingsprojecten en bij nieuwbouw- of inbreidingslocaties.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Aantal incidenten in riool		0	0	0
Geïnspecteerd riool		80%	90%	90
Ongezuiverde lozingen (locatie Nieuwe weg, complex geval ivm ligging t.o.v. persleiding, aanpak 2013)		1	1	1

4G Reiniging

Inleiding

De Reiniging verzorgt in eigen beheer de inzameling en het ter verwerking aanbieden van afvalstoffen afkomstig uit particuliere huishoudens. Dit gebeurt huis-aan-huis (de vuilnisauto), op wijkniveau (de milieucorner) en op gemeentelijk niveau (de milieustraat).

Het is van belang voor de Leiderdorpse burger dat deze inzameling op een zo'n goed mogelijke milieuhygiënische, kostenefficiënte en servicegericht manier plaatsvindt.

Doel	Het in eigen beheer tegen een zo gunstig mogelijke prijs/kwaliteitverhouding inzamelen en ter verwerking aanbieden van afvalstoffen afkomstig uit particuliere huishoudens.
Smartdoel	1. Het organiseren van de inzameling op een zo'n goed mogelijke milieuhygiënische, kostenefficiënte en servicegerichte manier door ontwikkelingen in de afvalbranche goed te volgen en deze zo nodig te implementeren in de bedrijfsvoering.
Activiteiten 2012	1.1 Het ontwikkelen van een nieuwe, goed geoutilleerde milieustraat. Deze zal in 2012 gerealiseerd worden.
	1.2 Het afronden van een pilot, en hierna uitwerken van een planning voor ondergrondse containers voor restafval bij hoogbouw. Daarna zal er in het 1ste kwartaal 2012 een kredietaanvraag en een planning aan de raad worden voorgelegd om ervoor te zorgen dat alle wijkverzamelcontainers bij de hoogbouw ondergronds worden gebracht..
	1.3 Het kritisch blijven volgen van de kwaliteit van dienstverlening bij de inzameldienst en milieustraat.
Prestatie-indicator	De kosten per huishouden zullen, behoudens indexatie, gelijk blijven en kostendekkend zijn.
	Eens per 2 jaar zal er via het burgerpanel gevraagd worden hoe men de kwaliteit van de dienstverlening bij de inzameldienst en de milieustraat in Leiderdorp ervaart.

Wat hebben we bereikt?

1. Het organiseren van de inzameling op een zo'n goed mogelijke milieuhygiënische, kostenefficiënte en servicegerichte manier door ontwikkelingen in de afvalbranche goed te volgen en deze zo nodig te implementeren in de bedrijfsvoering.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Nieuwe Milieustraat

De nieuwe milieustraat is nagenoeg gereed en volledig in gebruik. In april 2013 zullen de laatste werkzaamheden plaatsvinden, waarna de nieuwe milieustraat officieel kan worden opgeleverd.

1.2 Verzamelcontainers

De aanbesteding voor het ondergronds brengen van de verzamelcontainers voor restafval bij de hoogbouw is gehouden. Uiteindelijk is deze lager uitgevallen dan geraamd. In 2013 zullen de eerste containers ondergronds gaan.

1.3 Kwaliteit dienstverlening

Het kritisch blijven volgen van de kwaliteit van dienstverlening bij de inzameldienst en milieustraat.

1.4 Aanbestedingen

De aanbesteding voor het inzamelen en verwerken van glas, papier en kunststof verpakkingsmateriaal is in SP71 verband opgestart en zal begin 2013 worden afgerond.

De eerste gesprekken tussen de vier SP71 gemeenten ter voorbereiding van de aanbesteding van het verwerken van G.F.T.- en restafval zijn gehouden. In 2013 zal deze aanbesteding gaan plaatsvinden. In de aanloop naar deze aanbesteding heeft de gemeenteraad richtinggevende kaders vastgesteld waaraan de aanbesteding dient te voldoen.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (w)	2012 (w)
De kosten per huishouden zullen, behoudens indexatie, gelijk blijven en kostendekkend zijn.	1 persoons € 226.03 2 persoons € 296.22 Meer dan 2 € 316.10	1 persoons € 225.12 2 persoons € 295.03 meer dan 2 € 314.84	1 persoons € 225.35 2 persoons € 295.33 Meer dan 2 € 315.15	
Eens per 2 jaar zal er via het burgerpanel gevraagd worden hoe men de kwaliteit van de dienstverlening bij de inzameldienst en de milieustraat in Leiderdorp ervaart.				

Wat heeft het gekost?

SALDO VOOR RESULTAATBESTEMMING bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Vershil 2012
PROG 4A Verkeer en vervoer	1.746	3.234	156	3.389	3.176	214
PROG 4B Water	293	365	-26	339	705	-366
PROG 4C Groen beleid en regio	118	78	47	125	123	2
PROG 4D Openbaar groen	1.949	2.871	-74	2.797	2.674	123
PROG 4E Speelplaatsen	145	152	-43	110	101	9
PROG 4F Riolering	-472	-175	-251	-426	-504	78
PROG 4G Reiniging	-633	-373	55	-318	-628	310
Saldo	3.146	6.153	-136	6.017	5.648	369

Beleidssterrein bedragen x € 1.000,-	Lasten 2012	Baten 2012	Saldo 2012	Begroting 2012	Vershil 2012
PROG 4A Verkeer en vervoer	3.229	-53	3.176	3.389	214
PROG 4B Water	726	-21	705	339	-366
PROG 4C Groen beleid en regio	123	0	123	125	2
PROG 4D Openbaar groen	2.723	-48	2.674	2.797	123
PROG 4E Speelplaatsen	101	0	101	110	9
PROG 4F Riolering	688	-1.191	-504	-426	78
PROG 4G Reiniging	2.753	-3.382	-628	-318	310
Totaal	10.344	-4.696	5.648	6.017	369

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2012 > € 50.000

A. Voor dagelijks onderhoud van de Leiderdorps brug is meer uitgegeven dan er budget was. De budgetoverschrijding bedraagt; € 27.000. Voor de afschrijving van houten bruggen was er een budget van € 728.000. Er is een verplichting aangegaan voor de komende jaren waarvan in 2012 € 541.000 afgerekend is voor de uitgevoerde werkzaamheden in 2012. Er wordt nu € 179.000 minder onttrokken uit de reserve Nuon.

Conform besluit zou in 2012 € 45.000 onttrokken worden aan de algemene reserve Bouw- en grondexploitatie voor het IVVP voor de uitvoering van Quickwins. De verplichting is aangegaan maar de uitvoering vindt door de slechte weersomstandigheden eind 2012, nu plaats in 2013.

Effect: Minder lasten in programma 4A € 205.000; Lagere onttrekking reserve bouw- en grondexploitaties € 45.000; Lagere onttrekking reserve Nuon € 179.000; Saldo € 19.000 negatief.

B. Conform besluitvorming Voortgangsrapportage GIG 2012 is een reservering gedaan voor betalingstermijnen voor de komende 30 jaar t.b.v. nazorg bodemsanering. Hiervoor is € 418.000 gestort in de onderhoudsvoorziening waterwegen.

De voorbereiding van de maatregelen die genomen moeten worden conform het waterplan zijn in 2012 gestart. De kosten ad € 24.000 gaan vanaf 2013, het moment van uitvoering van de maatregelen lopen.

Effect: Hogere lasten in programma 4B € 394.000; Hogere onttrekking reserve W4 € 418.000; Saldo € 24.000 nadelig.

C. Geen verschillen > € 50.000

D. In totaal is er op dit subprogramma een onderschrijding van € 112.000, waarvan de grootste afwijking is ontstaan doordat er minder uren aan het groenonderhoud zijn besteed dan verwacht.

Effect: Minder lasten in programma 4D € 123.000; Saldo € 123.000 voordelig.

E. Geen verschillen > € 50.000.

F. De opbrengsten rioolrechten zijn € 50.000 lager dan in de begroting opgenomen.

In 2012 is ten opzichte van de begroting ook een voordeel behaald op uitgaven aan riolering. Conform de nota Reserves en Voorzieningen worden de uitgaven en inkomsten van riolering/rioolheffing geëgaliseerd door middel van de reserve riolering. Hierin wordt ook een deel van de reiniging wegen meegenomen. Per saldo is sprake van een nadeel in de jaarrekening 2012 als gevolg van doorbelasting van overhead uren en BTW op de uitgaven.

Effect: Minder baten in programma 4D € 50.000; Minder lasten in programma 4D € 136.000; Hogere storting reserve riolering € 106.000; Saldo € 19.000 nadelig.

G. De opbrengsten reiniging zijn € 40.000 hoger dan in de begroting opgenomen.

In 2012 is ten opzichte van de begroting ook een voordeel behaald op uitgaven aan reiniging. Conform de nota Reserves en Voorzieningen worden de uitgaven en inkomsten van reiniging geëgaliseerd door middel van de reserve reiniging. Hierin wordt ook een deel van de reiniging wegen meegenomen.

Per saldo is sprake van een nadeel in de jaarrekening 2012 als gevolg van doorbelasting van overhead uren en BTW op de uitgaven.

Effect: Meer baten in programma 4G € 40.000; Lagere lasten in programma 4G € 240.000; hogere storting reserve reiniging € 296.000; Saldo € 16.000 nadelig.

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 4 bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Verschil 2012
Algemene reserve programma 4	0	0	0	0	0	0
Bouw- en grondexploitaties programma 4	0	0	47	47	92	-45
opbrengst verkoop aand NUON programma 4	0	-1.272	-173	-1.445	-1.266	-179
Egalisatiereserve riolering	368	53	251	304	410	-106
Egalisatiereserve reiniging	429	117	-53	63	360	-296
Jaarafsluiting programma 4	175	0	-100	-100	-100	0
Egalisatie exploitatielasten programma 4	-1.060	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve W4 programma 4	0	0	0	0	-418	418
Resultaat voorgaand jaar pr 4	0	0	0	0	0	0
Saldo	-88	-1.103	-28	-1.131	-922	-208

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2012 > € 15.000

Bouw- en grondexploitaties

Conform besluit zou in 2012 zou € 45.000 onttrokken worden voor de uitvoering van de Quickwins IVVP. De verplichting is aangegaan maar de uitvoering vindt door de slechte weersomstandigheden eind 2012, nu plaats in 2013. De voor 2012 begrote onttrekking aan deze reserve heeft niet plaatsgevonden.

Effect: Lagere onttrekking € 45.000

Opbrengst verkoop aandelen Nuon

Voor de afschrijving van houten bruggen was er een budget van € 728.000. Er is een verplichting aangegaan voor de komende jaren waarvan in 2012 € 541.000 afgerekend is voor de uitgevoerde werkzaamheden in 2012. Het verschil van € 179.000 wordt nu minder onttrokken uit de reserve Nuon.

Effect: Lagere onttrekking € 179.000

Egalisatiereserve riolering

Zoals hiervoor vermeld bij programma 4F wordt er € 106.000 meer gestort in deze reserve.

Effect: Hogere storting € 106.000

Egalisatiereserve reiniging

Zoals hiervoor vermeld bij programma 4G wordt er € 296.000 meer gestort in deze reserve.

Effect: Hogere storting € 296.000

Bestemmingsreserve W4:

Conform besluitvorming Voortgangsrapportage GIG 2012 is een reservering gedaan voor betalingstermijnen voor de komende 30 jaar t.b.v. nazorg bodemsanering. Hiervoor is € 418.000 gestort in de onderhoudsvoorziening waterwegen.

Effect: Hogere onttrekking reserve W4 € 418.000

Programma 5 : Wonen en Ondernemen

5A Ruimtelijke ordening

Inleiding

Wij scheppen de ruimtelijke voorwaarden om invulling te kunnen geven aan een aantrekkelijke en plezierige leefomgeving waar onze inwoners samen kunnen leven, wonen en werken, in rust en ruimte. Wij doen dit in samenwerking met onze inwoners, ondernemers, marktpartijen en andere overheden. Dit programma vormt daarmee het ruimtelijk kader voor onder andere de programma's 4d en 7.

Doel	Kaders scheppen voor het behouden en waar mogelijk versterken van de ruimtelijke kwaliteit van Leiderdorp.		
SMART doel	Eind 2012 is er een beeld van de gewenste ruimtelijke kwaliteit van Leiderdorp in 2030.	2. Alle bestemmingsplannen in Leiderdorp zijn actueel (niet ouder dan 10 jaar) en vanaf 2014 is het ruimtelijk beleid actueel.	3. Voor elke ruimtelijke ontwikkeling worden specifieke stedenbouwkundige randvoorwaarden geformuleerd
Activiteiten 2012	1.1 Opstellen structuurvisie	2.1 a) Afronden bestemmingsplan Hoven b) Afronden bestemmingsplan Oude Dorp c) Afronden bestemmingsplan W4 d) Afronden bestemmingsplan De Bloemerd e) Opstellen ontwerp Bestemmingsplan Zuidwest	3.1 Opstellen voorwaarden voor Driemasterlocatie
		2.2 Beleid inventariseren en actualiseren	3.2 Opstellen voorwaarden voor Willem de Zwijgerlaanlocatie 3.3 Opstellen voorwaarden voor ontwikkelingslocaties uit de gebiedsvisie WAL
Prestatie-indicator	Vastgestelde structuurvisie %	Bestemmingsplannen jonger dan 10 jaar	Aantal geformuleerde ruimtelijke voorwaarden

Wat hebben we bereikt?

1. Kader voor ruimtelijke kwaliteit

Er is nog geen integraal beeld van de gewenste ruimtelijke kwaliteit. In verband met de koppeling aan de Toekomstvisie Leiderdorp 2025 (vastgesteld december 2012) is de opstelling van de ruimtelijke structuurvisie van 2012 verplaatst naar 2013. De uitkomsten en koersen uit de Toekomstvisie zullen voor de structuurvisie leidend zijn.

2. Actuele bestemmingsplannen

Het einddoel, 100% actuele bestemmingsplannen, is bijna bereikt. Na de vaststelling van het bestemmingsplan W4 (februari 2013) en het bestemmingsplan Lage Zijde (gepland voor juli 2013) zijn alle Leiderdorpse bestemmingsplannen actueel.

3. Specifieke randvoorwaarden

Voor de ruimtelijke ontwikkelingen voor de locatie Willem de Zwijgerlaan, het Amaliaplein (zwembadlocatie) en de Brittenstein zijn specifieke randvoorwaarden gesteld, gericht op een goede inpassing in de omgeving. Voor de locatie Driemaster is het opstellen van randvoorwaarden uitgesteld naar 2013, vanwege het later vrijkomen van deze locatie.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Opstellen structuurvisie Leiderdorp

Vanwege de koppeling met de Toekomstvisie Leiderdorp 2025 (vastgesteld december 2012) is de opstelling van de ruimtelijke structuurvisie van 2012 verplaatst naar 2013 / eerste kwartaal 2014. De opstelling zal geschieden in samenhang met de maatschappelijke structuurvisie.

2.1 Afronden bestemmingsplannen

In 2012 zijn de volgende bestemmingsplannen vastgesteld: De Bloemerd, De Hoven, N446, Oude Dorp. De Bloemerd is onherroepelijk. Tegen de overige drie genoemde plannen is beroep ingesteld. Van het bestemmingsplan W4 is het ontwerp ter visie gelegd. Vaststelling volgt in februari 2013. Tot slot is een aanvang gemaakt met het actualiseren van de bestemmingsplannen Lage Zijde en Zuid-West.

2.2 Beleid inventariseren en actualiseren

Dit continueproces heeft geleid tot een verdergaande standarisatie van bestemmingsplannen. Inmiddels wordt ook met deze standaard gewerkt bij de opstelling van de bestemmingsplannen.

3.1 Opstellen voorwaarden voor Driemasterlocatie

Voor de locatie Driemaster is het opstellen van randvoorwaarden uitgesteld naar 2013, vanwege het later vrijkomen van deze locatie.

3.2 Opstellen voorwaarden voor Willem de Zwijgerlocatie

Voor de Willem de Zwijgerlocatie zijn de randvoorwaarden in december 2012 door de raad vastgesteld. Verschillende mogelijkheden zijn verkend. Besloten is het voormalige schoolgebouw te herbestemmen. Daarbij wordt ingezet wordt op verkoop en hergebruik van het gebouw. Terugvaloptie is sloop / nieuwbouw.

3.3 Opstellen voorwaarden voor ontwikkelingslocaties uit de gebiedsvisie WAL

In 2012 zijn randvoorwaarden opgesteld voor de ontwikkeling van de locatie Amaliaplein (zwembadlocatie) en is een aanbestedings-procedure gestart voor de realisatie van een supermarkt met woningen. Er zijn geen concrete ontwikkelingen op andere locaties binnen de gebiedsvisie WAL waarvoor randvoorwaarden moesten worden opgesteld.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012(b)	2012 (w)
Ruimtelijk kader voor heel Leiderdorp		n.v.t.	Vastgesteld structuurplan	nee
% van de bestemmings-plannen niet ouder dan 10 jaar		85%	100%	100%
ruimtelijke randvoorwaarden		n.v.t.	4	3

5B Woonbeleid

Inleiding

Wij willen dat er voor onze inwoners in Leiderdorp voldoende passende woningen in een prettige woonomgeving zijn. Wij hebben daarbij bijzondere aandacht voor starters en senioren. Wij werken daarbij nauw samen met de woningbouwcorporatie uit Leiderdorp, andere (markt)partijen, de regio Holland Rijnland en andere overheden.

Doel	Voldoende woningen en diversiteit in woningen om te voorzien in de woningbehoefte van onze inwoners		
SMART doel	1. Uiterlijk in 2020 is het woningaanbod voor de aandachtsgroepen (starters, ouderen, statushouders, minder validen etc.) passend	2. Tot 2020 wordt bij nieuwbouw 30% sociale woningbouw gerealiseerd	3. Tot 2020 wordt voor alle sociale huurwoningen binnen de regionale kaders lokaal maatwerk gerealiseerd
Activiteiten 2012	1.1 Analyse van de woonbehoefte afronden en kaders voor woonvisie voorbereiden.	2.1 Vastleggen van randvoorwaarden voor woningbouw bij nieuwe projecten	3.1 Vastleggen van lokaal maatwerk in regionale verordening en convenant
	1.2 optimale benutting van kansen bij eventuele woningbouwontwikkeling voor een passend woningaanbod 1.3 Uiterlijk 1 januari 2013 is het woonbeleid voor Leiderdorp vastgelegd	2.2 Vastleggen van voorwaarden in prestatieafspraken met Rijnhart Wonen	3.2 Vastleggen van lokaal maatwerk mogelijkheden in prestatieafspraken met Rijnhart Wonen
Prestatie-indicator	% toegewezen woningen in Leiderdorp aan statushouders overeenkomstig de taakstelling		
	% toegewezen woningen in Leiderdorp aan bijzondere doelgroepen overeenkomstig taakstelling		
	Aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen in Leiderdorp		
	% sociaal van totaal aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen in Leiderdorp		
	% van vrijkomende sociale woningen in Leiderdorp dat toegewezen is aan Leiderdorpers		

Wat hebben we bereikt?

1. Uiterlijk in 2020 is het woningaanbod voor de aandachtsgroepen (starters, ouderen, statushouders, minder validen etc) passend

In 2012 is, met als basis een woonbehoefte onderzoek, de woonvisie opgesteld. Aan alle aandachtsgroepen is uitgebreid aandacht besteed in de woonvisie, terwijl ook in kwantitatieve zin de gewenste aantallen te bouwen woningen zijn vastgelegd. Daarmee is de basis gelegd om de doelstelling te bereiken.

Aan de rijkstaakstelling voor wat betreft de opvang van statushouders wordt ruimschoots voldaan.

In het pand aan de Vlechtbaan zijn van de 36 huurwoningen 7 woningen in gebruik genomen door Gemiva en 12 (oudere) bewoners uit Brittenstein zijn met voorrang naar die locatie (al dan niet tijdelijk) verhuisd. Aan de Brunelkamp is een project ontwikkeld voor minder validen. Dit project is in uitvoering genomen. De sloop heeft plaats gevonden en de voormalige bewoners van de locatie aan de Brunelkamp zijn verhuisd naar andere locaties in Leiderdorp waaronder ook enkele nieuwe woningen in project de Ommedijk. Het vergunde plan zal niet op deze wijze gerealiseerd worden. In april 2013 komt hierover meer duidelijkheid.

2. Tot 2020 wordt bij nieuwbouw 30% sociale woningbouw gerealiseerd

In 2012 is alleen het project van 36 sociale huurwoningen bij de Vlechtbaan opgeleverd. In 2012 is er dus een goede score geweest van 100 % sociale woningen. Het project Meas is in uitvoering genomen met 30 % (18 woningen) sociaal en 42 vrije sectorwoningen. Tevens zijn er kansen op (100%) sociale woningbouw bij het project aan het Amaliaplein, de mogelijke transformatie van het gebouw van Astellas aan Elisabethhof 1 en de ontwikkeling van Brittenstein.

3. Tot 2020 wordt voor alle sociale huurwoningen binnen de regionale kaders lokaal maatwerk gerealiseerd

De start van dit lokale maatwerk kan pas plaatsvinden nadat de regionale woonruimteverordening is vastgesteld en ingevoerd. Naar verwachting zal dat (pas) in 2014 zijn. Vooruitlopend daarop is lokaal maatwerk in 2012 al wel toegepast bij toewijzing van de woningen aan de Vlechtbaan, waarbij bewoners uit Leiderdorp voorrang hadden. Met name bewoners van de Brittenstein hebben hier gebruik van gemaakt, mede om de ontwikkeling van dat project (sloop-nieuwbouw) sneller op te kunnen starten.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Analyse van de woonbehoefte afronden en kaders voor de woonvisie voorbereiden

De Raad heeft in het voorjaar kennis genomen van de resultaten van het woonbehoefteonderzoek en ingestemd om deze als uitgangspunten voor het opstellen van de woonvisie te gebruiken. De kaders voor de woonvisie zijn in 2012 in goed overleg met alle marktpartijen verder ontwikkeld.

1.2 Uiterlijk 1 januari 2013 is het nieuwe woonbeleid voor Leiderdorp vastgelegd

Het nieuwe woonbeleid is in een goed en interactief proces met alle marktpartijen tot stand gekomen. Het beleid is vastgelegd in de woonvisie "Gewoon lekker wonen". In verband met een overvolle agenda voor de raad in december 2012 is de vaststelling doorgeschoven naar 4 februari 2013 en inmiddels vastgesteld.

2.1 Vastleggen van randvoorwaarden voor woningbouw bij nieuwe projecten

De randvoorwaarden voor nieuwbouw van woningen op de locatie Brittenstein zijn besproken in de raad. Het overleg met de eigenaar, Rijnhart Wonen, over de planontwikkeling en de voorwaarden is nog gaande.

De randvoorwaarden voor de ontwikkeling van de locatie Amaliaplein ten behoeve van een supermarkt en 100% sociaal wonen zijn vastgesteld.

De randvoorwaarden voor mogelijke ontwikkeling van de locatie Willem de Zwijgerlaan zijn op 19-12-2012 door de gemeenteraad vastgesteld.

2.2 Vastleggen van voorwaarden in prestatieafspraken met Rijnhart Wonen

Eind 2012 is er uitvoerig overleg geweest met Rijnhart Wonen over de geleverde prestaties in 2012 en over een vereenvoudigde opzet van de prestatieafspraken voor 2013. Besluitvorming over de prestatieafspraken vindt plaats begin 2013, waarna de ondertekening door Rijnhart Wonen en gemeente kan plaatsvinden.

3.1 Vastleggen van lokaal maatwerk in regionale verordening en convenant

De concept-verordening is in het Dagelijks Bestuur van de regio Holland Rijnland vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak. Deze ligt vanaf december ter inzage. In december is een conceptreactie ter behandeling voor commissie en raad geformuleerd. De gemeenteraden moeten voor medio maart reageren, waarna het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland tot vaststelling (dus medio 2013) kan besluiten. Daarna pas kan het lokale maatwerk verder worden uitgewerkt.

3.2 Vastleggen van lokaal maatwerk mogelijkheden in prestatieafspraken met Rijnhart Wonen

Vanwege vertraging bij de vaststelling van de woonruimteverordening voor de gehele regio (zie hierboven) kan dit actiepunt niet eerder dan eind 2013 worden uitgevoerd.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
% toegewezen woningen in Leiderdorp aan statushouders overeenkomstig de taakstelling	100 %	100%	100%	100%
% toegewezen woningen in Leiderdorp aan bijzondere doelgroepen overeenkomstig taakstelling	100 %	100 %	100%	100%
Aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen, waarvan:	106 (Schansen)	163	36	36
- Ommedijk		124		
- Heerlijk Recht		38		
- Vlechtbaan (omgebouwd)			36	36
- Schans van Valdez				25 in verkoop loopt slecht, idee om plan aan te passen
- Meas				60 in aanbouw
- Hoofdstraat 124-126				4 in aanbouw
- Hoofdstraat 213-221				4 in ontwikkeling
% sociaal van totaal aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen in Leiderdorp	40:106= 38%	39:163= 24 %	100%	100%
% van vrijkomende sociale woningen in Leiderdorp dat toegewezen is aan leiderdorpers	62:171= 36 %	80:195= 41%		nog niet bekend
% nieuw opgeleverde sociale woningen in Leiderdorp dat toegewezen is aan leiderdorpers		Ommedijk 21:39= 54 %		36 Vlechtbaan 7 voor Gemiva 19:29= 65% waarvan 12 uit Brittenstein

5C Economische zaken

Inleiding

Wij willen diverse soorten ondernemerschap en een onderscheidend en evenwichtig winkelaanbod in Leiderdorp behouden en waar mogelijk versterken. Wij scheppen daarvoor de kaders en bieden ondernemers daarbij zoveel mogelijk ruimte. Wij werken nauw samen met onze ondernemers, Leiderdorpse Ondernemers Vereniging, Kamer van Koophandel, andere (markt)partijen, de regio en de provincie.

Doel	Ruimte voor verschillende soorten ondernemerschap	
Smartdoel	1. In 2013 is de economische ontwikkelingsrichting voor Leiderdorp tot 2018 bepaald en de uitvoering door de gemeente in 2018 gerealiseerd	2. Uiterlijk in 2014 kunnen meer detailhandelsbranches dan t.o.v. peildatum 2011 gevestigd worden op De Baanderij
Activiteiten 2012	1.1 Uitvoeren van evaluatie van het Economisch beleidsplan uit 2006 en opstellen van een actueel economisch beleidsplan.	2.1 Formuleren en vastleggen van de ontwikkelingsrichting voor de detailhandel en de toegestane branches op Baanderij.
	1.2 Opstellen van een gemeentelijk uitvoeringsprogramma	2.2 Formuleren van de gemeentelijke taken en uitvoeren van de acties voor 2012
Prestatie-indicator	Tevredenheid onder ondernemers over economisch beleid	Toegestane branches t.o.v. 2011 op de Baanderij

Wat hebben we bereikt?

1. Formuleren en implementeren van de gewenste economische ontwikkelingsrichting

De gewenste economische ontwikkelingsrichting is nog niet bepaald. In 2013 wordt de economische ontwikkelingsrichting voor Leiderdorp in samenhang met die van de Leidse regio geformuleerd.

2. Uitbreiding soorten detailhandelsbranches op De Baanderij

Het gemeentelijk detailhandelsbeleid is door de raad op 2 juli 2012 vastgesteld. Ten aanzien van de Baanderij is een beperkte brancheverruiming gecreeerd van gezamenlijk maximaal 4.000 m² tbv de branches van Piet Kerkhof, Action en sport/ Leisure. Mogelijk worden, in vervolg op de discussie die in Holland Rijnland verband plaatsvindt over perifere detailhandel, in 2013 meer branches op de Baanderij toegestaan.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Uitvoeren van evaluatie van het Economisch beleidsplan uit 2006 en opstellen van een actueel economisch beleidsplan

Er is eind 2012 een start gemaakt met de evaluatie van het geldende economisch beleidsplan. Duidelijk is dat de economie en de economische situatie in Leiderdorp en de regio behoorlijk is veranderd. Begin 2013 wordt de evaluatie afgerond en kan vervolgens een actueel beleidsplan opgesteld worden. Ook is in 2012 met de Leidse regiogemeenten gestart met het opstellen van een gezamenlijke economische agenda voor de Leidse regio. Bij het bepalen van de gewenste Leiderdorpse economische ontwikkelingsrichting zal de Leidse agenda worden meegenomen en visa versa.

1.2 Opstellen van een gemeentelijk uitvoeringsprogramma

Het uitvoeringsprogramma volgt uit het economisch beleidsplan. Dit wordt in 2013 opgesteld.

2.1 Formuleren en vastleggen van de ontwikkelingsrichting voor de detailhandel en de toegestane branches op Baanderij

We hebben in 2012 hard gewerkt aan het gemeentelijk detailhandelsbeleid 2012-2016. In het detailhandelsbeleid is ook een uitbreiding van branches op de Baanderij vastgelegd. Daarnaast hebben we in 2012 volop discussie gevoerd in Holland Rijnland over het perifere detailhandelsbeleid. Deze discussie is nog gaande. Vanuit Leiderdorp hebben wij ons op het standpunt gesteld om voor de pdv-locaties zoals de Baanderij meer branches toe te staan. In het eerste kwartaal van 2013 wordt het beleid bij Holland Rijnland vastgesteld.

2.2 Formuleren van de gemeentelijke taken en uitvoeren van de acties voor 2012

We hebben uitvoering gegeven aan de acties die in het gemeentelijk detailhandelsbeleid staan. Zo is het traject gestart om een supermarkt te realiseren nabij het zwembad en is de Leiderdorpse Ondernemersprijs uitgereikt.

Ook zijn we in 2012 betrokken geweest bij regionale projecten (Holland Rijnland) over de actualisatie van het pdv-beleid (perifeer detailhandelbeleid) en de pilot EVA (Experiment Vraag en Aanbod, digitaal register om geïnteresseerde bedrijven voor de

regio te behouden). Daarnaast zijn we, in navolging van de Regionale Kantorenstrategie Holland Rijnland, in 2012 gestart met gemeentelijke aanpak van de kantorenleegstand. Al deze projecten worden in 2013 voortgezet in de uitvoering.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Klanttevredenheid onder ondernemers over economisch beleid		nvt	nvt	nbn
Vastgesteld economisch beleidsplan.		nvt	1	in voorbereiding
Toegestane soorten branches op De Baanderij t.o.v. 2011		nvt	nvt	+3

5D Duurzaamheid

Inleiding

Wij hebben ingezet op meer duurzaamheid in Leiderdorp en hebben ons daarbij op klimaatneutraliteit & energiebesparing, het verbeteren van de luchtkwaliteit, schone en zuinige mobiliteit, duurzame gebiedsontwikkeling & duurzaam bouwen en energie uit afval.

Daarbij hebben we nauw samengewerkt met de Omgevingsdienst West Holland, onze inwoners, bedrijven en woningbouwcorporatie en andere partijen. De wettelijke taken worden door de Omgevingsdienst uitgevoerd.

Doel	Realiseren van meer duurzaamheid in Leiderdorp
Smartdoel	1. Uiterlijk begin 2015 is de Duurzaamheidsagenda 2011-2014 gerealiseerd.
Activiteiten 2012	1.1 Afspraken maken over de uitvoering van de taken door de Omgevingsdienst.
	1.2 Borgen van de uitvoering in en door de gemeentelijke organisatie.
	1.3 Evaluatie van het uitvoeringsprogramma 2011-2014.
Prestatie-indicator	In 2011/2012 vast te stellen o.b.v. de Duurzaamheidsagenda

Wat hebben we bereikt?

1. Duurzaamheidsagenda

De Duurzaamheidsagenda 2011-2014 is in mei 2012 vastgesteld. In deze agenda is het duurzaamheidsbeleid van onze gemeente en de uitvoering daarvan voor deze periode vastgelegd. De doelstellingen zijn gericht op klimaatneutraliteit & energiebesparing, het verbeteren van de luchtkwaliteit, schone en zuinige mobiliteit, duurzame gebiedsontwikkeling & duurzaam bouwen en energie uit afval. Conform planning zijn in 2015 de maatregelen die in de duurzaamheidsagenda zijn opgenomen door ons en door de Omgevingsdienst West Holland gerealiseerd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Afspraken maken over de uitvoering van de taken door de milieudienst.

We hebben in 2012 een start gemaakt met het inzichtelijk maken van het opdrachtgeverschap. In 2013 zal een nadere uitwerking plaatsvinden voor alle gemeenschappelijke regelingen waar de gemeente deelnemer van is. Hierdoor is het nog niet mogelijk geweest om nieuwe (werk)afspraken te maken met de Omgevingsdienst. Daarnaast is een discussie gaande met de gemeenten in de Leidse regio om het opdrachtgeverschap met de Omgevingsdienst gezamenlijk op te pakken. De op te stellen Strategienota 2013-2017 van de Omgevingsdienst zal hiervoor ook als input en inspiratie dienen.

1.2 Borgen van de uitvoering in en door de gemeentelijke organisatie

De Omgevingsdienst is trekker van een groot aantal acties, plannen en projecten die in de duurzaamheidsagenda zijn opgenomen. Met de Omgevingsdienst hebben we afspraken gemaakt over de uitvoering ervan. In het kader van het opdrachtgeverschap zullen structurele afspraken nader worden vastgelegd. Hier zijn we in 2012 mee gestart en zullen dit in 2013 afronden. Dat dit enigszins is vertraagd, heeft mede te maken met de intensieve discussie die gedurende 2012 is gevoerd over de bezuinigingen, taakstelling en toekomststrategie. Ook naar aanleiding van deze strategie zal de relatie tussen de Omgevingsdienst en de opdrachtgevers (deelnemende gemeenten) opnieuw worden bekeken. In de duurzaamheidsagenda zijn met name zelfstandige projecten opgenomen. Zo is in 2012 gewerkt aan de herinrichting van de Boterhuispolder en is er uitvoering gegeven aan het IVVP (voorbereidingen getroffen voor de realisatie van een aardgasvulpunt).

1.3 Evaluatie van het uitvoeringsprogramma 2011-2014

De tussenevaluatie heeft niet in 2012 plaatsgevonden. Met de Omgevingsdienst is afgesproken dat zij het initiatief nemen tot het uitvoeren van de tussenevaluatie. Deze zal in 2013 plaatsvinden.

Algemeen

In februari 2012 is een bestuursovereenkomst met de provincie gesloten voor het verkrijgen van subsidie in het kader van ISV 3 bodem. Deze subsidie van in totaal 234.000,- is verkregen met het oog op het saneren van twee ernstig en urgente bodemverontreinigingen aan de Van de Valk Boumanweg voor 2015. Een van de locaties (Meas) is in 2012 gesaneerd en een bijdrage is toegekend. De locatie (Peugot) is nader onderzocht in overleg met de eigenaar.

In 2012 zijn voor Leiderdorp geen projecten uitgevoerd die vallen onder de ISV-3 Geluidsregeling. De hiervoor beschikbare subsidie is overgemaakt aan de Omgevingsdienst West Holland en dit jaar besteed aan projecten in andere gemeenten.

prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
n.v.t.		nvt	nvt	nvt

Wat heeft het gekost?

SALDO VOOR RESULTAATBESTEMMING bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Verschil 2012
PROG 5A Ruimtelijke ordening	739	214	323	537	618	-81
PROG 5B Woonbeleid	40	351	-174	178	72	105
PROG 5C Economische zaken	69	61	17	78	67	11
PROG 5D Milieu	473	497	19	516	518	-2
Saldo	1.320	1.124	185	1.308	1.275	33

Beleidssterrein bedragen x € 1.000,-	Lasten 2012	Baten 2012	Saldo 2012	Begroting 2012	Verschil 2012
PROG 5A Ruimtelijke ordening	1.094	-476	618	537	-81
PROG 5B Woonbeleid	97	-24	72	178	105
PROG 5C Economische zaken	67	0	67	78	11
PROG 5D Milieu	518	0	518	516	-2
Totaal	1.775	-500	1.275	1.308	33

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2012 > € 50.000

A.

- Net als voorgaande jaren zijn de uitgaven voor civieltechnische begeleiding Rijk verstraagd, hierdoor ontstaat er een voordeel van € 86.000.
- Op de inhuur bij bouwvergunningen heeft een overschrijding van € 92.000 plaatsgevonden voor de inhuur van een constructieve toetsers. Deze moet gedekt worden uit vacaturegelden, hier is abusievelijk geen begrotingswijziging voor gemaakt.
- Door de afdeling Gemeentewinkel zijn meer uren besteed aan vergunningen dan begroot. Dit leidt tot een overschrijding op de uren van € 43.000.
- Op de inkomsten van de vergunningen is een tekort van €26.000 ontstaan door minder aanvragen.
Effect: Meer lasten in programma 5A € 75.000; Saldo € 75.000 nadelig.

B. Het overschot op het beschikbaar gestelde budget voor het opstellen van de woonvisie wordt teruggestort in de reserve Sociale woningbouw. Het overschot zal in 2013 worden ingezet voor het vervolg op de woonvisie, hiervoor zal separaat budget aangevraagd worden.

Effect: Minder lasten in programma 5B € 79.000; Lagere onttrekking reserve Sociale woningbouw € 79.000; Saldo neutraal.

C/D. Geen mutaties > € 50.000.

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 5 bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Verschil 2012
Algemene reserve programma 5	0	0	0	0	0	0
opbrengst verkoop aand NUON programma 5	0	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve omgevingsvergunning	0	0	0	0	0	0
Sociale woningbouw	177	-100	0	-100	-21	-79
Jaarafsluiting programma 5	-6	0	-3	-3	-3	0
Egalisatie exploitatielasten programma 5	0	0	0	0	0	0
Resultaat voorgaand jaar pr 5	-272	0	-102	-102	-102	0
Saldo	-102	-100	-105	-205	-126	-79

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2012 > € 15.000

Sociale Woningbouw

Het restant budget voor het opstellen van de woonvisie wordt teruggestort in deze reserve.

Effect: Lagere onttrekking € 79.000.

Programma 6 : Bestuur, Burgerzaken en Veiligheid

6A Algemene regionale samenwerking

Inleiding

De komende 10 jaar is Leiderdorp bestuurlijk zelfstandig in staat om de bestuurlijke opgaven waar de gemeente voor staat te realiseren. Dat doen wij onder andere door samen te werken met omliggende gemeenten. Op deze manier willen wij voor onze burgers effectief en efficiënt zijn en gebruik maken van kennis en kunde binnen de regio. We hebben daartoe onze visie vastgesteld in de zogeheten "Paprikanotitie" en de Nota verbonden partijen. Hierin wordt als uitgangspunt gekozen voor samenwerking in de Leidse regio waar mogelijk en wenselijk.

Doel	Kaders scheppen voor het behouden en waar mogelijk versterken van de ruimtelijke en maatschappelijke kwaliteit van Leiderdorp.	
SMART doel	1. Betere krachtenbundeling in Holland Rijnland voor strategische onderwerpen.	2. Betere krachtenbundeling op uitvoeringsniveau op de schaal van de Leidse Regio.
Activiteiten 2012	1.1 De Leidse regio bundelt haar krachten in uitvoering.	2.1 Het Leiderdorps regiomodel wordt gebruikt in de Leiderdorpsse organisatie
	1.2 Strategische onderwerpen/ belangen worden behartigd op de schaal van Holland Rijnland	2.2 Leiderdorp is in elke belangrijke (strategische) groep in de regio vertegenwoordigd
	1.3 Actualisering Paprikanotitie	
Prestatie-indicator	Voor dit subprogramma zijn geen prestatie-indicatoren benoemd.	

Wat hebben we bereikt?

1. Strategische samenwerking in Holland-Rijnland.

Holland Rijnland behartigt de belangen van de regio en daarmee voor Leiderdorp voor zaken die het individueel belang van een gemeente overstijgen. Dit doet zij onder andere voor de infrastructurele projecten zoals de Rijnland Route, Hoogwaardig openbaar vervoer, regionale kantorenstrategie, de regionale woonvisie en regionaal groen. Verder zet Holland Rijnland zich voor de regio in voor het behoud van het Spacecluster in Noordwijk toen duidelijk werd dat het Kabinet de Nederlandse bijdrage aan Esa Estec wilde verlagen. In 2012 is de discussie over de profilering van Holland Rijnland tussen de metropoolregio's gestart. De ambitie was om die ook in 2012 af te ronden, echter de tijdlijn daarvoor was dermate krap dat gemeenten onvoldoende bij het proces betrokken zouden worden, terwijl dit een van de speerpunten was bij dit project. De planning is nu dat het project in 2013 wordt afgerond.

2. Operationele samenwerking in Leidse Regio.

Servicepunt71 is daadwerkelijk per 1 januari 2012 met de uitvoering gestart. Zoals al in het bedrijfsplan voorspeld, hebben zich kinderziektes en een kwaliteitsverslechtering voorgedaan. Hier is en wordt hard aan gewerkt om in ieder geval zo snel mogelijk op het oude kwaliteits- en kwantiteitsniveau terug te komen. En uiteraard hier bovendien te stijgen. Belangrijk gerealiseerd pluspunt is dat de ambtelijke en bestuurlijke samenwerking door de vele overleggen met betrekking tot SP71 de samenwerking op andere terreinen vergemakkelijkt. Daarnaast zijn nog andere successen van SP71 te benoemen, zoals het realiseren van 1 financieel systeem, waardoor de afhandeling voor alle 1gemeenten uniform verloopt. Maar ook de uitrol van Werkplek 71, de gerealiseerde inkoopvoordelen, de mobiliteit van personeel in 5 organisaties en de geharmoniseerde personeelskosten. Dat hebben we bereikt met de samenwerking in SP71 in 2012.

Zo werkt Leiderdorp samen met de gemeenten in de Leidse regio bij het opstellen van een economische agenda voor de Leidse regio. Tevens wordt ook op verkeersgebied nadrukkelijk met elkaar samengewerkt op het thema bereikbaarheid van de Leidse

Regio. De MT's van de gemeenten in de Leidse Regio hebben elkaar gesproken over de inhoudelijke agenda en operationele en personele samenwerkingsmogelijkheden.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 De Leidse regio bundelt haar krachten in uitvoering

Het voorbeeld van krachtenbundeling op de uitvoering is servicepunt71 hoewel helaas nog niet altijd op het gewenste kwaliteitsniveau. Hieraan wordt hard gewerkt, de meerwaarde van servicepunt71 wordt inmiddels wel gezien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een gezamenlijk computersysteem, en gezamenlijke voorbereiding en implementatie van nieuwe wetgeving, zoals de werkkostenregeling en het schatkistbankieren. Daarnaast neemt Leiderdorp actief deel aan de ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomsten over onderwerpen als de economie en de bereikbaarheid van de Leidse Regio. En vindt ambtelijk afstemming plaats over actuele thema's. Daarnaast vindt op personeelsgebied al enige uitwisseling plaats, waarbij Flexpunt71 faciliteert.

1.2 Strategische onderwerpen/ belangen worden behartigd op de schaal van Holland Rijnland

Het Leiderdorps regiomodel ligt aan de basis van de advisering over regionale onderwerpen. Om de regio meer bekend te maken onder de inwoners van Leiderdorp is op de website informatie geplaatst in welke gemeenschappelijke regelingen Leiderdorp samenwerkt en met welk belang. Doel hiervan is dat regionale onderwerpen zoals de drie decentralisaties, de regionale woonvisie en de regionale kantorenstrategie een verbonden worden met de lokale situatie in Leiderdorp. Met name als het gaat over de vraag waarom wij op deze onderwerpen samenwerken.

1.3 Actualisering Paprikanotitie

In 2012 is gekozen om de besluitvorming over de Toekomstvisie Leiderdorp in dat jaar af te ronden. Daar heeft de focus op gelegen. De actualisatie van de Paprikanotitie heeft daardoor nog niet plaatsgevonden.

2.1 Het Leiderdorps regiomodel wordt gebruikt in de Leiderdorpse organisatie

In 2012 is het Leiderdorps regiomodel gebruikt voor de advisering over regionale onderwerpen. De agendasetting van de regiowerkgroep en -commissie (regionale ontwikkelingen is een vast agendapunt) en de ambtelijke voorbereidingen van de vergaderingen van de portefeuillehouders overleggen en algemeen bestuur leiden bij de Leiderdorpse raad tot meer inzicht in en samenhang tussen de regionale ontwikkelingen. De interne nieuwsbrief Regio speelt een belangrijke rol in het zichtbaar maken van en informeren over de (samenhang in) regionale ontwikkelingen.

2.2 Leiderdorp is in elke belangrijke (strategische) groep in de regio vertegenwoordigd

Leiderdorp is in elke belangrijke groep in de regio vertegenwoordigd voor zover de belangen van Leiderdorp daarom vragen. Dit speelt o.a. bij de ambtelijke voorbereiding op de drie decentralisaties, waarbij Leiderdorp een flinke ambtelijke participatie en voortrekkersrol vervult. Bestuurlijk is Leiderdorp in nagenoeg alle DB's vertegenwoordigd. Daardoor blijven we aan het begin van het proces aangesloten bij de ontwikkelingen en kunnen we meesturen op de aanpak naar het eindresultaat.

6B Bestuur en dienstverlening

Inleiding

Wij worden hét portaal van de overheid, dus niet alleen voor gemeentelijke zaken maar ook voor onderwerpen op provinciaal en landelijk niveau. De gemeentewinkel is verantwoordelijk voor de dienstverlening aan burgers en ondernemers. Er wordt gewerkt om de dienstverlening aan de burgers en ondernemers gemakkelijker, minder bureaucratisch en transparanter te maken.

Dit gebeurt o.a. door het koppelen van gegevens van verschillende overheidsinstanties, zowel interne als externe partijen. Op deze manier willen wij tevens de administratieve lasten voor burgers en bedrijven verminderen.

Doel	Betere dienstverlening.	
SMART doel	1. Burgers (en bedrijven) hebben 1 loket voor de overheid, waarin 80% van de vragen in 1 keer wordt afgehandeld in 2015.	2. De kwaliteit van de dienstverlening wordt door de klant minimaal beoordeeld op 7,5.
Activiteiten 2012	1.1 Informatie ontsluiten naar de voorkant.	2.1 Ontwikkelen kwaliteitshandvest en servicenormen
	1.2 Inrichten voorkant (Klantcontactcentrum c.q. KCC)	2.2 Samenwerken met partners organiseren (regiogemeenten, sociale dienst, milieudienst, BRW, politie etc.)
Prestatie-Indicator	Meetgegevens (koppeling systemen aan voorkant)	Kwaliteitshandvest en servicenormen en uitkomst KTO.
	Meetgegevens (aantal producten en % afgehandeld aan voorkant)	Dienstverleningsovereenkomsten gesloten met alle partners

Wat hebben we bereikt?

1. Burgers (en bedrijven) hebben 1 loket voor de overheid, waarin 80% van de vragen in 1 keer wordt afgehandeld.

In het 2e kwartaal van 2012 is het KCC-project gestart. Hiermee is structuur gegeven aan de doorontwikkeling van het KCC. In het 4e kwartaal van 2012 is de eerste versie van het Dienstverleningsconcept (visie op dienstverlening gemeente Leiderdorp 2013-2016) opgesteld. De definitieve versie zal in het 1e kwartaal van 2013 worden vastgesteld. Het KCC-project is binnen de organisatie gepresenteerd. Daarnaast is tijdens werkoverleggen van diverse clusters nadere uitleg m.b.t. het project gegeven. Dit om de bewustwording 'dienstverlening is van ons allemaal' te bevorderen. In het 4e kwartaal van 2012 is de samenwerking gezocht met het project Organisatieontwikkeling. Vanaf de verhuizing (2 januari 2012) naar het nieuwe gemeentehuis verslechterde de telefonische bereikbaarheid. Dit was het gevolg van het nieuwe werken, de vernieuwde ict-infrastructuur en de nieuwe telefooncentrale. In samenwerking met SP71 zijn er maatregelen getroffen ter verbetering van de telefonische bereikbaarheid. Hierdoor is de telefonische bereikbaarheid gedurende 2012 weer sterk verbeterd. In het eerste kwartaal van 2013 zullen de (technische) mogelijkheden worden onderzocht om de telefooncentrale verder te optimaliseren.

2. De kwaliteit van de dienstverlening wordt door de klant minimaal beoordeeld op 7,5

In 2012 heeft Leiderdorp niet meegedaan aan de jaarlijkse Benchmarking Publiekszaken. Dit uit bezuinigingsoverwegingen. De uitkomsten van de KTO's die deel uitmaken van de Benchmark zijn echter van essentiële betekenis voor de doorontwikkeling van het KCC. Daarom is besloten dat Leiderdorp in 2013 weer deelneemt aan de Benchmarking Publiekszaken.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Informatie ontsluiten naar de voorkant

De ontsluiting van informatie naar de frontoffice is ook in 2012 voortgezet. Dit loopt door gedurende het KCC-project en daarna. De ontwikkelingen binnen de dienstverlening zijn continu in beweging. Dit betekent dat het KCC een groeimodel zal zijn. Het KCC speelt steeds in op de nieuwste ontwikkelingen en past de processen en procedures hierop direct aan.

1.2 Inrichten voorkant (Klantcontactcentrum c.q. KCC)

Het project KCC is doorgestart. Hiervoor is een businesscase gemaakt. Deze businesscase geeft inzicht in waar de gemeentelijke organisatie nu staat met haar dienstverlening en op welke terreinen nog ingezet moet worden. Op basis hiervan wordt een uitvoeringsprogramma voor het KCC gebaseerd.

Een klanttevredenheidsonderzoek is uitgevoerd. De resultaten zijn januari 2013 bekend. Deze zullen worden betrokken bij de ontwikkeling van de dienstverlening.

In 2012 is besloten om vanaf 2013 opnieuw deel te nemen aan de jaarlijkse Benchmarking Publiekszaken. Benchmarking Publiekszaken geeft burgers en gemeenten inzicht in de kwaliteit van de dienstverlening. Uiteindelijk gaat het erom dat burgers tevreden zijn over de dienstverlening van de gemeente. Klanttevredenheidsmetingen zijn een onlosmakelijk onderdeel van Benchmarking Publiekszaken. Het betreft klanttevredenheidsonderzoeken voor: baliedienstverlening, telefonische dienstverlening en digitale dienstverlening. De Benchmarking Publiekszaken start op 18 februari 2013 en eindigt in augustus 2013.

2.1 Ontwikkelen kwaliteitshandvest en servicenormen

Dit is onderdeel van het KCC project. In 2012 zijn vooruitlopend hierop afspraken gemaakt over de telefonische bereikbaarheid. De medewerkers van de Receptie/Telefonie worden gecoached op het efficiënter afhandelen van (telefonische) klantcontacten. Eind 2012 is een proef gestart met een aantal telefoonscripts, waardoor er minder hoeft worden doorverbonden. In het laatste kwartaal zijn er volggroepen gemaakt en geïnstalleerd in de telefooncentrale. Hierdoor is het mogelijk gemaakt dat medewerkers binnen de clusters elkaars telefoon kunnen beantwoorden (als een telefoontje niet wordt beantwoord, gaat dit telefoontje automatisch door naar een volgende medewerker binnen het cluster).

2.2 Samenwerken met partners organiseren (regiogemeenten, sociale dienst, milieudienst, BRW, politie etc.)

Leiderdorp is koplopergemeente in het landelijk project Modernisering GBA (mGBA), wat in 2013 zal resulteren in de Basisregistratie Personen (BRP). Leiderdorp heeft hierin de samenwerking gezocht met Zoeterwoude. In een later stadium (2e kwartaal 2012) zijn Leiden en Oegstgeest hierbij aangesloten. Ook SP71 heeft zich bij de 4 gemeenten aangesloten met het oog op hun expertise op ICT-gebied.

Vanaf de verhuizing (2 januari 2012) naar het nieuwe gemeentehuis heeft het Politieloket een spreekkamer ter beschikking gekregen in de publiekshal. Dit ter bescherming van de privacy van de burgers. Hiermee is het Politieloket volledig geïntegreerd in de Publiekshal van het gemeentehuis. De burger heeft inmiddels zijn weg gevonden naar het Politieloket.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Klanttevredenheid	7,8	7,7	7,5	n.b.
Aantal afgehandelde klantvragen via KCC		55%	60%	n.b.

6C Openbare orde en veiligheid

Inleiding

Wij willen het veiligheidsniveau voor bewoners en bezoekers van Leiderdorp behouden in objectief en subjectief opzicht en waar mogelijk verhogen.

Dit doen wij door het voeren van integraal veiligheidsbeleid, waarbij de gemeente de regiefunctie vervult. Een middel om dit te bereiken is toepassing van de methode Kernbeleid Veiligheid, waarbij het veiligheidsterrein wordt ingedeeld in verschillende beleidsvelden. Het is noodzakelijk partijen binnen de samenleving van Leiderdorp en daarbuiten, te betrekken bij het veiligheidsbeleid, waarbij ieder invulling geeft aan de eigen rol en verantwoordelijkheid. Openbare orde en veiligheid (OOV) omvat de taakvelden rampenbestrijding en crisisbeheersing, brandweer, sociale en fysieke veiligheid, regionaal en lokaal integraal veiligheidsbeleid. De kerntaak van het cluster OOV is het adviseren en ondersteunen van externe en interne partners, met name het bestuur van Leiderdorp.

Om de regie over het beleidsterrein meer in handen te hebben, werken we volgens de methode Kernbeleid Veiligheid. Daarmee benaderen we lokale veiligheidsvraagstukken integraal. Met prioriteiten vanuit de raad geven we op meer structurele wijze uitvoering aan het veiligheidsbeleid. Naast de prioriteiten op zes veiligheidsvelden, blijven we rekening houden met relevante ontwikkelingen, dus ook ontwikkelingen die vooraf niet zijn voorzien. Ook blijft het treffen van voorbereidingen op mogelijke incidenten en crises een belangrijke taak van de gemeente.

Doel	Het huidige veiligheidsniveau voor bewoners en bezoekers van Leiderdorp handhaven, in objectief en subjectief opzicht.		
SMART doel	1. Door het terugdringen van huiselijk geweld en het aantal (woning)inbraken en overvallen, het creëren van een veilige woon- en leefomgeving voor 2014.	2. Door het terugdringen van jeugdoverlast en het verminderen van overmatig alcohol en drugsgebruik van jongeren, het veiligheidsgevoel vergroten.	3. Door intern te werken aan crisisbeheersing en door samenwerking in district en regio eind 2013 aan het regionaal normenkader en de wettelijke verplichtingen voldoen.
Activiteiten 2012	1.1 Ketenbenadering: met betrokken partners uitvoering geven aan de Wet tijdelijk huisverbod	2.1 Aansluiting zoeken bij het veiligheidshuis	3.1 Procesdeelplannen up-to-date houden.
	1.2 Toolkit huiselijk geweld inzetten om mensen te informeren en een norm te stellen	2.2 Volgens de Shortlistmethode jongeren monitoren t.b.v. passende aanpak	3.2 Informatiemanagers aanstellen en integreren in de gemeentelijke rampenorganisatie
	1.3 Kermerk Veilig Wonen promoten en de regie erop vergroten	2.3 Formuleren van alcohol (en drugs-)beleid, ook specifiek gericht op jongeren	3.3 Over gemeentegrenzen samenwerken, o.m. door in pools te werken
	1.4 Aansluiten bij campagne meer veiligheid op straat, bewustwording en handelingsperspectief		3.4 Mono en multidisciplinaire oefeningen organiseren in (inter)gemeentelijk verband binnen de hele crisisbeheersingsketen
Prestatie-indicator	Aantal woninginbraken Aantal overvallen	Aantal meldingen van jeugdoverlast	Audit crisisbeheersing (scan gemeentelijke processen)
	Subjectieve veiligheidsbeleving via Veiligheidsmonitor		Evaluatie op de te houden oefeningen

Wat hebben we bereikt?

1. Veilige woon- en leefomgeving

We hebben bereikt dat er in samenwerking met de veiligheidspartners is ingezet op een goede uitvoering van de Wet tijdelijk huisverbod. Met betrekking tot de woninginbraken hebben we ingezet op meer bewustwording bij bewoners onder andere door bewonersavonden en bewonersbrieven, zodat mensen zelf ook actie kunnen ondernemen om inbraak tegen te gaan. Ook de politie heeft daarin haar rol gepakt. De stijgende trend van het aantal woninginbraken is echter (nog) niet doorbroken. Ook landelijk niet.

2. Vergroten veiligheidsgevoel door het terugdringen van jeugdoverlast

De lokale jeugdveiligheidsaanpak loopt goed. Groepen worden gemonitord en met betrokken partijen wordt waar mogelijk vroegtijdig gehandeld om overlast en criminaliteit zoveel mogelijk te voorkomen. De mogelijkheden om de aanpak van bijvoorbeeld veelplegers door samenwerking in het veiligheidshuis is onderzocht zodat in 2013 besluitvorming voorgelegd kan worden.

3. Voldoen aan wettelijke verplichtingen inzake crisisbeheersing

Er is een intensieve samenwerking in districtsverband en op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau zijn er goede contacten tot stand gebracht. Ten aanzien van zowel de wettelijke verplichtingen als het regionale normenkader liggen we op schema.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Ketenbenadering: met betrokken partners uitvoering geven aan de Wet tijdelijk huisverbod

Er wordt uitvoering gegeven aan de Wet tijdelijk huisverbod. Er wordt vanuit de gemeente nog gestreefd naar meer regie, meer grip op het proces en de uitvoerder(s).

1.2 Toolkit huiselijk geweld inzetten om mensen te informeren en een norm te stellen.

Het is zaak om eerst de regiefunctie te versterken, alvorens de toolkit in te zetten. In 2013 zal vanuit de gemeente ingezet worden op optimalisatie van de regiefunctie op het terrein waar veiligheid, straf en zorg bijelkaar komen.

1.3 Keurmerk Veilig Wonen promoten en de regie erop vergroten

Het uitvoeringsplan (woning)inbraken is vastgesteld en er is voor een groot gedeelte ook uitvoering aan gegeven. Er zijn gericht inbraakpreventieavonden georganiseerd en er zijn besmettingsbrieven verstuurd. Het accent is enigszins verschoven naar inbraakpreventie, omdat ook zonder keurmerk mensen veel zelf kunnen doen om inbrekers te ontmoedigen.

1.4 Aansluiten bij campagne meer veiligheid op straat, bewustwording en handelingsperspectief.

Er is niet aangesloten bij de landelijke campagne 'Laat zien dat je ingrijpt bij agressie op straat'. Oorzaak is de twijfel over het effect van dergelijke campagnes en de nadruk op de overige thema's. Met inzet op de overige thema's en met het regulier veiligheidsbeleid (zoals inbraakpreventie, jeugdoverlast en alcoholpreventie) is ook de veiligheid op straat gediend.

2.1 Aansluiting zoeken bij het veiligheidshuis

De vraag wat aansluiting bij het veiligheidshuis extra oplevert, afgezet tegen de extra kosten is in 2012 niet afdoende beantwoord. Toch kan aansluiting heel nuttig zijn en de integrale veiligheidsaanpak en samenwerking optimaliseren. Er zal overleg volgen om te bezien of er tijdelijk op basis van proef, diensten kunnen worden afgenomen.

2.2 Volgens de methode Shortlistmethode jongeren monitoren t.b.v. passende aanpak

Jeugdgroepen worden gemonitord en acties worden besproken in het lokale jeugdoverleg. Verdere doorontwikkeling van de aanpak zou beproefd kunnen worden in samenwerking met het veiligheidshuis.

2.3 Formuleren van alcohol (en drugs-) beleid, ook deels specifiek gericht op jongeren

In 2012 is hierop geen beleid geformuleerd. Het project Drank- en Horecawet, voor een goede invoering van de nieuwe drank- en horecawet zal het jaar 2013 beslaan, waarin dit onderdeel aan de orde zal komen.

3.1 Procesdeelplannen up-to-date houden

Het Regionaal crisisplan is vastgesteld. De gemeentelijke rampenorganisatie is grotendeels vormgegeven, de verantwoordelijken zijn bij de processen ingevuld.

3.2 Informatiemanagers aanstellen en integreren in de gemeentelijke rampenorganisatie

De functies van informatiemanager en informatiecoördinator zijn ingevuld.

3.3 Over gemeentegrenzen samenwerken, o.m. door in pools te werken.

Een toenemend aantal functies wordt in regionale pools vormgegeven.

3.4 Mono en multidisciplinaire oefeningen organiseren in (inter)gemeentelijk verband binnen de gemeentelijke crisisbeheersingsketen

Er is jaarlijks een regionale oefening op beleidsniveau. Opleiding heeft continue aandacht, nu: oefenen in de nieuwe crisisorganisatie.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Aantal aangiftes woninginbraken	103	103	111	113
Aantal aangiftes geweldsdelicten	87	87	82	80
Aantal incidenten jeugdoverlast	248	237	n.b.	225
Audit Crisisbeheersing	n.b.	25%	40% (tussenmeting)	55%

6D Brandweer en rampenbestrijding

Inleiding

Wij willen een krachtige brandweerorganisatie die in een complexe samenleving toch effectief en efficiënt het hoofd kan bieden aan steeds ingewikkelder en ingrijpender incidenten.

Om die reden zijn de brandweerkorpsen in Hollands Midden geregionaliseerd en maakt het voormalige korps Brandweer Leiderdorp onderdeel uit van één brandweerorganisatie Brandweer Hollands Midden. Het werkgebied van de Brandweer Hollands Midden bestrijkt het noordelijk deel van de provincie Zuid-Holland en strekt zich uit van de Duin- en Bollenstreek in het noorden via het Groene Hart naar de Krimpenerwaard in het zuiden en telt ruim 750.000 inwoners.

Doel	Op gebied van brandveiligheid en rampenbestrijding zoveel mogelijk risico's voor zijn of erop voorbereid zijn en in de repressie hulp bieden aan mens en dier.		
SMART doel	1. Tijdig voorkomen van risicovolle situaties.	2. Voorbereid zijn om snel en vakbekwaam te kunnen reageren bij incidenten en crisis.	3. Hulp bieden aan mens en dier.
Activiteiten 2012	1.1 Uitvoeren van de advies en toezichttaken op gebied van brandveiligheid (en crisisbeheersing)	2.1 Zorgen voor continuïteit van de dienstverlening op gebied van brandveiligheid (en crisisbeheersing)	3.1 Uitvoeren van de operationele (en eventueel optionele) basisbrandweezorg en de regionale taken
Prestatie-indicator	Dienstverleningsovereenkomst	Dienstverleningsovereenkomst	dienstverleningsovereenkomst

Wat hebben we bereikt?

1. Tijdig voorkomen van risicovolle situaties.
2. Voorbereid zijn om snel en vakbekwaam te kunnen reageren bij incidenten en crises.
3. Hulp bieden aan mens en dier.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Uitvoeren van de advies en toezichttaken op gebied van brandveiligheid (en crisisbeheersing)

De brandweer heeft de taken op gebied van advisering en toezicht uitgevoerd. Omdat over 2012 bij het opstellen van deze jaarrekening nog geen verantwoordingsrapportage beschikbaar was, is niet bekend in hoeverre de brandweer de afgesproken kwantiteit en kwaliteit heeft gerealiseerd. De gemeente heeft de brandweer aangegeven dat over 2013 strakker op de voortgang en monitoring van afspraken gestuurd dient te worden.

1.2 Zorgen voor continuïteit van de dienstverlening op gebied van brandveiligheid (en crisisbeheersing)

In 2012 is het project toezicht en handhaving gestart. Doelstelling van het project is het inventariseren van alle toezicht- en handhavingstaken van en door de gemeente en bepalen voor welke vorm van toezicht en handhaving gekozen wordt, mede op basis van een risicoinventarisatie die ook binnen dit project wordt uitgevoerd. De taken die de brandweer uitvoert voor de gemeente vallen hierook onder. Door dit project wordt een bijdrage geleverd aan de doelstelling om voor continuïteit van de dienstverlening te zorgen.

1.3. Uitvoeren van de operationele (en eventueel optionele) basisbrandweezorg en de regionale taken

Basisbrandweezorg is in 2012 conform afspraak geboden en operationele taken worden uitgevoerd.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Dienstverleningsovereenkomst	niet gerealiseerd	niet gerealiseerd	gereed	niet gerealiseerd

Komende tijd worden de afspraken met de brandweer geformaliseerd en een uitvoeringsprogramma handhaving brandveiligheid wordt opgesteld. Dit biedt vervolgens handvatten voor nog te formuleren, bruikbare prestatie-indicatoren.

Wat heeft het gekost?

SALDO VOOR RESULTAATBESTEMMING bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Verschil 2012
PROG 6A Algemene regionale samenwerking	1.606	1.369	32	1.401	1.388	13
PROG 6B Bestuur en dienstverlening	9.223	8.662	285	8.947	8.714	233
PROG 6C Openbare orde en veiligheid	308	358	-5	353	323	29
PROG 6D Brandweer en rampenbestrijding	1.201	1.337	-6	1.332	1.217	114
Saldo	12.338	11.727	306	12.033	11.642	390

Beleidssterrein bedragen x € 1.000,-	Lasten 2012	Baten 2012	Saldo 2012	Begroting 2012	Verschil 2012
PROG 6A Algemene regionale samenwerking	1.400	-12	1.388	1.401	13
PROG 6B Bestuur en dienstverlening	9.840	-1.126	8.714	8.947	233
PROG 6C Openbare orde en veiligheid	334	-11	323	353	29
PROG 6D Brandweer en rampenbestrijding	1.217	0	1.217	1.332	114
Totaal	12.791	-1.149	11.642	12.033	390

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2012 > € 50.000

A. Geen mutaties > € 50.000.

B.

- Bij de Griffie is een voordeel gerealiseerd bestaande uit lagere salariskosten (€ 20.000), lagere notuleringskosten (€ 24.000) en op diverse overige kosten (€ 35.000).
- Op de ICT budgetten is in 2012 een inventarisatie gemaakt van aanwezige licenties en waar mogelijk zijn deze op gezegd, dit heeft geleid tot een onderschrijding van € 45.000 en op het Informatiebeleidsplan is een onderschrijding van € 114.000 ontstaan door o.a. (landelijke) vertraging van implementatie van wettelijke taken en de ICT werkzaamheden voor het KCC hebben in 2012 nog niet plaatsgevonden.
- Bij Voorlichting is op verschillende budgetten een onderschrijding ontstaan van € 36.000.
- Door minder aanvragen voor opleidingen is een onderschrijding ontstaan op studiekosten van € 75.000.
- Bij Personeel en organisatie is een uitkering binnengekomen van de IZA van € 27.000.
- Er heeft een extra dotatie van € 109.000 plaatsgevonden in de voorziening wachtgeld bestuurders. Dit bedrag is onttrokken uit de reserve voormalig personeel.
- De doorbelasting van het SP71 is hoger dan geraamd en leidt tot een overschrijding van € 47.000. Het nadeel wordt veroorzaakt doordat er minder btw compensabel is dan geraamd. Begin 2013 wordt een onderzoek afgerond naar het correct hanteren van percentages wel/niet compensabel. Zodra dit onderzoek is afgerond zal gekeken worden of er nog bedragen kunnen worden teruggevorderd over 2012 danwel dat er nog moet worden nabetaald. De effecten van dit onderzoek zullen vervolgens ook in 2013 en verder worden doorgevoerd.

Effect: Minder lasten in programma 6B € 186.000; Meer baten programma 6B € 27.000; Hogere storting reserve Informatiebeleidsplan € 114.000; Hogere onttrekking reserve voormalig personeel € 92.000; Saldo € 191.000 voordelig.

C. Geen mutaties > € 50.000.

D. In 2012 hebben we een eenmalige compensatie ontvangen van € 24.000 van de veiligheidsregio/brandweer voor verloren transparantie andere programma's. Daarnaast zijn de kosten van de brandweerkazerne zijn in 2012 lager uitgevallen dan geraamd waardoor een onderschrijding van € 20.000 heeft plaatsgevonden. Als derde is de door de Veiligheidsregio/brandweer betaalde btw die Leiderdorp kan compenseren € 34.000 hoger uitgevallen.

Effect: Minder lasten in programma 6D € 78.000; Saldo € 78.000 voordelig.

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 6 bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Verschil 2012
Algemene reserve programma 6	0	0	0	0	0	0
opbrengst verkoop aand NUON programma 6	0	442	0	442	442	0
Egalisatiereserve begraafplaats	-101	-60	60	0	0	0
Rekenkamer	0	0	0	0	-5	5
Voormalig personeel	-97	-177	0	-177	-280	103
Jaarafsluiting programma 6	-196	0	-46	-46	-46	0
Egalisatie exploitatielasten programma 6	-493	-243	-376	-618	-611	-7
Regionale investeringsfonds RIF	-571	-571	0	-571	-571	0
Regionalisering	-440	-271	0	-271	-271	0
Informatiebeleidsplan	159	0	-159	-159	-45	-114
Gemeensch. regeling Oude Rijnzone	-600	-300	0	-300	-300	0
Resultaat voorgaand jaar pr 6	-97	0	-31	-31	-31	0
Saldo	-2.435	-1.180	-552	-1.732	-1.719	-13

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. 2012 > € 15.000

Voormalig personeel

Er heeft een extra onttrekking plaatsgevonden van € 92.000 om te doteren in de voorziening Wachtgeld wethouders om de komende jaren aan de betalingsverplichtingen te kunnen voldoen aan voormalig wethouders.

Effect: Hogere onttrekking € 92.000

Informatiebeleidsplan

De onderschijding op het beschikbaar gestelde budget voor het Informatiebeleidsplan wordt conform de nota Reserves en Voorzieningen terug gestort in deze reserve.

Effect: Hogere storting € 114.000.

Programma 7 : Grondontwikkeling

7A Grondontwikkeling algemeen

Inleiding

De locatie Driemaster aan de Wilddreef 2a komt vrij nadat het schoolgebouw niet meer in stand gehouden hoeft te worden voor huisvesting van de leerlingen van de Driemaster. In het beleidskader voor de ontwikkeling van de locatie Brede School West heeft de gemeenteraad in zijn vergadering van 12 februari 2007 vastgelegd dat woningbouw mogelijk is op de vrijgevalle Driemaster locatie. Onderzoek naar herontwikkeling van deze locatie is noodzakelijk.

Doel	Herstructurering Driemasterlocatie	
SMART doel	1. Functiewijziging van maatschappelijk naar wonen in 2013.	2. Passende stedenbouwkundige herontwikkeling teneinde herinvulling en herbestemming van de leegkomende locatie te realiseren.
Activiteiten 2012	1.1 Randvoorwaarden en kaders opstellen door de afdeling Beleid in 2012 (hierbij wordt verwezen naar Programma 8A Ruimtelijke Ordening)	2.1 Ruimtelijke Ordeningstraject (bestemmingsplan, vergunningen, etc.) uitzetten. IBO inspraak traject uitzetten.
Prestatie-indicator	Worden nog vastgesteld op basis van de beleidsnotitie, die in 2012 aan uw raad wordt aangeboden.	

Wat hebben we bereikt?

1. Functiewijziging van maatschappelijk naar wonen

Aan het opstellen van de randvoorwaarden voor de locatie Driemaster is in 2012 iets minder prioriteit gegeven dan andere werkzaamheden. Gelet op de ontwikkeling rondom de Brede School West blijkt er nog voldoende tijd om het opstellen van deze randvoorwaarden te ontwikkelen. De randvoorwaarden worden in 2013 opgesteld.

De randvoorwaarden voor de locatie Willem de Zwijgerschool zijn overigens wel door raad vastgesteld omdat deze locatie eerder beschikbaar komt voor herontwikkeling/verkoop.

In 2012 is ook bijzondere aandacht gegeven aan transformatiemogelijkheden van bestaande (kantoor) gebouwen naar wonen. Inmiddels bestaat er grote kans dat een functiewijziging voor het pand Elisabethhof 1 (Astellas) daadwerkelijk tot stand gaat komen. De gemeenteraad heeft op 4 februari 2013 met een dergelijke wijziging (van harte) ingestemd.

2. Passende stedenbouwkundige herontwikkeling

Voor de Driemasterlocatie zal dat aan de hand van de op te stellen randvoorwaarden moeten blijken.

Voor de locaties Willem de Zwijgerlaan en Elisabethhof 1 hebt u inmiddels besloten in te stemmen met de voorgestelde invulling. Voor de locatie Brittenstein is dit nog een punt van aandacht en zal in overleg met betrokken partijen een voorstel worden voorgelegd (in de loop van 2013)

Ook voor het Amaliaplein zijn de kaders binnen de Willem Alexanderlaan visie vastgelegd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2012 hebben we gewerkt aan een nieuwe Nota Grondbeleid. Deze wordt in 2013 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

1.1 Randvoorwaarden en kaders opstellen door de afdeling Beleid in 2012 (hierbij wordt verwezen naar Programma 8A Ruimtelijke Ordening)

De kaders voor de locatie Driemaster zijn nog niet opgesteld om reden dat deze locatie op zijn vroegst 2e helft 2014 vrij komt. Wel zijn de kaders voor het vrijkomende gebouw naast de Willem de Zwijgerschool en de gebiedsvisie van de Willem Alexanderlaan vastgesteld. De concept-kaders voor de locatie Brittenstein zijn in het najaar van 2012 in de gemeenteraad besproken.

2.1 Ruimtelijke Ordeningstraject (bestemmingsplan, vergunningen, etc.) uitzetten. IBO inspraak traject uitzetten.

Uitvoering van het ruimtelijk ordeningstrajecten voor de Willem de Zwijgerlaan en Amaliaplein zullen in 2013 worden opgepakt en idem voor de Driemasterlocatie (na vaststelling kaders in de loop van 2013). Pas daarna zullen voor deze locaties grondexploitaties worden opgezet en aan de raad worden voorgelegd voor een verklaring van geen bedenking.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Vaststelling randvoorwaarden Driemasterlocatie			vaststelling door gemeenteraad	uitgesteld
Vaststelling randvoorwaarden Amaliaplein in gebiedsvisie Willem Alexanderlaan				Vastgesteld in raad juli 2012
Vaststelling randvoorwaarden Willem de Zwijgerlocatie				Vastgesteld in raad december 2012
Marktconforme aanbieder/aanbesteding van de locatie op de hoek Willem de Zwijgerlaan/Hoofdstraat				

7B Grondontwikkeling Centrumplan

Inleiding

Het project Centrumplan heeft als hoofddoel het realiseren van een aantrekkelijker woon- en leefklimaat in Leiderdorp. Kloppend hart van Leiderdorp.

Dat doen wij o.a. door het realiseren van een levendiger centrum met een groter aantal openbare functies en het aantrekkelijker maken om te verblijven in het gebied door opwaardering van de openbare ruimte en uitbreiding van het winkelareaal.

Doel	Door uitbreiding van winkelareaal en het aantrekkelijker maken van het centrumgebied een aantrekkelijker woon- en leefklimaat in Leiderdorp maken	
SMART doel	1. Het ten opzichte van 2010 verbeteren en vergroten met ongeveer 7.500m ² bvo van het winkelareaal in Winkelhof in 2015	2. Het openbaar gebied in het centrum uiterlijk in 2015 ten opzichte van 2010 kwalitatief hoogwaardiger in te richten.
Activiteiten 2012	1.1 Oplevering nieuw gemeentehuis uiterlijk 1-1-2012	2.1 Het openbare gebied rondom Winkelhof, na uitbreiding, wordt aanzienlijk verbeterd/opgewaardeerd. o.a. ontstaat een plein waar men prettig kan verblijven.
	1.2 Oplevering (oude) gemeentehuis aan Wereldhave uiterlijk 1-5-2012	2.2 Promenade tot kruispunt Laan van Berendrecht/Engelendaal doortrekken en veilige oversteek maken voor langzaam verkeer
	1.3 Inrichtingsplan opstellen en inspraak omwonenden(klankbordgroep)	
Prestatie-indicator	Waardering van bewoners voor het Kloppend Hart	Oplevering openbaar gebied
	Vaststelling bestemmingsplan Nieuw Centrum	Hoogwaardige inrichting verblijfsgebied
	Afgifte omgevingsvergunning	
	Levering bouwrijpe grond aan Wereldhave en overdracht gronden	
	Start bouw/oplevering	
	Uitbreiding Winkelhof	
	Meting tevredenheid bezoekers Winkelhof	

Wat hebben we bereikt?

1. Winkelhof qua winkelareaal uitbreiden

In 2012 is de eerste feitelijk stap gezet in de uitvoering in de vorm van het slopen van het gemeentehuis. Alleen de kelder resteert nog en deze zal bij de start van de uitbreidingswerkzaamheden verwijderd worden. Op die plaats komt o.a. een parkeerkeerder op hetzelfde niveau als onder het bestaande deel van Winkelhof met daarboven 2 winkellagen. Op 30 maart 2012 werd door de Raad van State een tussenvonnis gewezen in het kader van de beroepen van omwonenden tegen het in februari 2010 vastgestelde bestemmingsplan Nieuw Centrum. Op hoofdlijnen werden de beroepen afgewezen, maar op het punt van de onderbouwing van de uitvoering en met name de financiële haalbaarheid van de verkeersaspecten diende nadere onderbouwing en besluitvorming plaats te vinden. Op 10 september resulteerde dat in de besluitvorming over het IVVP, welke wij onmiddellijk hebben toegezonden aan de Raad van State. De einduitspraak is in februari 2013 verschenen.

In de tussentijd zijn in 2012 de uitbreidingsplannen door Wereldhave verder uitgewerkt en diverse opties doorgenomen. De besluitvorming hierover is evenwel uitgesteld in afwachting van de besluitvorming over het bestemmingsplan.

2. Het openbaar gebied in het centrum kwalitatief hoogwaardiger in te richten

In 2012 hebben wij het terrein van het voormalige gemeentehuis tijdelijk grotendeels als groenvoorziening ingericht en een aantal parkeerplaatsen gehandhaafd. Daarbij hebben wij de kwaliteit van het openbare gebied voorshands zo veel mogelijk gehandhaafd.

De opwaardering van het gebied zal nog wel enkele jaren duren want dit hangt nauw samen met de plannen van Wereldhave en worden pas na realisatie van de uitbreiding gerealiseerd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Oplevering nieuw gemeentehuis uiterlijk 1-1-2012

Geheel conform de planning is het nieuwe gemeentehuis op tijd en binnen de eerder vastgestelde kaders gerealiseerd.

De verhuizing heeft eind december 2011 plaatsgevonden

1.2 Oplevering (oude) gemeentehuis aan Wereldhave uiterlijk 1-5-2012

In relatie tot de tijdige oplevering van het nieuwe gemeentehuis en de verhuizing van het personeel eind december 2011 kon de sloop conform de bepalingen van de overeenkomst met Wereldhave plaatsgevinden.

De feitelijke overdracht (en betaling van de gronden) is in goed overleg met Wereldhave uitgesteld in verband met een (tussen-) uitspraak van de Raad van State op 30 maart 2012 inzake de beroepen tegen het bestemmingsplan Nieuw Centrum. Contractueel is nu bepaald dat binnen één maand na einduitspraak van de Raad van State de overdracht (en betaling) zal plaatsvinden (inschatting 1e kwartaal 2013). Tevens is bepaald dat Wereldhave de gemeente tot die tijd 4,5% rente vergoedt.

1.3 Inrichtingsplan opstellen en inspraak omwonenden (klankbordgroep)

In goed overleg met de klankbordgroep en de standplaatshouders en een landschapsarchitect is een schets-inrichtingsplan opgesteld voor het plein. Deze is ook gepresenteerd aan de groenclubs en de VAC. In de hal van het gemeentehuis staat het resultaat in de vorm van een maquette. Dit vormt de basis en het uitgangspunt voor de verdere ontwikkeling van de (bouw-)plannen.

2.1 Het openbare gebied rondom Winkelhof, na uitbreiding, wordt aanzienlijk verbeterd/opgewaarderd zodat een plein ontstaat waar men prettig kan verblijven.

De inrichting van het openbare gebied kan en zal pas plaatsvinden nadat de bouwactiviteiten vrijwel gereed zijn. Naar verwachting wordt dat in 2015. Het terrein ter plaatse van het gemeentehuis is grotendeels als groenvoorziening ingericht. De kelder van het gebouw is gehandhaafd zodat tzt werk met werk kan worden gemaakt als ter plaatse toch ook een parkeerkelder wordt gerealiseerd.

2.2 Promenade tot kruispunt Laan van Berendrecht/Engelendaal doortrekken en veilige oversteek maken voor langzaam verkeer

De noodzaak om dit op korte termijn te realiseren is verdwenen omdat de plannen tot aanpassing van het plan voor het Centrumplein en de uitbreiding van de Winkelhof aan de zijde van Engelendaal meer afstand aanhouden tot de Engelendaal. Wel zullen de parkeervoorzieningen aan de Merelstraat, tegelijk met rioleringswerkzaamheden, aanzienlijk worden verbeterd, waarbij het deel bij de promenade en de kruising voorshands ongewijzigd blijven. Noodzaak tot herinrichting zal nu waarschijnlijk gekoppeld worden aan IVVP-plannen, overigens dan wel voor rekening van Wereldhave.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Waardering van bewoners voor het Kloppend Hart				
Vaststelling bestemmingsplan Nieuw Centrum		15-2 en 6-9	Zo nodig aanpassing	tussen-uitspraak RvS op 30-3-2012 met reactie gemeenteraad d.d.10-9-2012 incl vastgesteld IVVP
Afgifte omgevingsvergunning			100%	wacht op aanpassing van de aanvraag
Sloop GH en oplevering bouwrijp grond aan Wereldhave			2e kwartaal	gronden zijn bouwrijp gemaakt na sloop gemeentehuis, medio 2012
Oplevering/overdracht oude gemeentehuis (GH)			1e kwartaal	gebouw opgeleverd
Start bouw/oplevering			4e kwartaal	uitgesteld
Oplevering openbaar gebied			nvt	terrein oude gemeentehuis zo veel mogelijk groen ingericht met behoud van parkeerplaatsen
Uitbreiding Winkelhof			start	wacht op planvorming Wereldhave
Hoogwaardige inrichting verblijfsgebied				
Meting tevredenheid bezoekers Winkelhof				

7C Grondontwikkeling W4

Inleiding

De grondontwikkeling W4 dient voor het genereren van gelden waardoor het mogelijk wordt in 2012 onze bijdrage aan de verlengde verdiepte A4 te betalen.

We willen dit bereiken door het ontwikkelen van locaties binnen Leiderdorp met het oog op wonen, werken, water en wegen.

Doel	Generen van een bijdrage voor de verlengde en verdiepte A4	
SMART doel	1. In 2014 hebben wij in het plangebied W4 twee woonlocaties, Plantage en Mauritskwartier, tot ontwikkeling gebracht die financieel bijdragen aan de verlengde en verdiepte A4.	2. In 2015 hebben wij in het plangebied W4 drie werklocaties, Vierzicht, Bospoort, en kavel M in het Mauritskwartier tot ontwikkeling gebracht
Activiteiten 2012	1.1 Plantage Besluitvorming over DSO Plantage voorbereiden, voorbereiden/uitvoeren archeologische opgraving	2.1 Vierzicht (Ontwikkelaar ondersteunen bij) acquisitie voor de kavels 1 en 5
	1.2 Mauritskwartier: Acquisitie voor Kavel M in samenwerking met de ontwikkelaar	2.2 Bospoort (Ontwikkelaar ondersteunen bij) acquisitie voor de Paviljoens, civieltechnische voorbereiding voor komst Ikea en begeleiding van de ontwikkeling Paviljoens. Afronding onderhandelingen met eigenaar Pannekoekneboerderij
	1.3 Boomgaardlaan Vorbereiding en besluitvorming over uitvoering 2e fase	2.3 Mauritskwartier (Ontwikkelaar ondersteunen bij) acquisitie voor kavel M. Aanbesteding en gunning nazorg sanering Kleine Zandput
Prestatie-indicator	Bijdrage aan Rijkswaterstaat	
	Inrichting Munikkenpolder	
	Het verplaatsen van de Munnikkenmolen en Meerburgermolen en de inrichting van de nieuwe locatie	
	Opleveren van fietspaden en fietsbruggen	
	Het verplaatsen van de kanovereniging naar de Munnikkenpolder	
	Het woonrijp opleveren van Weteringpark	
	Het afronden van het Groencompensatieplan	
	Opleveren bouwrijpe grond Plantage	
	Woonrijp opleveren Mauritskwartier	
	Het verkopen van Vierzicht kavels 1 en 5	
	Opleveren bouwrijpe grond Ikea	
	Opleveren bouwrijpe grond paviljoens	
	Bouwrijp opleveren kavel M Mauritskwartier	
Het verplaatsen van de pannenkoekenboerderij		

Wat hebben we bereikt?

1. Ontwikkelen twee woonlocaties in 2014

Mauritskwartier en de Plantage zijn de twee locaties waar woningbouw tot ontwikkeling kan worden gebracht. We willen bereiken dat de locaties in 2014 in ontwikkeling zijn.

2. Ontwikkelen drie werklocaties in 2015

Bospoort, Vierzicht en Kavel M zijn de drie werklocaties die tot ontwikkeling kunnen worden gebracht. We willen bereiken dat de drie locaties in 2015 in ontwikkeling zijn.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1.1 Plantage

Aangepast DSO Plantage afgerond, in de inspraak gebracht en ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Voorbereidingen getroffen en overleg gevoerd over uitvoering opgraving Plantage.

1.2 Mauritskwartier

Acquisitie voor Kavel M, samen met de ontwikkelaar.

1.3 Boomgaardlaan

Voorbereiding en besluitvorming 2e fase Boomgaardlaan.

2.1 Vierzicht

Ontwikkelaar ondersteund bij acquisitie voor Kavel 1 en Kavel 5 in Vierzicht. Voorbereiding van realisatie geluidschermen is ter hand genomen.

2.2 Bospoort

Onderhandelingen met de eigenaar van de Pannenkoekenboerderij zijn afgerond. Het bouwrijp maken van de vervangende locatie voor de Pannenkoekenboerderij in Ghoybos is in uitvoering.

Enige afrondende werkzaamheden ten bate van bouwrijp maken (voorbelasting) in Bospoort.

Voorbereiding van realisatie geluidschermen is ter hand genomen.

De ontwikkelaar is ondersteund bij acquisitie voor de paviljoens. Er is een omgevingsvergunningaanvraag in behandeling genomen, maar de procedure van deze aanvraag is afgebroken vanwege ontbrekende gegevens.

2.3 Mauritskwartier

Nazorg van de sanering Kleine Zandput is aanbesteed en gegund.

Realisatie van park 'De Groene Schans' is in uitvoering.

Prestatie-indicatoren

	2010 (w)	2011 (w)	2012 (b)	2012 (w)
Bijdrage aan Rijkswaterstaat			€ 8,8 miljoen	€ 8,8 miljoen
Inrichting Munnikkenpolder			Uitvoering	Uitvoering
Het verplaatsen van de Munnikkenmolen en Meerburgermolen				Munnikkenmolen verplaatst, nog niet geopend
Opleveren van fietspaden en fietsbruggen			Geen ontwikkelingen	Geen ontwikkelingen
Het verplaatsen van de kanovereniging naar de Munnikkenpolder			Geen ontwikkelingen	Geen ontwikkelingen
Het woonrijp opleveren van Weteringpark		Afgerond		
Het afronden van het Groencompensatieplan				
Opleveren bouwrijpe grond Plantage			Planfase	Planfase
Het verkopen van Vierzicht kavels 1 en 5			Geen ontwikkelingen	Geen ontwikkelingen
Woonrijp opleveren Mauritskwartier		Afgerond		
Opleveren bouwrijpe grond Ikea			Geen ontwikkelingen	Geen ontwikkelingen
Opleveren bouwrijpe grond paviljoens			Geen ontwikkelingen	Geen ontwikkelingen
Bouwrijp opleveren Kavel M Mauritskwartier			Geen ontwikkelingen	Geen ontwikkelingen
Het verplaatsen van de pannenkoekenboerderij			100 %	5%

Wat heeft het gekost?

SALDO VOOR RESULTAATBESTEMMING bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Vershil 2012
PROG 7A Grondontwikkeling algemeen	1.779	132	-26	106	-4	110
PROG 7B Grondontwikkeling Centrumplan	-978	-642	74	-567	-538	-29
PROG 7C Grondontwikkeling W4	1.285	4.777	-2.682	2.095	-4.415	6.510
Saldo	2.086	4.267	-2.633	1.634	-4.956	6.590

Beleidssterrein bedragen x € 1.000,-	Lasten 2012	Baten 2012	Saldo 2012	Begroting 2012	Vershil 2012
PROG 7A Grondontwikkeling algemeen	75	-79	-4	106	110
PROG 7B Grondontwikkeling Centrumplan	755	-1.293	-538	-567	-29
PROG 7C Grondontwikkeling W4	14.188	-18.603	-4.415	2.095	6.510
Totaal	15.019	-19.975	-4.956	1.634	6.590

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. 2012 > € 50.000

A. Conform kadernota 2009 wordt jaarlijks een onderzoeksbudget beschikbaar gesteld voor grondontwikkeling. Daarnaast is in 2012 het dak van de hooiberg bij de Boerderij naast de begraafplaats ingestort. Deze schade valt onder de verzekering en is derhalve gedeclareerd. Omdat de bestemming van deze boerderij nog niet bekend is en deze boerderij ligt in het gebied wat nog ontwikkeld moet worden is er voor gekozen om het dak niet te vervangen.

effect: hogere baten programma 7A € 32.000; lagere lasten programma 7A € 24.000; saldo € 56.000 voordeling

B. Geen mutaties > € 50.000

C. Conform het raadsbesluit met betrekking tot de Voortgangsrapportage GIG 2012 zijn een aantal complexen afgesloten met per saldo positieve saldo ad € 11.855.000. Dit saldo is gedoteerd aan de bestemmingsreserve W4. Het gaat om de volgende complexen, te weten:

- Vierzicht – kavels 2, 3, 4 (€ 2.679.000 voordeel)
- Mauritskwartier – woningbouw fase 1, 2 en 3 (€ 12.660.000 voordeel)
- Mauritskwartier – sanering Kleine Zandput (€ 3.484.000 nadeel)

effect: hogere baten programma 7C € 11.855.000; hogere storting bestemmingsreserve W4 € 11.855.000; saldo neutraal

Conform het raadsbesluit met betrekking tot de Voortgangsrapportage GIG 2012 is een voorziening ad € 7.736.000 getroffen ten laste van de bestemmingsreserve W4 voor de negatieve grondexploitaties:

- Vierzicht – kavels 1 en 5 en reststrook (€ 1.883.000)
- Mauritskwartier – Groene Scheg + Kleine Zandput (€ 3.773.000)
- Bospoort Zuid (€ 2.080.000)

effect: hogere lasten programma 7C € 7.736.000; hogere onttrekking bestemmingsreserve W4 € 7.736.000; saldo neutraal

Voor het complex Plantage is in het verleden een voorziening gevormd. Dit betreft een correctie op de voorraden op de balans. Deze voorziening wordt jaarlijks bijgesteld naar het nieuwe te verwachten verlies voor het complex. Deze bijstelling wordt gedaan via de reserve W4. Voor dit jaar betekent de bijstelling een extra onttrekking van € 96.000 aan de reserve W4.

effect: hogere lasten programma 7C € 96.000; hogere onttrekking bestemmingsreserve W4 € 96.000; saldo neutraal

Het saldo op de zandwinning wordt zoals gebruikelijk gestort in de bestemmingsreserve W4. Het bedrag was € 55.000 lager dan begroot. Dit komt doordat de extra inkomsten ad € 100.000 niet allemaal in 2012 zijn gerealiseerd. Deze extra inkomsten komen in de komende jaren.

effect: lagere baten programma 7C € 55.000; lagere storting bestemmingsreserve W4 € 55.000; saldo neutraal

In de begroting was rekening gehouden met het afsluiten van de kredieten van voor de Molencarrousel en de Zwembadlocatie ten laste van de reserve W4. Deze kredieten zijn nog niet afgesloten, uiteraard zijn de gelden nu ook niet uit de reserve onttrokken.

effect: lagere lasten programma 7C € 1.625.000; lagere onttrekking bestemmingsreserve W4 € 1.625.000; saldo neutraal

In eerste instantie zou het project Bestemmingsplan Onderzoeken worden afgesloten. Bij de Voortgangsrapportage GIG werd besloten om dit saldo te verdelen over de W4 Ontwikkelingslocaties. De onttrekking uit de bestemmingsreserve W4 heeft nu dan ook niet plaatsgevonden.

effect: lagere lasten programma 7C € 964.000; lagere onttrekking bestemmingsreserve W4 € 964.000; saldo neutraal

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 7 bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Vershil 2012
Algemene reserve programma 7	0	0	0	0	0	0
Bouw- en grondexploitaties programma 7	1.361	602	-2.077	-1.475	-1.456	-20
opbrengst verkoop aand NUON programma 7	0	0	-2.454	-2.454	-2.671	217
Jaarafsluiting programma 7	0	0	0	0	0	0
Egalisatie exploitatielasten programma 7	0	0	0	0	50	-50
Bestemmingsreserve W4	-1.285	-4.777	6.940	2.163	8.840	-6.677
Resultaat na bestemm. voorgaand jaar	0	0	0	0	0	0
Resultaat voorgaand jaar pr 7	0	0	0	0	0	0
Saldo	76	-4.175	2.409	-1.766	4.763	-6.529

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2012 > € 15.000

Bouw- en Grondexploitaties

In 2011 is het complex Schansen en Dreven afgesloten. Bij het afsluiten van dit complex is een bedrag gereserveerd ten behoeve van o.a. onderzoek van een parkeerplaats. Zonder concrete plannen valt dit bedrag nu vrij ten gunste van deze reserve.

effect: hogere storting € 26.000

Voor de complexen Hoek Merelstraat en Meas is in het verleden een voorziening getroffen. Deze voorziening is nu bijgesteld naar het nieuw te verwachten nadeel ten laste van de algemene reserve bouw- en grondexploitaties.

effect: hogere onttrekking € 30.000

Opbrengst verkoop aandelen Nuon

De onttrekking uit de reserve ten behoeve van het tekort in de reserve W4 is hoger dan begroot

Effect: Hogere onttrekking reserve Nuon € 217.000; Hogere storting reserve W4 € 217.000; saldo neutraal

Egalisatie exploitatielasten

Conform kadernota 2012 is € 50.000 per jaar tot en met 2014 voor de begeleidende werkzaamheden W4 beschikbaar gesteld.

Conform de voortgangsrapportage GIG 2012 is besloten deze gelden te storten in deze reserve.

Effect: Hogere storting reserve egalisatie exploitatielasten € 50.000; Hogere onttrekking reserve W4 € 50.000; saldo neutraal

Bestemmingsreserve W4

Zoals hiervoor vermeld bij de toelichting op programma 7C zijn er diverse afwijkingen tussen begroot en werkelijk. Deze bestaan uit onder andere de volgende mutaties:

- Mauritskwartier – woningbouw fase 1, 2 en 3 (€ 12.660.000 voordeel)
- Mauritskwartier – sanering Kleine Zandput (€ 3.484.000 nadeel)
- Mauritskwartier – Groene Scheg + Kleine Zandput (€ 3.773.000)

effect: hogere storting € 15.697.000 en hogere onttrekking € 9.438.000, per saldo een hogere storting van € 6.259.000

Conform besluitvorming Voortgangsrapportage GIG 2012 is de storting in de reserve vanuit de reserve Nuon is hoger dan begroot

Effect: Hogere onttrekking reserve Nuon € 217.000; Hogere storting reserve W4 € 217.000; saldo neutraal

Conform kadernota 2012 is € 50.000 per jaar tot en met 2014 voor de begeleidende werkzaamheden W4 beschikbaar gesteld.

Conform de voortgangsrapportage GIG 2012 is besloten deze gelden te storten in de reserve egalisatie exploitatielasten.

Effect: Hogere storting reserve egalisatie exploitatielasten € 50.000; Hogere onttrekking reserve W4 € 50.000; saldo neutraal

Conform besluitvorming Voortgangsrapportage GIG 2012 is een reservering gedaan voor betalingstermijnen voor de komende 30 jaar t.b.v. nazorg bodemsanering. Hiervoor is € 418.000 gestort in de onderhoudsvoorziening waterwegen ten laste van de bestemmingsreserve W4.

Effect: Hogere onttrekking reserve W4 € 418.000

Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Dit hoofdstuk is een verplicht voorgeschreven hoofdstuk binnen de begroting volgens het besluit Begroting & Verantwoording (BBV). Dit hoofdstuk bevat een uiteenzetting van de financiering van de voorzieningenniveaus van de gemeente Leiderdorp zoals dat in de voorgaande 7 programma's is uiteengezet.

Wat hebben we bereikt?

Een degelijk financieel beleid.

2012 was een financieel lastig jaar. De val van het kabinet, het Lenteakkoord en daarna de komst van het nieuwe kabinet maakte dat de algemene uitkering in 2012 zeer slecht te ramen was. Achteraf is te zien dat het nog wel is meegevallen voor 2012, ten opzichte van de primitieve begroting. Voor 2013 en volgende jaren staat ons nog wel wat te wachten. De jaarrekening 2012 is materieel in evenwicht.

Naast de problematiek vanuit Den Haag had de overgang naar Servicepunt71 ook invloed op het financieel beleid. Door het ontstaan van de verwachte kwaliteitsdip in de dienstverlening is meer tijd gestoken in de opvang van de dip dan voorzien. Dit heeft ertoe geleid dat het in 2012 nog niet mogelijk is gebleken om het financieel beleid tussen de vier gemeenten op elkaar af te stemmen. Dit zal in 2013 worden opgepakt.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Algemene uitkering

De verwachtingen rondom de uitkeringen van de algemene uitkering waren in 2012 sterk wisselend. Dit als gevolg van de val van het kabinet, het lenteakkoord en tenslotte de vorming van het nieuwe kabinet. Uiteindelijk is de uitkering hoger uitgevallen dan bij de laatste begrotingswijziging voorzien.

Legesverordeningen

De legesverordeningen voor 2012 zijn in de raad van december 2011 vastgesteld.

Realistisch ramen

Het Zero Bases Budgetting-traject is in 2012 uitgevoerd. Een presentatie hierover is aan de raad gegeven vooruitlopend aan de begrotingsmarkt. In 2013 zal verder gewerkt worden met de uitkomsten ook om de verzamelde data actueel te houden.

Doorontwikkelen Planning & Control producten

De doorontwikkeling heeft als gevolg van de overgang naar servicepunt71 op een lager pitje gestaan dan vooraf was voorzien. In 2013 zal verder gewerkt worden aan het synchroniseren van het beleid, ook de p&c-producten zullen dan beschouwd gaan worden. Voorstellen hieromtrent kunt u in de loop van 2013 tegemoet zien.

Prestatie-indicatoren

Doel	meetpunt	2010 (w)	2011 (w)	plan 2012	2012 (w)
Gezonde financiën op lange termijn	Een sluitende begroting/jaarrekening	Ja € 624.450 overschot	ja € 385.361 overschot	ja € nihil	ja € 2.091.318
	Een materieel sluitende begroting/jaarrekening	Ja	ja	nee	ja

Wat heeft het gekost?

SALDO VOOR RESULTAATBESTEMMING bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Vershil 2012
Alg dekkingsmiddelen A Lokale heffingen	-6.748	-6.901	-42	-6.943	-6.801	-142
Alg dekkingsmiddelen B Algem uitkering	-22.507	-22.429	-289	-22.718	-23.228	510
Alg dekkingsmiddelen C Onvoorzien	0	155	-155	0	0	0
Alg dekkingsmiddelen D Dividend	522	-504	-193	-697	-730	33
Alg dekkingsmiddelen E Financiering	-1.215	-1.585	-101	-1.686	-1.742	57
Alg dekkingsmiddelen F Overig	-18	0	39	39	42	-3
Saldo	-29.967	-31.264	-741	-32.005	-32.460	454

Beleidssterrein bedragen x € 1.000,-	Lasten 2012	Baten 2012	Saldo 2012	Begroting 2012	Vershil 2012
Alg dekkingsmiddelen A Lokale heffingen	133	-6.934	-6.801	-6.943	-142
Alg dekkingsmiddelen B Algem uitkering	0	-23.228	-23.228	-22.718	510
Alg dekkingsmiddelen C Onvoorzien	0	0	0	0	0
Alg dekkingsmiddelen D Dividend	666	-1.396	-730	-697	33
Alg dekkingsmiddelen E Financiering	1.666	-3.408	-1.742	-1.686	57
Alg dekkingsmiddelen F Overig	42	0	42	39	-3
Totaal	2.507	-34.966	-32.460	-32.005	454

Verschillen programma's begroot na wijziging t.o.v. 2012 > € 50.000

A. Ondanks het feit dat er in de begroting 2012 al rekening is gehouden met leegstand (€ 100.000) is hierdoor toch nog minder ontvangen op de OZB gebruikers dan verwacht bij het opmaken van de begroting 2012. In 2012 is een bezwaarprocedure met het ziekenhuis afgerond. De uitspraak leidt tot een tekort op de begroting van € 85.000.

Effect: Minder baten AD-A € 185.000; Saldo € 185.000 nadelig.

B. Voor 2012 is een voordeel ontstaan als gevolg van aanpassing van de uitkeringsfactor in de decembercircularre van het gemeentefonds. Dit is echter niet de definitieve uitkeringsfactor voor 2012, deze wordt bij publicatie van de mei-/junicircularre van het ministerie van Binnenlandse zaken bekend gemaakt. De verwachting is dat deze naar beneden bijgesteld zal worden. Om een eventuele tegenvaller over 2012 op te vangen wordt de behoedzaamheidsreserve van € 150.000 hiervoor als nog te betalen 'gereserveerd'. Naast deze € 150.000 is € 490.000 extra ontvangen in 2012.

effect: meer baten AD-B € 490.000; saldo € 490.000 voordelig.

C/D. Geen afwijkingen > € 50.000

E. Op de rente op langlopende geldleningen is ten opzichte van de begroting een voordeel behaald van bijna € 50.000. Ondanks de omslag van een liquiditeitsoverschot naar een tekort zijn deze rentelasten iets lager dan verwacht.

effect:minder lasten AD-E € 50.000; saldo € 50.000 voordelig

F. Geen afwijkingen > € 50.000

VERREKENING RESERVES ALG.DEKKING bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Begroting 2012	Begr. wijziging 2012	Totaal begroting 2012	Rekening 2012	Vershil 2012
Algemene reserve algemene dekkingsm.	-1.091	0	94	94	94	0
opbrengst verkoop NUON alg dekkingsm.	-1.007	0	7	7	7	0
Bouw- en grondexploitaties alg dekkingm.	0	0	998	998	998	0
Jaarafsluiting algemene dekkingsm.	0	0	0	0	0	0
Egalisatie exploitatielasten alg. dekk.	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemm. voorgaand jaar	-164	0	-94	-94	-94	0
Saldo	-2.262	0	1.005	1.005	1.005	0

Verschillen mutatie reserves begroot na wijziging t.o.v. werkelijk 2012 > € 15.000

Geen afwijkingen > € 15.000

Paragrafen

Paragraaf 1 : Weerstandsvermogen

Algemeen

De risico's zijn per organisatieonderdeel en naar risicothema's geïnventariseerd. Op basis van de gesignaleerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. Deze simulatie berekent de kans dat een risico optreedt en de mate waarin gelijktijdig meerdere risico's kunnen plaatsvinden.

Per definitie zijn de risico's waarvoor weerstandsvermogen moet worden aangehouden niet goed meetbaar, omdat voor voorzienbare en redelijk kwantificeerbare risico's een voorziening wordt gevormd of moet worden gevormd. Om toch tot een kwantificering te komen, zijn waar mogelijk de bepalende factoren voor een schatting van de kans van optreden en de impact van het risico geïdentificeerd. Zoveel mogelijk is de (gemiddelde) omvang van de bij het risico betrokken exploitatielasten en/of investeringsbedragen meegenomen bij de (subjectieve) bepaling van de kans en het effect.

Voor deze paragraaf zijn de uitgangspunten van de kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement (2009) alsmede de nota reserves en voorzieningen (2012) gebruikt.

Uitkomsten

De geïnventariseerde risico's zijn gekwantificeerd voor een maximumbedrag van totaal € 28,6 miljoen. Hiervan heeft ca. € 4,3 miljoen een structureel karakter en € 24,3 miljoen incidenteel. Hierna zijn de 10 risico's opgenomen die het hoogste aandeel hebben in de risico-omvang (de risico's met de hoogste risicoscore). Deze score wordt berekend op basis van de kans nadat een beheersmaatregel is getroffen en dat een risico zich voordoet en het financiële gevolg dat een risico met zich meedraagt. Tevens is aangegeven of er een active beheersmaatregel aanwezig is.

In de tabel daaronder is de risicoverdeling per programma aangegeven met het bruto risicobedrag, het aantal actieve beheersmaatregelen en het netto risicobedrag.

Top 10 risico's

Gebeurtenis	Kans	Gevolg	Risico-score kans x gevolg	Actieve beheers-maatregel aanwezig	Invloed (%)
Exploitatie door derden in combinatie met beperkte bankgarantie	3	5	15	Actief	5.04%
Doordat de interne rentebaten en rentelasten voor een groot deel afhankelijk zijn van de GIG heeft een verschuiving in de geprognosticeerde uitgaven en inkomsten binnen de GIG projecten een direct effect op het rentesaldo. De GIG wordt defensief geraamd. Dit leidt echter tot een offensieve raming voor het rentesaldo. In de begroting is voorzichtig met de renteposten van de GIG omgegaan, toch kunnen hier nog extra nadelen cq voordelen op volgen.	5	5	25	Actief	4.57%
De decentralisatie van taken naar gemeente vanuit het Rijk inzake jeugd, Wet Werken Naar Vermogen en AWBZ In het bestuursakkoord van de VNG is afgesproken dat gemeenten niet meer dan € 15 per inwoner inleveren voor de taken die gedecentraliseerd worden (zie pagina 17 van het bestuursakkoord van de VNG).	5	4	20	Actief	3.67%
Verstreckte garantstellingen voor leningen aan diverse instellingen, kunnen niet worden afgelost. Dit risico is gestegen ten gevolge van de kredietcrisis (inclusief NHG). (zie ook R62) Er staat totaal 43 mln uit (niet WSW) aan achtervangen voor: o.a. woningcorporaties, sportverenigingen.	5	4	20	Actief	3.63%
Op een terrein is een discussie over het verlenen van medewerking aan programma eigenaar/ ontwikkelaar Gemeente heeft kaders gesteld. Discussie over het programma	4	4	16		3.48%
Invoering van de wet HOF kan tot gevolg hebben dat investeringen niet meer in het betreffende jaar uitgevoerd kunnen worden. Toezeggingen en verplichtingen aan derden kunnen wellicht niet nagekomen worden.	4	4	16		2.84%
Door de kredietcrisis wordt de algemene uitkering lager	3	4	12	-	2.55%
wegvallen van het bestuur en/of het ambtelijk apparaat bij een milieuramp vlakbij het gemeentehuis.	1	5	5	-	2.53%

Gebeurtenis	Kans	Gevolg	Risico-score kans x gevolg	Actieve beheers-maatregel aanwezig	Invloed (%)
Onttrekken van middelen aan een reserve of voorziening heeft invloed op de exploitatie. Behoudens enkele Grondbedrijf reserves wordt geen rente aan reserves en voorzieningen toegevoegd. Deze rente wordt dus indirect ingezet als dekkingsmiddel voor de begroting.	3	5	15	Actief	2.52%
Algemene markt van nieuwbouwwoning landelijk omlaag. Risico stillegging/vertraging. Daling aanbod nieuwbouwwoningen	3	4	12		2.52%
Totaal 10 grote risico's	7.200.000				
Overige risico's (90)	21.426.015				
Totaal alle risico's	28.626.015				

Legenda

Risicogebeurtenis	Het risico	Kans	Gevolg
Kans	Kans dat gebeurtenis zich voordoet (na genomen maatregelen)	1= < 1 keer per 10 jaar	1= minder dan € 25.000
Gevolg	Bedrag gekwantificeerd als gebeurtenis zich voordoet (na genomen maatregelen)	2= 1 keer per 5-10 jaar	2= € 25.000 < x < € 100.000
Risicoscore	Risicoscore: Kans x Gevolg	3= 1 keer per 2-5 jaar	3= € 100.000 < x < € 250.000
Actieve beheersmaatregel	Geeft aan of het risico een actieve beheersmaatregel heeft	4= 1 keer per 1-2 jaar	4= € 250.000 < x < € 500.000
Invloed	Mate van invloed van het risico op het totaal	5= 1 keer per jaar of vaker	5= meer dan € 500.000

Risicoverdeling per programma	Aantal risico's	Brutobedrag x € 1.000	Nettobedrag x € 1.000	M *	Aantal risico's mbt samenwerkingsverbanden
Programma 1 Zorg, Welzijn, Jeugd	6	1.365	1.265	3	1
Programma 2 Werk en Inkomen	5	677	677	3	0
Programma 3 Kunst, Cultuur en Sport	1	200	200	0	0
Programma 4 Beheer openbare ruimte	10	1.875	1.835	2	0
Programma 5 Ruimtelijk Beleid	2	150	100	1	0
Programma 6 Bestuur, Burgerzaken en Veiligheid	36	14.589	11.579	36	6
Programma 7 Grondontwikkeling	20	9.165	7.340	23	0
Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen	15	6.075	4.830	10	0
niet in te delen in programma	5	800	800	1	1
Totaal	100	34.896	28.626	79	8

Risicoverdeling per programma	Aantal risico's	Brutobedrag x € 1.000	Nettobedrag x € 1.000	M *	Aantal risico's mbt samenwerkingsverbanden
uitsplitsing programma 7 Grondontwikkeling					
W4-risico's	19	8.665	6.840	23	
overige programma7	1	500	500	0	
Totaal	20	9.165	7.340	23	

Op basis van alle ingevoerde en herziene risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag ad € 28,6 miljoen (zie tabel) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang plaatsvinden. De onderstaande tabel toont het resultaat van de risicosimulatie.

Zekerheids%	Bedrag	Zekerheids %	Bedrag	Zekerheids%	Bedrag
5%	€ 3.335.693	40%	€ 4.506.002	75%	€ 5.571.222
10%	€ 3.615.075	45%	€ 4.626.994	80%	€ 5.809.399
15%	€ 3.816.056	50%	€ 4.749.601	85%	€ 6.070.819
20%	€ 3.978.675	55%	€ 4.880.783	90%	€ 6.432.511
25%	€ 4.123.405	60%	€ 5.030.473	95%	€ 7.002.325
30%	€ 4.259.574	65%	€ 5.199.574		
35%	€ 4.385.984	70%	€ 5.371.666		

De gemeente hanteert een zekerheidspercentage van 90 als uitgangspunt om de risico-omvang te kunnen bepalen. Uit de tabel blijkt dat het 90% zeker is dat alle risico's in een jaar kunnen worden afgedekt met € 6,4 miljoen. Dit is gebaseerd op volledige risicofinanciering.

Het benodigd vermogen om de risico's af te dekken (bij een zekerheidspercentage van 90) is gedaald van € 6,9 miljoen in de begroting 2013 naar € 6,4 miljoen in de jaarrekening 2012.

Enkele grote veranderingen zijn:

- Het mogelijke BTW risico ivm inrichting buitenruimte door ontwikkelaar is vervallen
- Wegvallen van het bestuur en/of het ambtelijk apparaat bij een milieuramp vlakbij het gemeentehuis.
- Algemene markt van nieuwbouwwoning landelijk omlaag

Weerstandscapaciteit en beschikbaarheid

Voor de weerstandscapaciteit gaan we uit van de standen van de reserves en voorzieningen per 31/12/2012. Bij het opstellen van deze jaarrekening is de totale weerstandscapaciteit € 14,9 miljoen waarvan € 4,0 miljoen direct beschikbaar. De berekening is uitgevoerd conform de vastgestelde beleidsnota uit april 2009 en de nota reserves en voorzieningen uit 2012.

De overige € 10,9 miljoen kan na democratische besluitvorming worden omgezet van niet direct beschikbaar naar direct beschikbaar.

Het verschil in de weerstandscapaciteit tussen de jaarrekening 2011 en deze jaarrekening is hieronder weergegeven.

weerstandscapaciteit	31-12-2011 Jaarrekening 2011	31-12-2012 Jaarrekening 2012
Direct beschikbaar	9,0 miljoen	4,0 miljoen
Niet direct beschikbaar	12,7 miljoen	10,9 miljoen
Totaal	21,7 miljoen	14,9 miljoen

Ratio weerstandsvermogen

De beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit is als volgt in een ratio uit te drukken:

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare / Benodigde weerstandscapaciteit

Het ratio weerstandsvermogen voor de gemeente (exclusief de stille reserves als beschikbare weerstandscapaciteit) is ultimo 2012: **14.862 / 6.432 = 2,31**

In de gehanteerde systematiek wordt deze ratio gekwalificeerd als **uitstekend**

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Prognose meerjaren

Uitgaande van een gelijke benodigde weerstandscapaciteit en de verwachte beschikbare capaciteit (conform begroting) zal de ratio de komende jaren de kwalificatie ruim voldoende houden. Het verloop van de ratio voor de komende jaren is als volgt:

Ratio weerstandsvermogen	Ratio	Betekenis
31-12-2013	2,03	uitstekend
31-12-2014	1,94	ruim voldoende
31-12-2015	1,88	ruim voldoende
31-12-2016	1,87	ruim voldoende

Paragraaf 2 : Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Leiderdorp heeft een oppervlakte van 1.229 hectare. In deze ruimte vinden allerlei activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig voor infrastructuur en voorzieningen. In Leiderdorp bestaan deze kapitaalgoederen uit de beheerproducten wegen, riolering, water, groen, openbare verlichting, civieltechnische (kunst)werken en accommodaties. De beoogde kwaliteit van deze beheerproducten wordt verwerkt in beheerplannen waar de jaarlijkse onderhoudskosten uit volgen en een meerjarenbeeld over plannen en financiën wordt gegeven.

Door de behoefte aan meer inzicht in de verschillende beheerdisciplines en efficiënte onderlinge afstemming tussen verschillende beheerdisciplines en afdelingen heeft afdeling beheer afgelopen jaar intensief gewerkt aan het implementeren van een nieuw beheersysteem, genaamd GBI-next 6.2. In GBI-next worden alle afzonderlijke beheerdisciplines samengevoegd tot een integraal beheerpakket.

Het doel is om integraal inzichtelijk te maken welk onderhoud nodig is om het areaal duurzaam in stand te houden en wat de daarbij behorende kosten op korte, -middel en lange termijn zijn. Vervolgens is het zaak om de afzonderlijke disciplines zo te ijken en af te stemmen, zodat de cycli van beheer en onderhoud zo efficiënt mogelijk wordt uitgevoerd. Het uiteindelijke resultaat moet zich uiten in een Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) . In het begin van het tweede kwartaal van 2013 zal hier meer over worden geïnformeerd.

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de bestaande en geplande beheerproducten en de financiële consequenties. Elk beheerplan bevat het uitgewerkte beleidskader en een gedetailleerde planning van de financiering. In deze paragraaf worden de hoofdlijnen daarvan samengevat.

Infrastructuur

A. Wegen

Gewenst kwaliteitsniveau:

Onderhoud, beheer en inspecties van wegen is noodzakelijk om de functionaliteit en de veiligheid van de wegen te garanderen. Naast een technische kwalitatieve beschouwing wordt de onderhoudstoestand gepresenteerd ten aanzien van beleidsthema's. Hiermee wordt een kwaliteitsbeeld van het wegareaal weergegeven dat meer aansluit op de beleving van de burgers en de beleidsmakers. Op basis van de vier beleidsthema's, zoals door de CROW gedefinieerd, is een algemene indruk weergegeven.

Op basis van de meest recente inspectiecijfers is conform de CROW-normen de score per beleidsthema bepaald. Hiermee wordt er een overzicht verkregen van de kwalitatieve toestand van het areaal afgezet tegen de beleidsthema's, zie onderstaand schema:

Totaal

Beleidsthema	Voldoende (%)	Matig (%)	Onvoldoende (%)
Aanzien	73	4	23
Comfort	70	7	23
Duurzaamheid	97	1	2
Veiligheid	73	4	23

Het gemiddelde kan ook worden aangetoond middels de methode beeldkwaliteit, waar er gesproken wordt over kwaliteit B. Het percentage van 23% is te verklaren doordat er relatief veel de schadebeelden 'oneffenheden' en 'zettingen' zijn aangetroffen.

De insteek van de inspecties dit jaar is anders ingezet dan de jaren hiervoor. Zo is nu rekening gehouden met zettingsgevoelige gebieden, waar onze beheersstrategie (o.a. beheerscycli en maatregelpakketten) op is aangepast. Ook uitgangspunt voor

de beheerscyclus is het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan dat in 2011 is vastgesteld, waar onderscheid is gemaakt in niet zettingsgevoelig gebied en zettingsgevoelig gebied. In het kader van het integraal oppakken van het beheer van de openbare ruimte worden maatregeljaren voor rioolvervanging en wegbeheer gecombineerd.

Het onderhoud aan belijning en figuraties op het wegoppervlak nemen wij gelijktijdig mee met het wegonderhoud. Voor de doorgaande wegen (meestal asfaltverharding) wordt voor belijning thermoplastisch of slijtvast materiaal toegepast hetgeen weliswaar duurder is in aanleg, maar wel duurzamer. Voor belijning die niet wordt overreden en op klinkerverharding is aangebracht, is er gekozen voor de veel goedkopere traditionele wegenverfbelijning.

Met de raamovereenkomst (onderhoud elementenverharding) als basiscontract, plegen wij aan diverse wegen groot onderhoud. Het asfaltonderhoud wordt geclusterd en wordt jaarlijks na de vorstperiode gepland en uitgevoerd. Het totale programma voor het wegonderhoud wordt jaarlijks afgestemd en opgesteld.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Door het uitvoeren van het onderhoud op wegen is 23.000 m² verharding hersteld, wat neerkomt op 2,7 % van het gehele areaal verharding van Leiderdorp. De vierkante meters kunnen we over het algemeen verdelen over de onderstaande straten (straten waarbij >100 m² onderhoud is gepleegd, is genoemd):

- Meerburglaan-Buitendijkaal-Saturnus-Neptunus
- Muzenlaan-Bernard Haitinkstraat
- Koningstraat
- Bernhardstraat
- Vegmolaan
- Hoogmadeseweg (begraafplaats)
- Brittenburg
- Rietschans-Wilddreef
- Waterleliekreek
- Klimopzoom
- Kamperfoeliezoom
- Van Alpenstaete
- Bernard Zweersstraat
- Jan Hartogplein
- Vossiuslaan
- Cor Gordijnsingel
- Steve Bikoplaats
- Burgerhof
- Buitenhoflaan
- Brugwacht
- Bloemerd (sporthal)
- Kleine onderhoudswerken e.d.

B. Openbare verlichting

Gewenst kwaliteitsniveau:

In het vierde kwartaal van 2012 is het beleidsplan Openbare Verlichting (OV) vastgesteld. Het gewenste kwaliteitsniveau hebben wij vertaald naar een meerjaren onderhoudsplan. Verlichting wordt momenteel ontworpen en aangelegd conform richtlijnen van de NPR 13201 en de criteria van Agentschap.nl (voorheen SenterNovem) met betrekking tot duurzaam inkopen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- Buitendijklaan: 14 stuks masten en armaturen vervangen met gebruik van energie zuinige verlichting.
- Koningstraat 10 stuks masten en armaturen vervangen.
- Gemeentewerf milieustraat 7 masten en armaturen vervangen en LED verlichting toegepast

C. Civieltechnische kunstwerken

Gewenst kwaliteitsniveau:

Het onderhoud, beheer en inspecties van kunstwerken is noodzakelijk om de functionaliteit, toegankelijkheid en de veiligheid te garanderen. Om te blijven voldoen aan het gewenste kwaliteitsniveau wordt volgens een meerjaren onderhoudsplan gewerkt. De gemeente is eigenaar en beheerder van bruggen en heeft het beheer over 43 betonnen bruggen en 78 houten bruggen

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2012 hebben wij groot onderhoud aan de 43 betonnen bruggen uitgevoerd. Om deze bruggen op orde te houden, voeren wij vanaf 2013 het regulier en groot onderhoud uit op basis van het beheerplan.

In 2013 wordt de uitvoering van het planmatig groot onderhoud aan de houten bruggen uitgevoerd. In 2012 hebben wij een inventarisatie naar de noodzaak van het in stand houden van de diverse houten bruggen uitgevoerd en op basis hiervan een adviesrapport uitgebracht. Op basis van het genomen besluit worden in de komende jaren houten bruggen die geen essentiële waarde hebben voor de bereikbaarheid gesloten of verwijderd.

D. Verkeersregelinstallaties

Gewenst kwaliteitsniveau:

De gemeente heeft in totaal 9 verkeersregelinstallaties (VRI's) die centraal worden beheerd door een geautomatiseerde verkeersregelcentrale. De installaties werken verkeersafhankelijk d.w.z. dat ze reageren op aanbod en het verkeer verwerken op basis van een prioriteitenprogramma. Dit houdt in dat bepaalde verkeersdeelnemers, zoals bv. het openbaar vervoer, met prioriteit worden verwerkt. Bij vervanging worden de lampen vervangen door LED lampen. Drie van de negen installaties zijn al aangepast. De LED lampen zijn niet alleen energiezuiniger dan gewone lampen, maar kennen daarbij ook een behoorlijk langere levensduur. De vervanging van een aantal verkeersregelinstallaties is als maatregel opgenomen in het maatregelenpakket IVVP 2012.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Het afgelopen jaar is het maatregelenpakket van het IVVP 2012 vastgesteld. De VRI's worden in 2013 vervangen, waarbij tevens 1 VRI volledig komt te vervallen.

financieel overzicht infrastructuur uit programma 4 beheer openbare ruimte x € 1.000

	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
A. wegen		
Kapitaallasten	19	19
Exploitatielast (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	420	433
B. openbare verlichting		
Exploitatielast (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	231	251
C. civieltechnische kunstwerken		
Kapitaallasten	735	720
Exploitatielast (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	308	167
D. Verkeersregelinstallaties		
Kapitaallasten	44	44
Exploitatielast (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	87	64
Voorziening infrastructuur		
saldo 1 januari	3.195	3.195
onttrekking	3.018	2.299
dotatie	1.096	1.096
saldo 31 december	1.273	1.992

Wat hebben we ervoor gedaan?

Gewenst kwaliteitsniveau:

Inzameling (riolering), transport en zuivering vormen tezamen het afvalwatersysteem. Volgens de wet (wet Milieubeheer en Waterwet) heeft de gemeente de inzamelings- en transporttaak en het waterschap de zuiveringstaak. De wettelijke basis is nu gericht op de zorgplicht van afvalwater-, hemelwater- en grondwaterproblemen. De planverplichting is vastgelegd in de Wet milieubeheer. In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP 2011-2015) staat hoe de Gemeente Leiderdorp omgaat met haar drie zorgplichten.

Om het afvalwater te kunnen inzamelen en transporteren, moeten de buizen, putten, kolken e.d. in goede staat zijn. Voor de objecten waaruit de buitenriolering onder vrijerval bestaat, zijn hiervoor in het normblad 'Buitenriolering – Onderzoek en toestandsbeoordeling van objecten'- NEN- 3398:2004 opgenomen.

Door jaarlijkse reiniging van het rioolstelsel gevolgd door video-inspecties wordt de kwaliteit van het stelsel gecontroleerd en gewaarborgd. Het belangrijkste aspect binnen de kwaliteitszorg van riolering is in het kader van de volksgezondheid en milieuhygiëne. Een ander aspect in de kwaliteitszorg is het voorkomen van wateroverlast zowel voor hemelwater als voor grondwater. Om wateroverlast tijdens regen zoveel mogelijk te voorkomen, moet de riolering voldoende berging- en afvoercapaciteit hebben.

Om problemen zoveel mogelijk te voorkomen, zijn de volgende aspecten van belang:

- het vergroten van de berging- en afvoercapaciteit;
- Waar het doelmatig is, wordt de hemelwaterafvoer op het verhard oppervlak afgekoppeld van het gemengde stelsel.

De gemeente Leiderdorp voldoet aan het emissiespoor (basisinspanning). Om hieraan te blijven voldoen is het onder andere van belang dat de overstorthoogtes van een aantal overstortputten verhoogd worden, omdat deze verzakt zijn. Op basis van de vervangingscycli (technische levensduur) en beoordeling middels video-inspectie aan de hand van kwaliteitsfilters van NEN 3398:2004 wordt het riool in stand gehouden. De vervangingskosten worden gedekt vanuit de rioolheffing.

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2012 is de reiniging en inspectie van de riolering voor de periode 2012-2015 Europees aanbesteed in samenwerking met de Leidse regio.

In de Koningstraat is het riool vervangen. In de Meerburglaan/ Buitendijklaan is het bestaande gemengde riool vervangen door een gescheiden riool. Het hemelwater is hier dus afgekoppeld. Ook in de Engeldaal en Gallaslaan is het riool vervangen.

Een grondwatermeetplan is opgesteld waarin een programma van eisen voor een grondwatermeetnet is opgenomen. Aan de hand van het programma van eisen kan het grondwatermeetnet uitgezet worden d.m.v. het plaatsen van peilbuizen.

Een afkoppelplan is opgesteld. Door middel van afkoppelen wordt minder hemelwater naar de zuiveringsinstallatie van het Hoogheemraadschap gebracht. Het afkoppelen van hemelwater kan worden toegepast in groot onderhouds- en rioolvervangingsprojecten en bij nieuwbouw- of inbreidingslocaties.

Financieel overzicht riolering uit programma 4 beheer openbare ruimte x € 1.000

	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
Kapitaallasten	314	314
Exploitatielast riolering (exclusief kapitaallasten)	504	374
Bestemmingsreserve egalisatie riolering		
saldo 1 januari	2.030	2.030
onttrekking	-	-
toevoeging	304	410
saldo 31 december	2.334	2.439

Het verschil tussen baten en lasten (na correctie BTW en overhead) van riolering wordt jaarlijks verrekend met de bestemmingsreserve riolering

Water

Gewenst kwaliteitsniveau:

De Gemeente Leiderdorp draagt zorg voor een doelmatige inzameling en transport van afvalwater, inzameling en verwerking van hemelwater en het oplossen van grondwaterproblemen. Het onderhoud van secundaire watergangen, dat zijn de meeste sloten in het stedelijk gebied, ligt met name bij de gemeente maar op enkele plaatsen ook bij derden en particulieren.

Belangrijke taken die nodig zijn ten behoeve van een goed functionerend watersysteem zijn baggeren en het in standhouden van de oevers. Baggerwerkzaamheden worden uitgevoerd in samenwerking met het Hoogheemraadschap van Rijnland op basis van uitvoeringsplannen. Oevers worden beschermd in de vorm van (harde) beschoeiing of als ingerichte natuurvriendelijke oever.

Aan de hand van beoordeling naar de technische onderhoudsstaat, worden plannen opgesteld om oevers waar nodig te renoveren. Daar waar het in technisch opzicht mogelijk is, worden oevers bij voorkeur omgevormd in natuurvriendelijke oevers. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan het beleid van de gemeente en het Hoogheemraadschap omtrent het ontwikkelen van de ecologische hoofdstructuur en verbetering van de waterkwaliteit.

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2012 hebben wij diverse activiteiten gehad al dan niet gezamenlijk met het Hoogheemraadschap van Rijnland met betrekking tot water(overlast).

Deze activiteiten zijn:

- Bagger werkzaamheden voorbereidt voor de wijken Kalkhaven, Doeskwartier, Oranjewijk en Buitenhof. Deze werkzaamheden zijn in december in uitvoering gegaan;
- Waterkwaliteit meetnet opgezet samen met het Hoogheemraadschap van Rijnland;
- Voorbereidingen getroffen voor het opstellen van een nieuw baggerbeheerplan;
- Voorbereidingen getroffen voor het opstellen van een oeververdedigingsplan;
- Onderzoeksrapport oorzaken wateroverlast Zijlkwartier afgerond voorbereidingen getroffen voor het vervolgonderzoek naar de te nemen maatregelen per verantwoordelijke (burger, Hoogheemraadschap en gemeente);
- Voorbereidingen getroffen ten behoeve van het grondwatermeetnet.

Groen

Gewenst kwaliteitsniveau:

Het openbaar groen is van groot belang voor de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving. Vanuit verschillende beleid- en beheerkaders wordt gewerkt aan een duurzaam groenbestand.

In 2010 zijn alle bomen in de openbare ruimte van de gemeente geïnventariseerd en geïnspecteerd op veiligheid en onderhoudsstaat. Aan de hand van deze inspectie is een onderhoudsplan opgesteld voor de periode 2010-2014 met (afhankelijk van de besluitvorming in 2011) als doel een vitaal en veilig bomenbestand in 2015. Voor de instandhouding en de veiligheid van het bomenareaal zetten wij periodieke inspectierondes in. Dit geschiedt volgens de VTA-methode (Visual Tree Assessment). Wij werken aan het verhogen van de biodiversiteit in het openbaar groen door het ontwikkelen van ecologische verbindingzones, het aanleggen van natuurvriendelijke oevers en het ontwikkelen van meer variatie in bosplantsoen. Deze acties zetten wij in op basis van beheer- en uitvoeringsplannen.

Onkruidbeheersing op verharding voeren wij uit zoals voorgaande jaren volgens de DOB-methode (Duurzaam Onkruid Beheersing). De gemeente Leiderdorp is hiervoor gecertificeerd en past hierdoor onkruidbestrijding op een verantwoorde wijze toe. Hierbij moet rekening gehouden worden met de aangenomen motie (32 372 Nr. 65 van 13 september 2011) van de 2e kamer. Deze motie houdt een verbod in op het gebruik van middelen met glyfosaat. Het middel dat binnen Leiderdorp wordt gebruikt (Roundup evolution) bevat deze stof. De ingangsdatum van dit verbod is naar de laatste berichtgeving op 31 december 2014, hierdoor mogen wij chemische selectieve bestrijding volgens de DOB-methode nog twee jaar toepassen. Er zal in 2013 wel bekeken worden of er in gevoelige gebieden rondom scholen, sportverenigingen en dergelijke met een alternatieve bestrijdingsmethode gewerkt kan worden.

De kosten voor alternatieve bestrijdingsmethoden komen aanmerkelijk hoger uit dan die van chemische bestrijding. De ontwikkelingen gaan snel evenals de concurrentie. Wij blijven de markt onderzoeken en maken op basis van de onderzoeksresultaten afwegingen voor een verantwoorde wijze van onkruidbestrijding op het gebied van kosten en effectiviteit.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Door het uitvoeren van het onderhoud op groen wordt de duurzaamheid verhoogd, in 2012 hebben wij ons voornamelijk bezig gehouden met:

- Dunnen in de parken en bosplantsoenen ten behoeve van kwaliteits en duurzaamheids bevordering in de gemeente er is nu circa 50% uitgevoerd tot en met 2012;
- Achterstanden in het boomonderhoud inlopen doormiddel van snoei een zogenaamde 0 beurt, in 2012 hebben circa 4.500 bomen deze 0 beurt gehad dit is 28,5% van het gehele bomenbestand;
- De VTA- ingrepen zijn afgerond, afgekeurde bomen zijn verwijderd en alle veiligheidssnoei heeft plaatsgevonden. De herplant is voorbereidt en wordt in het eerste kwartaal van 2013 geplant;
- Regionale aanbesteding gehouden ten behoeve van Eikenprocessierups bestrijding, om te voldoen aan de wettelijke zorgplicht;
- Marktoriëntatie ten behoeve van alternatieve onkruidbestrijding;
- Volgen van nieuwe landelijke/wettelijke ontwikkelingen betreffende risico's, ziekten / plagen en regelgeving.

Financieel overzicht waterwegen + groen uit programma 4 beheer openbare ruimte x € 1.000

	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
waterwegen		
Exploitatielast (exclusief dotatie in voorziening)	191	142
groen		
Kapitaallasten	5	-0
Exploitatielast (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	1.932	1.863
Voorziening waterwegen		
saldo 1 januari	1.133	1.133
onttrekking	1.113	810
dotatie	756	1.224
saldo 31 december	776	1.546

Gebouwen

De technische kwaliteit van de gebouwen wordt vastgesteld aan de hand van een conditiemeting volgens NEN 2767. Voor de gebouwen wordt een conditiescore tussen 1 – 3 nagestreefd. Conditiescore 1 staat voor nieuwbouw, conditiescore 2 staat voor goede conditie en conditiescore 3 staat voor redelijke conditie. De conditie wordt eens in de drie jaar vastgesteld tijdens de technische schouw. De inspectiegegevens uit de schouw dienen als basis voor het jaarlijkse uitvoeringsprogramma.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Het in 2012 uitgevoerde gebouwonderhoud betreft de volgende werkzaamheden:

gebouw	werkzaamheden
Touwbaan 42	vevangen luchtbehandeling
De Buit, Buitenhoflaan 1	buitenschilderwerk
Bs Bolwerk, Klerkenhof 1	straatwerk en herstel buitenriolering verbeteren binnenklimaat
Bs De Hobbit, Klerkenhof 5	verbeteren binnenklimaat
Bs Koningin Juliana school, kom van Aaiweg 2	verbeteren binnenklimaat
Bs Willem de Zwijgerschool, Bernardstraat 1	verbeteren binnenklimaat
Zwembad De Does, Amaliaplein 40	vevangen tegelwerk, optimaliseren warmtekrachtkoppeling
De Sterrentuin, van Diepeningenlaan110	aanpassingen ten behoeve van NEN 3140 (electriciteitsinstallatie)

Financieel overzicht verschillende programma's en kostenplaatsen x € 1.000

	Begroting 2012 na wijziging	Rekening 2012
Kapitaallasten gebouwen	2.269	2.264
Exploitatielast gebouwen (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	1.853	1.739
Voorziening gemeentelijke gebouwen		
saldo 1 januari	3.344	3.344
onttrekking	1.576	1.490
dotatie	981	981
saldo 31 december	2.749	2.835

Paragraaf 3 : Bedrijfsvoering

Inleiding

Bedrijfsvoering gaat over hoe de gemeente de doelen van de programma's realiseert. Zowel de primaire processen, dienstverlening aan burgers, beleids- en bestuurlijke processen, als de ondersteunende processen maken hiervan deel uit. De bedrijfsvoering is zodanig ingericht, dat de programmabegroting, de productenraming en de werkplannen van de ambtelijke organisatie gerealiseerd kunnen worden. Dit wordt gerealiseerd met de organisatie-eenheden Control, Concernzaken en in samenwerking met Servicepunt71.

Control is een afzonderlijke eenheid met een zo onafhankelijk mogelijke positie, rechtstreeks onder de gemeentesecretaris. Het cluster Control bevordert en bewaakt de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van de bedrijfsprocessen binnen de gemeente Leiderdorp en de betrouwbaarheid van de informatie die deze processen opleveren (zogenaamde 'brede control'). In het verleden trof u in deze paragraaf informatie aan over het in control zijn van de gemeente. Deze informatie is nu verschoven naar hoofdstuk 9 "In control statement".

Communicatie is een belangrijk middel om een adequate informatie-uitwisseling te realiseren en om een goede verstandhouding met burgers en andere relaties te verkrijgen, alsmede om belanghebbenden te betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid. Het communicatiebeleidsplan 2012-2015 is de 'kapstok' voor het werk en de activiteiten van communicatie.

Servicepunt71 Vanaf 1 januari 2012 hebben de 4 gemeenten uit de Leidse regio waaronder Leiderdorp de uitvoering van de bedrijfsvoering ondergebracht bij Servicepunt71(SP71). Leiderdorp is mede-eigenaar van SP71 en heeft binnen de eigen organisatie een team ingericht dat verantwoordelijk is voor professionele opdrachtgeving. De volgende bedrijfsvoeringstaken worden binnen SP71 uitgevoerd:

Financiën richt zich met name voor het tijdig en juist registreren, betalen en innen van facturen en houdt zich naast het financieel advies aan bestuur en MT ook bezig met het opstellen van de planning & control producten.

Juridische Zaken adviseert gevraagd en ongevraagd de organisatie op alle juridische aspecten waar de gemeente mee te maken heeft.

HRM fungeert als (sparring-) partner en ondersteuner voor het management en individuele medewerkers bij de ontwikkeling en uitvoering van integraal personeelsbeleid, alsmede bij organisatievraagstukken.

ICT en informatiebeheer richten zich op de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening en efficiënter werken op basis van de door de rijksoverheid geformuleerde beleid om de publieke dienstverlening van het rijk, de provincies en de gemeenten voor een groot deel via internet plaats te laten vinden. In het Nationaal uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid (NUP) staat beschreven hoe de basisstructuur er (verplicht) moet worden gerealiseerd.

Inkoop biedt diensten en deskundigheid op het gebied van inkoop en aanbesteden.

Inkoop begeleidt individuele en gezamenlijke inkoop- en aanbestedingstrajecten voor alle soorten overheidsopdrachten en voert het contract- en leveranciersmanagement uit.

Facilitaire Zaken

Facilitaire Zaken levert facilitaire producten en diensten aan de medewerkers van de gemeenten Leiden en Leiderdorp. Zij zorgt voor het ondersteunen van het primaire proces van beide gemeenten onder andere door het verzorgen van catering, schoonmaak, beveiliging, postbezorging en het oplossen van huisvestingsvraagstukken.

Ontwikkeling bedrijfsvoering

In samenwerking met Servicepunt71 en de gemeenten Leiden, Oegstgeest en Leiderdorp is een beperkte start gemaakt met de vernieuwing van ons bedrijfsvoeringsbeleid. Doelstelling is door uniformeren van beleid en uitvoering kwaliteits- en efficiencywinst

te behalen. Zo is in 2012 bijvoorbeeld op het terrein van beveiliging van informatie, uitwerking gemeentelijke cao en implementatie landelijke regelgeving rond inkoop nieuw beleid ontwikkeld. In december is door het DB van Servicepunt71 een start gemaakt met de uitvoeringsagenda waarin de standaardisatie van bedrijfsvoeringsbeleid en -uitvoering voor de komende jaren is opgenomen. Hieruit volgende beleidswijzigingen worden afgewogen aan het Leiderdorps belang maar ook aan het uitgangspunt dat door standaardisering efficiency en effectiviteit vergroot kan worden.

Communicatie

Communicatie

Het cluster communicatie ging ook in 2012 voort op de ingeslagen weg van professionalisering van de communicatie en burgerparticipatie.

Communicatieconsulent

Sinds 2004 werkt het cluster communicatie met communicatieconsulenten: iedere afdeling heeft haar eigen consulent. Doel van het consulentenschap is:

- communicatie vroeg in het beleidsproces betrekken;
- een vast aanspreekpunt voor afdelingen hebben;
- continuïteit in communicatie waarborgen.

De projectleiders zijn verantwoordelijk voor communicatie en hebben daarin een eigen rol. De communicatieadviseur is de strateeg. Het consulentenschap wierp zijn vruchten af. Dit is vooral zichtbaar in de vroegtijdige betrokkenheid van communicatieadviseurs bij projecten (intern en extern). Via een maandelijks overleg met de afdelingshoofden en bestuurders houdt het cluster vinger aan de pols van de communicatie gemeentebreed.

Communicatiebeleidsplan

Het communicatiebeleidsplan is de 'kapstok' voor het werk en de activiteiten van het cluster communicatie. Het geeft inzicht in de wijze waarop de gemeente Leiderdorp haar interne en externe communicatie vormgeeft.

In het communicatiebeleidsplan 2012-2015 dat het cluster communicatie in 2012 heeft geschreven, ligt de nadruk op hoe de gemeente in haar wezen wil zijn: open, transparant, gericht op communicatie en samenwerking. Deze kernwaarden zijn leidend voor het doen en laten van de gemeente, zowel binnen de organisatie als in contact met haar omgeving. De missie van Leiderdorp is niet nieuw. Ook in het communicatiebeleidsplan 2008-2011 stond een open en heldere communicatie met de burger centraal. Wat wel voortdurend in ontwikkeling is, is de manier waarop de gemeente communicatie vorm geeft. De laatste jaren hebben zich in de overheidscommunicatie ontwikkelingen voorgedaan die gelijke tred houden met ontwikkelingen in de maatschappij. Communicatie heeft zich ontwikkeld van eenrichtingsverkeer, naar tweerichtingsverkeer en in onze huidige samenleving met digitale verbindingen tot 'veelrichtingsverkeer'.

Visie op communicatie

Leiderdorp gaat er vanuit dat er kracht en kennis in onze lokale samenleving zit. Inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers zijn goed in staat zichzelf en elkaar te helpen, gezamenlijk problemen op te lossen en initiatieven te nemen. Die kracht kan nog beter benut worden.

Leiderdorp wil tevens effectiever communiceren en digitale communicatie optimaal inzetten. Daarmee sluit ze aan bij maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in de communicatie.

Middelen

Het cluster communicatie verbeterde de kwaliteit van de communicatiemiddelen. Dagelijks verschijnt actuele informatie op de website. Via LeiderdorpMail brengt het cluster 1051 abonnees wekelijks op de hoogte van nieuws (was 960 abonnees in 2011). Gemeentelijk nieuws en de toelichting op (uitvoering van) beleid staan in Gemeente aan Huis in het Leiderdorps Weekblad.

In 2011 startte het cluster met het burgerpanel, een goede manier om de mening van inwoners te achterhalen. In 2012 is het panel geraadpleegd over de Toekomstvisie Leiderdorp 2025. Het burgerpanel van Leiderdorp heeft 630 panelleden.

In april lanceerde het cluster communicatie de interactieve website: ikbenleiderdorp.nl Denk mee en doe mee! Dat was de oproep van het gemeentebestuur aan de inwoners van Leiderdorp. Er werd gevraagd mee te denken over de begroting van de gemeente. Een gemeentelijke begroting moet sluitend zijn en daarom worden er keuzes gemaakt. In eerste instantie werd gevraagd ideeën aan te dragen hoe het ook anders kan. Zijn er nog alternatieve bezuinigingsmogelijkheden? Hebt u een goed idee? En wat zou u kunnen bijdragen aan het behoud van de voorzieningen in Leiderdorp? Op de 24 ideeën die zijn geopperd is door de gemeente altijd een antwoord gegeven, 3 ideeën zijn daadwerkelijk meegenomen in de begroting.

Ook startte het cluster communicatie met een Twitter-account [@Leiderdorpinfo](https://twitter.com/Leiderdorpinfo), inmiddels met 422 volgers (d.d. 15 april).

(Deel)projecten

Het cluster communicatie maakte strategieën en plannen voor grote projecten. Bij speerpunten/programma's bekeek het cluster hoe inwoners en belanghebbenden geïnformeerd en betrokken konden worden. Dat gebeurde in een zo vroeg mogelijk stadium.

Grote projecten in 2012 waren de evaluatie van het IBO-protocol, de Toekomstvisie 2025, W4/A4, Centrumplein, IVVP, Jeugd- en Vrijwilligersbeleid, Bereikbaarheid Leidse Agglomeratie, Boterhuispolder, Brede Scholen, Werkgroep regionale communicatie (Sp71 gemeenten), Leidse Ommelanden, wateroverlast Zijkwartier, Plantage, 3 decentralisaties, evenementen (inauguratie nieuwe burgemeester en nieuwjaarsreceptie, opening nieuw gemeentehuis veteranenmiddag, lintjesregen, Monumentendag) en het inwerkprogramma van burgemeester mevrouw L. Driessen-Jansen.

Deskundigheidsbevordering

Het cluster communicatie nam zijn deskundigheidsbevordering serieus. Onderwerpen waren: IBO, permanent education (nieuwe media, creatief), risico- en crisiscommunicatie.

Crisis- en risicocommunicatie

Crisis- en risicocommunicatie kent steeds meer een regionale aanpak

In 2011 is een regionale pool voor adviseur Beleidsteam, hoofd AC, adviseur CoPi en adviseur ROT gestart. In 2012 is een medewerker van het cluster opgenomen in de pool voor adviseur Beleidsteam. Ook heeft zij zitting in de werkgroep Risicocommunicatie. De werkgroep heeft een Risicocommunicatieplan geschreven en risicocommunicatie-activiteiten uitgevoerd. Onderwerpen waren bijvoorbeeld uitval van Nutsvoorzieningen en transport gevaarlijke stoffen. Risicocommunicatie richt zich op de situatie waarin zich nog geen ramp of calamiteit voordoet. Goede risicocommunicatie zorgt er voor dat inwoners tijdens een noodsituatie weten wat zij moeten doen.

Financiën

Het jaar 2012 heeft voor een belangrijk deel in het teken gestaan van Servicepunt71. De overgang naar Servicepunt71 was de aanleiding om over te stappen op een nieuw financieel systeem. Het nieuwe systeem wordt nu door 4 gemeenten en Servicepunt71 op een eenduidige wijze gebruikt. Dit maakt het proces efficiënter. De overgang op het nieuwe systeem heeft wel veel tijd gekost. Dit is al opgestart in 2011 en heeft nog tot ver in 2012 doorgelopen. Zo moesten nieuwe grootboeknummers worden aangemaakt, de begroting 2012 worden omgezet van het oude naar het nieuwe systeem en uiteraard na besluitvorming over de jaarrekening 2011 de beginbalans worden opgevoerd. Tot slot zijn om in deze jaarrekening ook een vergelijking met 2011 te kunnen maken ook alle boekingen van 2011 in het nieuwe systeem ingevoerd.

De efficiency van het nieuwe pakket is in de tweede helft van 2012 al gedeeltelijk tot uiting gekomen, zo zijn bijvoorbeeld alle betaalde facturen digitaal raadpleegbaar. Deze efficiency zal zich naar verwachting voortzetten in 2013. De oplevering van de P&C-producten in 2012 zijn hierdoor soms lastiger verlopen wat o.a. tot gevolg heeft gehad dat de eerste twee

bestuursrapportages niet de kwaliteit hadden van voorgaande jaren. Bij het opstellen van de derde bestuursrapportage is dit kwaliteitsverlies grotendeels hersteld.

Een tweede mogelijkheid om efficiencyvoordelen te behalen is het synchroniseren van het gemeentelijk financieel beleid. Hier is helaas door de opstartproblemen bij Servicepunt71 nog geen start mee gemaakt. Wel is door het werken in de nieuwe omgeving duidelijk waar met wellicht kleine aanpassingen efficiëncyslagen gemaakt kunnen worden. Uiteraard zullen deze beleidswijzigingen gewogen worden op het Leiderdorps belang en aan de Raad worden voorgelegd, dit zal door aanpassing van de financiële verordening zijn weerslag vinden. In 2013 zal dit gaan volgen.

Juridische Zaken

Wij zien een trend dat de juridische aspecten van het handelen van de gemeente, als gevolg van de zich verder uitbreidende wet en regelgeving, in toenemende mate complexer en risicovoller wordt. Wij anticiperen hierop door het verder verhogen van de juridische kennis van medewerkers. Specifiek richten wij ons op de inkoopprocessen en het voorkomen van claims op basis van de per 1 oktober 2009 in werking getreden Wet Dwangsom en Beroep bij niet tijdig beslissen, hiermee worden de lijnen van 2010 en 2011 voortgezet. Ook de verhoging van de kwaliteit en motiveren van besluiten blijft een speerpunt. Na een stijging van het aantal bezwaarschriften in 2009 is dit aantal in 2010 gedaald en is dit aantal in de hierop volgende jaren stabiel gebleven.

Human Resource Management

De HRM dienstverlening wordt vanuit SP71 uitgevoerd en de contramal HRM ziet toe op naleving en kwaliteit van de producten. De uitrol van de organisatieontwikkeling vindt in 2013 plaats en ook de ontwikkelingen rond de totstandkoming van het KlantenContactCentrum (KCC) zullen het nodige verlangen van de HR dienstverlening maar ook van onze eigen organisatie. De in 2012 ingezette e-HRM activiteiten worden uitgebreid en leidinggevend en medewerkers doen steeds vaker digitaal zaken met HRM. Dat maakt dat advisering steeds meer op maat zal zijn en zich zal toespitsen op managementadvies. Operationele zaken als de werkkostenregeling en verdere harmonisering van de arbeidsvoorwaarden zijn in 2012 voorbereid en worden in 2013 uitgewerkt naar lokale regelgeving.

Het overzicht van de personeelskosten is als volgt:

Bedragen x € 1.000	2011 werkelijk	2012 primitief	2012 na wijz.	2012 werkelijk	begr na wijz -/- werkelijk	% werkelijk/ begr na wijz.
a. Salarislasten	11.694	10.233	10.499	10.237	262	98%
b. Inhuur derden t.l.v. vaste formatie	445	623	236	218	18	93%
c. Inhuur derden t.l.v. tijdelijke formatie	1.159	41	517	683	-166	132%
d. Studiekosten algemeen	199	193	222	128	94	57%
e. Onafhankelijk advies	1.045	940	1.065	696	369	65%
Totaal	14.542	12.030	12.538	11.961	577	95%

a. Het overschot op de salariskosten is voornamelijk ontstaan door openstaande vacatures bij de afdeling gemeentewerken. Voor de vacature op Rioleringen wordt momenteel ingehuurd.

b. Geen opmerkingen

c. In 2012 is voor de afdeling projecten een manager ingehuurd, de uren die niet vanuit de projecten betaald konden worden drukken nu op het inhuurbudget van de Directie. Bij de afdeling bouwen en wonen wordt een constructieve toetser ingehuurd voor

de bouwvergunningen. Dit wordt betaald uit vacaturegelden. Hiervoor is geen begrotingswijziging gemaakt. En bij de afdeling Gemeentewerken wordt op de vacature rioleringen ingehuurd in afwachting van het vervullen van deze vacature.

d. De onderschrijding ontstaan op de studiekosten is opgebouwd uit diverse onderschrijdingen bij de diverse afdelingen.

e. Op advieskosten van de afdeling Beleid is eenmalig in 2012 vanuit de reserve Sociale Woningbouw € 100.000 beschikbaar gesteld voor de woonvisie. Op dit budget heeft een onderschrijding van € 78.000 plaatsgevonden. Deze wordt in de reserve Sociale Woningbouw terug gestort. Binnen de voorzieningen voor Jeugd is in de begroting € 78.000 opgenomen die bij nadere uitwerking betrekking hadden op subsidies. Deze zijn daar conform BBV regels ook werkelijk op geboekt. Hier is geen begrotingswijziging van gemaakt. Bij de Directie is € 40.000, bij de afdeling Gemeentewinkel op het budget WMO huishoudelijke verzorging/Wet voorziening gehandicapten is € 68.000 onderschrijding op advieskosten. Verder zijn bij de diverse afdelingen lagere onderschrijdingen ontstaan op de advieskosten.

ICT en informatiebeleid

2012 heeft voor een groot deel in het teken gestaan van de overgang van veel zaken op ICT gebied naar Servicepunt71. De overgang naar Werkplek71 heeft een grote impact gehad. De nieuwe werkplek wordt nu door 4 gemeenten en Servicepunt71 gebruikt. Dit maakt het beheer complex maar wel efficiënter. De migratie van de servers naar de nieuwe ICT omgeving heeft veel tijd gekost. De voorbereidingen zijn reeds in 2011 gestart en zijn pas recentelijk in zijn geheel afgerond. De complete ICT omgeving staat nu fysiek bij Servicepunt71.

Informatiebeleid speelt constant in op de veranderende eisen en wensen van burgers, bedrijven en instellingen voor de dienstverlening en op de ondersteunende systemen die nodig zijn. Zodoende is het nieuwe informatiebeleidsplan 2013-2015 opgesteld om aan te geven wat we de komende jaren op het gebied van informatievoorziening gaan doen. Het plan bouwt door op het informatiebeleidsplan 2009-2012. In dit plan staan naast de wettelijke verplichtingen ook de basis op orde, de verdere digitalisering en interne projecten benoemd.

In 2012 zijn weer een aantal stappen gezet om de informatievoorziening te verbeteren. Er is gestart met het project Basisregistratie grootschalige topografie (BGT), waar de gemeente deels voor verantwoordelijk is. De BGT vervangt de huidige grootschalige basiskaart van Nederland (GBKN). Sharepoint is geïmplementeerd ten behoeve van de interne informatievoorziening en zal begin 2013 in gebruik worden genomen.

Wat betreft digitalisering is het complete bouw- en wmo- archief gedigitaliseerd en vastgelegd in ons document management systeem. Binnen het team Digitale Informatie Voorziening (DIV) zijn 2 interne projecten gestart. We zijn gebruik gaan maken van de barcode op de inkomende stukken en zijn gedeeltelijk numeriek gaan archiveren. Beide projecten levert een efficiency slag op en zullen verder worden doorontwikkeld in 2013. De verdere digitalisering van de documentstromen pakken we in 2013 en 2014 verder op bij de vorming van het KCC. Zo streven we naar zaakgericht werken in plaats van documentgericht en minder papieren dossiers, waardoor informatie toegankelijker wordt en altijd en overal beschikbaar is.

Inkoop

Inkoop heeft in 2012 een belangrijke professionaliseringsslag gemaakt. De advisering over inkoop en de ondersteuning in trajecten is ondergebracht bij Servicepunt71. De inkooptaken werden al vanaf 2011 vanuit de nog in opbouw zijnde organisatie Servicepunt71 verleend. Mede dankzij de ondersteuning van de inkoopadviseurs heeft de gemeente de taakstelling voor 2012 behaald. Het samenwerken op het gebied van inkoop biedt schaalvoordelen, een aantal van de inkoopvoordelen zijn behaald in gezamenlijke aanbestedingen met de deelnemende gemeenten in Servicepunt71.

In 2012 zijn tevens gezamenlijke inkoopvoorwaarden voor Leiderdorp, Leiden, Oegstgeest, Zoeterwoude en Servicepunt71 vastgesteld. Dit faciliteert mede een uniforme werkwijze en gezamenlijke aanbestedingen.

Facilitaire zaken

In 2012 zijn de facilitaire diensten en producten overgedragen aan Servicepunt 71. Omdat vanaf januari ook het nieuwe gemeentehuis in gebruik is genomen betekende dit dat bestaande overeenkomsten zoals schoonmaak en beveiliging zijn aangepast aan de nieuwe situatie en zijn nieuwe diensten zoals catering en posthaalservice geïmplementeerd. Het serviceteam facilitair van Servicepunt 71 dat ondermeer de bodediensten verzorgd is als gevolg van personele wisselingen grotendeels vernieuwd. Als gevolg van een bredere taakstelling en een betere afstemming met de interne organisatie is deze dienstverlening verbeterd

Paragraaf 4 : Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon waarin de gemeente Leiderdorp een bestuurlijk en financieel belang heeft. Bestuurlijk belang betekent dat de gemeente zeggenschap heeft door vertegenwoordiging in het bestuur of door stemrecht. Het financiële belang is het bedrag dat de gemeente ter beschikking heeft gesteld en dat niet verhaalbaar is, of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat wanneer de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Beleid

Verbonden partijen voeren vaak beleid uit dat de gemeente in principe ook in eigen beheer kan doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partijen, maar houdt wel de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Van belang is te controleren of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd zijn. Een ander belang is het kostenbeslag en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Eind 2007 heeft het college de discussienotitie Sturen op Regionale samenwerking gepresenteerd (ook wel 'paprikanotitie' genoemd). Deze notitie is op 19 maart 2008 door de Commissie Regio besproken, waarbij de hoofdlijn van deze notitie is overgenomen. Deze notitie geeft richting aan de gewenste toekomstige ontwikkeling van regionale samenwerking en vormt hiermee een kader voor het aangaan of ontwikkelen van samenwerkingsverbanden. De hoofdlijn van dit kader is: kies voor twee schaalniveaus. Eén voor strategie, dat zo groot mogelijk kan zijn. Eén voor uitvoering op de schaal van de Leidse agglomeratie. De visie bevat een model van uitvoeringsorganisatie, een model voor betere raadscontrole en een duiding van de nieuwe identiteit van de regiegemeente pur sang.

De raad heeft in 2010 de spelregels voor het aangaan van Verbonden Partijen voor Leiderdorp vastgesteld. Deze staan in de Nota Verbonden Partijen Leiderdorp. Hierin staat geformuleerd wat de algemene en specifieke kaders en de gemeentelijke doelstellingen zijn voor verbonden partijen. Daarmee heeft de raad een visie ontwikkeld op het geheel aan samenwerkingsverbanden. De aanbevelingen uit de Begrotingsscan 2007 over dit thema zijn in deze nota verwerkt, alsmede de aanbevelingen uit de rapportage van de Rekenkamer Leiderdorp van februari 2008 over Verbonden Partijen. De relevante informatie uit de Bestuurskrachtmeting die in 2008 is opgesteld, is hierin meegenomen.

Overzicht verbonden partijen

bedragen x € 1.000

Naam (programmanummer)		Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (6)	
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling en	Het vaststellen van gemeenschappelijk beleid over zaken waarvan het belang niet beperkt blijft tot de afzonderlijke gemeenten.		
Activiteiten	Het bevorderen van de coördinatie en afstemming tussen gemeenten door het voeren van overleg en het gezamenlijk uitvoeren van onderzoek.		
	Het behartigen van de belangen van de regio richting het rijk en de provincie en in overlegstructuren.		
	Het uitvoeren van gemeentelijke taken die aan het samenwerkingsorgaan zijn overgedragen en het verlenen van diensten.		
	De taken van Holland Rijnland hebben betrekking op de beleidsvelden Ruimte, Economische zaken, Sociale Agenda en Verkeer en Vervoer.		
Belang Leiderdorp	Leiderdorp neemt deel aan het samenwerkingsverband Holland Rijnland vanuit de overtuiging dat Leiderdorp zonder samenwerking de gemeente niet in staat is om zelfstandig al haar doelen te behalen. Leiderdorp en de andere partners hebben elkaar nodig om hun gezamenlijke belangen te kunnen behartigen om daarmee voor hun inwoners een prettige leefomgeving te behouden		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.		
	De bijdrage van de gemeente (excl. Regionaal Investeringsfonds) betreft een bijdrage per inwoner.		
	2011: € 347.754 (€ 13,07 per inwoner)) jaarrekening		
	2012: € 359.880 (€ 13,53 per inwoner) begroting		
	2013: € 375.210 (€ 14,05 per inwoner) begroting		
Bestuurlijk belang gemeente	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd met twee raadsleden en één collegelid. Tevens heeft het collegelid zitting in het DB.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2011	31-12-2011
	Eigen vermogen	945	482
	Vreemd vermogen	40.494	36.701
	Jaarresultaat		261
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Beleid		
	Website: www.hollandrijnland.net		

Naam (programmanummer)		Gemeenschappelijke vuilverwerking Leiden e.o., Gevulei (4)	
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Activiteiten	Verwerken van afval, in bijzonder Restafval, Grofvuil, GFT-afval, KCA en de PA-20 containers. Bevorderen van hergebruik goederen door middel van het kringloopbedrijf en recycling.		
Belang Leiderdorp	Leiderdorp neemt deel aan Gevulei omdat het gezamenlijk aanbieden van tonnages afval economische voordelen biedt (voordelig verwerkingstarief). Ook ziet zij de voordelen van gezamenlijke beleidsadvisering op het gebied van afvalinzameling.		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.		
	De bijdrage van de gemeente betreft een bijdrage naar rato van het aantal aangeleverde en verwerkte tonnages vuil. De bijdrage van de gemeente Leiderdorp was in 2011: € 1.062.883; Voor 2013 wordt een bijdrage verwacht van € 1.179.446,-.		
Bestuurlijk belang gemeente	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd met een raadslid en een wethouder.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2011	31-12-2011
	Eigen vermogen	961	555
	Vreemd vermogen	2.197	2.063
	Jaarresultaat		89
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Gemeentewerken		

Per 2015 zal deze Gemeenschappelijke regeling ophouden te bestaan

Naam (programmanummer)		Schadevergoedingsschap HSL-Zuid, A16 en A4 (7)	
Vestigingsplaats	Rotterdam		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam (Wgr, art.94,95)		
Activiteiten	Doel van de regeling is het bevorderen van deskundige en gelijke behandeling van verzoeken om schadevergoeding die verband houden met de aanleg van de HSL-Zuid en de veranderingen aan de A4.		
Financieel belang gemeente	-		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door een collegelid. Dit collegelid is per april 2005 tevens lid van het Dagelijks Bestuur.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2011	31-12-2011
	Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.
	Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
	Jaarresultaat	n.v.t.	n.v.t.
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Beleid		

Naam (programmanummer)	Oude Rijnzone (6)		
Vestigingsplaats	Alphen aan den Rijn		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling en	Het realiseren van een samenhangende ontwikkeling en integrale uitvoering van werken, wonen, infrastructuur, recreatieve en groen-blauwe structuur, gericht op duurzame ruimtelijke ontwikkeling van het gebied de Oude Rijnzone als onderdeel van het Groene Hart.		
Activiteiten	<p><i>Het versterken van de groenblauwe kwaliteit</i> Dit betreft niet alleen natuur en water, maar ook landschap, recreatie en cultuurhistorie. Het versterken van de verbindingen (zowel visueel als functioneel) van de Oude Rijnzone met het omliggende Groene Hart is hierin een belangrijke opgave.</p> <p><i>Herstructurering en transformatie</i> Het gebied kent momenteel een versnippering waarbij de ruimte zeer gemengd wordt gebruikt. Hierdoor wordt de kwaliteit van het gebied thans niet optimaal gebruikt. Herstructurering en transformatie van verouderde bedrijventerreinen moet leiden tot kwaliteitsverbetering en ruimtewinst.</p> <p><i>Nieuwe locaties voor wonen en werken</i> Binnen de Oude Rijnzone is er ruimte voor kleinschalige verstedelijking. Hiermee wordt invulling gegeven aan de regionale opvangtaak van de Oude Rijnzone voor woningzoekenden uit het Groene Hart.</p> <p><i>Benutten van en investeren in infrastructuur</i> De RijnGouweLijn, met vijf geplande stations in de Oude Rijnzone biedt goede kansen tot verstedelijking. Dat heeft invloed op de mobiliteit. Daarnaast kent het gebied nu al mobiliteitsknelpunten die naar verwachting in de toekomst zullen toenemen.</p>		
Belang Leiderdorp	De gemeente Leiderdorp neemt deel aan de Oude Rijnzone om een aantal ontwikkelingen in de polder Achthoven mogelijk te maken. Belangrijkste opgave is de verbetering van de inrichting van de groengebieden ten noorden van de Oude Rijn en de verbetering van de recreatieve verbindingen, zoals wandel- en fietspaden. Verplaatsing van het regionaal recyclingbedrijf Vliko maakt onderdeel uit van deze opgave. Het bedrijventerrein Lage Zijde kan hierdoor beter worden ingepast in de omgeving.		
Financieel belang gemeente	Met een eenmalige investering van 1,5 miljoen in het RIF Oude Rijnzone, wordt een opbrengst van een 30 miljoen gerealiseerd via Nota Ruimtebudget. Vanuit de financiële bijdrage vanuit het RIF Oude Rijnzone verwacht Leiderdorp de verplaatsing van Vliko te kunnen realiseren.		
	De bijdrage van de gemeente aan de organisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Oude Rijnzone (excl. Regionaal Investeringsfonds) wordt nog berekend.		
Bestuurlijk belang gemeente	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd met twee collegeleden. Daarvan heeft één collegelid zitting in het DB.		
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Beleid		
	Website: www.ouderijnzone.nl		

Naam (programmanummer)		Omgevingsdienst West-Holland (5)	
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Activiteiten	Uitvoering van de wettelijke taken zoals de vergunningverlening en handhaving van de Wet milieubeheer en de Wet bodembescherming (m.n. bouwstoffenbesluit), en advisering van de deelnemende gemeenten bij de uitvoering van hun taken, zoals ruimtelijke planvorming en verkeersbeleid.		
Belang Leiderdorp	Door een gezamenlijke Omgevingsdienst wordt expertise gebundeld en kan er efficiënter en effectiever gewerkt worden om gemeentelijke doelstellingen te behalen. Milieu houdt niet op bij de gemeentegrens, maar is gemeente-overstijgend. Door gezamenlijk op te trekken zijn gemeenten beter in staat om voor hun inwoners een prettige leefomgeving te behouden.		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting en Milieuprogramma opgesteld.		
	De bijdrage van de gemeente betreft een bijdrage voor het aantal bestede uren en een aantal specifieke posten in de uitvoering van taken.		
	2011: € 479.786 jaarrekening		
	2012: € 519.632 (6.267 uur) begroting		
	2013: € 516.268 (6.486 uur) begroting		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd met een raadslid en een wethouder (portefeuillehouder Milieu) en ook in het dagelijks bestuur wordt de gemeente vertegenwoordigd door een wethouder (portefeuillehouder Milieu).		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2011	31-12-2011
	Eigen vermogen	189	149
	Vreemd vermogen	3.714	7.946
	Jaarresultaat		-51
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Beleid		
	Website: www.odwh.nl		

Naam (programmanummer)		Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (1)	
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Activiteiten	Uitvoering van Wet Collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv).		
	Zorgdragen voor ambulancevervoer.		
	In opdracht van de veiligheidsregio zorgdragen voor geneeskundige hulpverlening.		
Belang Leiderdorp	Leiderdorp neemt deel aan de RDOG vanuit de overtuiging dat Leiderdorp zonder samenwerking de gemeente niet in staat is om zelfstandig al haar wettelijke verplichtingen te kunnen uitvoeren. Leiderdorp en de andere partners hebben elkaar nodig om gezamenlijk de veiligheid en gezondheid van hun burgers te organiseren.		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.		
	De bijdrage van de gemeente bedraagt:		
	2011 € 549.413 jaarrekening		
	2012 € 714.867 begroting		
	2013 € 725.155 begroting		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door een wethouder.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2011	31-12-2011
	Eigen vermogen	4.922	5.463
	Vreemd vermogen	22.633	29.299
	Jaarresultaat		3.681
Overige informatie	Met de totstandkoming van deze gemeenschappelijke regeling zijn de regelingen GHOR en GGD-ZHN opgeheven. (raadsbesluit 10 oktober 2005)		
	Primaathouder: Afdeling Beleid		
	Website: www.ggdhm.nl		

Naam (programmanummer)			
Regionale Brandweer en Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (RBW/ GHOR) (Veiligheidsregio) (6)			
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met Openbaar Lichaam		
Activiteiten	Uitvoering geven aan hetgeen is bepaald in de Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.		
	Uitvoering geven aan hetgeen is bepaald in Brandweerwet		
Belang Leiderdorp	Het doel van het samenwerkingsverband is het behartigen van de belangen van de 25 gemeenten op het gebied van hulpverlening, crisisbeheersing en rampenbestrijding. En het realiseren van een gecoördineerde inzet van organisaties, instellingen en diensten die bij zware ongevallen en rampen betrokken zijn. Om die redenen neemt Leiderdorp deel aan deze gemeenschappelijke regeling.		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door de burgemeester. Alle burgemeester van de deelnemende gemeenten (25) vormen het Veiligheidsbestuur van de regio voor politie, brandweer en GHOR.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2011	31-12-2011
	Eigen vermogen	4.069	9.093
	Vreemd vermogen	33.646	35.049
	Jaarresultaat		5.192
Overige informatie	Met de totstandkoming van deze gemeenschappelijke regeling zijn de regelingen Regionale Brandweer, CPA en GHOR opgeheven.		
	De onderscheiden organisaties zijn wel blijven bestaan.		
	Primaathouder: Concernzaken, Brandweer		
	Website: www.veiligheidsregio-hm.nl		

Naam (programmanummer)		Oasen (Alg.dek)	
Vestigingsplaats	Gouda		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Doelstelling en Activiteiten	Tot de kernactiviteiten behoren duurzaam verzorgen van winning, productie en levering van topkwaliteit (drink)water aan particulieren en bedrijven.		
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft 25 aandelen in Oasen naar rato van het aantal inwoners. Wijziging vindt alleen plaats bij sterke fluctuaties van dit aantal inwoners.		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft in de Algemene Aandeelhoudersvergadering stemrecht middels de aandelen. Doel is het volgen van de continuïteit van de waterlevering en de tariefsontwikkeling.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2011	31-12-2011
	Eigen vermogen	71.344	77.208
	Vreemd vermogen	115.774	116.293
	Jaarresultaat		5.864
Overige informatie	Primaathouder: Concernzaken		
	Website: www.oasen.nl		

Naam (programmanummer)		Bank Nederlandse Gemeenten (Alg.dek)	
Vestigingsplaats	Den Haag		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Activiteiten	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.		
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft 97.968 aandelen in de BNG.		
	Ontvangen dividend over 2010: € 225.326		
	Ontvangen dividend over 2011: € 111.663		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2011	31-12-2011
	Eigen vermogen	2.259.000	1.897.000
	Vreemd vermogen	116.274.000	134.563.000
	Jaarresultaat		256
Overige informatie	Deelname in de BNG wordt beschouwd als een duurzame belegging.		
	Primaathouder: Concernzaken		
	Website: www.bng.nl		

Naam (programmanummer)	Alliander (Alg.dek)		
Vestigingsplaats	Amsterdam		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Activiteiten	Alliander is het Netwerkbedrijf van het voormalige Nuon. Dit is actief in de distributie van elektriciteit, gas en warmte en daarmee samenhangende producten en diensten.		
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft aandelen in Alliander		
	Ontvangen dividend over 2010: € 302.205		
	Ontvangen dividend over 2011: € 424.741		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft in de Algemene Aandeelhoudersvergadering stemrecht middels de aandelen		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2011	31-12-2011
	Eigen vermogen	2.900.000	3.079.000
	Vreemd vermogen	4.494.000	4.239.000
	Jaarresultaat		251.000
Overige informatie	Primaathouder: Concernzaken		
	Website: www.alliander.nl		
	In 2009 is Nuon verkocht aan het Zweedse Vattenfall. De gemeente blijft wel aandeelhouder in het Netwerkbedrijf Alliander.		

Naam (programmanummer)	Servicepunt 71 (6)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Activiteiten	Door Servicepunt 71 worden aan alle deelnemers producten en diensten geleverd op gebied van informatie- en communicatietechnologie, inkoop, financiën, human resource management en juridische zaken. En voor de gemeenten Leiden en Leiderdorp ook facilitaire zaken.		
Belang Leiderdorp	Door samen te werken op het gebied van bedrijfsvoering is Leiderdorp op dat vlak organisatorisch minder kwetsbaar, beschikt Leiderdorp over meer professionele en deskundige medewerkers en kan de gemeente de arbeidskracht efficiënter inzetten. De nieuwe organisatie biedt de gemeente de mogelijkheid zich meer te richten op het eigen primaire proces, de dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen.		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting vastgesteld.		
	De bijdrage gaat naar een verdeelpercentage en zijn bepaald door per gemeente het aandeel in het totaal te bepalen van de over te dragen formatie en de over te dragen materiële budgetten naar de stand van 2009. Bijdrage 2011: € 382.000 jaarrekening Bijdrage 2012: € 2.874.000 begroting Bijdrage 2013: € 2.909.000 begroting		
Bestuurlijk belang gemeente	In het algemeen bestuur en dagelijks bestuur is de gemeente Leiderdorp vertegenwoordigd door Wethouder Personeel en Financiën.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000,-	1-1-2011	31-12-2011
	Eigen vermogen	n.v.t.	1.329
	Vreemd vermogen	n.v.t.	10.316
	Jaarresultaat		1.329
Overige informatie	Primaathouder: Concernzaken		
	Website: www.servicepunt71.nl		

Naam (programmanummer)	De gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie Leiden en Leiderdorp Sociale Dienst (2)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling lichte vorm.		
Activiteiten	De gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Leiden en Leiderdorp zal op de uitvoering de navolgende taken, wetten en regelingen uitvoeren, te weten: de Wet Werk en Bijstand (WWB), het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz), de Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkloze werknemers (IOAW), de Wet Inkomensvoorziening Ouderen en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen (IOAZ), de regeling scholing en activering ingevolge de Wet Inschakeling Werkzoekenden (WIW), de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), de Wet Educatie Beroepsopleiding (WEB), de Regeling Instroom en Doorstroombanen (ID), de Wet Inburgering (WI), de Wet kinderopvang, SMI-kinderopvang, de huisvestingtaakstelling van vluchtelingen, de schuldhulpverlening, de sociale recherche, het minimabeleid, dan wel enige andere in de toekomst voor deze wetten en regelingen eventueel in de plaats komende regelingen.		
Belang Leiderdorp	Leiderdorp neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling om efficiënter en effectiever te kunnen werken met het slinkende budget. Voor de nadere uitwerking van de afspraken uit de gemeenschappelijke regeling hebben beide gemeenten een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor de periode 2011 – 2013. Daarin zijn prestatieafspraken gemaakt. Deze afspraken worden jaarlijks vastgesteld en verantwoord.		
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Beleid		

Naam (programmanummer)	Samenwerkingsverband GGZ subsidies (1)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling lichte vorm.		
Activiteiten	De gemeenten in Zuid-Holland Noord financieren gezamenlijk een aantal voorzieningen en activiteiten op het terrein van de geestelijke gezondheidszorg. Gemeente Leiden treedt namens de deelnemende gemeenten op als subsidieverstrekker en brengt dit in rekening bij de deelnemende gemeenten. Deze taken hebben betrekking op de WMO.		
Overige informatie	Primaathouder: Afdeling Beleid		

Naam (programmanummer)	Dataland (13)		
Vestigingsplaats	Reeuwijk		
Rechtsvorm	Vennootschap		
Activiteiten	Intergemeentelijke samenwerking op het gebied van de vastgoed- en geo-informatie		
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft 13.000 aandelen in de Dataland.		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente neemt deel in het bestuur van het Stichting Administratiekantoor DataLand.		
Kerncijfers verbonden partij	x € 1.000	1-1-2011	31-12-2011
	Eigen vermogen	-93	145
	Vreemd vermogen	848	701
	Jaarresultaat		238
Overige informatie	Primaathouder: Beleid		
	Website: www.dataland.nl		

Paragraaf 5 : Grondbeleid

Visie

Het grondbeleid is ondersteunend aan de realisatie van programma's als ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, verkeer en vervoer, onderwijs, cultuur, sport en recreatie en economische infrastructuur. Het grondbeleid heeft een grote financiële impact. De baten en de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente. Het grondbeleid van Leiderdorp is vastgelegd in de nota Grondbeleid, die in 2006 door de raad is vastgesteld. In 2013 zal de nieuwe nota Grondbeleid aan de Raad ter vaststelling worden voorgelegd. Deze nota was in 2012 in voorbereiding en is op 18 maart 2013 vastgesteld door de raad.

Grondslagen waardering

De gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs vermeerderd met gemaakte kosten voor onderzoek en bouwrijp maken. Zoals wettelijk verplicht is, mag de boekwaarde niet hoger zijn dan de ingeschatte marktwaarde. Afhankelijk van deze inschatting wordt de boekwaarde afgeboekt (bij definitief geen mogelijkheid tot terugverdienen) of een voorziening gevormd (bij redelijke twijfel over het terugverdienen van de boekwaarde).

Reserves

Zoals het besluit begroting en verantwoording (BBV) voorschrijft wordt het saldo van een project via resultaatbestemming in het jaar van afsluiten toegevoegd aan een reserve grondverkoop. Voor W4 is er de bestemmingsreserve W4. Grondexploitaties die geen onderdeel uitmaken van W4 worden verantwoord onder de algemene reserve bouw – en grondexploitaties.

Organisatie

Alle projecten vallen organisatorisch onder de verantwoordelijkheid van de afdeling Beleid, cluster Projecten.

Samenvatting GIG

Hieronder staat de samenvatting uit de GIG voorjaar 2013 integraal afgedrukt.

Algemeen

In de rapportage GIG 2013 is de financiële stand van zaken van de ruimtelijke projecten weergegeven. In het najaar van 2012 is de Raad over de financiële voortgang geïnformeerd via de Voortgangsrapportage GIG 2012. Bij voortgangsrapportages vindt geen financiële doorrekening plaats. In de voorliggende rapportage is dit wel gebeurd.

Bij de Voortgangsrapportage GIG 2012 is aan de raad gevraagd diverse W4-projecten te splitsen waardoor (deel)projecten kunnen worden afgesloten. En ook is de raad gevraagd om de algemene projecten W4 te verdelen over de W4 Ontwikkelingslocaties. Hierdoor wordt de GIG compacter. Deze exercitie leidt tot ogenschijnlijk grote mutaties maar heeft per saldo geen invloed op de totale mutatie van de W4.

In tabel 1a zijn de resultaten van de GIG per 2013 afgezet tegen de GIG-versie van 2012 (vastgesteld 2 juli 2012). Voor de vergelijkbaarheid zijn de bedragen tevens uitgedrukt als netto contante waarde (NCW) per 01-01-2012. In deze tabel zitten dus de ogenschijnlijke grote mutaties. Om de mutaties, die wel van invloed zijn op de totale mutatie van de W4, inzichtelijk te maken is het verschil per NCW 01-01-2012 van tabel 1a uitgesplitst in tabel 1b.

Tabel 1a: Netto contant resultaat Integrale Grondexploitaties 2012-2013

TOTAALOVERZICHT	GIG - 2013 NCW 01-01-13	GIG - 2013 NCW 01-01-12	GIG - 2012 NCW 01-01-12	Vershil NCW 01-01-12
W4				
W4 - Ontwikkelingslocaties	€ 4.761.690-	€ 4.556.641-	€ 3.016.860	€ 7.573.502-
W4 - Investeringsprojecten	€ 10.239.063-	€ 9.798.146-	€ 8.464.988-	€ 1.333.159-
W4 - Afgesloten projecten / overig Reserve W4 per 31-12-2012	€ 2.576.810	€ 2.465.847	€ 6.661.543-	€ 9.127.390
W4 - Afgesloten projecten / overige projecten in reserve	€ 1.358.256	€ 1.299.767	€ 1.029.636	€ 270.130
Totaal	€ 11.065.687-	€ 10.589.174-	€ 11.080.033-	€ 490.859
	(nadelig)	(nadelig)	(nadelig)	(voordelig)
Centrumplan	€ 1.249.172	€ 1.195.380	€ 1.208.323	€ 12.943-
	(voordelig)	(voordelig)	(voordelig)	(nadelig)
Overige projecten	PM*			
	(voordelig)			

* De 'PM' bij de overige projecten betreft het project Amaliaplein. Voor dit project wordt separaat (3e kwartaal 2013) een uitvoeringskrediet aangevraagd.

Bij de beoordeling van de resultaten dient in acht te worden genomen dat er gekozen is voor een conservatief beeld van de financiële vooruitzichten. Gezien het feit dat de resultaten mede gebaseerd zijn op aannames op basis van de huidige inzichten is er altijd sprake van een bandbreedte. Een verslechtering of verbetering ten opzichte van de huidige inschattingen heeft een direct effect op het eindresultaat.

Mutaties bij W4 zullen bij het afsluiten van de projecten ten bate of ten laste worden gebracht van de bestemmingsreserve W4, mutaties bij het Centrumplan en Overige Projecten worden bij het afsluiten van de projecten ten bate of ten laste gebracht van de algemene reserve grondverkoop.

Tabel 1b: Verschillenanalyse W4 (NCW 01-01-12)

Verschillenanalyse W4	Vershil NCW 01-01-12	Verdeling algemene projecten NCW 01-01-12	Verschuiving tussen projecten NCW 01-01-12	Overige mutaties NCW 01-01-12
W4				
W4 - Ontwikkelingslocaties	€ 7.573.502-	€ 7.517.079-	€ -	€ 56.423-
W4 - Investeringsprojecten	€ 1.333.159-	€ -	€ 1.432.250-	€ 99.091
W4 - Afgesloten projecten / overig Reserve W4 per 31-12-2012	€ 9.127.390	€ 7.517.079	€ 1.162.119	€ 448.193
W4 - Afgesloten projecten / overige projecten in reserve	€ 270.130	€ -	€ 270.130	€ -
Totaal	€ 490.859	€ -	€ -	€ 490.859
	(voordelig)	(neutraal)	(neutraal)	

W4

De mutaties van W4 kunnen worden onderscheiden in mutaties die een verschuiving van investeringen en opbrengsten tussen projecten betreffen en overige mutaties; de werkelijke mutaties (zie ook tabel 1b).

De afname van het resultaat van de **W4 - Ontwikkelingslocaties** van circa -/- € 7,57 mio (nadelig) is op hoofdlijnen het gevolg van:

- Mutaties in het kader van een compacte GIG (reeds gemeld in de Voortgangsrapportage GIG 2012) -/- € 7,52 mio (nadelig):
 - Verdeling van de algemene projecten W4 van -/- € 7,52 mio (nadelig) over de W4-Ontwikkelingslocaties. Hier tegenover staat een mutatie van +/- € 7,52 mio (voordelig) bij de W4 - Afgesloten projecten / overig Reserve W4 per 31-12-2012.
- Overige mutaties -/- € 0,06 mio (nadelig):
 - Verschuiving van de resterende werkzaamheden (-/- € 0,21 mio, nadelig) in het project 'Reconstructie Persant Snoepweg' naar het project 'Bospoort'. De totale investering van het project 'Reconstructie Persant Snoepweg' zou gedekt worden uit de Reserve Nuon waardoor er een saldo in de Reserve Nuon ontstaat. Dit restant is in de bestemmingsreserve W4 gestort. Het resultaat van Bospoort wordt verslechterd door de overheveling van de werkzaamheden. Per saldo verandert er niets (reeds gemeld in de Voortgangsrapportage GIG 2012).
 - Een aanbestedingsvoordeel van +/- € 0,24 mio bij de inrichting van het park 'Groene Schans' (reeds gemeld in de Voortgangsrapportage GIG 2012). Dit voordeel is echter voor € 0,2 mio al onttrokken uit de bestemmingsreserve W4 (conform begrotingswijziging 4 in 2012), waardoor het feitelijke voordeel slechts € 0,04 mio bedraagt.
 - Bijstelling van de verwachte opbrengsten (-/- € 0,08 mio, nadelig) voor het kavel M in het project 'Mauritskwartier'.

De afname van het resultaat van de **W4 - investeringsprojecten** is -/- € 1,33 mio (nadelig). Dit is het gevolg van:

- Mutaties verschuivingen tussen projecten -/- € 1,43 mio (nadelig):
 - Verschuiving werkzaamheden Boomgaardlaan (-/- € 1,16 mio, nadelig) van het project 'Mauritskwartier' naar het project 'Wetering park' (in het kader van een compacte GIG en reeds gemeld in de Voortgangsrapportage GIG 2012). Hier tegenover staat een mutatie van +/- € 1,16 mio (voordelig) bij de W4 - Afgesloten projecten / overig Reserve W4 per 31-12-2012.
 - Verschuiving boekwaarde van project 'Grondberging Munnikkenpolder' (-/- € 0,27 mio, nadelig). De boekwaarde van het project dient jaarlijks ten gunste te worden gebracht aan de Reserve W4. Tegenover de nadelige mutatie voor het project staat dus de mutatie van (+/+ € 0,27 mio, voordelig) bij de W4 afgesloten projecten/projecten in reserve.
- Overige mutaties +/- € 0,1 mio (voordelig):
 - Bij het project 'Grondberging Munnikkenpolder' is een extra huuropbrengst (+/+ € 0,1 mio, voordelig) te verwachten i.v.m. de verwerking van natte bagger (reeds gemeld in de Voortgangsrapportage GIG 2012).

De toename van het resultaat van de **W4 - Afgesloten projecten / overig Reserve W4 per 31-12-2012** van +/- € 9,13 mio (voordelig) is het gevolg van:

- Mutaties in het kader van een compacte GIG (reeds gemeld in de Voortgangsrapportage GIG 2012) +/- € 7,52 mio (nadelig):
 - Verdeling van de algemene projecten W4 van -/- € 3,49 mio (nadelig) over de W4-Ontwikkelingslocaties die per 31-12-2012 worden afgesloten.
 - Na het verdelen van de algemene projecten W4 over de W4-Ontwikkelingslocaties kunnen de algemene projecten worden afgesloten wat een mutatie van +/- € 11,01 mio (voordelig) veroorzaakt.
 - Tegenover de twee bovenstaande mutaties staat de mutatie van -/- € 7,52 mio (nadelig) bij de W4-Ontwikkelingslocaties.
- Mutatie verschuivingen tussen projecten van +/- € 1,16 mio (voordelig) (in het kader van een compacte GIG en reeds gemeld in de Voortgangsrapportage GIG 2012):
 - Verschuiving werkzaamheden Boomgaardlaan (+/+ € 1,16 mio, nadelig) van het per 31-12-2012 af te sluiten project 'Mauritskwartier' naar het project 'Weteringpark'. Hier tegenover staat de mutatie van -/- € 1,16 mio (nadelig) bij de W4 – Investeringsprojecten.
- Overige mutaties +/- € 0,45 mio (voordelig):
 - Verdeling van bijgestelde prognoses van de per 31-12-2013 te splitsen project 'Mauritskwartier' en af te sluiten algemene projecten 'Uren W4 algemeen' en 'Bovenwijkse voorzieningen' naar de W4-Ontwikkelingslocaties (+/+€ 0,26 mio, voordelig).
 - Intern rentevoordeel van +/- € 0,19 mio (voordelig) bij de afdracht W4 aan Rijkswaterstaat in verband met latere betaling (november 2012 in plaats van april 2012).

Door het splitsen van de W4 Ontwikkelingslocaties is het resultaat voor een aantal projecten negatief. Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is hiervoor een voorziening getroffen: 'Vierzicht - kavel 1+5 en reststrook' (€ 1,88 mio), 'Mauritskwartier - Groene Scheg en Kleine Zandput' (€ 3,78 mio) en 'Bospoort-Zuid' (€ 2,08 mio). Voor de het project 'Plantage' was reeds een voorziening getroffen en deze is aangepast naar € 4,69 mio. De bestemmingsreserve komt op hiermee op een stand van € 11.910.996,- per 31-12-2012.

Het belangrijkste projectoverstijgende risico ten aanzien van W4 betreft op dit moment:

- De huidige marktsituatie (met name de verkoop van bedrijfslocaties) wat kan leiden tot (verdere) planvertragingen.

Dit risico wordt ingeperkt door onderstaande beheersmaatregelen:

- Intensief overleg op bestuurlijk niveau met ontwikkelingspartner.
- Temporiseren verkoopopbrengsten in de grondexploitaties.
- Intensivering acquisitie-inspanningen i.s.m. ontwikkelingspartner.
- Nadrukkelijke sturing op een (kosten)efficiënte uitvoering en begeleiding van planontwikkelings- en civiel technische werkzaamheden.

Als de kavels 1 en/of 5 van Vierzicht op termijn toch ter ontwikkeling kunnen worden gebracht betekent dit een optimalisatiemogelijkheid voor de GIG.

Centrumplan

De afname van het resultaat (€ 0,01 mio) voor het Centrumplan wordt veroorzaakt door:

- Extra plankosten voor het project 'Meas' (nadelig, als 'PM' gemeld in de Voortgangsrapportage GIG 2012).

Op de onderdelen 'Hoek Merelstraat' en 'Meas' wordt een negatief resultaat verwacht. Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is hiervoor een voorziening getroffen van in totaal € 411.104,-. De stand van de algemene reserve bouw – en grondexploitaties bedraagt € 1.823.950,- (per 31-12-12). Dit is na aftrek van de voorziening van € 411.104,-.

Het belangrijkste risico ten aanzien van het Centrumplan betreft op dit moment:

- Voortgang project Centrumplein (nog afhandeling consequenties einduitspraak Raad van State ten aanzien van het bestemmingplan 'Nieuw Centrum' en uitloop planning en extra interne plankosten voor het project nog niet volledig in te schatten in verband met de nog niet uitgewerkte plannen van de ontwikkelaar).

Overige projecten

Er zijn nog geen grondexploitaties die in de categorie Overige projecten vallen vastgesteld. Naar verwachting wordt in het 3e kwartaal van 2013 een uitvoeringskrediet aangevraagd voor het project Amaliaplein.

Paragraaf 6 : Financiering

Inleiding

In de paragraaf Financiering wordt financieringsfunctie van gemeente Leiderdorp uiteengezet voor het boekjaar 2012. De uiteenzetting vindt plaats middels een onderdeel "algemene ontwikkelingen" en een onderdeel "ontwikkelingen gemeente Leiderdorp". Onder de "algemene ontwikkelingen" komen de renteontwikkelingen en ontwikkelingen ten aanzien van de wet- en regelgeving aan de orde. De "ontwikkelingen gemeente Leiderdorp" richt zich specifiek op de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de financiering van de gemeente Leiderdorp.

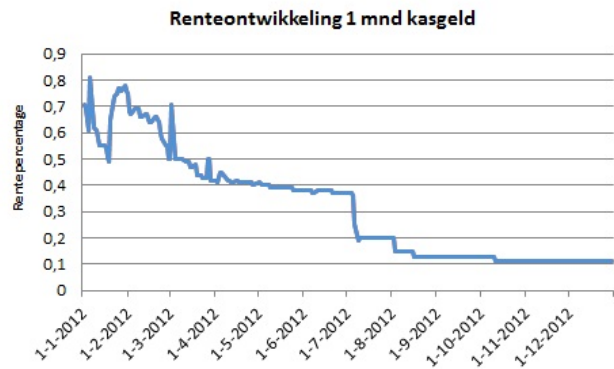
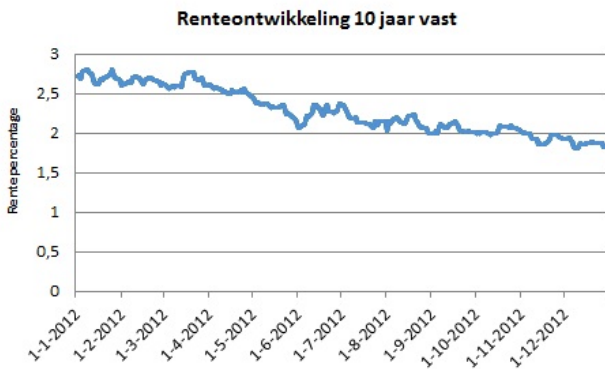
Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De gemiddelde kapitaalmarktrente voor rentevaste en lineaire leningen met een looptijd van 10 jaar is over 2012 uitgekomen op ca. 2,28 % (Over 2011 was de gemiddelde rente 3,21%). De renteontwikkeling vertoonde over 2012 een dalende trend. Over het algemeen was het renteverloop in 2012 stabiel en het rentepercentage was relatief laag (zie grafiek).

De rente op de geldmarkt wordt voornamelijk bepaald door het rentebeleid van de Europese Centrale Bank (ECB). De rentestand wordt door de ECB gebruikt om te sturen op de inflatie. Het belangrijkste tarief van de ECB is de herfinancieringsrente, deze is in 2012 één keer aangepast. In juli 2012 is dit rentetarief verlaagd van 1% naar 0,75%. De depositorente die de ECB hanteert is voor de geldmarkt de ondergrens. De depositorente is in juli 2012 verlaagd en uitgekomen op 0%.

Als gekeken wordt naar de rentarieven op kasgeldleningen met de looptijd van 1 maand, dan vertoonde de eerste drie maanden een grillig verloop. Van april tot en met december is er een dalende trend zichtbaar, waarbij de verlaging van de ECB depositorente leidt tot een plotselinge verlaging van de rente op de kasgeldleningen.

Wet- en regelgeving

SEPA implementatie

De ontwikkelingen in het betalingsverkeer worden in hoofdzaak bepaald door 'Europa'. De migratie naar het "Single European Payment Area" (SEPA) is inmiddels in volle gang. Doel van deze migratie is voor het betalingsverkeer binnen Europa standaarden te ontwikkelen. Gelijktijdig worden de rekeningnummers op Europese schaal uniek gemaakt door een uitbreiding met een aantal posities (IBAN). Dat betekent vervolgens weer aanpassing van veel software om de veldlengte voor het banknummer aan te passen. In 2011 is voor betalingen via het financieel systeem Decade overgegaan op betalingen die SEPA-proof zijn. Voor 1 januari 2012 zijn alle pinautomaten geschikt gemaakt voor de EMV-chip die als SEPA-standaard is voorgeschreven. De vervolgstap is om alle systemen die gebruik maken van een bankrekeningnummer aan te passen, inclusief de aanpassing van achterliggende formulieren. Om deze aanpassingen te begeleiden is in 2012 een projectgroep opgericht voor de ondersteuning van de activiteiten. Het migratieplan beslaat in ieder geval een periode tot 1 februari 2014.

De wet HOF

De wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) is in voorbereiding. De wet vormt de vertaalslag van de normering zoals die door de EU-regeringsleiders in het aangepaste Stabiliteits- en Groeipact zijn afgesproken en beoogt aan de gemeenten een

inspanningsverplichting op te leggen om te voldoen aan de afgesproken normen voor het EMU-saldo. Het conceptwetsvoorstel is in september ingediend bij de tweede kamer, besluitvorming in de tweede kamer heeft nog niet plaatsgevonden. Uit de ingediende wettekst blijkt dat de micronorm (norm per gemeente) is losgelaten en dat de macronorm (de sector gemeenten) leidend wordt. Per gemeente komt er wel een referentienorm, maar hier wordt geen toezicht op gehouden. Een nadere uitwerking van de wet Hof zal plaatsvinden in een uitvoeringsbesluit. Dit uitvoeringsbesluit is van belang voor de gemeenten omdat hierin de praktische uitvoering van de wet nader wordt vormgegeven.

Eind januari 2013 heeft de VNG een onderhandelaarsakkoord bereikt met het kabinet, onder andere over de wet HOF. Het akkoord houdt in het kort in dat het EMU-tekort van de mede overheden gefaseerd zal moeten dalen naar -0.2% in 2017. De extra sanctie (een korting op het gemeentefonds) die in de wet staat blijft in de wet gehandhaafd, echter in deze kabinetsperiode zal zo'n sanctie niet worden toegepast. Bij de behandeling van de wet HOF in de Tweede Kamer op 23 april 2013 zijn een aantal amendementen en een motie aangenomen welke de positie van de gemeenten verder verbetert. Middels amendementen is onder andere de sanctie op de overschrijding van de EMU norm uit het wetsvoorstel vervangen door een correctiemechanisme. Met de komst van het correctiemechanisme vindt niet direct bij overschrijding een sanctie plaats, maar wordt de mogelijkheid geboden om, middels maatregelen, weer binnen de norm te komen. Een motie om uitstel of afstel van investeringen van provincies, gemeenten en waterschappen te voorkomen, werd kamerbreed gesteund. In de loop van 2013 zal de eerste kamer het wetsvoorstel behandelen. Als de Eerste Kamer akkoord gaat, treedt het wetsvoorstel 1 januari 2014 in werking. Op het financiële boekjaar 2012 heeft de wet HOF geen invloed gehad.

Schatkistbankieren

In het begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat decentrale overheden gaan schatkistbankieren zonder leenfaciliteit. Dat betekent dat gemeenten hun overtollige middelen verplicht bij het Rijk moeten uitzetten. Inmiddels is een wetsvoorstel in de maak om de invoering af te dwingen. De rentevergoeding over de middelen die bij het Ministerie van Financiën worden aangehouden is gelijk aan de rente waartegen de Staat zich financiert op de financiële markten. Deze rente is op dit moment historisch laag. In het onderhandelaarsakkoord van de VNG met het kabinet zijn ook afspraken gemaakt met betrekking tot het schatkistbankieren. Er worden twee aanvullingen in de wet opgenomen: De gemeenten mogen overtollige middelen uit gaan lenen aan andere overheden om daarmee een beter rendement te halen. Tevens komt er een doelmatigheidsdrempel van 0,75% van het begrotingstotaal (binnen een bandbreedte van 0.25 mln - 2.5 mln). Is het saldo van de overtollige middelen onder deze doelmatigheidsdrempel, dan hoeven deze gemeenten niet te schatkistbankieren.

Gelet op de schuldpositie van de gemeente heeft deze wet geen directe financiële gevolgen. Op de financiering in 2012 heeft de komst van het schatkistbankieren geen invloed gehad.

Ontwikkelingen gemeente Leiderdorp

Beleidsvoornemen treasury

In de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) worden de kaders gesteld voor een verantwoorde en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. In 2008 is hierop een aanvulling gekomen in de vorm van de wet Ruddo (Regeling uitzettingen en derivaten) waarin met name de regels rond het uitzetten van geld worden aangescherpt.

Binnen de gemeente Leiderdorp zijn, door de raad, in de financiële verordening de kaders voor de treasury bepaald. In het Treasurystatuut (februari 2010) zijn de kaders verder aangescherpt.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal (wet Fido). In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de kasgeldlimiet in 2012 weergegeven.

bedragen x €1.000

Omschrijving	Gemiddelde netto vlottende schuld	Kasgeldlimiet	Ruimte (=+) of Overschrijding
eerste kwartaal 2012	-1.996	6.714	8.710
tweede kwartaal 2012	-856	6.714	7.570
derde kwartaal 2012	-8.403	6.714	15.117
vierde kwartaal 2012	-2.369	6.714	9.083

De wet FIDO schrijft voor dat de toezichthouder geïnformeerd dient te worden indien de kasgeldlimiet drie opeenvolgende kwartalen wordt overschreden. Voor de gemeente Leiderdorp geldt dat de kasgeldlimiet in geen van de vier kwartalen is overschreden.

Renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal (wet Fido). In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de renterisiconorm in 2012 weergegeven.

Renterisiconorm

Nr.	Omschrijving bedragen x € 1.000	2011	2012
1	Begrotingstotaal	64.210	78.988
2	Wettelijk percentage	20%	20%
3	Renterisiconorm	12.842	15.797
4	Bedrag waarover renterisico wordt gelopen (aflossingen)	2.751	2.257
5	Ruimte onder renterisiconorm	10.091	13.540

Het bedrag aan langlopende leningen waarover, volgens de wet FIDO, de gemeente Leiderdorp een renterisico liep bedroeg in 2012 € 2,2 miljoen. Dat bedrag blijft ruimschoots binnen de wettelijke norm.

Financiering

Langlopende leningen

De ontwikkeling van de leningenportefeuille is in onderstaande tabel gegeven.

Ontwikkeling leningenportefeuille

Bedragen x € 1.000	Bedrag
Stand per 1 januari 2012	18.285
Nieuwe leningen	0
Reguliere aflossingen	2.257
Vervroegde aflossingen	0
Stand per 31 december 2012	16.028

In 2012 zijn geen langlopende geldleningen aangetrokken.

In juni 2012 is de 3e tranche van de verkoop van Nuon aandelen ontvangen. Daartegenover staat een grote uitgave betreffende de bijdrage aan Rijkswaterstaat voor de tunnelbak. Per saldo was er in 2012 geen noodzaak om langlopende leningen aan te trekken.

Saldo- en liquiditeitenbeheer

Onderstaand schema geeft de deposito's in 2012 weer:

Deposito's

Instelling	Bedrag	Periode	Rente
Rabobank	8.000.000	04-07-2012 t/m 02-08-2012	0.207
Gem. Leiden	8.000.000	03-08-2012 t/m 06-09-2012	0.150
Rabobank	7.500.000	06-09-2012 t/m 15-11-2012	1.133

In 2012 is één kasgeldlening aangetrokken conform onderstaande specificatie:

Kasgeldleningen

Instelling	Bedrag	Periode	Rente
NWB	4.000.000	12-12-2012 t/m 11-01-2013	0.08

Rentevisie

Conform het treasury statuut bepalen wij jaarlijks een rentevisie op basis van de rentevisie van minimaal twee vooraanstaande financiële instellingen

ABN-AMRO "Macrovisie - is de crisis voorbij" (samenvatting) 23 januari 2013

De ECB heeft de belangrijkste beleidstarieven sinds juli 2012 ongewijzigd gelaten op 0,75% (refi-rente) en 0% (depositorente). Wij verwachten geen verdere verlaging van de zetarieven, De ECB lijkt geen trek in een negatieve rente te hebben: zij zou zich hiermee op onbekend terrein begeven en is bang voor eventuele negatieve bijwerkingen. Op grond van al deze overwegingen gaan wij ervan uit dat de beleidsrente dit jaar ongewijzigd blijft. Wij verwachten dat driemaands Euribor gedurende onze prognoseperiode in de buurt van het huidige niveau (0,2%) blijft, al kan dit tarief in de laatste maanden van 2014 wel iets omhoog kruipen als de markten anticiperen op het aflopen van de twee driejaars leningen (de zogeheten LTRO's) van de ECB begin 2015.

De rente op tienjaars staatsleningen is de afgelopen drie maanden per saldo niet veel veranderd. In eerste instantie daalde de rente van circa 1,6% medio oktober naar ongeveer 1,3% eind 2012, maar sindsdien is de rente weer opgelopen. De stijging in de eerste weken van dit jaar is terug te voeren op het feit dat steeds minder rekening wordt gehouden met een renteverlaging in de eurozone, op de goedkeuring van een akkoord waarmee de *fiscal cliff* wordt omzeild door het Amerikaanse Congres en op de publicatie van een aantal economische cijfers die aangaven dat de wereldeconomie weer langzaam omhoog kruipt. Een iets verdere daling van de vraag naar relatief 'veilige' beleggingen, dankzij verminderde neerwaartse risico's voor de groei en een langzame verbetering van de economische cijfers, zou moeten zorgen voor een stijging van de lange rente in de loop van dit jaar en in 2014. Wel denken wij dat de ruimte voor een stijging beperkt is gezien de lage inflatie, het aanhoudende ultraruime beleid van de ECB en de nog steeds krachteloze economische ontwikkeling. Wij verwachten daarom dat de stijging beperkt zal zijn en dat de lange rente over het algemeen relatief laag zal blijven.

ING "Schuldencrisis" (samenvatting) 14 januari 2013

De ECB heeft meer dan duizend miljard euro via twee langetermijn-herfinancieringsoperaties ('LTRO's') in het Europese bancaire systeem gepompt. Het belangrijkste rentetarief (de refirente) is verlaagd naar 0,75% en het depositotarief werd met 0,25% verlaagd naar 0%. Banken krijgen nu geen rentevergoeding meer wanneer ze overtollige liquiditeiten bij de ECB stallen. Daarnaast is op 6 september 2012 het OMT programma van start gegaan. Met het nieuwe programma kan de ECB, onder strikte voorwaarden, onbeperkt kortlopende staatsleningen van zwakke eurolanden opkopen. Dit is een stap in de goede richting maar betekent volgens ons niet dat de ECB nu kan optreden als onvoorwaardelijke 'lender of last resort'. Hierover zijn de meningen echter verdeeld. De financiële markten hebben in ieder geval veel vertrouwen in de ECB, gelet op de dalende rentes op Spaanse en Italiaanse staatsobligaties. We verwachten dat de ECB in het eerste kwartaal de refirente verder zal verlagen naar 0,50%. Mogelijk zal de depositorente voor banken zelfs negatief worden. Maar dit idee is niet bij alle leden van het bestuur van de ECB populair. Wanneer de inflatie in de eurozone rond het huidige niveau van 2,2% blijft en de economische groei in de eurozone geen

duidelijke tekenen van herstel laat zien, zal de ECB mogelijk de rente verder verlagen. Wij handhaven ons neutrale oordeel. Voor een positief oordeel over het aandachtspunt monetair beleid is onvoorwaardelijke steun van de ECB noodzakelijk, dus nog meer dan het aangekondigde OMT programma.

Kredietrisicobeheer

De gemeente Leiderdorp heeft een overeenkomst met de Bank Nederlandse Gemeenten waarin een aantal zaken is geregeld, zoals een rekening-courantovereenkomst en het aantrekken en uitzetten van kort en lang geld.

Gedurende het jaar wordt een liquiditeitsplanning bijgehouden. De opgestelde planning wordt vergeleken met de werkelijke betalingen. Aan de hand van de liquiditeitsplanning wordt bepaald of geld moet worden aangetrokken of uitgezet en voor welke looptijd. Voor deze uitzettingen gelden de uitgangspunten van het Treasurystatuut.

Relatiebeheer

Bancaire relaties voldoen aan de eisen zoals gesteld in het Treasurystatuut. Beoordelingen van deze relaties vindt plaats bij het aangaan van de relatie. Offertes worden conform het statuut bij verschillende instanties opgevraagd.

Geldstromenbeheer

De geldstromen lopen hoofdzakelijk via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De saldi op de overige rekeningen, bij de ING en de Rabobank, worden zoveel mogelijk overgeboekt naar de rekening bij de BNG.

Paragraaf 7 : Lokale heffingen

Inleiding

De Gemeentewet geeft een limitatieve opsomming van de belastingen die een gemeente mag heffen. Leiderdorp heeft een breed belastingpakket om de belastingdruk zo evenwichtig mogelijk over de verschillende groepen belastingplichtigen te verdelen.

Behalve de onroerende-zaakbelastingen (OZB) voor woningen en niet-woningen worden in Leiderdorp geheven: de hondenbelasting, de precariobelasting en de toeristenbelasting. Naast deze "echte" belastingen worden ook een aantal rechten (retributies) geheven. Rechten betaalt iemand voor een individuele dienst van de gemeente. De belangrijkste retributies zijn de afvalstoffenheffing/reinigingsrechten en rioolheffing. De andere rechten zijn o.a.: de marktgeden en de lijkbezorgingsrechten. In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de tariefontwikkeling in Leiderdorp in relatie tot de landelijke tariefontwikkeling en die in de regiogemeenten met een vergelijkbaar inwoneraantal. Verder wordt een beeld gegeven van de toekomstvisie op het gemeentelijke belastinggebied.

A. Beleid belastingen en heffingen

De gemeente Leiderdorp hanteert in principe het uitgangspunt dat de lokale heffingen zoals de OZB niet meer dan met de verwachte indexatie volgens het Centraal Planbureau mogen stijgen.

De opbrengsten van de verschillende heffingen worden als algemeen dekkingsmiddel gebruikt. Dit houdt in dat wij geen doelbelasting hanteren. Uitzondering hierop zijn reiniging en riolering die van rijkswege kostendekkend moeten zijn. Voor de leges wordt zoveel mogelijk gestreefd naar 100% kostendekkendheid, deze tarieven zijn dan ook wel aan de kosten gerelateerd.

Kostendekkendheid leges

In 2012 is onderzoek gedaan naar kostendekkendheid van de leges, hetgeen heeft geresulteerd in een grotere kostendekkendheid voor de legesverordening 2013. In 2013 zal dit proces worden geëvalueerd.

B. Landelijke tariefontwikkeling

Met ingang van 2012 wordt voor de onroerendezaakbelastingen de waarde in peiljaar 2011 als grondslag gebruikt. Vorig jaar was dit 2010. De waarde van woningen is hierdoor gemiddeld 2,0 procent gedaald. Gecorrigeerd voor de waardedaling ligt het gemiddelde ozb-tarief voor woningen 3,7 procent hoger dan vorig jaar. Het ozb-tarief van niet-woningen ligt 4,1 procent hoger.

De stijging van de overige heffingen is kleiner. De rioolheffing stijgt gemiddeld met 3,0 procent (zie tabel 1) ofwel 5,10 euro. Dat is de kleinste stijging sinds de COELO-Atlas verschijnt (1998). De gemiddelde reinigingsheffing dit jaar gedaald, net als vorig jaar. De gemiddelde daling bedraagt 0,9 procent (2,40 euro). Deze cijfers zijn niet gecorrigeerd voor de inflatie (2,25 procent). Het bedrag dat eigenaren van woningen gemiddeld betalen is 1,7 procent hoger dan vorig jaar (11 euro). De stijging is dus minder dan de inflatie.

Aan provinciale opcenten op de motorrijtuigenbelasting voor een auto van circa 1.150 kilo (bijvoorbeeld een VW Golf) is men dit jaar gemiddeld 0,3 procent meer kwijt dan het jaar ervoor. Limburg is de enige provincie waar het aantal opcenten daalt, namelijk met 8 procent (15,60 euro). In vier provincies blijft het aantal opcenten gelijk. De sterkste stijging treedt op in Zeeland. Hier betaalt een eigenaar van genoemde auto 13 procent meer dan in 2011 (bijna 20,70 euro).

Het gemiddelde tarief voor de zuiveringsheffing (waterschappen) stijgt met 1,9 procent (3 euro) en dat van de ingezetenenheffing met 4,6 procent (eveneens 3 euro). Gecorrigeerd voor de daling van de woz-waarden loopt het gemiddelde tarief van de heffing gebouwd (de 'ozb van de waterschappen') op met 2,8 procent. Een huiseigenaar betaalt nu gemiddeld 66 euro voor de heffing gebouwd, 1 euro meer dan in 2011.

De bron van onderstaande tabel is www.Coelo.nl, de getallen zijn dus niet door ons berekend.

Tarief OZB en heffing

	Tarief in % (OZB en heffing gebouwd) of euro's			Verandering t.o.v. 2011		
	Laagste	Gemiddelde (a)	Hoogste	Laagste	Gemiddeld	Hoogste
OZB eigenaar woningen (b)	0,0423	0,1050	0,1993	-5%	+3,7%	+58%
OZB niet-woningen (eigenaar + gebruiker)(b)	0,0793	0,3588	0,7215	-17%	+4,1%	+57%
Reinigingsheffing (c)	24	267	413	-23%	-0,9%	+21%
Rioolheffing (c)	45(d)	177	370	-38%	+3,0%	+34%
Woonlasten (e)	500	683	1.169	-14%	+1,7%	+26%
Toeristenbelasting (f)	0,41 (d)	1,46	5,46	0%	8,3%	+200%
Hondenbelasting (d)	19,00	60,49	120,60	-59%	+4,1%	+100%
Paspoort	39,00	48,64	48,73	-14%	-6,1%	+8%
Identiteitskaart	31,00	40,00	40,05	-16%	-8,0%	+34%
Rijbewijs	25,00	42,72	66,90	-28%	+0,9%	+59%
Uittreksel GBA	0,00	9,26	16,75	-52%	+5,5%	+105%
Provinciale opcenten (g)	156	185	218	8%	+0,3%	+13%
Zuiveringsheffing (c)	125	161	255	-9%	+1,9%	+10%
Ingezetenenheffing	32	69	120	-8%	+4,6%	+13%
Heffing gebouwd (b)	0,0134	0,0280	0,0537	-10%	+2,8%	+14%

(a) Gemiddelden zijn gewogen naar aantal inwoners (gemeenten en provincies), vervuilingseenheden (zuiveringsheffing), aantal ingezetenen (ingezetenenheffing) of woz-waarde (heffing gebouwd). Nultarieven zijn meegerekend.

(b) De verandering ten opzichte van 2011 is gecorrigeerd voor de waardestijging van de grondslag.

(c) Meerpersoonshuishouden.

(d) Wordt niet overal geheven.

(e) Het bedrag dat een meerpersoonshuishouden in een woning met gemiddelde waarde betaalt aan ozb, rioolheffing en reinigingsheffing, na aftrek van een eventuele heffingskorting.

(f) Hotelovernachting.

(g) Volkswagen Golf, 1.150 kilo, benzinemotor, op jaarbasis

C. Tariefontwikkeling in Leiderdorp

De Leiderdorpse belastingopbrengsten stegen net als de leges in 2012 met 2% ten opzichte van 2011.

OZB

In 2012 was ons uitgangspunt dat de OZB-opbrengsten met de inflatiecorrectie van 2% (exclusief areaaluitbreiding) moesten stijgen. Vaak ontstaat de verwachting dat dan ook de OZB-tarieven stijgen met dit percentage. Dit is echter niet zo. De nieuwe OZB-tarieven berekenen we door de te behalen inkomsten te delen door de WOZ-waarde per 1-1-2011. Bij het vaststellen van de tarieven in de raad van december waren de WOZ-waarden niet allemaal bekend. Daarom werkten we toen met een best mogelijke schatting van de WOZ-waarden.

Onderstaande tabel toont het verloop van de tarieven in de periode 2010 tot en met 2012.

OZB		2010	2011	2012
Woningen	Eigenaar	0,1277%	0,1359%	0,1452%
Niet-woningen	Gebruiker	0,1557%	0,1655%	0,1569%
Niet-woningen	Eigenaar	0,2059%	0,2067%	0,2046%

Afvalstoffenheffing/Reinigingsrecht en rioolheffing

Wij streven ernaar de tarieven zodanig vast te stellen dat de geraamde opbrengst gelijk is aan de geraamde lasten, zodat deze overeenkomen met het wettelijk toegestane dekkingspercentage van 100%. Beide tarieven zijn gebaseerd op de te verwachten exploitatiekosten voor de beide activiteiten, periodiek groot onderhoud, en met de aan toekomstige investeringen gerelateerde kapitaallasten. Eventuele overschotten en tekorten op de reiniging en riolering worden verrekend met de equalisatiereserves.

Zowel voor de rioolheffing als de afvalstoffenheffing is een meerjarige investeringsprognose opgesteld.

Bij de afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht zijn de afgelopen jaren toenemende overschotten ontstaan. Dit werd voornamelijk veroorzaakt door een teruglopend volume aan de aanbodzijde, met dito consequenties voor de verwerkingskosten. In de komende jaren brengen we de nu nog bovengronds staande wijkcontainers ondergronds. De milieustraat is inmiddels heringericht.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing in EURO's	Tarief 2010	Tarief 2011	Tarief 2012
Tarief éénpersoonshuishouden	226,03	225,12	225,35
Tarief tweepersoonshuishouden	296,22	295,03	295,33
Tarief meer dan twee persoonshuishouden	316,10	314,84	315,15

Reinigingsrechten

Reinigingsrechten in EURO's	Tarief 2010	Tarief 2011	Tarief 2012
Tarief reinigingsrechten	359,98	358,54	365,71

De rioolheffing is naast de inflatiecorrectie van 2% verhoogd met 5,5% op basis van het in 2011 vastgestelde Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan, waarmee de totale stijging uitkomt op 7,5%. De stijging van 5,5% is cumulatief doorgevoerd voor de jaren 2012 tot en met 2015. en wordt gecompenseerd door een gelijke verlaging in de afvalstoffenheffing.

Rioolheffing

Rioolheffing in EURO's	Tarief 2010	Tarief 2011	Tarief 2012
Tarief per m3	0,83	0,88	0,95

De wet tot wijziging van de Gemeentewet, de Wet op de waterhuishouding en de Wet Milieubeheer zijn in verband met de introductie van zorgplichten van gemeenten voor het afvloeiend hemelwater en grondwater, alsmede verduidelijking van de

zorgplicht voor het afvalwater en aanpassing van het bijbehorende bekostigingsinstrument, op 1 januari 2008 in werking getreden. De gemeenten hebben vanaf dat moment de zorgplicht voor stedelijk afvalwater, hemelwater en structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand. Om deze zorgplicht te bekostigen is ingevolge de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken een nieuwe belastingbevoegdheid opgenomen in artikel 228a van de Gemeentewet.

Hondenbelasting

De tarieven voor het houden van één of meer honden stegen met 2%.

Hondenbelasting in EURO's	Tarief 2010	Tarief 2011	Tarief 2012
Tarief 1e hond	78,67	79,85	81,45
Tarief 2e hond	138,60	140,67	143,48
Iedere hond meer dan twee	200,18	203,18	207,24
Tarief kennel	470,43	477,48	487,03

Precariobelasting, leges en marktgelden

Overeenkomstig de bovengenoemde tariefsontwikkeling verhoogden we de voornoemde gemeentelijke belastingen in 2012 met 2%.

Toeristenbelasting

Het tarief van de toeristenbelasting is eveneens verhoogd met 2%. Voor 2012 was het tarief € 1,65 (in 2011 was dit € 1,62) per persoon per nacht.

Kwijtscheldingen

Niet iedere inwoner van Leiderdorp is in staat de gemeentelijke belastingen te betalen. In zo'n geval bestaat de mogelijkheid kwijtschelding aan te vragen. Bij een aanvraag voor kwijtschelding wordt beoordeeld of de belastingcapaciteit van de burger inderdaad onvoldoende is om de gemeentelijke belastingen te betalen. Er kan uitsluitend kwijtschelding worden verleend voor de onroerende-zaakbelastingen, de rioolheffing en de afvalstoffenheffingen. De belastingcapaciteit wordt berekend aan de hand van het vermogen, het netto-bestedbaar inkomen en diverse door het rijk vastgestelde normbedragen. Tevens vindt er door het inlichtingenbureau (IB) een geautomatiseerde toetsing van het recht op kwijtschelding plaats. Deze heeft tot doel verlaging van de administratieve lasten voor de burgers en vermindering van de afhandeltermijnen.

Kwijtscheldingen	2010	2011	2012
Afvalstoffen- en rioolheffing	€ 96.849,35	€ 93.541,65	€ 83.090

D. Woonlasten

De gemeentelijke woonlasten zijn het gemiddelde bedrag dat een huishouden in een bepaalde gemeente betaalt aan OZB, Rioolheffing en reinigingsheffing, minus een eventuele heffingskorting. Deze gemiddelde woonlasten zijn in 2012 met € 11 gestegen ten opzichte van 2011. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door de stijging van de rioolheffing. De gemiddelde woonlasten in Nederland liggen op € 683.

In onderstaande tabel worden de woonlasten van Leiderdorp vergeleken met de woonlasten in de omliggende gemeenten voor het jaar 2012.

Woonlasten 2012

Gemeente	% OZB woningen	% OZB niet woningen	Afvalstoffenheffing in € voor woningen meerpers huishouden	Rioolheffing in € voor woningen meerpers. huishouden	Belasting druk meerpersoons huishouden in €
Kaag en Braassem	0,0954	0,2553	315	290	893
Voorschoten	0,1027	0,3122	328	168	813
Zoeterwoude	0,1028	0,4915	249	289	850
Oegstgeest	0,0880	0,2909	267	182	769
Leiderdorp	0,1452	0,3615	315	130	819

bron: www.coelo.nl

E. Overzicht Lokale lasten

Het eigen belastinggebied van de gemeente omvat twaalf heffingen (belastingen en rechten) met een totale opbrengst in 2012 van € 12,36 miljoen. De opbrengsten voor 2012 zijn als volgt.

Lokale lasten

x € 1.000	2010 werkelijk	2011 werkelijk	2012 werkelijk	verschil	in %
Onroerendezaakbel.	-5.893	-6.128	-6.171	43	101%
Reinigingsheffingen	-3.148	-3.141	-3.210	69	102%
Burgerzaken	-477	-479	-490	11	102%
Bouw-/woningtoez. incl.verordening	-523	-247	-273	26	111%
Rioolheffing	-1.081	-1.207	-1.189	-18	99%
Hondenbelasting	-85	-84	-85	1	102%
Toeristenbelasting	-82	-83	-100	17	120%
Lijkbezorgingsrechten	-135	-124	-139	15	112%
(Afkoop onderh./aankoop graf)	-191	-202	-104	-98	51%
Marktgeden	-7	-7	-9	2	123%
Precariobelasting	-611	-546	-585	39	107%
APV en overige belastingen	-27	-60	-9	-51	14%
Totaal	-12.260	-12.308	-12.363	55	100%

F. Ontwikkelingen

Precariobelasting

De tweede kamer heeft een motie aangenomen met de strekking dat nutsbedrijven vanaf 1 januari 2013 geen precariobelasting meer hoeven te betalen voor hun (ondergrondse) netwerken. De indieners van de motie denken hiermee lastenverlichting voor de burgers te bereiken. Op dit moment is het nog steeds geen wetgeving en het is nog onduidelijk wanneer het daadwerkelijk ingaat. In de begroting 2013 en verder is de heffing voor precariobelasting op ondergrondse en bovengrondse infrastructuur wel opgenomen. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft nog geen duidelijkheid gegeven inzake de compensatie die de gemeenten voor deze inkomstenderving gaan ontvangen.

DEEL 2 JAARREKENING

Hoofdstukken

Hoofdstuk 1 : Algemene toelichting jaarrekening

In dit hoofdstuk gaan wij in op de algemene waarderingsgrondslagen van deze jaarrekening en de voor 2012 opmerkelijke zaken.

Presentatiewijziging

In de jaarrekening 2012 zijn ten opzichte van de jaarrekening 2011 een aantal wijzigingen doorgevoerd in de balanspresentatie als gevolg van de overgang naar Servicepunt71 en de daarbij gepaard gaande overgang naar een nieuwe financieel systeem. De wijzigingen hebben geleid tot verschuivingen aan zowel de Activa- als aan de Passivazijde, deze verschuivingen zijn afgestemd met de accountant.

Deze verschuivingen worden toegelicht in hoofdstuk 2, het betreft de volgende posten:

- Wasplaats reiniging is in 2011 onder overige materiele vaste activa verantwoord en in 2012 onder bedrijfsgebouwen. Dit verklaart een verschuiving tussen beide categorieën van € 35.000.
- In 2011 stond het bedrag van € 2.176.000 bij overige vorderingen onderdeel van de uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar en is in de jaarrekening van 2012 verschoven naar overlopende activa.
- In 2011 stond het bedrag van € 758.000 inzake crediteuren sociale zaken bij de overige schulden onderdeel van de vlottende passiva en is in de jaarrekening 2012 verschoven naar overlopende passiva.

Stelselwijziging

In 2012 heeft zich geen stelselwijziging voorgedaan.

Opmerkelijke zaken

Wij willen u wijzen op de volgende belangrijke zaken die enige toelichting behoeven:

- Verkorten GIG

In december 2012 is de voortgangsrapportage GIG in de raad behandeld. Hierbij is een raadsbesluit genomen om diverse complexen van de W4 te splitsen. Deze splitsing is in deze jaarrekening, conform besluitvorming, verwerkt. Dit heeft er toe geleid dat er diverse complexen zijn afgesloten en opbrengsten zijn geboekt ten gunste van de bestemmingsreserve W4. Daartegenover staat dat er voor diverse complexen een voorziening is getroffen. Dit was ook al opgenomen in het raadsadvies van december. De voorzieningen worden hieronder nader toegelicht.

- Voorziening Vierzicht kavel 1 en 5 en reststrook

Bij het splitsen van Vierzicht in twee delen is een opbrengst gestort in de bestemmingsreserve W4. Met het afboeken van de winstverwachting voor de kavels 1 en 5 in 2011 wordt voor het resterende complex geen opbrengst meer verwacht. Er worden nog wel kosten verwacht voor de geluidwerende maatregelen. Het bedrag van de voorziening bedraagt € 1.905.000.

- Voorziening Mauritskwartier Groene Scheg en Kleine Zandput

Bij het splitsen van Mauritskwartier zijn diverse complexen afgesloten en is de opbrengst gestort in de bestemmingsreserve W4. Het nieuwe afgesplitste complex Mauritskwartier Groene Scheg en Kleine Zandput is zelfstandig niet winstgevend. Voor dit complex is daarom een voorziening getroffen ten laste van de bestemmingsreserve W4. Het bedrag van de voorziening bedraagt € 3.775.000.

- Voorziening Bospoort Zuid

Bij het splitsen van Bospoort in Bospoort Noord en Bospoort Zuid is geconstateerd dat het nieuwe afgesplitste complex Bospoort Zuid zelfstandig niet winstgevend is. Voor dit complex is daarom een voorziening getroffen ten laste van de bestemmingsreserve W4. Het bedrag van de voorziening bedraagt € 2.080.000.

- Voorziening plantage

In 2008 kwam naar voren dat het complex Plantage niet meer met een te verwachten positief resultaat zal gaan afsluiten. Hiervoor is in de jaarrekening 2008 voor het eerst een voorziening getroffen. Deze voorziening is vervolgens in de jaarrekening 2009, 2010 en 2011 bijgesteld. In deze jaarrekening is deze voorziening opnieuw bijgesteld. Deze bijstelling wordt gedaan via de reserve W4. Voor dit jaar betekent de bijstelling een extra onttrekking van € 374.000 aan de reserve W4. De voorziening Plantage is hiermee gewijzigd van € 4.395.000 naar € 4.769.000.

- Voorziening Centrumplan

Voor de complexen Oude Rijn (Meas) en Hoek Merelstraat zijn in het verleden al voorzieningen getroffen. Deze voorzieningen zijn nu bijgesteld. Het totaal van deze voorzieningen is gestegen van € 381.000 in 2011 naar € 411.000. De extra storting heeft plaatsgevonden uit de reserve bouw- en grondexploitaties.

- Nuon

De verkoop van de Nuon aandelen heeft plaatsgevonden in 2009, deze verkoop wordt in tranches uitbetaald. Voor de nog niet geleverde aandelen is een lening aan Vattenfall op de balans opgenomen. Voor 2012 was geen betaling van Vattenfall gepland, door een overschot aan liquide middelen heeft het bedrijf de mogelijkheid geboden om de tranche van 2013 naar voren te schuiven. Leiderdorp heeft gebruik gemaakt van dit aanbod, waardoor de lening aan Vattenfall is afgewaardeerd met € 6.542.500.

- Nota reserves en voorzieningen

In 2012 heeft een aanpassing van de nota reserves en voorzieningen plaatsgevonden. In deze nota is één nieuwe reserve ontstaan en een andere opgeheven.

Waarderingsgrondslagen

Balans

Indien niet anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Immateriële vaste activa

Het betreft hier uitsluitend kosten van onderzoek en ontwikkeling deze worden in 5 jaar lineair afgeschreven.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden opgenomen tegen historische kostprijs, vermindert met lineair en annuïtair berekende afschrijvingen en/of eventuele beschikkingen over reserves voorzover het investeringen in openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft.

Per 1 januari 1997 heeft een vervroegde afschrijving op diverse activa plaatsgevonden van ca. € 6,1 miljoen. Per 1 januari 1998 is voor ca. € 6,4 miljoen versneld afgeschreven. Als gevolg hiervan zijn stille reserves ontstaan, het betreft hier o.a. schoolgebouwen en de brandweerkazerne.

Financiële vaste activa

Langlopende leningen worden tegen de nominale waarde (restsaldo) opgenomen. Indien zich een risico op oninbaarheid voordoet, wordt de waarde vermindert met het ingeschatte risico. De leningen zijn in de jaarrekening 2012 tegen nominale waarde opgenomen.

Vorraden

Zowel de gronden van het grondbedrijf als die van inbreidingslocaties worden onder voorraden verantwoord. Zoals hiervoor vermeld zijn voor diverse complexen voorzieningen getroffen, deze voorzieningen zijn onder voorraden verantwoord.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn tegen de nominale waarde opgenomen, met uitzondering van de post overige invorderingen. Wegens oninbaarheid is een voorziening getroffen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen, bestaande uit de algemene reserves, de bestemmingsreserves ter egalisatie en de overige bestemmingsreserves bedraagt per 31 december 2012 € 41 miljoen.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn tegen nominale waarde opgenomen. Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van:

- Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's terzake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.

- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar 2012 of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Exploitatierekening

In de exploitatierekening wordt het stelsel van baten en lasten gehanteerd. Inkomsten en uitgaven worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzien zijn.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is gebaseerd op de meest actuele gegevens van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Hierbij zijn de beschikkingen tot en met maart 2013 meegenomen.

In de exploitatierekening wordt tevens het verschil tussen de verwachte en definitieve door het Ministerie van Binnenlandse Zaken vastgestelde uitkering over voorgaande jaren opgenomen.

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn gebaseerd op de berekende afschrijvingen vermeerderd met rente over de gemiddelde boekwaarde van het betreffende activum. Het gehanteerde rentepercentage bedraagt 4,5%.

Kostenverdeelstaat

De toedeling van de kostenplaatsen gebeurt in overeenstemming met de begroting of op basis van werkelijke uren. De kostenplaatsen Gemeentewinkel, Gemeentewerken en Beleid worden in overeenstemming met de werkelijk geschreven uren doorberekend.

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

PCSV (Protestants Christelijke School Vereniging)

Begin 2013 werd duidelijk dat de PCSV in financiële moeilijkheden was gekomen. Hierover is de gemeenteraad verscheidene malen geïnformeerd. Wij verwijzen hiervoor naar het raadsvoorstel met registratienummer 2013i00700.

Hoofdstuk 2 : Balans

ACTIVA		Ultimo 2012		Ultimo 2011
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		227		282
Vaste activa				
Materiële vaste activa		60.532		55.494
Investerings met economisch nut	58.876		53.755	
Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut	1.657		1.739	
Financiële vaste activa		20.693		18.476
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	2.137		2.137	
Leningen aan:				
-Overige verbonden partijen	27		30	
-Overige langlopende leningen	9.160		15.702	
Bijdragen activa derden	9.368		606	
Totaal vaste activa		81.452		74.252
Vlottende activa				
Voorraden		6.128		154
-Onderhanden werk inclusief bouwgronden in exploitatie	6.128		154	
-Gereed product en handelsgoederen	-		-	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		9.433		8.067
-Vorderingen op openbare lichamen	3.328		5.077	
-Overige vorderingen	6.105		2.990	
Liquide middelen		1		6.158
Overlopende activa		933		686
Totaal vlottende activa		16.495		15.065
TOTAAL ACTIVA		97.947		89.317

PASSIVA		Ultimo 2012		Ultimo 2011
Vaste passiva				
Eigen vermogen		43.109		37.847
Reserves				
-Algemene reserve	4.355		9.035	
-Bestemmingsreserves	36.662		28.426	
-Saldo van de rekening van baten en lasten	2.091		385	
Vorzieningen		7.748		8.903
Vorzieningen				
- Egalisatie voorzieningen	6.981		8.213	
- Voorzieningen toekomstige verplichtingen	767		690	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd \geq één jaar		16.034		18.292
Onderhandse leningen van:				
-Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	16.028		18.285	
Waarborgsommen	6		6	
Totaal vaste passiva		66.891		65.042
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		15.320		5.710
-Kasgeldleningen	4.000		-	
-Banksaldi	4.866		-	
-Overige schulden	6.454		5.710	
Overlopende passiva		15.736		18.565
Totaal vlottende passiva		31.056		24.275
TOTAAL PASSIVA		97.947		89.317
Borg- en garantstellingen		152.042		149.378

Hoofdstuk 3 : Toelichting op de balans

Activa (alle bedragen x € 1.000)

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 31-12-11	Investeren	des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-12
Kosten onderzoek en ontwikkeling	282	1	-	57	-	227
Totaal immateriële vaste activa	282	1	-	57	-	227

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-12	Boekwaarde 31-12-11
Investeren met economisch nut	58.876	53.755
Investeren met maatschappelijk nut	1.657	1.739
Totaal materiële vaste activa	60.532	55.493

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut:

Investeren met economisch nut	Boekwaarde 31-12-11	Investeren	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-12
Gronden en terreinen	4.886	1.407	-	35	1.335	4.923
Bedrijfsgebouwen	36.609	3.902	-	1.285	-	39.226
Grond - ,weg - en waterbouwkundige werken	4.858	1.633	-	117	230	6.145
Vervoermiddelen	678	31	-	158	-	551
Machines, apparaten en installaties	3.100	1.527	-	316	-	4.311
Overige materiele vaste activa	3.624	333	-	237	-	3.720
Totaal investeringen met economisch nut	53.755	8.833	-	2.147	1.565	58.876

Mutaties betreft met name:

- Boterhuispolder
- Brede Scholen
- Gemeentehuis
- Riolering (Meerburglaan)

Wijziging beginbalans

De wasplaats reiniging is in 2011 onder overige materiele vaste activa verantwoord, in 2012 onder bedrijfsgebouwen. Dit verklaart een verschuiving tussen beide categorieën van € 35.000.

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

Investerings met maatschappelijk nut	Boekwaarde 31-12-11	Investerings	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-12
Grond - ,weg - en waterbouwkundige werken	1.686	478	-	559	-	1.606
Overige materiele vaste activa	53	-	-	2	-	51
Totaal investeringen met maatschappelijk nut	1.739	478	-	560	-	1.657

Houten bruggen zijn conform besluitvorming voor € 0,5 miljoen ten laste van de reserve verkoop aandelen Nuon gebracht.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-11	Verstreekte leningen	Aflossingen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2012
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen (effecten)	2.137	-	-	-	2.137
Leningen aan:					
-overige verbonden partijen	30	1	2	2	27
-overige langlopende leningen	15.702	-	6.543	-	9.160
Bijdrage activa derden	606	8.813	-	52	9.368
Totaal financiële vaste activa	18.476	8.814	6.544	53	20.693

Overige langlopende leningen

Het betreft hier de lening aan Vattenfall voor de overname van de aandelen Nuon. Op deze lening is in 2012 de derde trache (aflossing) ontvangen.

Bijdrage activa derden

De bijdrage aan de tunnelbak bij de A4 van € 8,8 miljoen is als bijdrage activa derden verwerkt.

Mutaties deelnemingen (effecten)

Mutaties deelnemingen (effecten)	aantal	waarde	Boekwaarde 31-12-11	Mutaties 2012	Boekwaarde 31-12-12
Aandelen Alliander:					
aandelen Alliander (29% voorheen NUON)	604.919	0,23	137	-	137
extra kapitaalstorting		2,92	1.766	-	1.766
totaal aandelen Alliander	604.919		1.903	-	1.903
Aandelen Bank Ned. Gemeenten	97.968	2,27	222	-	222
Aandelen OASEN	25	453,78	11	-	11
Certificaten DataLand	13.000	0,10	1	-	1
Totaal deelnemingen (effecten)	110.993		2.137	-	2.137

In 2012 hebben geen mutaties in de deelnemingen plaatsgevonden.

Vlottende activa

Vorraden

Vorraden	Boekwaarde 31-12-12	Boekwaarde 31-12-11
Onderhanden werk projecten	3.296	4.539
Onderhanden werken bouwgronden in exploitatie Centrumplan	3.559	2.326
Onderhanden werken bouwgronden in exploitatie W4	-727	-6.712
Totaal Vorraden	6.128	154

Van de onderhanden werk projecten kan het volgende overzicht worden gegeven:

	Boekwaarde 31-12-11	Investeringen	Opbrengsten	Winst-uitname	Boekwaarde 31-12-12	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31-12-12
Fietsbrug Munnikkenpolder	109	8			116		116
Inrichting Munnikkenpolder	1.279	144			1.422		1.422
Geluidswallen RWS (Viaduct Ercalaan)	710	32			742		742
Verplaatsen Kalkpoldermolen	674	342			1.015		1.015
Bestemmingsplan W4	780	-780			-		-
Bovenwijkse voorzieningen W4	987	-987			-0		-0
Totaal	4.539	-1.243	-	-	3.296	-	3.296

- De kosten en opbrengsten van de zandwinning lopen via de exploitatie onder programma 7.
- Conform het raadsbesluit met betrekking tot de Voortgangsrapportage GIG 2012 zijn de projecten met algemene kosten, waaronder Bestemmingsplannen en Bovenwijkse voorzieningen W4, verdeeld over de W4 Ontwikkelingslocaties. Dit verklaart de negatieve getallen bij de investeringen in bovenstaande tabel. Tevens zijn deze projecten conform besluit afgesloten.

Van de in exploitatie genomen bouwgronden Centrumplan kan het volgende overzicht worden gegeven:

	Boekwaarde 31-12-11	Investeringen	Opbrengsten	Winst-uitname	Boekwaarde 31-12-12	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31-12-12
Centrumplein	3.345	560			3.905		3.905
Oude Rijn (Meas)	-15	30			15		15
Woonzorgcomplex	-662	94		-568	-		-
Centrumplan vijfde Woontoren (Merelstraat)	40	10			49		49
Voorziening Oude Rijn (Meas)	-49					-15	-65
Voorziening Centrumplan vijfde Woontoren (Merelstraat)	-332					-15	-346
Totaal	2.326	694	-	-568	3.970	-30	3.559

Het Woonzorgcomplex (Ommedijk) is afgesloten. De opbrengsten van dit complex ad € 568.000 zijn gedoteerd aan de algemene reserve bouw- en grondexploitaties.

Voor de complexen Hoek Merelstraat en Meas is een voorziening getroffen. Deze voorziening is bijgesteld naar het nieuw te verwachten nadeel ten laste van de algemene reserve bouw- en grondexploitaties.

Toelichting in exploitatie genomen bouwgronden W4:

	Boekwaarde 31-12-11	Investe- ringen	Opbren- sten	Winst- uitname	Boekwaarde 31-12-12	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31-12-12
OWB algemeen	4.330	-4.330			-		-
Inspanningsverpl plankosten A4	1.435	-1.435			-		-
Inspanningsverpl plankosten W4	2.238	-2.238			-		-
Vierzicht (oud)	-3.096	3.096			-		-
Vierzicht Kavels 2,3,4	-	-2.533	145	-2.679	-		-
Vierzicht Kavels 1 en 5 en reststrook	-	1.141			1.141		1.141
Mauritskwartier (oud)	-10.097	10.752	655		-		-
Mauritskwartier fase 1, 2 en 3	-	-12.660		-12.660	-		-
Mauritskwartier Kavel M	-	44			44		44
Mauritskwartier Groene Scheg + Kleine Zandput	-	2.717			2.717		2.717
Mauritskwartier Sanering Kleine Zandput	-	3.484		3.484	-		-
Bospoort	1.148	-546	602		-		-
Bospoort Noord	-	3.663			3.663		3.663
Bospoort Zuid	-	190			190		190
Plantage	1.725	2.216			3.942		3.942
Voorziening Vierzicht	-					-1.882	-1.882
Voorziening Mauritskwartier	-					-3.773	-3.773
Voorziening Bospoort Zuid	-					-2.080	-2.080
Voorziening plantage	-4.395					-294	-4.689
Totaal	-6.712	3.562	1.402	-11.855	11.698	-8.030	-727

Conform het raadsbesluit met betrekking tot de Voortgangsrapportage GIG 2012 zijn de projecten met algemene kosten, waaronder OWB algemeen en Inspanningsverplichting plankosten A4 & W4, verdeeld over de W4 Ontwikkelingslocaties. Tevens worden deze projecten conform besluit afgesloten.

Conform het raadsbesluit met betrekking tot de Voortgangsrapportage GIG 2012 zijn een aantal complexen afgesloten met per saldo positieve saldo ad € 11.855.000. Dit saldo is gedoteerd aan de bestemmingsreserve W4. Het gaat om de volgende complexen, te weten:

- Vierzicht – kavels 2, 3, 4 (€ 2.679.000 voordeel)
- Mauritskwartier – woningbouw fase 1, 2 en 3 (€ 12.660.000 voordeel)
- Mauritskwartier – sanering Kleine Zandput (€ 3.484.000 nadeel)

Conform het raadsbesluit met betrekking tot de Voortgangsrapportage GIG 2012 is een voorziening ad € 7.736.000 getroffen ten laste van de bestemmingsreserve W4 voor de negatieve grondexploitaties:

- Vierzicht – kavels 1 en 5 en reststrook (€ 1.882.000)
- Mauritskwartier – Groene Scheg + Kleine Zandput (€ 3.775.000)

- Bospoort Zuid (€ 2.080.000)

Voor het complex Plantage is de reeds getroffen voorziening bijgesteld met € 294.000 ten laste van de bestemmingsreserve W4.

Uitzettingen korter dan 1 jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	Boekwaarde 31-12-12	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-12	Boekwaarde 31-12-11
Vorderingen op openbare lichamen	3.328	-	3.328	5.077
Debiteuren	2.566	-1.343	3.910	814
Overige vorderingen	3.539		3.539	2.176
Totaal	9.433	-1.343	10.777	8.067

De vordering op openbare lichamen, bestaat grotendeels uit de ingediende vorderingen op de belastingdienst BTW/BCF 2012 en ingediende of nog in te dienen supplementies BTW/BCF voor een totaalbedrag van € 3 miljoen. Verder bestaat de vordering op openbare lichamen uit een vordering op het Servicepunt71 ad € 87.000 en € 1.000 op de Gemeente Teylingen.

De vorderingen op openbare lichamen was eind 2011 hoog door de hoge vordering BCF (i.v.m. gemeentehuis) 4,7 miljoen ten opzichte van 3 miljoen in 2012.

De debiteuren per ultimo 2012 is hoog doordat er een verkoopnota op grond is opgelegd ad € 1.694.000.

De stand van de dubieuze debiteuren per ultimo 2012 bedraagt € 1.343.481 (2011: € 1.036.000), dit betreffen met name dubieuze debiteuren sociale zaken € 998.996 en gemeentelijke belastingen € 99.575 en een post van € 244.910 inzake onderwijs. Zie ook hoofdstuk 1.

Wijziging beginbalans

De post overige vorderingen ad € 2.176.000 stond in 2011 bij de overlopende activa en is in het nieuwe systeem onder uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar gezet.

Toelichting overige vorderingen

De post 'overige vorderingen' bestaat uit veel verschillende bedragen. Het betreft hier vorderingen die nog niet als debiteur zijn verantwoord, maar wel betrekking hebben op 2012. De grootste bedragen zijn:

- € 1.158.008 te vorderen inzake bouwprojecten
- € 960.000 te vorderen subsidie inzake Boterhuispolder
- € 550.534 te vorderen precario op kabels en leidingen 2012
- € 248.617 te vorderen preferent dividend over de nog niet geleverde aandelen NUON
- € 140.000 te vorderen van Sportfondsen inzake mogelijke toekomstige exploitatie verliezen
- € 244.910 inzake onderwijs zie ook hoofdstuk 1
- € 48.175 te vorderen van Servicepunt71 inzake detachering
- € 31.500 te vorderen huur inzake lichtmastreclame
- € 46.388 te vorderen inzake toeristenbelasting
- € 40.842 te vorderen eigen bijdrage WMO van het CAK

Liquide middelen

Liquide Middelen	Boekwaarde 31-12-12	Boekwaarde 31-12-11
Kas	1	1
Banksaldi	-	6.157
Totaal liquide middelen	1	6.158

In Leiderdorp is het banksaldo van positief naar negatief omgeslagen. Zie voor verdere uitleg de passiva kant.

Overlopende activa

Overlopende activa	Boekwaarde 31-12-12	Boekwaarde 31-12-11
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	685	559
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	248	127
Totaal overlopende activa	933	686

Uitsplitsing overlopende activa SISA	Boekwaarde 31-12-11	toevoegingen	ontvangen bedragen	Boekwaarde 31-12-12
ministerie SZW				
WWB-inkomensdeel	544	-	-	544
IOAW	9	-	9	-0
IOAZ	-	-	-	-
BBZ	6	141	6	141
Participatiebudget		-	-	-
totaal ministerie SZW	559	141	15	685
BDU (verkeer)	-	-	-	-
ISV	-	-	-	-
CJG	-	-	-	-
Totaal	559	141	15	685

Passiva (alle bedragen x € 1.000)

Vaste Passiva

Reserves en resultaat na bestemming

Reserves	Boekwaarde 31-12-11	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-12
Algemene reserve	9.035	2.297	6.977	4.355
Bestemmingsreserves	28.426	24.712	16.476	36.662
Totaal eigen vermogen	37.461	27.009	23.453	41.017

De analyses van de reserves zijn opgenomen in hoofdstuk 5 Staat van Reserves en Voorzieningen.

In 2012 zijn door het opschonen van de GIG grote mutaties geweest in de bestemmingsreserve W4.

Resultaat na bestemming	Boekwaarde 31-12-12
Resultaat jaarrekening 2011	385
Resultaat voor bestemming 2012	4.877
mutatie reserves 2012	-3.171
Resultaat na bestemming	2.091

Het resultaat van de jaarrekening 2012 is € 2.091.318 positief.

Voorzieningen

Voorzieningen	Boekwaarde 31-12-11	Toevoeging	onttrekking	Boekwaarde 31-12-12
Voorzieningen met een verplichting	690	219	141	767
Voorzieningen ter equalisatie van kosten	8.213	3.380	4.612	6.981
Totaal voorzieningen	8.903	3.599	4.754	7.748

De analyses van de voorzieningen zijn opgenomen in hoofdstuk 5 Staat van Reserves en Voorzieningen.

De voorziening dubieuze debiteuren is conform het BBV opgenomen aan de activa zijde van de balans. Hiermee is de voorziening een correctie post op de openstaande vorderingen aan debiteuren.

Dit systeem is ook verplicht voor de voorzieningen die zijn getroffen i.v.m. te verwachten verliezen bouwgrondexploitaties.

Vaste schulden

Vaste schulden	Boekwaarde 31-12-11	Vermeer-deringen	aflossingen	Boekwaarde 31-12-12
Onderhandse leningen	18.285	-	2.257	16.028
Waarborgsommen	6	-	-	6
Totaal vaste schulden	18.292	-	2.258	16.034

In 2012 zijn geen langlopende leningen aangetrokken. De aflossingen betreffen de reguliere jaarlijkse aflossingen op de bestaande leningportefeuille.

In 2013 is er één lening met een laatste aflossing van € 350.000. Het totaal aan aflossingen voor 2013 is € 1.957.000.

Volgens het BBV dienen aflossingen voor langlopende leningen bij de schulden te worden verantwoord.

Vlottende Passiva

Vlottende passiva	Boekwaarde 31-12-12	Boekwaarde 31-12-11
Netto vlottende schulden	15.320	5.710
Overlopende passiva	15.736	18.565
Totaal vlottende passiva	31.056	24.275

Netto vlottende schulden

Netto vlottende schulden	Boekwaarde 31-12-12	Boekwaarde 31-12-11
Kasgeldleningen	4.000	-
Banksaldi	4.866	-
Crediteuren	4.087	5.031
Overige schulden	2.367	680
Totaal Netto vlottende schulden	15.320	5.710

Voor de overbrugging tot aan het moment van aangaan van langlopende financiering in 2013, is een kasgeldlening aangegaan met de looptijd van één maand.

Er is in 2012 gekozen om de financieringsbehoefte met kortlopende middelen af te dekken, omdat de te betalen rente lager was dan de rente als er een lening zou zijn afgesloten.

Overige schulden

De post 'overige schulden' bestaat uit verschillende bedragen. Het betreft hier nog te betalen/besteden posten die nog niet als crediteur zijn verantwoord, maar wel betrekking hebben op 2012 of eerder. De grootste bedragen zijn:

€ 423.772 te betalen aan BNG inzake rente 2012 van de langlopende leningen

€ 150.000 te besteden aan geluidsmaatregelen rondom de A4

€ 326.897 te betalen aan zorginstellingen inzake de Wmo 2012

€ 65.000 te betalen ten behoeve van congres 2012

€ 140.004 te betalen inzake huur gebouwen

€ 196.578 te betalen aan de Gemeente Leiden inzake voorschot WSW

€ 171.582 te betalen inzake correctie Leiden 3e kwartaal 2012 RDOG

€ 79.355 te betalen inzake Boterhuispolder

€ 264.830 te betalen inzake de Sociale Dienst/Participatie/Soza

€ 150.000 "reservering" behoedzaamheidsreserve Algemene Uitkering ten behoeve van verwachte negatieve bijstelling uitkeringsfactor

€ 113.551 te betalen FLO verplichting Veiligheidsregio

Overlopende passiva

Overlopende passiva	Boekwaarde 31-12-12	Boekwaarde 31-12-11
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.200	1.748
Crediteuren sociale zaken	159	758
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	14.378	16.060
Totaal overlopende passiva	15.736	18.565

De 'Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen' bestaat vooral uit 2008 en 2009 inzake een voorschot voor de gronden in Bospoort ad € 13.426.077. Aangezien de grondoverdracht nog niet heeft plaatsgevonden dienen deze gelden op de overlopende passiva te worden verantwoord. Op het moment dat de grondoverdracht heeft plaatsgevonden worden de gelden overgezet naar onderhanden werken bouwgronden in exploitatie W4, complex Bospoort.

Correctie beginbalans

De crediteuren sociale zaken uit 2011 ad € 758.000 zijn van netto vlottende schulden verschoven naar overlopende passiva.

Uitsplitsing overlopende passiva SISA	Boekwaarde 31-12-11	toevoegingen	vrijgevallen bedragen	Boekwaarde 31-12-12
ministerie SZW	-			
Wet inburgering vrijwillige inburgering 2007	593	-	566	27
Wet inburgering nieuwkomers (Win)	179	-	42	137
Participatiebudget	-	59	-	59
totaal ministerie SZW	772	59	608	224
Onderwijsachterstanden (OAB)	-	-	-	-
Monumentenwet (Archeologie)	545	-	-	545
ISV (wozoco)	131	-	-	131
BDU (jeugd)	205	-	-	205
BDU (verkeer)	95	-	-	95
ASV (prov. brug)	-	-	-	-
Totaal	1.748	59	608	1.200

Overzicht gewaarborgde geldleningen

	Omschrijving	Garantiebedrag per 31-12-12
Categorie A	Woningcorporaties	40.164
Categorie B	Sportvereniging/culturele instellingen	943
Categorie C	Ziekenhuis/bej.tehuis/verzorg. instell.(binnen gemeente)	-
Categorie D	Woningcorporaties met WSW	109.512
Categorie E	Sportinstellingen met SWS	407
Categorie F	Onderwijsinstellingen	212
Hvo	Hypotheekfonds voor overheidspersoneel	805
Totaal		152.042

Categorie F is nieuw in bovenstaand overzicht. Op deze categorie is nu een garantstelling opgenomen die in 2009 is verstrekt. Op deze garantstelling is in 2012 meer afgelost dan volgens het aflossingsschema was te verwachten.

In 2012 zijn geen bedragen daadwerkelijk betaald uit hoofde van aanspraken op de verleende borg- en garantstellingen.

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente Leiderdorp heeft diverse gemeentegaranties afgegeven aan instellingen. Aanspraken van derden op deze garanties zijn derhalve niet uit te sluiten. Jaarlijks worden de jaarrekeningen van de diverse instellingen beoordeeld om eventuele problemen vroegtijdig te signaleren. Er is een onderscheid in twee soorten garantiestelling. De 100%-garantiestelling en de achtervang. De gemeente Leiderdorp heeft voor een totaalbedrag van € 66.993.000,- een 100%-garantiestelling aan woningcorporaties afgegeven, hiervan staat op 31 december 2012 nog een bedrag van € 40.164.000,- open. Hiervoor is de gemeente 100% risicodragers.

Daarnaast heeft het waarborgfonds voor de sociale woningbouw (WSW) voor een bedrag van € 120.937.000,- een garantstelling afgegeven waarvoor de gemeente een achtervang is aangegaan. Achtervang betekent dat in eerste instantie het WSW wordt aangesproken, mocht het waarborgfonds over onvoldoende middelen beschikken dan dient het rijk en de gemeente Leiderdorp een renteloze lening te verstrekken aan het WSW. De gemeente is hiervoor dus gedeeltelijk risicodragers. Op 31 december 2012 bedraagt het restant van deze leningen € 109.512.000,-

Naast woningbouwcorporaties wordt regelmatig voor andere instellingen garant gestaan. Hierbij wordt indien mogelijk ook een achtervangconstructie gebruikt, bijvoorbeeld bij sportinstellingen.

Geldnemer bedragen x € 1.000	Aard/omschrijving	Historisch bedrag	% borg	restant 1-1-12	restant 31-12-12
Categorie A:	Woningcorporaties				
Woningstichting Midden-Holland	Bouw 92 woningen Buitenhof-zuid	5.790	100%	3.900	3.632
Rijnhart wonen v/h AWL	Herfinanciering complexen. cplx,32 79723	4.515	100%	3.641	3.549
Woonzorg Nederland (Hum,Bouws, Bej,)	bouw 69 woningen Voorhof-zuid. 25184001	4.468	100%	4.009	3.954
Rijnhart wonen v/h AWL	Herfinanciering complexen. cplx,38. 4098241	2.461	100%	2.074	2.015
Rijnhart wonen v/h AWL	Herfin, HV 3665. HV 3646. HV 3661.cplx,23. borgnr,B00617	9.983	100%	4.538	3.630
Rijnhart wonen v/h AWL	Herfin, HV 3660. cplx,22. 4085827	3.630	100%	908	726
Rijnhart wonen v/h AWL	Geldlening. cplx,66\5969	2.723	100%	1.089	953
Rijnhart wonen v/h AWL	Verbouw kantoorgebouw. cplx,56/3356925342	998	100%	508	467
Rijnhart wonen v/h AWL	Herfin,84 won,Buitenh,-oost. cplx,31.4091244	12.025	100%	6.013	5.345
Rijnhart wonen v/h AWL	Herstr,pl,schansen en dreven. cplx,16. 4098109	14.000	100%	11.073	10.501
Rijnhart wonen v/h AWL	Herfin,Bouw verz,huis Buitenhof-oost. cplx,69. 4095842	6.400	100%	5.528	5.391
Totaal Categorie A		66.993		43.281	40.164
Categorie B:	Sportvereniging/culturele instellingen				
Schietvereniging 'De Vrijheid'	Aanleg schietbanen. len,400075267	91	100%	45	41
Watersportver, Doeshaven	vervanging steigers '02. len,nr,3356925725	125	100%	6	-
Stichting soc,cult,werk Leiderdorp	Inrichting gebouw in Bloemerd	80	100%	8	-
Stichting Kinderopvang Leiderdorp	Lening Wilddreef	1.400	100%	334	288
Alecto	Aanp,+uitbreiding accommodatie.len,3356,914,987	250	100%	182	171
Alecto	Aanp,+uitbreiding accommodatie. len,3356915125	150	100%	109	103
Stichting Ruiterschool 'Liethorp'	Verbouw van de stallen vd, Manege. 3356921955	165	100%	70	55
Alecto	Uitbreiding accommodatie. len,nr,604456301	423	100%	323	286
Totaal Categorie B		2.684		1.077	943
Categorie C:	Ziekenhuis/bej.tehuis/ verzorg.instell.(binnen gemeente)				

Geldnemer bedragen x € 1.000	Aard/omschrijving	Historisch bedrag	% borg	restant 1-1-12	restant 31-12-12
Stichting Ziekenhuizen Rijnland	Bouwk, voorz, en herfin, Elisabeth Ziekenhuis	13.613	100%	484	-0
Totaal Categorie C		13.613		484	-0
Categorie D:	Woningcorporaties met WSW				
Rijnhart wonen v/h AWL	Gesubs,woningbouw. cplx,57.len,nr,86263/4086263	1.162		212	109
Rijnhart wonen v/h AWL	Gesubs,woningbouw. cplx,57. lennr,40,0100488	1.334		1.334	1.334
Rijnhart wonen v/h AWL	Gesubs,won,bw. voorm,Visser 't Hft. 4094304cplx,62. lennr,94304	2.934		1.974	1.837
Rijnhart wonen v/h AWL	Geldlening. lennr,10015247 4042cplx,59	6.347		2.221	1.904
Woonzorg Nederland	Rest stg,kst 119 serv,flats Huis ter Does I.len,98277	468		254	222
Rijnhart wonen v/h AWL	Financiering woningb,hp 51995/4099075 cplx,39	5.000		4.143	3.995
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len,36514/4099752 cplx, 16	4.000		3.339	3.212
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len,36820 cplx,16. lennr,100219	9.000		7.588	7.318
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len,NWB 24267/37930 cplx,42	5.000		4.343	4.196
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len,NWB 0024995/39086	5.000		5.000	5.000
stg, DUWO v/h SLS wonen	achtervang len,39206/40102811Driegatenbrug	2.000		2.000	2.000
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len,40102955	9.000		9.000	9.000
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len,40104054	10.000		10.000	10.000
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len,40103694	8.000		8.000	8.000
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len,41407/20026321	8.000		8.000	8.000
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len,4010414/20016320	8.000		8.000	8.000
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len,40105341/42077	8.000		8.000	8.000
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang len,10026622/42071	8.000		8.000	8.000
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang lening 42626/20693	8.000		8.000	8.000
Rijnhart wonen v/h AWL	Herfin, HV 3660. cplx,22.len,40,43309/40106519	3.693		3.631	3.385
Rijnhart wonen v/h AWL	achtervang lening 44674/ FRL40,107796	8.000		-	8.000
Totaal Categorie D		120.937		103.039	109.512
Categorie E:	Sportverenigingen met SWS				

Geldnemer bedragen x € 1.000	Aard/omschrijving	Historisch bedrag	% borg	restant 1-1-12	restant 31-12-12
Schietvereniging 'De Vrijheid'	achtervang lening vervanging dak 3356,912,682	150		138	128
Watersportver, Doeshaven	Modernisering Doeshaven. 3356,962,244	400		170	150
Stichting Ruiterschool 'Liethorp'	achtervang lening tweede binnenbak	290		137	130
Totaal Categorie E		840		445	407
Categorie F:	Onderwijsinstellingen				
Prot,Chr, Schoolver, Leiderdorp	borgstelling	300		247	212
Totaal Categorie F		300		247	212
Hypotheekfonds v overheidspersoneel	borg 693580	264		264	264
Hypotheekfonds v overheidspersoneel	borg 790915	206		206	206
Hypotheekfonds v overheidspersoneel	borg 1138752	372		335	335
totaal Hvo	Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel	842		805	805
Totaal generaal		206.209		149.378	152.042

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Werknemersverplichtingen

Het saldo van de verlof uren wordt tegen een uurtarief van € 20,- gehanteerd.

10.466 verlof uren à € 20,- per uur geeft een bedrag van € 209.320.

Vakantiegeld opgebouwd van juni tot en met december 2012 geeft een bedrag van € 297.264.

Wethouderspensioenen

Het saldo van opgebouwd pensioenrecht van ex-wethouders dat op 65-jarige leeftijd kan worden opgevraagd.

Dit bedrag is bepaald op basis van actuariële berekeningen, zijnde € 425.938.

Voor de huidige 4 wethouders en de twee voormalige wethouders die in 2012 nog wachtgeld hebben ontvangen is een voorziening opgenomen.

Langlopende contracten

Er is met Sportfondsen een langdurig contract afgesloten tot 1 januari 2015. Dit betreft gebruik en onderhoud van diverse sport accommodaties en het uitvoeren van de werkzaamheden van het sportservicepunt.

Het jaarbedrag bedraagt:

Huurprijs SFL (prijspeil 2010) € 436.000

Exploitatiebijdrage (prijspeil 2010) € 759.000

Servicepunt Sport en Bewegen (prijspeil 2011) € 55.000

Met Alecto is in 1996 een overeenkomst aangegaan voor het beheer en onderhoud van de velden door Alecto.

In deze overeenkomst is overeengekomen dat de Gemeente Leiderdorp elke 10 jaar een financiële bijdrage inclusief inflatie-index levert voor het onderhoud. Het bedrag per 10 jaar bedraagt met prijspeil 1996 € 377.000

Verstrekte hypotheken

Aan Ikea zijn hypotheken verstrekt op de gronden in Bospoort. Deze hypotheken gelden als zekerheid voor de reeds ontvangen voorschotten. Mocht de grondlevering uiteindelijk geen doorgang kunnen vinden dan moeten de voorschotten minus de kosten worden terugbetaald (€ 12.400.000).

Hoofdstuk 4 : Vaste activa

Vaste Activa

Overzicht vaste activa						
x € 1.000	Boekwaarde 1/1	Investering	Vermindering investering	Afschrijving	Boekwaarde 31/12	Rente
Immateriele vaste activa						
onderzoek en ontwikkeling	282	1	-	57	227	11
Totaal immateriele vaste activa	282	1	-	57	227	11
Materiele vaste activa						
Investeringen met maatschappelijk nut						
Grond, weg-, waterbouw maatsch. nut	1.686	478	540	18	1.606	20
overige materiele vaste activa	53	-	-	2	51	2
Totaal Investeringen met maatschappelijk nut	1.739	478	540	20	1.657	22
Investeringen met economisch nut						
Gronden en terreinen	4.886	1.407	1.335	35	4.923	212
Bedrijfsgebouwen	36.609	3.902	-	1.285	39.226	1.501
Grond, weg-, waterbouw econ. nut	4.858	1.633	230	117	6.145	213
Vervoermiddelen	678	31	-	158	551	27
Machines/apparaten/install. econ. nut	3.100	1.527	-	316	4.311	181
Overige materiele vaste activa	3.624	333	-	237	3.720	80
Investeringen in erfpacht	-	-	-	-	-	-
Investeringen met economisch nut	53.755	8.833	1.566	2.147	58.876	2.215
Totaal Materiele vaste activa	55.493	9.312	2.106	2.167	60.532	2.237
Financiële vaste activa						
Bijdr. aan activa in eigendom derden	606	8.813	-	52	9.368	26
kapitaalverstr. aan deelnemingen	2.137	-	-	-	2.137	96
leningen aan overige verbonden partijen	30	1	2	2	27	1
langlopende geldleningen	15.702	-	6.543	-	9.160	559
Totaal Financiële vaste activa	18.476	8.814	6.544	53	20.693	683
Totaal Vaste activa	74.252	18.127	8.650	2.277	81.452	2.931

Wijziging beginbalans

De wasplaats reiniging is in 2011 onder overige materiele vaste activa verantwoord, in 2012 onder bedrijfsgebouwen. Dit verklaart een verschuiving tussen beide categorieën van € 35.000.

Opgenomen en afgesloten kredieten

In dit hoofdstuk wordt een verklaring gegeven over de stand van zaken van openstaande kredieten groter dan € 100.000 en van in 2012 afgesloten kredieten groter dan € 25.000.

Openstaande kredieten

	Omschrijving bedragen x € 1.000	% Uitgaven t.o.v. het krediet	Restant krediet	Krediet	Uitgaven t/m 2011	Uitgaven 2012	Totaal uitgaven
	Materiele vaste activa met economisch nut						
1	VRI PSNW / Engelenda	0%	150	150	-	-	-
2	VRA P.Snweg/Acac2012	0%	100	100	-	-	-
3	VRI eng.d. /Denn	0%	150	150	-	-	-
4	VRA PSW/Engelen 2012	0%	80	80	-	-	-
5	VRI m. engd/hens -06	0%	150	150	-	-	-
6	VRI m. engd/lvdr.08	0%	150	150	-	-	-
7	VRI Engd./Gallaslaan	0%	150	150	-	-	-
8	VRA Engd/O.Sp.b.2012	0%	80	80	-	-	-
9	VRA Engd./Rietschans	0%	80	80	-	-	-
10	VRA Engd./Dennenscha	0%	80	80	-	-	-
11	VRA Engd./Heinsiusla	0%	80	80	-	-	-
12	VRA Engd./Ln v Beren	0%	90	90	-	-	-
13	VRA Engd./Gallaslaan	0%	85	85	-	-	-
14	Gebiedsvisie omg.PWA laan	97%	6	170	148	16	164
15	Klantbegeleidingssysteem	79%	7	35	24	3	28
16	Publiek recht.beperkingen	74%	2	6	4	-	4
17	Invoeren DURP	68%	7	22	14	1	15
18	Impl.Mijn L-dorp	0%	18	18	-	-	-
19	IBP vervangen softw.2012	0%	75	75	-	-	-
20	Automat Corsa- bieb	0%	5	5	-	-	-
21	Postregistratie 2011	0%	26	26	-	-	-
22	Reiniging wijkcont	0%	150	150	-	-	-
23	Sporthal Does bowlism	0%	11	11	-	-	-
24	JOP 1-BEUKENSCHANS	65%	6	16	10	-	10
25	JOP 2_x0013_LEYHOF	62%	6	16	10	-	10
26	JOP 3_x0013_HOUTKAMP II	94%	1	16	14	1	15
27	Hobbith OKV HP09	0%	162	162	-	-	-
28	verpl.Munnikkenmolen	0%	140	140	-	-	-
29	Hekwerken 2010	93%	4	50	44	2	46
30	Hekwerken 2011	0%	20	20	-	-	-
31	Hekwerken 2012	0%	20	20	-	-	-

	Omschrijving bedragen x € 1.000	% Uitgaven t.o.v. het krediet	Restant krediet	Krediet	Uitgaven t/m 2011	Uitgaven 2012	Totaal uitgaven
32	OKV Hasselbraam 2011	0%	198	198	-	-	-
33	OKV Schakel 2011	0%	238	238	-	-	-
34	Perm.uitbr. Schakel	0%	24	24	-	-	-
35	Gladheidbestrijding sneeuwpluog 2010	0%	13	13	-	-	-
36	Vorkheftruck 2012	0%	23	23	-	-	-
37	Ondg. wijk.cont 2011	12%	876	1.000	119	5	124
38	Ondg. wijk.cont 2012	0%	1.000	1.000	-	-	-
39	Ondg. wijk.cont 2013	0%	1.200	1.200	-	-	-
40	Begraafplaats, grafdeelmach 2013	0%	27	27	-	-	-
41	Olietanks 2012	0%	14	14	-	-	-
42	Geesink achterlader	0%	150	150	-	-	-
43	Meerburglaan riolering	84%	186	1.200	-	1.014	1.014
44	Minitractor kinderboerderij	0%	6	6	-	-	-
45	Binnenklimaat scholen	39%	43	70	-	27	27
46	Betaalautomaten bevolking	0%	7	7	-	-	-
47	Software WMO	11%	34	38	-	4	4
48	Raadsinfor.syst.2011	0%	27	27	-	-	-
49	Nieuwbouw BSW	11%	13.480	15.243	1.098	589	1.687
50	Nieuwe Milieustraat	34%	1.317	2.000	8	675	683
51	Zwembadlocatie	65%	178	507	325	4	329
52	Tablets	0%	35	35	-	-	-
53	Mobiele telefoons	0%	30	30	-	-	-
54	Grond Boterhuispolder - Amendement	35%	438	670	160	72	232
55	Boterhuispolder - POP		-191	-	-	191	191
56	Van Oude Rijn tot Kaag		230	-	-	-230	-230
	Materiele vaste activa met maatschappelijk nut						
57	Houten bruggen 2009	0%	16	16	-	-	-
58	Houten bruggen 2010	0%	113	113	-	-	-
59	Houten bruggen 2011	0%	135	135	-	-	-
60	Wachtpl.boten met in	0%	125	125	-	-	-
61	Hoek Vronkenlaan	47%	53	100	45	2	47

Toelichting bij kredieten > € 100.000.

1 t/m 13 VRI/VRA

De vervanging van de VRI's/VRA's is voorlopig uitgesteld in afwachting van de werkzaamheden volgend uit het IVVP

14 Gebiedsvisie omg.PWA laan

Besluitvorming heeft niet plaatsgevonden in 2012 en wordt nu verwacht in de tweede helft van 2013. De uitgaven op dit krediet moeten worden gedekt door de ontwikkelopbrengsten van het Amaliagebied.

22 Reiniging wijkcontainers

Dit betreft een vervangingskrediet voor de minicontainers. In 2013 wordt wederom gekeken naar de mogelijkheden dit aan te besteden.

27 Hobbith OKV HP09

De onderwijskundige vernieuwing van de Hobbit is nog niet afgerond en het schoolbestuur heeft dan ook nog geen declaratie ingediend voor het beschikbare bedrag.

28 verpl.Munnikkenmolen

De ontwikkeling van Bospoort en Vierzicht vindt binnen de (reeds verstoorde) molenbiotoop van de Munnikkenmolen plaats. Deze molen wordt verplaatst naar de Munnikkenpolder. De vergunningen voor de verplaatsing van de Munnikkenmolen zijn inmiddels aangevraagd. Het projectbesluit is ter inzage gelegd en is nu onherroepelijk. De subsidie voor de Munnikkenmolen van de provincie is ontvangen door de Rijnlandse Molenstichting.

32 OKV Hasselbraam 2011

De onderwijskundige vernieuwing van de Hasselbraam is nog niet afgerond en het schoolbestuur heeft dan ook nog geen declaratie ingediend voor het beschikbare bedrag.

33 OKV Schakel 2011

De onderwijskundige vernieuwing van de Schakel is nog niet afgerond en het schoolbestuur heeft dan ook nog geen declaratie ingediend voor het beschikbare bedrag.

37/38/39 ondergrondse wijkcontainers 2011/2012/2013

In 2011 is gestart met een pilot. Verdere uitvoering vindt de komende jaren plaats.

42 Geesink achterlader

De Geesink achterlader wordt in 2013 vervangen.

43 Meerburglaan riolering

De werkzaamheden aan de Meerburgerlaan zijn momenteel in uitvoering en worden in 2013 afgerond.

49 Nieuwbouw BSW

Het betreft hier het uitvoeringskrediet voor de Brede School West. Er is totaal € 15.685.000 krediet beschikbaar gesteld door de gemeenteraad. Door het niet kunnen activeren van de eenmalige lasten is het krediet verlaagd naar € 15.243.000. De eenmalige kosten ad. € 419.000 zijn ten laste van 2012 geboekt. Verdere toelichting over de voortgang van het project is opgenomen in de GIG voorjaar 2012.

50 Nieuwe Milieustraat

De werkzaamheden voor de aanleg van de nieuwe milieustraat zijn vergevorderd in 2012. In 2013 vinden de laatste werkzaamheden plaats.

51 Zwembadlocatie

Dit project ligt op dit moment stil.

54 t/m 56 Boterhuispolder en Van Oude Rijn tot Kaag

Er wordt een recreatie en wandelgebied aangelegd met behulp van subsidiegelden en verkoop van grond

57 t/m 59 Houten bruggen

Groot onderhoud van bruggen is in 2012 aanbesteed, uitvoering loopt door tot medio 2014. Een aantal renovaties aan de houten bruggen is inmiddels uitgevoerd. De uitgaven op deze kredieten (€ 128.760) zijn conform besluitvorming ten laste gebracht van de reserve verkoop aandelen Nuon, de kredieten zijn met hetzelfde bedrag verlaagd.

60 Wachtpl.boten met intercom

Werkzaamheden nog niet uitgevoerd.

61 hoek Vronkenlaan

Uitvoering vindt plaats.

Afgesloten kredieten

	Omschrijving bedragen x € 1.000	% Uitgaven t.o.v. het krediet	Restant krediet	Krediet	Uitgaven t/m 2011	Uitgaven 2012	Totaal uitgaven
	Materiele vaste activa met economisch nut						
1	Aank volkstuin 1 bgr	0%	25	25	-	-	-
2	BBS De Elckerlyc, OKV HP09	99%	1	240	27	212	239
3	Digitaliseren facturen	100%	-0	50	30	20	50
4	Implem.Messagebroker tbv.koppelingen	100%	-	62	58	4	62
5	Implementatie workflowmanagement	100%	-	100	89	11	100
6	IBP vervangen software 2010	100%	-	75	60	15	75
7	IBP verv. softw.2011	100%	-	75	69	6	75
8	Riool 2011 onderz 5j	100%	-1	-	-	1	1
9	Riool 2011 wat.duik	0%	70	70	-	-	-
10	Riolering 2011/2012	20%	2.584	3.223	148	492	640
11	Riool 2012 onderz 5j	0%	98	98	-	-	-
12	Riool 2012 M/E 15jr	0%	45	45	-	-	-
13	Riool 2012 verb 50jr	0%	208	208	-	-	-
14	meldpunt gladheidbestrijding	73%	5	17	-	12	12
15	Verv. Merc 83-VR-FH	77%	9	40	-	31	31
16	wasplaats Reiniging	91%	3	40	35	2	37
17	Warmteregelaar De Does	100%	-	162	-	162	162
18	BSOD casco	72%	2.477	8.720	2.500	3.744	6.243
19	Gemeentehuis	93%	1.062	15.370	13.817	491	14.308
20	voorb.kred.BS Voorhof	4%	287	298	11	-	11
21	Vastgoed syst. softw	110%	-12	120	106	27	133
	Materiele vaste activa met maatschappelijk nut						
22	Wilddreef I, herinrichting	0%	118	118	-	-0	-
23	Vossiuslaan	0%	409	410	3	-3	-
24	Renovatie houten bruggen	100%	-	-	-	-	-

Toelichting bij kredieten > € 25.000.

1 Aankoop volkstuin

De aankoop van de volkstuin is niet doorgegaan. De investering is vervallen.

2 BBS De Elckerlyc, OKV HP09

De onderwijskundige vernieuwing is afgerond en in rekening gebracht door de basisschool de Elckerlyc.

3 Digitaliseren facturen

Het gaat hier om het Digitaliseren van de WMO en BOUW Dossiers. Deze projecten zijn afgerond en de dossiers zijn opgenomen in het Document Management Systeem (DMS)

4 Implem.Messagebroker tbv.koppelingen

Het data distributie systeem is geïmplementeerd en verzorgt de gegevensstromen tussen de basisregistraties en back office applicaties

5 Implementatie workflowmanagement

Workflow van inkomende en uitgaande documenten is ingevoerd in het Document Management Systeem (DMS).

6 IBP vervangen software 2010

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) applicatie ingericht, Geografisch Informatie Systeem en nieuwe begraafplaatssoftware aangeschaft en geïmplementeerd

7 IBP verv. softw.2011

Installatie van Sharepoint omgeving. (Nieuw Intranet, Projectensite, Integrale planningstool)

8 t/m 13 rioleringen

De rioleringskredieten 2011 en 2012 zijn afgesloten. Het niet bestede maar wel benodigde restantkrediet wordt aan de kredieten voor 2013 toegevoegd. Het verschil in de kapitaallasten wordt verrekend met de egalisatiereserve riolering

15 Verv. Merc 83-VR-FH

De auto is vervangen in 2012.

16 wasplaats Reiniging

De wasplaats is aangelegd bij het nieuwe gemeentehuis en inmiddels in gebruik genomen.

17 Warmteregelaar De Does

In het zwembad de Does is een warmteregelaar aangelegd. De kapitaallasten worden gedekt door de besparing die dit oplevert op de energielasten.

18 BSOD casco

In oktober 2012 is de school in gebruik genomen. In januari 2013 zal begonnen worden met afschrijven. De slottermijn zal in 2013 worden betaald, daarom kan het krediet technisch nog niet worden afgesloten.

19 Gemeentehuis

Per 1 januari 2012 is het gemeentehuis binnen het krediet opgeleverd.

20 Brede school Voorhof

Naar aanleiding van de notitie Prognose leerlingenaantallen is besloten de voorbereidende werkzaamheden te stoppen en deze investering te laten vervallen.

21 Vastgoed syst. software

De werkzaamheden zijn uitgevoerd, de overschrijding is te verklaren vanwege de omzetting naar de Citrix omgeving. Daarnaast ook voor het uitvoeren van bijkomende installatie, conversie(s) en controle werkzaamheden. Hierdoor is de oplevering vertraagd en is er ook rente berekend waar niet in was voorzien

22 Wilddreef I, herinrichting

Deze investering is vervallen conform kadernota 2013.

23 Vossiuslaan

Deze investering is vervallen conform kadernota 2013.

24 Renovatie houten bruggen.

Een aantal renovaties aan de houten bruggen zijn inmiddels uitgevoerd. De uitgaven op dit krediet (€ 412.000) zijn conform besluitvorming ten laste gebracht van de reserve verkoop aandelen Nuon, het krediet is met hetzelfde bedrag verlaagd.

Hoofdstuk 5: Staat van reserves en voorzieningen

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onderscheid gemaakt tussen reserves en voorzieningen.

In de balans worden de reserves onderscheiden naar:

- Algemene reserve;
- Bestemmingsreserves ter equalisatie van tarieven. Deze dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek besteed hoeven worden;
- Overige bestemmingsreserves: Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten is;
- Op de balansdatum bestaande risico's over bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

De voorziening dubieuze debiteuren is conform het BBV opgenomen aan de activa zijde van de balans. Hiermee is de voorziening een correctie post op de openstaande vorderingen aan debiteuren. Dit systeem is ook verplicht voor de voorziening Centrumplan en W4. Deze voorzieningen vormen zo een correctie post op het saldo onderhanden werken (voorraden).

Beleid reserves en voorzieningen

In 2012 is de nota Reserves en Voorzieningen herzien en door de gemeenteraad vastgesteld. Deze jaarrekening is conform de richtlijnen van deze nota opgesteld. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de vorige nota zijn:

1. uitgangspunten inzet Algemene reserves
2. vormen nieuwe reserve implementatie 3D transities
3. opheffen voorziening milieu

Het beleid in het kader van reserves en voorzieningen is een belangrijke peiler voor het coalitieakkoord. Hierin wordt een degelijk financieel beleid beoogd. Meevallers vallen vrij naar de algemene reserve, tegenvallers moeten worden gecompenseerd binnen het begrotingshoofdstuk /door de portefeuillehouder. Risico's worden in beeld gebracht en er worden adequate voorzieningen/ maatregelen getroffen en vervangingsreserves worden op het benodigde niveau gebracht.

Staat van reserves

bedragen x € 1.000	Stand 1/1	Geboekt storting	Geboekt onttrekking	Stand 31/12	Begroot Stand 31/12
algemene reserves					
8297001 Algemene reserve	1.242	94	-	1.336	1.336
8297002 Bouw- en grondexploitaties	2.189	1.754	2.119-	1.824	1.759
8297003 Opbrengst verkoop aandelen NUON	5.603	449	4.857-	1.195	903
algemene reserves	9.035	2.297	6.977-	4.355	3.999

bedragen x € 1.000	Stand 1/1	Geboekt storting	Geboekt onttrekking	Stand 31/12	Begroot Stand 31/12
bestemmingsreserves					
8297201 Kunst en cultuur	50	16	23-	43	41
8297203 Sociale woningbouw	202	-	21-	180	102
8297204 Rekenkamer	50	-	5-	45	50
8297205 Zorg, welzijn, jeugd en onderwijs	1.500	251	251-	1.500	1.299
8297206 Voormalig personeel	726	76	356-	446	549
8297209 Jaarafsluiting	604	480	554-	530	530
8297210 Sociaal Beleid	77	673	-	750	336
8297211 Egalisaties, exploitatielasten	9.262	1.556	1.751-	9.067	9.193
8297212 Regionaal investeringsfonds RIF	6.281	-	571-	5.710	5.710
8297213 Regionalisering	601	-	271-	330	330
8297214 Informatiebeleidsplan	159	-	45-	114	0-
8297215 GR Oude Rijnzone	900	-	300-	600	600
8297216 Bestemmingsreserve W4	3.489	20.650	12.228-	11.911	5.652
8297218 Implementatie 3D transities	-	241	100-	141	166
bestemmingsreserves	23.901	23.942	16.476-	31.367	24.558
egalisereserves					
8297101 Egalisatiereserve omgevingsvergunning	-	-	-	-	-
8297102 Egalisatiereserve riolering	2.030	410	-	2.439	2.334
8297103 Egalisatiereserve reiniging	2.496	360	-	2.855	2.559
8297104 Egalisatiereserve kosten begraafplaats	-	-	-	-	-
egalisereserves	4.525	769	-	5.295	4.893
Reserves excl, resultaat na bestemming	37.461	27.009	23.453-	41.017	33.449

Algemene reserve

De algemene reserve is als weerstandskas van de gemeente het vangnet voor onverwachte (grote) financiële uitgaven. De algemene reserve is vrij besteedbaar. Tevens fungeert deze reserve binnen de kaders van het weerstandsvermogen als dekkingsreserve.

Toevoegingen: € 94.000

Het jaarrekening resultaat 2011 (na bestemming) is conform besluitvorming aan de algemene reserve toegevoegd.

Algemene reserve bouw- en grondexploitaties

De reserve is bestemd voor de opvang van eventuele nadelen bij de uitvoering van bouwgrondexploitaties op basis van exploitatieberekeningen en wordt gevoed door voordelen op bouwgrondexploitaties. Op deze manier kan ook gestalte worden gegeven aan een te voeren actief grondbeleid door de mogelijkheid open te houden om tekorten uit de ene exploitatie te compenseren met positieve opbrengsten uit de andere exploitatie.

Toevoegingen: € 1.754.000

Er zijn toevoegingen gedaan inzake de projecten:

- Ommedijk € 568.000
- Schansen en Dreven € 26.000

- Terugboeken restant onderzoeksbudget 25.000
- Terugboeken overschot gemeentehuis € 998.000
- IVVP bestemmen 2011 € 92.000
- Quick wins IVVP bestemmen voor 2013 € 45.000

Onttrekkingen: € 2.119.000

De werkelijke onttrekkingen zijn ten opzichte van de begroting na wijziging (€ 2.089.000) overschreden met € 30.000. Deze overschrijding is veroorzaakt door de verplichte verhoging van de voorziening centrumplan en hiermee is derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Er zijn onttrekkingen gedaan inzake:

- Bijstellen voorziening Hoek Merelstraat € 15.000
- Bijstellen Voorziening Meas € 15.000
- Aanvullen tekort Bestemmingsreserve W4 € 2.004.000
- Onderzoekskosten toekomstige projecten € 40.000
- Quickwins IVVP € 45.000

Reserve opbrengst aandelen NUON

De opbrengst van de verkoop aandelen Nuon is gestort in een algemene reserve als weerstandskas van de gemeente en een vangnet voor onverwachte (grote) financiële uitgaven. Deze algemene reserve is vrij besteedbaar. Tevens fungeert deze reserve binnen de kaders van het weerstandsvermogen als dekkingsreserve.

Toevoegingen: € 449.000

De laatste uitbetaling van de Escrow is in 2012 uitbetaald.

Onttrekkingen: € 4.857.000

Conform besluitvorming zijn de volgende zaken onttrokken uit de reserve:

- Afboeken boekwaarde houten bruggen (€ 541.000) lager bedrag onttrokken omdat nog niet alle werkzaamheden zijn uitgevoerd. Wordt middels resultaatbestemming doorgeschoven naar 2013;
- Ten behoeve van omvorming groen / VTA ten laste van reserve Nuon is conform begroting € 600.000 onttrokken. Restant saldo (€ 550.000) is in 2012 naar de voorziening waterwegen geboekt;
- Eenmalige kosten op afstand bediening Leiderdorpse brug ad € 125.000 ten laste van reserve Nuon, conform begroting onttrokken;
- Tennispark (€ 920.000); Het niet besteedde deel van de onttrekking uit de reserve opbrengst verkoop aandelen Nuon is met de jaarrekening teruggestort om in 2013 weer onttrokken te worden ten behoeve van de uitvoering van de renovatie van het tennispark;
- Het resterende bedrag ad € 216.000 ten behoeve van de parallelweg en P. Snoepweg wordt ten gunste van de reserve W4 onttrokken;
- Aanvullen tekort GIG in bestemmingsreserve W4 conform besluitvorming (€ 2.455.000).

Reserve Kunst en cultuur

Deze reserve is gevormd voor het nieuw plaatsen van kunstwerken, subsidiëring van vernieuwende culturele activiteiten en overige kunst aangelegenheden.

Toevoegingen: € 16.000

Conform begroting 2012 is er € 15.925 gestort in de reserve Kunst en cultuur.

Onttrekkingen: € 23.000

De werkelijke onttrekkingen zijn ten opzichte van de begroting na wijziging (€ 9.000) overschreden met € 14.000. Deze overschrijding valt weg tegenover de extra storting van € 15.000. En hiermee is derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Conform de door de raad vastgestelde Cultuurnota 2012-2015 worden de onttrekkingen geboekt. De overschrijding á € 2.214 ontstaan in 2012 is terug gestort in de reserve Kunst en cultuur

Reserve sociale woningbouw

Reserve om knelpunten op het gebied van de volkshuisvesting te kunnen oplossen. De huidige marktontwikkelingen leiden er toe dat het steeds moeilijker is om sociale woningbouw te plegen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Onttrekkingen: € 21.000

Conform raadsvoorstel is € 100.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van de woonvisie. In januari 2013 is de woonvisie "gewoon lekker wonen tussen stad en land" vastgesteld. Het restant budget van het destijds beschikbare budget á € 100.000 wordt teruggestort in de reserve.

Reserve rekenkamer

Het beschikbaar stellen van financiële middelen aan de rekenkamer voor de uitvoering van onderzoeken. De reserve is ingesteld vanwege het fluctueren van de (financiële) omvang van de onderzoeken en het niet gelijktijdig verlopen van onderzoeken met kalenderjaren.

Onttrekkingen: € 5.000

De werkelijke onttrekkingen zijn ten opzichte van de begroting na wijziging (€ 0) overschreden met € 5.000. Deze overschrijding is conform de nota reserves en voorzieningen en hiermee is derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Conform nota reserves en voorzieningen is de overschrijding in 2012 onttrokken aan de reserve Rekenkamer.

Reserve Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs

De reserve dient voor het egaliseren van positieve- of negatieve saldi, die voortkomen uit de exploitatiebudgetten van de Wet Maatschappelijke ondersteuning en diverse andere regelingen binnen programma Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs zoals Leerlingenvervoer.

Toevoegingen: € 251.000

Conform nota reserves en voorzieningen is het overschot op de budgetten voor de wet maatschappelijk ondersteuning en leerlingenvervoer gestort in de reserve Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs. De overschotten zijn gestort tot aan het plafondbedrag van € 1.500.000.

Onttrekkingen: € 251.000

Conform raadsbesluit is een voorbereidingsbudget beschikbaar gesteld van € 161.000 voor de implementatie van de drie decentralisaties in het sociale domein. Conform raadsvoorstel is € 90.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de toekomstvisie en maatschappelijk structuurvisie.

Reserve voormalig personeel

Deze reserve is in 2009 gevormd als vervanging van de voorziening. Deze dient ter dekking van kosten die ontstaan doordat een medewerker niet meer in dienst is bij de gemeente Leiderdorp, maar wel (tijdelijk) recht heeft op salarisbetaling van de gemeente (wachtgeldregeling).

Toevoegingen: € 76.000

Om aan de verplichtingen van wachtgeldbetalingen de komende jaren te kunnen voldoen is bij het opmaken van de begroting 2012 het benodigde budget berekend voor de komende jaren. Met deze berekening is de benodigde storting bepaald.

Onttrekkingen: € 356.000

De werkelijke onttrekkingen zijn ten opzichte van de begroting na wijziging (€ 253.000) overschreden met € 103.000. Deze overschrijding bestaat voor € 11.000 door een hoger uitgevallen wachtgeld betaling en voor € 92.000 voor het aanvullen van de voorziening wachtgeld bestuurders. Voor deze bedragen had eind 2012 een begrotingswijziging gemaakt kunnen worden. Dit is niet gedaan en hiermee is derhalve wel sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Met de opmaak van de begroting is ook de betaalverplichting van wachtgeld aan voormalig personeel voor 2012 bepaald. Deze is bij de opmaak van de begroting onttrokken aan de reserve voormalig personeel. Er is een overschrijding van € 10.576 ontstaan op de lasten van wachtgeld aan voormalig personeel, deze is extra onttrokken in 2012 aan deze reserve.

Daarnaast heeft een onttrekking uit de reserve plaatsgevonden van € 92.000 ten behoeve van de voorziening wachtgeld bestuurders omdat deze in de toekomst negatief loopt doordat de kosten van de voormalige burgemeester hoger zijn dan verwacht.

Reserve jaarafsluiting

De reserve wordt gebruikt voor jaaroverschrijdende budgetten. De raad neemt over de toevoeging aan de reserve via een begrotingswijziging een besluit. Volgens planning (realisatie) worden de middelen besteed ten laste van de reserve jaarafsluiting.

Toevoegingen: € 480.000

Conform raadsbesluit zijn in 2012 de volgende posten beschikbaar gesteld ten behoeve van 2013:

- Beursvloer vrijwilligers € 8.000
- Combinatiefuncties € 48.000
- Beeldkwaliteit € 115.000
- Waterstructuurplan € 112.500
- Structuurvisie € 95.000
- Bestemmingsplannen € 30.000
- Teambuilding € 1.956
- Opleiding en ondersteuning constructieve toets € 70.000

Onttrekkingen: € 554.000

De werkelijke onttrekkingen zijn ten opzichte van de begroting na wijziging (€ 0) overschreden met € 554.000. Deze overschrijding is ontstaan omdat de uitnamen niet als onttrekking maar als negatieve toevoeging waren begroot. Per saldo is hiermee derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

De toevoegingen in 2011 wordt in 2012 weer aan de reserve onttrokken met uitzondering van het bedrag ten behoeve van milieu

- Noodlokaal Leeuwerik € 50.000
- Cursus politieke sensitiviteit € 15.000
- RIEs en PMO en training € 31.000
- Beeldkwaliteit uitloop 2011 € 155.000
- Extra IVVP € 91.993
- Waterplan € 82.846
- Uitvoeringsvisie € 95.000
- Bestemmingsplannen € 33.000

Reserve Sociaal Beleid

De reserve dient voor het egaliseren van positieve- of negatieve saldi, die voortkomen uit de exploitatiebudgetten van diverse open-einde regelingen van programma Werk en Inkomen (b.v. WWB, Participatie-budget, Minimabeleid, WSW). Per eind 2012 zijn 3 bedragen geoormerkt binnen deze reserve, te weten:

1. € 158.392 ten behoeve herstructurering WSW
2. € 100.000 ten behoeve extra participatie in 2013
3. € 9.000 prestatiesubsidie wsw 2010 ten behoeve van 2013

Toevoegingen: € 673.000

Conform raadsvoorstel is er in 2012 € 158.392 gestort in de reserve Sociaal Beleid voor de herstructurering van de WSW. Conform de aangenomen motie in december is er € 100.000 van het voordeel ontstaan op de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling gestort in deze reserve. Daarnaast is het voordeel ontstaan door de de subsidie-afrekening inburgering 2007-2008 verwerkt in de jaarrekening 2012 waardoor deze reserve tot zijn plafond van € 750.000 volgestort is.

Egalisatiereserve exploitatielasten

Egalisatie van de lasten over de jaren heen.

Toevoegingen: € 1.556.000

- Alecto; afkoop onderhoud conform begroting toegevoegd (€ 52.200);
- Gemeentehuis; bijdrage uit voorziening gemeentelijke gebouwen conform besluitvorming € 750.000 toegevoegd;
- Buitenhoflaan; naast de begrote dotatie van € 12.800 is het voordeel op kostenplaats de Buit van € 22.656 in de reserve gestort tot het maximum benodigde bedrag aan het eind van de contractperiode. De komende jaren is geen aanvullende dotatie nodig;
- De bijdrage aan begeleiding Rijkswaterstaat wordt met ingang van 2012 in deze reserve gestort (€ 50.000);
- BSW: Toevoeging aan reserve van € 668.000.

Onttrekkingen: € 1.751.000

De werkelijke onttrekkingen zijn ten opzichte van de begroting na wijziging (€ 1.458.000) overschreden met € 293.000. Deze overschrijding is het gevolg van de eenmalige lasten voor de Brede School West die conform eerdere besluitvorming ten laste van deze reserve zijn gebracht. Hiermee is derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Conform besluitvorming zijn de volgende zaken onttrokken uit de reserve:

- Sporthal de Bloemer; conform begroting € 50.000 onttrokken;
- MEC; Op de begrote onttrekking van € 39.970 wordt het saldo van de kostenplaats Sterrentuin gecorrigeerd. Dit saldo is € 25.787 lager dan begroot en is dus in mindering gebracht op de onttrekking. De uiteindelijke onttrekking is € 14.183;
- Gemeentehuis; onttrekking conform besluitvorming (€ 1.341.794);
- Nieuwbouw BSW; de in 2012 gemaakte eenmalige lasten (€ 325.222) zijn ten laste van de reserve gebracht;
- Van de begrote onttrekking ad € 26.700 is nog niet alles besteed. Het overschot op de gelden vanuit deze reserve beschikbaar gesteld vanuit de bijdrage van de IZA voor aanpassingen ten gunste van het personeel voor o.a. de kantine en koffiehoeke is teruggestort in deze reserve. (€ 7.243).

Reserve regionaal investeringsfonds RIF

De reserve dient ter dekking van de in 2008 besloten bijdrage aan het RIF van € 571.000 per jaar gedurende 15 jaar.

Onttrekkingen: € 571.000

Conform raadsbesluit wordt er jaarlijks € 571.000 onttrokken aan deze reserve voor het Regionaal investeringsfonds.

Reserve regionalisering

De vorming van de regionale brandweer en het opzetten van Servicepunt71 brengen in eerste aanleg transitiekosten met zich mee. De reserve is ingesteld om deze eenmalige kosten te kunnen financieren.

Onttrekkingen: € 271.000

De onttrekking voor de transitie/herijkingskosten is conform de begroting onttrokken.

Reserve Informatiebeleidsplan

Het beschikbaar stellen van financiële middelen ten behoeve van het InformatieBeleidsPlan (b.v. voor de uitvoering van onderzoeken, enz.). De reserve is ingesteld vanwege het fluctueren van de (financiële) omvang van deze kosten.

Onttrekkingen: € 45.000

Conform de begroting 2012 is er € 159.003 onttrokken aan de reserve Informatiebeleidsplan, het overschot op de budgetten van 2012 ten behoeve van het informatiebeleidsplan is teruggestort in deze reserve.

Reserve GR Oude Rijn Zone (ORZ)

De reserve dient ter dekking van de in 2010 besloten bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling van € 300.000 per jaar gedurende 5 jaar.

Onttrekkingen: € 300.000

conform raadsbesluit is in 2012 € 300.000 onttrokken aan deze reserve voor de bijdrage aan het samenwerkingsverband.

Bestemmingsreserve W4

Als voortvloeisel van de overeenkomst met Rijkswaterstaat heeft de gemeente € 8,8 mln. betaald voor de Tunnelbak A4.

De bijdrage is conform raadsbesluit geactiveerd. De kapitaallasten worden jaarlijks gedekt uit de bestemmingsreserve W4.

Daarnaast worden alle projecten betreffende W4 die worden afgesloten verrekend met deze reserve. Het treffen en bijstellen van voorzieningen ten behoeve van projecten W4 worden ook verrekend met deze reserve.

Toevoegingen: € 20.650.000 Er zijn toevoegingen gedaan inzake de projecten:

- Vierzicht – kavels 2, 3, 4 € 2.679.000
- Mauritskwartier – woningbouw fase 1, 2 en 3 € 12.660.000
- Grondberging Munikkenpolder € 282.000
- Bespaarde rente Bestemmingsreserve W4 € 157.000
- Rente Voorzieningen W4 € 198.000
- Bijdrage uit Nuon reserve en reserve grondbedrijf € 4.458.000
- Bijdrage uit reserve verkoop aandelen Nuon ten behoeve van project parallelweg en P. Snoepweg € 216.000

Onttrekkingen: € 12.228.000

De werkelijke onttrekkingen zijn ten opzichte van de begroting na wijziging (€ 2.790.000) overschreden met € 9.438.000.

Deze overschrijding is het gevolg van de extra gevormde voorzieningen voor het project W4 en zijn het directe gevolg van de besluitvorming over de voortgangsrapportage GIG in december 2012. Hiermee is derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Er zijn onttrekkingen gedaan inzake:

- Vierzicht – kavels 1 en 5 en reststrook € 1.883.000
- Mauritskwartier – sanering Kleine Zandput € 3.484.000
- Mauritskwartier – Groene Scheg + Kleine Zandput € 3.773.000
- Plantage € 294.000
- Bijdrage aan onderhoudsvoorziening waterwegen € 417.000
- Rentelasten 2012 Tunnelbak A4 € 47.000
- Bijdrage aan egalisatiereserve exploitatielasten € 50.000
- Inkoopvoordeel groene Scheg € 200.000
- Voorzieningen Bospoort Zuid € 2.080.000

Reserve Implementatie 3D-transities

Om stagnatie in het proces te voorkomen en snel en adequaat te kunnen handelen is het van belang ook financieel snel te kunnen handelen. Met het aanwenden van een bestemmingsreserve (voor de duur van 5 jaar) voor de drie transities op het maatschappelijk terrein wordt dit gefaciliteerd.

Toevoegingen: € 241.000

Conform besluit is in 2012 € 161.028 uit de reserve Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs onttrokken ten gunste van de reserve 3D transities. Voor 2012 was € 74.778 beschikbaar gesteld, het overschot van dit budget is samen met het beschikbare budget ontvangen in de Algemene Uitkering in 2012 teruggestort in de reserve en blijft beschikbaar voor de komende jaren.

Onttrekkingen: € 100.000

De werkelijke onttrekkingen zijn ten opzichte van de begroting na wijziging (€ 75.000) overschreden met € 25.000.

Deze overschrijding is conform het raadsbesluit inzake de 3D transities ontstaan. Hiermee is derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Conform besluit is in 2012 € 74.778 Beschikbaar gesteld, na terug storting van het verwachte overschot in 2012 is er toch nog € 22.800 uitgegeven en conform besluit over de 3D transities is dit opnieuw onttrokken aan de reserve.

Egalisatiereserve omgevingsvergunning

Egaliseren van baten of lasten van de producten met betrekking tot de omgevingsvergunningen om schommelingen in het tarief te voorkomen. Het tarief over alle jaren heen is maximaal 100% kostendekkend.

Er zijn geen mutaties geweest voor deze reserve. De kosten zijn hoger dan de inkomsten, doordat de reserve leeg is, is het niet mogelijk dit te egaliseren.

Egalisatiereserve riolering

Egaliseren van baten of lasten op het product Riolering om schommelingen in het tarief te voorkomen. Het tarief over alle jaren heen is maximaal 100% kostendekkend.

Toevoegingen: € 410.000

Conform de nota Reserves en Voorzieningen worden de uitgaven en inkomsten van riolering/rioolheffing geëgaliseerd door middel van de reserve riolering. Hierin wordt ook een deel van de reiniging wegen meegenomen.

Als gevolg van hogere inkomsten en lagere uitgaven is sprake van een hogere storting in de reserve dan verwacht. Per saldo is sprake van een nadeel in de jaarrekening 2012 als gevolg van doorbelasting van overhead uren en BTW of de uitgaven.

Het saldo van de voorziening komt op 31/12/2012 boven het signaalbedrag van € 1.500.000, de uitgaven in meerjarenbeeld - conform het vastgestelde GRP- tonen de noodzaak van dit saldo aan.

Egalisatiereserve reiniging

Egaliseren van baten en lasten op het product Reiniging om schommelingen in het tarief te voorkomen. Het tarief over alle jaren heen is maximaal 100% kostendekkend.

Toevoegingen: € 360.000

De opbrengsten reiniging 2012 zijn hoger dan in de begroting opgenomen, ook op de uitgaven is een voordeel behaald. Conform de nota Reserves en Voorzieningen worden de uitgaven en inkomsten van reiniging geëgaliseerd door middel van de reserve reiniging. Hierin wordt ook een deel van de reiniging wegen meegenomen.

Per saldo is sprake van een nadeel in de jaarrekening 2012 als gevolg van doorbelasting van overhead uren en BTW of de uitgaven.

Het saldo van de voorziening komt op 31/12/2012 boven het signaalbedrag van € 1.500.000, de komende jaren vinden echter grote investeringen plaats van ondergrondse containers, het opgebouwde saldo is benodigd om dit te kunnen financieren.

Egalisatiereserve kosten begraafplaats

Egaliseren van baten of lasten ten behoeve van lijkbezorging om schommelingen in het tarief te voorkomen. Het tarief over alle jaren heen is maximaal 100% kostendekkend.

Er zijn geen mutaties geweest voor deze reserve. De kosten zijn hoger dan de inkomsten, doordat de reserve leeg is, is het niet mogelijk dit te egaliseren.

Staat van voorzieningen

bedragen x € 1.000	Stand 1/1	Geboekt storting	Geboekt onttrekking	Stand 31/12	Begroot Stand 31/12
voorzieningen					
voorzieningen met verplichting					
8298001 Pensioenoverdrachten wethouders	433	105	-	538	538
8298002 Wachtgeld wethouders	248	114	141-	220	195
8298003 Voorziening liq Streekmuziekschool	9	-	-	9	9
8298004 Voorziening st, OBSG	-0	-	-	-0	0-
voorzieningen met verplichting	690	219	141-	767	742
voorzieningen ter egalisatie kosten					
8298101 Waterwegen	1.133	1.224	810-	1.546	776
8298102 Infrastructuur	3.195	1.096	2.299-	1.992	1.273
8298103 Sport & Spel	541	79	13-	607	483
8298104 Gemeentelijke gebouwen	3.344	981	1.490-	2.835	2.749
voorzieningen ter egalisatie kosten	8.213	3.380	4.612-	6.981	5.281
voorzieningen	8.903	3.530	4.754-	7.680	6.023

Voorziening pensioenoverdrachten wethouders

Met ingang van 2001 heeft een wethouder de mogelijkheid om zijn opgebouwde pensioen over te dragen. Voor de (gewezen) wethouders bestaat het recht om tot 6 maanden na afloop van het dienstverband het opgebouwde pensioen over te laten dragen aan een pensioenfonds. De gemeente is verplicht om aan een tijdig gedaan verzoek te voldoen. Deze voorziening wordt alleen opgebouwd voor de huidige wethouders en de gewezen wethouders voor zover de verplichting nog opeisbaar is.

Toevoegingen: € 105.000

Storting conform begroting in verband met toekomstige verplichtingen.

Onttrekkingen:

Er zijn geen verzoeken ontvangen voor pensioenoverdrachten.

Voorziening wachtgeld wethouders

Op basis van een daartoe geldende regeling kunnen (voormalige) wethouders na hun aftreden aanspraak maken op een wachtgeldregeling.

Toevoegingen: € 114.000

Er heeft een extra storting van € 109.000 plaatsgevonden. De extra storting is conform de bestendige gedragslijn grotendeels onttrokken aan de reserve voormalig personeel.

Onttrekkingen: € 141.000

Er hebben onttrekkingen plaatsgevonden inzake wachtgeldbetalingen en de kosten van een loopbaanbegeleidingstraject. De twee voormalige bestuurders hebben het gehele jaar recht gehad op wachtgeld. De kosten bedroegen € 141.000, begroot was € 57.000.

Voorziening liquidatie streekmuziekschool

Alle uitgaven die betrekking hebben op de ontbinding van de streekmuziekschool worden onder deze voorziening verantwoord als uit te keren verplichting.

Toevoegingen/Onttrekkingen: Niet van toepassing.

Voorziening Stichtingsvorming OBSG

Bij stichtingsvorming van het bestuur van de Openbare Basis Scholen gemeenschap is een voorziening getroffen voor de te betalen bruidschat aan de stichting.

De voorziening wordt bij de jaarrekening 2012 conform de Nota Reserves en voorzieningen 2012 opgeheven.

Voorziening waterwegen

De voorziening is ingesteld voor het planmatig kunnen uitvoeren van werkzaamheden op basis van een actueel onderhoud beheerprogramma en om de uitgaven ervan gelijkmatig over een aantal begrotingsjaren te verdelen.

Toevoegingen: € 1.224.000

Dotatie € 206.000 conform begroting 2012, daarnaast is een bijdrage aan het Groenstructuurplan van de gemeente ontvangen van het Hoogheemraadschap. Deze bijdrage van € 50.000 was niet begroot, de hiermee samenhangende uitgaven zijn nog niet besteed in 2012 en worden daarom doorgeschoven naar 2013.

Een deel van de dotatie betreft een bijdrage uit de reserve verkoop aandelen Nuon ten behoeve van Omvorming groen / VTA. Het restant saldo van € 550.000 is in 2012 conform begrotingswijziging toegevoegd aan de voorziening.

Vanuit de W4 is een bijdrage van € 417.000 aan de voorziening geboekt als afkoop van toekomstig onderhoud.

Onttrekkingen: € 810.000

Voor het Groenstructuurplan wordt de bijdrage van het Hoogheemraadschap en de niet bestede middelen voor communicatie doorgeschoven naar 2013. De niet bestede middelen voor bomenbeleid die in de planning voor 2012 stonden worden niet doorgeschoven naar 2013.

De niet bestede middelen voor baggeren in de Buitenhof worden doorgeschoven naar 2013 voor een bedrag van € 127.500.

Voor deze voorziening worden momenteel nieuwe beheersplannen opgesteld, de uitkomsten hiervan zijn in de loop van 2013 bekend en zullen als input voor de kadernota 2014 worden gebruikt.

Voorziening infrastructuur

De voorziening is ingesteld voor het planmatig kunnen uitvoeren van werkzaamheden in het kader van wegen, openbare verlichting en bruggen op basis van een actueel onderhoud beheerprogramma en de uitgaven ervan gelijkmatig over een aantal begrotingsjaren te verdelen.

Toevoegingen: € 1.096.000

Dotatie conform begroting 2012

Onttrekkingen: € 2.299.000

Voor de onderdelen Duurzaam veilig en Openbare verlichting worden de niet bestede bedragen doorgeschoven naar 2013, het gaat hier in totaal om € 709.000. De uitgaven aan betonnen bruggen zijn in 2012 hoger uitgevallen dan begroot.

Voor deze voorziening worden momenteel nieuwe beheersplannen opgesteld, de uitkomsten hiervan zijn in de loop van 2013 bekend en zullen als input voor de kadernota 2014 worden gebruikt.

Voorziening Sport & Spel

De voorziening is ingesteld voor het planmatig kunnen uitvoeren van werkzaamheden in het kader van speelplaatsen en sportvelden op basis van een actueel onderhoud beheerprogramma en om de uitgaven ervan gelijkmatig over een aantal begrotingsjaren te verdelen.

Toevoegingen: € 79.000

Dotatie conform begroting 2012

Onttrekkingen: € 13.000

Voor de speelplaatsen zijn niet alle werkzaamheden in 2012 uitgevoerd, voor een bedrag van € 49.500 voor een trapveld aan het Nievaartpad wordt dit doorgeschoven naar 2013.

De geplande werkzaamheden aan sportvelden hebben niet plaatsgevonden in 2012. Deze zullen in 2013 worden opgepakt.

Voorziening gemeentelijke gebouwen

De voorziening gemeentelijke gebouwen is ingesteld voor het planmatig kunnen uitvoeren van werkzaamheden op basis van een actueel onderhoud beheerprogramma en om de uitgaven ervan gelijkmatig over een aantal begrotingsjaren te verdelen.

Toevoegingen: € 981.000

Dotatie € 783.000 conform begroting 2012. Voor de locatie HSL is in 2012 een bedrag van € 198.000 ontvangen als afkoop voor toekomstig onderhoud.

Onttrekkingen: € 1.490.000

In 2012 is conform besluitvorming een bijdrage VAN € 750.000 uit deze voorziening toegevoegd aan de egalisatiereserve exploitatielasten.

Van de in 2012 geplande maar niet uitgevoerde werkzaamheden wordt voor een bedrag van € 51.500 doorgeschoven naar 2013. Van de uitgevoerde werkzaamheden zijn die aan het gebouw Zijlkwartier en Touwbaan hoger uitgevallen dan begroot, daarentegen zijn andere werkzaamheden weer lager uitgevallen.

Voorziening milieubeleidsplan

Deze voorziening is in 2012 opgeheven conform de nota reserves en voorzieningen 2012.

Hoofdstuk 6: Rekening van baten en lasten

Incidentele Baten en lasten

Artikel 28 lid C van het BBV schrijft voor dat een overzicht moet worden weergegeven van de incidentele lasten en baten. In onderstaande tabel zijn de incidentele posten groter dan € 50.000 opgenomen.

	bedragen x € 1.000	2012 Begroot primitief	2012 Begroot na wijz.	2012 Werkelijk	Begroot na wijz -/- werk	programma
1	lasten	-113	-113	-113	-	4, Beheer openbare ruimte
	baten	-	-	-	-	
	saldo	-113	-113	-113	-	
2	lasten	600	600	600	-	4, Beheer openbare ruimte
	baten	-600	-600	-600	-	Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
3	lasten	125	125	123	2	1, Zorg. Welzijn. Jeugd en Onderwijs
	baten				-	
	saldo	125	125	123	2	
4	lasten	547	547	541	6	4, Beheer openbare ruimte
	baten	-547	-547	-541	-6	Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
5	lasten	65	65	65	-	4, Beheer openbare ruimte
	baten	-125	-125	-125	-	Resultaatbestemming
	saldo	-60	-60	-60	-	
6	lasten	78	48	48	-0	4, Beheer openbare ruimte
	baten	-	-	-	-	
	saldo	78	48	48	-0	
7	lasten	100	-	2	-2	Algemene dekkingsmiddelen
	baten	-	-	-	-	
	saldo	100	-	2	-2	
8	lasten	-	-	-	-	
	baten	-442	-448	-448	-	Algemene dekkingsmiddelen
	saldo	-442	-448	-448	-	
9	lasten	752	562	559	3	Algemene dekkingsmiddelen

	bedragen x € 1.000	2012 Begroot primitief	2012 Begroot na wijz.	2012 Werkelijk	Begroot na wijz -/- werk	programma
	baten	-328	-249	-249	-	Algemene dekkingsmiddelen
	saldo	424	313	311	3	
10	lasten	29	29	29	-	3, Kunst. Cultuur en Sport
	baten	-29	-29	-29	-	Algemene dekkingsmiddelen
	saldo	-	-	-	-	
11	lasten	300	300	300	-	6, Bestuur. Burgerzaken en veiligheid
	baten	-300	-300	-300	-	Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
12	lasten	100	100	22	78	5, Ruimtelijk Beleid
	baten	-100	-100	-22	-78	Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
13	lasten	-	1.250	920	330	3, Kunst. Cultuur en Sport
	baten	-	-1.250	-920	-330	Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
14	lasten	70	70	-	70	1, Zorg. Welzijn. Jeugd en Onderwijs
	baten	-70	-70	-70	-	Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-70	70	
15	lasten	-	-	-	-	
	baten	-	-	-600	600	2, Werk en Inkomen
	saldo	-	-	-600	600	
16	lasten	159	-	45	-45	6, Bestuur. Burgerzaken en veiligheid
	baten	-159	-	-45	45	Resultaatbestemming
	saldo	-	-	-	-	
Totaal						
	Totaal incidentele lasten	2.812	3.583	3.141	441	
	Totaal incidentele baten	-2.700	-3.718	-3.949	231	
	Totaal saldo	112	-135	-807	672	

Analyse voorgaan de tabel

1. Het onderhoud aan de wegen wordt gedurende een periode van 2 jaar getemporeerd door een tijdelijke korting op wegen van jaarlijks € 112.500 (2012+2013). Om te voorkomen dat het onderhoudsniveau structureel achteruit gaat

wordt de korting uit 2012 en 2013 in de jaren 2014 en 2015 weer gecompenseerd.

2. In 2012 is eenmalig € 600.000 beschikbaar gesteld ten laste van de reserve verkoop aandelen Nuon voor het omvormen van groen in Leiderdorp en werkzaamheden als gevolg van de VTA. Deze werkzaamheden zullen in de komende jaren uitgevoerd worden en deze eenmalige bijdrage is dan ook gestort in de voorziening Waterwegen, sub. Groenstructuren.

3. De tijdelijke huisvesting van de Prins Willem Alexanderschool in het noodgebouw op de bestaande locatie is gesloopt in 2012. Voor 2012 is de huur nog een eenmalige last.

4. In 2012 is eenmalig versneld afgeschreven € 541.000 van een aantal investeringen in houten bruggen ten laste van de reserve verkoop aandelen Nuon.

5. Ten behoeve van het op afstand plaatsen van de brugbediening is in 2012 een eenmalig budget beschikbaar gesteld ten laste van de reserve verkoop aandelen Nuon.

6. Dit betreft de jaarlijks wisselende uitvoeringskosten van het waterplan. Het restant vanuit de jaarrekening 2011 was via resultaatbestemming aangevraagd en is eerst besteed. Het restant van 2011 en het beschikbaar gestelde bedrag van € 78.000 in 2012 is conform de laatste begrotingswijzing in de reserve jaarafsluiting gestort om in 2013 te onttrekken voor het vervolg van de uitvoering in 2013.

7. Er is voor de periode 2012 t/m 2014 een bedrag van € 100.000 opgenomen als onvoorzien voor tegenvallende resultaten door de recessie. Het totale budget onvoorzien bedroeg hierdoor in 2012 € 155.183. De totale aanwending van onvoorzien in 2012 is € 57.000 (verkiezingen/gevonden voorwerpen en de burgemeesterswoning) waardoor er € 2.000 van dit extra beschikbaar gestelde budget uitgegeven is. Het restant is conform besluit begrotingswijziging 4 vrijgevallen in de algemene middelen.

8. In 2012 is de laatste escrowbetaling van de verkoop Nuon aandelen ontvangen, inclusief nog een kleine post rente.

9. Tot de levering van de laatste Nuon aandelen aan Vattenfall zijn de nog te leveren aandelen als lening aan Vattenfall op de balans gezet, dit leidt tot een jaarlijkse rentelast. Daarnaast wordt over de nog niet geleverde aandelen dividend ontvangen, door de vervroegde levering van de tranche in 2013 naar 2012 is dit lager dan primitief begroot.

10. In de algemene uitkering van het Gemeentefonds zit tot en met 2012 een integratie-uitkering ten behoeve van bibliotheken, deze wordt doorgesluisd naar de bibliotheek.

11. Ten behoeve van de Gemeenschappelijke Regeling Oude Rijnzone is een reserve gecreëerd waar gedurende 5 jaar jaarlijks een onttrekking uit wordt gedaan om de bijdrage te kunnen betalen.

12. Door de raad is ingestemd met resultaatbestemming 2010 ten behoeve van de Reserve Sociale Woningbouw om o.a. voor de lokale woonvisie € 100.000 beschikbaar te stellen. In januari 2013 is de woonvisie "gewoon lekker wonen tussen stad en land" vastgesteld. Het restant budget van het destijds beschikbare budget ad € 100.000 wordt teruggestort in de reserve. Conform het besluit wordt het restant bedrag in 2013 weer beschikbaar gesteld voor het uitwerken van het actieplan voortkomend uit de woonvisie in de jaren 2013 en 2014.

13. Conform raadsbesluit is in 2012 geld beschikbaar gesteld uit de reserve verkoop aandelen Nuon voor de renovatie van de tennisbanen van het tennispark de Munnik. De werkzaamheden worden uitgevoerd in 2012 en lopen door in 2013.

14. Conform raadsbesluit is er € 70.000 uit de reserve Zorg, Welzijn, jeugd en Onderwijs beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van de maatschappelijke structuurvisie. Hier is in 2012 echter nog geen uitvoering aan gegeven en deze werkzaamheden worden in 2013 voortgezet.

15. In november is de voorlopige beschikking inburgering 2007-2008 ontvangen waarop in januari 2013 de definitieve beschikking ontvangen is. De werkelijke kosten zijn in eerdere jaren gemaakt en betreffen vooral uitvoeringsuren die binnen de eigen middelen gemaakt zijn. Deze kosten zijn niet apart gehouden terwijl de vooruit ontvangen subsidies wel op de balans zijn gezet in afwachting van de beschikking. Het bedrag wat we terug moeten betalen is opnieuw op de balans gezet, het restant valt vrij.

16. Conform de begroting 2012 is er € 159.000 beschikbaar gesteld voor het Informatiebeleidsplan. Hiervan is in 2012 € 45.000 besteed. Het restant is conform de nota Reserves en voorzieningen teruggestort in de reserve Informatiebeleidsplan.

Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (grens = € 194.000)

In 2012 is er niemand met een topinkomen, die hier onder valt.

Conclusie

Totaal jaarrekening	werkelijk
incidentele lasten	3.141
resultaat jaarrekening	2.091
structurele lasten	89.094
Totale lasten	94.327
incidentele baten	-3.949
structurele baten	-90.378
Totale baten	-94.327
Materieel evenwicht	ja

In het kader van het financieel toezicht dienen begroting en jaarrekening in materieel evenwicht te zijn. Materieel evenwicht betekent dat er geen incidentele baten worden ingezet voor structurele lasten. Zoals in het voorgaand overzicht aangegeven is de jaarrekening in materieel evenwicht.

Aanwending onvoorzien

Artikel 28 van het BBV schrijft voor dat een overzicht moet worden weergegeven van het bedrag onvoorzien. In de programmabegroting van 2012 is een bedrag opgenomen ad € 155.183. Dit bedrag is opgenomen onder de algemene dekkingsmiddelen. Onderstaand wordt de aanwending van de post onvoorzien weergegeven:

x € 1.000	Primitieve begroting	Besteding
Pr. 1 Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs		
Pr. 2 Werk en Inkomen		
Pr. 3 Kunst, Cultuur en Sport		
Pr. 4 Beheer openbare ruimte		
Pr. 5 Wonen en Ondernemen		
Pr. 6 Bestuur, Burgerzaken en Veiligheid		57
Pr. 7 Grondontwikkeling		
Algemene dekkingsmiddelen	155	0
Totaal onvoorzien	155	57

De volgende mutaties (begrotingswijzigingen) hebben plaatsgevonden:

- In 2012 is er voor de software voor de 2e kamer verkiezingen een bedrag van € 36.831 beschikbaar gesteld;
- Met ingang van 1 juli 2012 is de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de taak "zorgplicht onbeheerde zaken" opgedragen aan de gemeente en hiervoor is een bedrag van € 5.900 beschikbaar gesteld;
- In 2012 is er invulling gegeven voor het betalen van de huur voor de ambtswoning en hiervoor is een bedrag van € 14.000 beschikbaar gesteld;
- De overige € 98.452 is vrijgevallen in het resultaat van de jaarrekening.

Hoofdstuk 7: Financiële analyse per programma

In dit hoofdstuk wordt een analyse gegeven over de verschillen tussen de begroting en de jaarrekening. Ook wordt per programma aangegeven of er sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

In de programma's zijn deze analyses ook opgenomen. In het Besluit Begroting en Verantwoording is voorgeschreven dat dit zowel in de programmaverantwoording als in de jaarrekening moet plaatsvinden. U treft hieronder derhalve teksten aan die u ook al bij de programma's bent tegengekomen.

Programma bedragen x € 1.000,-	Begroting 2012			Rekening 2012			Begroting 2012 - Rekening 2012
	Saldo voor wijziging	Wijzigingen	Saldo na wijziging	Lasten	Baten	Saldo	
1 Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs	9.220	-24	9.196	9.706	-582	9.124	72
2 Werk en Inkomen	2.267	-8	2.259	9.603	-8.533	1.069	1.189
3 Kunst, Cultuur en Sport	2.509	1.271	3.780	3.482	-87	3.395	384
4 Beheer openbare ruimte	6.153	-136	6.017	10.344	-4.696	5.648	369
5 Ruimtelijk beleid	1.124	185	1.308	1.775	-500	1.275	33
6 Bestuur Burgerzaken & Veiligheid	11.455	578	12.033	12.791	-1.149	11.642	390
7 Grondontwikkeling	4.267	-2.633	1.634	15.019	-19.975	-4.956	6.590
Algemene Dekkingsmiddelen	-31.264	-741	-32.005	2.507	-34.966	-32.460	454
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	5.730	-1.510	4.220	65.227	-70.489	-5.262	9.482
MUTATIES RESERVES	-5.730	1.333	-4.397	27.009	-23.838	3.171	-7.568
RESULTAAT NA BESTEMMING	0	-177	-177	92.235	-94.327	-2.091	1.914

Programma 1: Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs

bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Prim.Begr. 2012	Begr.Wijz. 2012	Begroting 2012	Rekening 2012	Vershil 2012
Lasten	9.979	9.797	-24	9.773	9.706	67
Baten	-1.872	-577	0	-577	-582	5
Saldo	8.107	9.220	-24	9.196	9.124	72

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging niet overschreden. Er is voor dit programma derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

- De nota vrijwilligersbeleid is in oktober 2012 vastgesteld. Hierdoor zijn in 2012 nog niet alle werkzaamheden conform de nieuwe nota uitgevoerd, hierdoor is een voordeel van € 18.000 ontstaan.
- Onderbesteding in onderdeel WMO door een hogere opbrengst van de eigen bijdrage, € 135.000.
- Daarnaast zijn de kosten die Leiderdorp voorheen aan het CAK voor uitvoering betaalde overgenomen door het ministerie en hebben we met ingang van 2012 een voordeel van ongeveer € 25.000.
- Het beschikbare budget van € 39.000 voor spoedaanvragen onderwijs is in 2012 niet besteed.

- In de begroting 2012 is een inschatting gemaakt van de eenmalige kosten van het krediet brede school West voor 2012. De werkelijke eenmalige kosten wijken hier vanaf (€ 231.000). Dit verschil wordt geëgaliseerd via de reserve egalisatie exploitatielasten.

Effect: Minder lasten in programma 1 € 67.000; Meer baten in programma 1 € 5.000; Saldo € 72.000 positief.

Programma 2: Werk en Inkomen

bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Prim.Begr. 2012	Begr.Wijz. 2012	Begroting 2012	Rekening 2012	Verschil 2012
Lasten	10.097	9.786	639	10.425	9.603	823
Baten	-7.309	-7.520	-647	-8.167	-8.533	367
Saldo	2.788	2.267	-8	2.259	1.069	1.189

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging niet overschreden. Er is voor dit programma derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

- Op de uitgaven van de algemene bijstand is een voordeel op de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Sociale Dienst ontstaan van € 128.000 doordat de werkzaamheden voor participatie nu rechtstreeks bij het participatiecentrum afgerekend worden.
Op de uitkeringen is in zijn totaliteit een voordeel ontstaan van € 90.000 ten opzichte van de begroting. Hiermee blijven we onder de 10% eigen bijdrage. Ook zijn er in 2012 minder aanvragen geweest voor het minimabeleid waardoor een voordeel van € 40.000 is ontstaan.
- Op de participatie is een bijdrage uit 2010 van het ministerie ontvangen waarvan het onzeker was of deze nog ontvangen zou worden, dit leidt tot een voordeel van € 295.000.
- Op de uitgaven aan de gemeenschappelijke regeling is ook hier een voordeel ingeboekt. Daarnaast zijn er in 2012 minder mensen werkzaam geweest bij de WSW dan waar wij de vergoeding van het rijk voor ontvangen hebben. Dit leidt tot een voordeel van €79.000.
- Sinds 2007/2008 stond er een vooruit ontvangen subsidie inburgering op de balans om af te rekenen met het ministerie van Sociale Zaken. De afrekening is binnen en het restant van € 590.000 is vrijgevallen.

Effect: Minder lasten in programma 2 € 823.000; Meer baten in programma 2 € 367.000; Saldo € 1.189.000 positief.

Programma 3: Kunst, Cultuur en Sport

bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Prim.Begr. 2012	Begr.Wijz. 2012	Begroting 2012	Rekening 2012	Verschil 2012
Lasten	3.074	2.576	1.271	3.847	3.482	365
Baten	-577	-68	0	-68	-87	20
Saldo	2.497	2.509	1.271	3.780	3.395	384

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging niet overschreden. Er is voor dit programma derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

- Het positieve saldo op Kunst en Cultuur is opgebouwd uit meerdere kleinere bedragen zoals een voordeel op onderhoud Kunstwerken, minder uren gemaakt op Kunst en bij het Milieu Educatief Centrum en niet alle uitgaven zijn gedaan zoals genoemd in de Cultuurnota 2012-2015 en de doorbelasting van de kosten van gebouwen is lager dan geraamd.

- Momenteel worden de tennisbanen gerenoveerd. De werkzaamheden en daaraan gerelateerde uitgaven lopen over het jaar heen. Conform raadsbesluit zijn de begrote lasten uit de reserve Opbrengst aandelen Nuon onttrokken. Het niet besteedde deel ad. € 330.000 van de onttrekking uit de reserve opbrengst verkoop aandelen Nuon wordt met de jaarrekening teruggestort om in 2013 weer onttrokken te worden voor de uitvoering van de renovatie van het tennispark. Deze moet volgens planning in 2013 opgeleverd worden.

Effect: Minder lasten in programma 3 € 365.000; Meer baten in programma 3 € 20.000; Saldo € 384.000 positief.

Programma 4: Beheer openbare ruimte

bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Prim.Begr. 2012	Begr.Wijz. 2012	Begroting 2012	Rekening 2012	Verschil 2012
Lasten	11.078	10.695	-129	10.566	10.344	223
Baten	-7.933	-4.542	-8	-4.549	-4.696	146
Saldo	3.146	6.153	-136	6.017	5.648	369

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging niet overschreden. Er is voor dit programma derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

- Voor dagelijks onderhoud van de Leiderdorps brug is meer uitgegeven dan er budget was. De budgetoverschrijding bedraagt: € 27.000. Voor de afschrijving van houten bruggen was er een budget van € 728.000. Er is een verplichting aangegaan voor de komende jaren waarvan in 2012 € 541.000 afgerekend is voor de uitgevoerde werkzaamheden in 2012. Er wordt nu € 179.000 minder onttrokken uit de reserve Nuon.
Conform besluit zou in 2012 € 45.000 onttrokken worden aan de algemene reserve Bouw- en grondexploitatie voor het IVVP voor de uitvoering van Quickwins. De verplichting is aangegaan maar de uitvoering vindt door de slechte weersomstandigheden eind 2012, nu plaats in 2013.
- Conform besluitvorming Voortgangsrapportage GIG 2012 is een reservering gedaan voor betalingstermijnen voor de komende 30 jaar t.b.v. nazorg bodemsanering. Hiervoor is € 418.000 gestort in de onderhoudsvoorziening waterwegen. De voorbereiding van de maatregelen die genomen moeten worden conform het waterplan zijn in 2012 gestart. De kosten ad € 24.000 gaan vanaf 2013, het moment van uitvoering van de maatregelen lopen.
- In totaal is er op dit subprogramma een onderschrijding van € 112.000, waarvan de grootste afwijking is ontstaan doordat er minder uren aan het groenonderhoud zijn besteed dan verwacht.
- De opbrengsten riolrechten zijn € 50.000 lager dan in de begroting opgenomen. In 2012 is ten opzichte van de begroting ook een voordeel behaald op uitgaven aan riolering. Conform de nota Reserves en Voorzieningen worden de uitgaven en inkomsten van riolering/rioolheffing geëgaliseerd door middel van de reserve riolering. Hierin wordt ook een deel van de reiniging wegen meegenomen. Per saldo is sprake van een nadeel in de jaarrekening 2012 als gevolg van doorbelasting van overhead uren en BTW op de uitgaven.
- De opbrengsten reiniging zijn € 40.000 hoger dan in de begroting opgenomen. In 2012 is ten opzichte van de begroting ook een voordeel behaald op uitgaven aan reiniging. Conform de nota Reserves en Voorzieningen worden de uitgaven en inkomsten van reiniging geëgaliseerd door middel van de reserve reiniging. Hierin wordt ook een deel van de reiniging wegen meegenomen. Per saldo is sprake van een nadeel in de jaarrekening 2012 als gevolg van doorbelasting van overhead uren en BTW op de uitgaven.

Effect: Minder lasten lasten in programma 4 € 223.000; Meer baten in programma 4 € 146.000; Saldo € 369.000 positief.

Programma 5: Wonen en Ondernemen

bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Prim.Begr. 2012	Begr.Wijz. 2012	Begroting 2012	Rekening 2012	Verschil 2012
Lasten	1.884	1.779	35	1.813	1.775	38
Baten	-564	-655	150	-505	-500	-5
Saldo	1.320	1.124	185	1.308	1.275	33

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging niet overschreden. Er is voor dit programma derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

- Net als voorgaande jaren zijn de uitgaven voor civieltechnische begeleiding Rijk verstraagd, hierdoor ontstaat er een voordeel van € 86.000.
- Op de inhuur bij bouwvergunningen heeft een overschrijding van € 92.000 plaatsgevonden voor de inhuur van een constructieve toetsers. Deze moet gedekt worden uit vacaturegelden er is abusievelijk geen begrotingswijziging voor gemaakt.
- Door de afdeling Gemeentewinkel zijn meer uren besteed aan vergunningen dan begroot. Dit leidt tot een overschrijding op de uren van € 43.000.
- Op de inkomsten van de vergunningen is een tekort van €26.000 ontstaan door minder aanvragen.
- Het overschot op het beschikbaar gestelde budget voor het opstellen van de woonvisie wordt teruggestort in de reserve Sociale woningbouw. Het overschot van € 79.000 zal in 2013 worden ingezet voor het vervolg op de woonvisie, hiervoor zal separaat budget aangevraagd worden.

Effect: Minder lasten lasten in programma 5 € 38.000; Minder baten in programma 5 € 5.000; Saldo € 33.000 positief.

Programma 6: Bestuur, Burgerzaken en Veiligheid

bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Prim.Begr. 2012	Begr.Wijz. 2012	Begroting 2012	Rekening 2012	Verschil 2012
Lasten	13.987	12.639	153	12.793	12.791	2
Baten	-1.649	-1.184	424	-760	-1.149	389
Saldo	12.338	11.455	578	12.033	11.642	390

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging niet overschreden. Er is voor dit programma derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

- Bij de Griffie is een voordeel gerealiseerd van € 79.000.
- Op de ICT budgetten is in 2012 een inventarisatie gemaakt van aanwezige licenties en waar mogelijk zijn deze op gezegd, dit heeft geleid tot een onderschrijding van € 45.000 en op het Informatiebeleidsplan is een onderschrijding van € 114.000 ontstaan door o.a. (landelijke) vertraging van implementatie van wettelijke taken en de ICT werkzaamheden voor het KCC hebben in 2012 nog niet plaatsgevonden.
- Bij Voorlichting is op verschillende budgetten een onderschrijding ontstaan van € 36.000.
- Door minder aanvragen voor opleidingen is een onderschrijding ontstaan op studiekosten van € 75.000.
- Bij Personeel en organisatie is een uitkering binnengekomen van de IZA van € 27.000.
- Er heeft een extra dotatie van € 109.000 plaatsgevonden in de voorziening wachtgeld bestuurders. Dit bedrag is voor een deel onttrokken uit de reserve voormalig personeel.

- De doorbelasting van het SP71 is hoger dan geraamd en leidt tot een overschrijding van € 47.000. Het nadeel wordt veroorzaakt doordat er minder btw compensabel is dan geraamd. Begin 2013 is een onderzoek gestart om te zien of dit bedrag alsnog gecompenseerd kan worden.
- In 2012 hebben we een eenmalige compensatie ontvangen van € 24.000 van de veiligheidsregio/brandweer voor verloren transparantie andere programma's. Daarnaast zijn de kosten van de brandweerkazerne zijn in 2012 lager uitgevallen dan geraamd waardoor een onderschrijding van € 20.000 heeft plaatsgevonden. Als derde is de door de Veiligheidsregio/brandweer betaalde btw die Leiderdorp kan compenseren € 34.000 hoger uitgevallen.

Effect: Minder lasten lasten in programma 6 € 2.000; Meer baten in programma 4 € 389.000; Saldo € 390.000 positief.

Programma 7: Grondontwikkeling

bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Prim.Begr. 2012	Begr.Wijz. 2012	Begroting 2012	Rekening 2012	Verschil 2012
Lasten	4.209	21.172	-6.452	14.720	15.019	-299
Baten	-2.124	-16.905	3.819	-13.086	-19.975	6.888
Saldo	2.086	4.267	-2.633	1.634	-4.956	6.590

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging overschreden met € 299.000. De overschrijding is ontstaan door het treffen van voorzieningen voor Vierzicht, Mauritskwartier en Bospoort, daartegenover staat een overschrijding van de baten als gevolg van het afsluiten van delen van Vierzicht en Mauritskwartier. Er is voor dit programma derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

- Conform het raadsbesluit met betrekking tot de Voortgangsrapportage GIG 2012 zijn een aantal complexen afgesloten met per saldo positieve saldo ad € 11.855.000. Dit saldo is gedoteerd aan de bestemmingsreserve W4. Het gaat om de volgende complexen, te weten:
 - Vierzicht –kavels 2, 3, 4 (€2.679.000 voordeel)
 - Mauritskwartier –woningbouw fase 1, 2 en 3 (€12.660.000 voordeel)
 - Mauritskwartier –sanering Kleine Zandput (€3.484.000 nadeel)
- Conform het raadsbesluit met betrekking tot de Voortgangsrapportage GIG 2012 is een voorziening ad € 7.760.000 getroffen ten laste van de bestemmingsreserve W4 voor de negatieve grondexploitatie:
 - Vierzicht –kavels 1 en 5 en reststrook (€1.883.000)
 - Mauritskwartier –Groene Scheg + Kleine Zandput (€3.773.000)
 - Bospoort Zuid (€2.080.000)
- Voor het complex Plantage is in het verleden een voorziening gevormd. Dit betreft een correctie op de voorraden op de balans. Deze voorziening wordt jaarlijks bijgesteld naar het nieuwe te verwachten verlies voor het complex. Deze bijstelling wordt gedaan via de reserve W4. Voor dit jaar betekent de bijstelling een extra onttrekking van € 96.000 aan de reserve W4.
- Het saldo op de zandwinning wordt zoals gebruikelijk gestort in de bestemmingsreserve W4. Het bedrag was € 55.000 lager dan begroot. Dit komt doordat de extra inkomsten ad € 100.000 niet allemaal in 2012 zijn gerealiseerd. Deze extra inkomsten komen in de komende jaren.
- In de begroting was rekening gehouden met het afsluiten van de kredieten van voor de Molencarrousel en de Zwembadlocatie tenlaste van de reserve W4 voor een bedrag van € 1.625.000. Deze kredieten zijn nog niet afgesloten, uiteraard zijn de gelden nu ook niet uit de reserve onttrokken.
- In eerste instantie zou het project Bestemmingsplan Onderzoeken worden afgesloten. Bij de Voortgangsrapportage GIG werd besloten om dit saldo te verdelen over de W4 Ontwikkelingslocaties. De onttrekking van € 964.000 uit de bestemmingsreserve W4 heeft nu dan ook niet plaatsgevonden.

Effect: Meer lasten in programma 7 € 299.000; Meer baten in programma 7 € 6.888.000; Saldo € 6.590.000 positief.

Algemene Dekkingsmiddelen

bedragen x € 1.000,-	Rekening 2011	Prim.Begr. 2012	Begr.Wijz. 2012	Begroting 2012	Rekening 2012	Verschil 2012
Lasten	4.846	4.254	-1.690	2.564	2.507	57
Baten	-34.813	-35.518	949	-34.569	-34.966	397
Saldo	-29.967	-31.264	-741	-32.005	-32.460	454

Algemene conclusie

De werkelijke lasten zijn ten opzichte van de begroting na wijziging niet overschreden. Er is voor dit programma derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Hieronder verklaren wij een aantal bijzonderheden:

- Ondanks het feit dat er in de begroting 2012 al rekening is gehouden met leegstand (€ 100.000) is hierdoor toch nog minder ontvangen op de OZB gebruikers dan verwacht bij het opmaken van de begroting 2012. In 2012 is een bezwaarprocedure met het ziekenhuis afgerond. De uitspraak leidt tot een tekort op de begroting van € 85.000.
- Voor 2012 is een voordeel ontstaan als gevolg van aanpassing van de uitkeringsfactor in de decembercirculaire van het gemeentefonds. Dit is echter niet de definitieve uitkeringsfactor voor 2012, deze wordt bij publicatie van de mei-/junicirculaire van het ministerie van Binnenlandse zaken bekend gemaakt. De verwachting is dat deze naar beneden bijgesteld zal worden. Om een eventuele tegenvaller over 2012 op te vangen wordt de behoedzaamheidsreserve van € 150.000 hiervoor als nog te betalen 'gereserveerd'. Naast deze € 150.000 is € 490.000 extra ontvangen in 2012.
- Op de rente op langlopende geldleningen is ten opzichte van de begroting een voordeel behaald van bijna € 50.000. Ondanks de omslag van een liquiditeitoverschot naar een tekort zijn deze rentelasten iets lager dan verwacht.

Effect: Minder lasten lasten algemene dekkingsmiddelen € 234.000; Meer baten algemene dekkingsmiddelen € 397.000; Saldo € 631.000 positief.

Hoofdstuk 8: Single Information Single Audit (SISA)

Ook in de jaarrekening 2012 is de verantwoording via Single Information Single Audit (Sisa) opgenomen.

De opmaak van de staat is door het ministerie voorgeschreven.

Departement	Nummer	Specifieke uitwerking Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa				
			INDICATOREN				
BZK	C7C	Investering stedelijke vernieuwing (ISV) II Provinciale beschikking en/of verordening Project-gemeenten (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Toelichting afwijking	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 01	Aard controle R Indicatornummer: C7C / 02	Aard controle R Indicatornummer: C7C / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 04	
			1 DRM/ARO/05/5982	€ 0	€ 0	Geluidsanering 33+18 woningen	
			2 DRM/ARW/06/6347 Wozoco	€ 163.550	€ 239.993	Totale besteding 2007 t/m 2012 opgegeven of bevestiging provincie 14/3/13	
			Eindverantwoording Ja/Nee	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen)	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen)	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen)	
Afspraak	Realisatie	Realisatie	Toelichting afwijking				
Alleen in te vullen na afloop project	Alleen in te vullen na afloop project	Alleen in te vullen na afloop project	Alleen in te vullen na afloop project				
Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 05	Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 06	Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 08				
1 Nee	5	5	0				
2 Ja	5	5	0				
OCW	D3	Excessieve kosten Archeologie Monumentenwet 1988 (art 34a, 1e lid) en Besluit archeologische monumentenzorg Gemeenten	Besteding (Jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Aantal afgeronde projecten in (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee		
			(dit zijn de totale bestedingen exclusief de drempelbijdragen en exclusief het verstoordersdeel)	Realisatie			
Aard controle R Indicatornummer: D3 / 01	Aard controle D1 Indicatornummer: D3 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D3 / 03	€ 0	0	Nee		
OCW	D9	Onderwijsachterstandbeleid 2011-2014 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie.	
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle nvt Indicatornummer: D9 / 04	
€ 140.450	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Toelichting afwijking	Eindverantwoording Ja/Nee
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 05
			1 DOS-2012-0004402 Duurzaam Veilig, herinrichten Van Poelgeestlaan - Laan van Ouderzorg BDU 2013	€ 0	€ 0		Nee
			2 PZH-2008-164357 Inrichting Vossiuslaan BDU 2008	€ 0	€ 0	niet uitgevoerd	Ja
			3 PZH-2008-161371 Mauritsingel Duurzaam Veilig BDU 2008	€ 0	€ 0	nog niet uitgevoerd	Nee
4 DOS-2012-0004436 Muzenlaan BDU 2012	€ 40.000	€ 168.457		Ja			
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeenten verantwoord voor het totaal (jaar T) indien er in (jaar T) geen inwoners werkzaam waren bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	Het totaal aantal gemeindele inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T)	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T) uitgedrukt in arbeidsjaren			
			Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1 / 02	145,75	8,28	

SZW	G1C-2	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord voor het totaal (jaar T-1). (Dus deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1). inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1C-2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 05	
			0547 (Leiderdorp)	152,75	13,77	110,27	4,62	
SZW	G2	I Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB I.1 WWB: algemene bijstand Gemeenten verantwoord voor het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 02				
			€ 4.116.948	€ 149.987				
		I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Gemeenten verantwoord voor het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) IOAW Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 04				
			€ 98.027	€ 3.571				
		I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Gemeenten verantwoord voor het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) IOAZ Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 06				
			€ 17.395	€ 634				
		I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Gemeenten verantwoord voor het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 08				
			€ 0	€ 0				
		I.5 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Gemeenten verantwoord voor het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 09					
			€ 0					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten verantwoord voor het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 16.347	€ 155.370	€ 596	€ 5.660	€ 10.284	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08				
			€ 0	€ 0				

SZW	G5C-1	Wet Participatiebudget (WPB) Gemeentedeel 2012 Wet participatiebudget (WPB) Gemeenten die uitvoering in (jaar T) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier alleen het gemeentelijke deel (jaar T).	Besteding (jaar T) participatiebudget.	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's.	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget.	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's.	Besteding (jaar T) Regelluw
			exclusief geldstroom openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G5C-1 / 01 € 485.175	exclusief geldstroom openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G5C-1 / 02 € 0	exclusief geldstroom openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G5C-1 / 03 € 0	exclusief geldstroom openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G5C-1 / 04 € 0	Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing voor gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk. Aard controle R Indicatornummer: G5C-1 / 05 € 0
			Het aantal door de gemeente in (jaar T) ingekochte trajecten basisvaardigheden. Aard controle D1 Indicatornummer: G5C-1 / 06 0	Het aantal door volwassen inwoners van de gemeente in (jaar T) behaalde NT2-certificaten, dat niet meetelt bij de output-verdeelmastaven uit de verdeelsleutel van Onze Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel. Aard controle D1 Indicatornummer: G5C-1 / 07 0			
	G5C-2	Wet Participatiebudget (WPB) Totaal 2011 (Gemeenten inclusief deel gemeenschappelijke regelingen) Wet participatiebudget (WPB) Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G5B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G5C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) participatiebudget inclusief geldstroom openbaar lichaam	Waarvan besteding (jaar T-1) van educatie bij roc's inclusief geldstroom openbaar lichaam		
			Aard controle n v 1 Indicatornummer: G5C-2 / 01 1 0547 (Leiderdorp)	Aard controle R Indicatornummer: G5C-2 / 02 € 893.490	Aard controle R Indicatornummer: G5C-2 / 03 € 141.839		
			Baten (jaar T-1) (niet-Rijk) participatiebudget inclusief geldstroom openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G5C-2 / 04 1 € 0	Waarvan baten (jaar T-1) van educatie bij roc's inclusief geldstroom openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G5C-2 / 05 € 0	Het aantal in (jaar T-1) gerealiseerde duurzame plaatsingen naar werk van inactieven Dit onderdeel behoeft alleen te worden ingevuld, indien een gemeente aanspraak wil maken op regelluwe bestedingsruimte in jaar T+1 inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G5C-2 / 06 0	Besteding (jaar T-1) Regelluw Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing voor gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk. inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G5C-2 / 07 € 0	
VWS	H10_2010	Brede doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU C.J.G.) Hernieuwde uitvraag 2008 tot en met 2011 Tijdelijke regeling C.J.G. Gemeenten	Besteding 2008 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 01 € 325.525	Besteding 2009 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 02 € 313.597	Besteding 2010 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 03 € 352.181	Besteding 2011 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. Aard controle R Indicatornummer: H10_2010 / 04 € 665.418	Is er ten minste één centrum voor jeugd en gezin in uw gemeente gerealiseerd in de periode 2008 tot en met 2011? Ja/Nee Aard controle D1 Indicatornummer: H10_2010 / 05 Ja

Hoofdstuk 9: In control statement

In Control

Tot en met vorig jaar werd in de paragraaf bedrijfsvoering gerapporteerd over de mate waarin de gemeente Leiderdorp in control is. Met ingang van de jaarrekening 2012 krijgt dit een meer prominente plaats: een in control statement als onderdeel van de jaarrekening. Onderstaand de gevolgde werkwijze om te komen tot het oordeel en onze conclusie.

Opzet

Begin 2010 stelde het college het controlplan gemeente Leiderdorp vast. In dit plan ligt de opzet van de organisatie vast, met de belangrijkste maatregelen van interne beheersing. In aanvulling hierop wordt jaarlijks een uitvoeringsplan vastgesteld. Hierin staan de activiteiten waarmee we de werking van de getroffen beheersmaatregelen toetsen. Aandachtspunten zijn de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van de bedrijfsprocessen én de betrouwbaarheid van de informatie uit deze processen. Het uitvoeringsplan voor 2012 stelde het college in mei vast en legden we ter informatie voor aan de raad.

Uitvoering

In 2012 zijn op basis van het uitvoeringsplan, verbijzonderde interne controles uitgevoerd op de volgende processen: verstrekte subsidies, wet maatschappelijke ondersteuning, omgevingsvergunningen, leges burgerzaken, begrafenisrechten, belastingen en heffingen, verhuuropbrengsten en grondexploitaties. De verbijzonderde interne controle op de sociale verzekeringswetten vindt plaats binnen de gemeenschappelijke regeling en dienstverleningsovereenkomst die de gemeente Leiderdorp heeft afgesloten met de gemeente Leiden. Leiderdorp ontvangt jaarlijks een door de accountant van de gemeente Leiden gecertificeerde subsidiebijlage voor dit deel. Daarnaast zijn er binnen Servicepunt71 verbijzonderde interne controles uitgevoerd op de processen die Servicepunt71 uitvoert ten behoeve van Leiderdorp. Dit betreft de processen financieel beheer, inkopen en aanbestedingen, betalingen, personeel en IT-beheer. Over de opzet, het bestaan en de werking van de beheersmaatregelen in deze processen heeft de gemeente medio maart 2013 een Assurance-rapport ontvangen, opgesteld door de externe accountant van Servicepunt71.

Conclusie

Op grond van de uitgevoerde controles wordt geconcludeerd dat in 2012 verschillende processen en de verantwoording daarover, zowel aan de kant van Leiderdorp als aan de kant van Servicepunt71, minder goed zijn verlopen dan normaal.

Als oorzaken hiervoor kunnen worden aangegeven: de daadwerkelijke start per 1 januari 2012 van Servicepunt71 en de verhuizing van de gemeente naar een nieuw gemeentehuis met de introductie van het nieuwe werken en migratie naar een nieuwe werkplekautomatisering. Ook werd de overstap gemaakt naar een nieuw financieel systeem. Dit alles met de nodige aanloopproblemen.

Het boekjaar 2012 zien we als overgangsjaar, waarbij de zaken die dit jaar minder goed zijn verlopen dan normaal, vanaf 2013 weer op het oude niveau moeten zijn. Hier wordt hard aan gewerkt. Zowel aan de kant van de gemeente als aan de kant van Servicepunt71. De knelpunten en risico's zijn goed in beeld, actieplannen zijn opgesteld en worden uitgevoerd.

Naast het bovenstaande vraagt een aantal punten en risico's de aandacht, die al langere tijd spelen. Dit betreft de tijdigheid van de definitieve subsidievaststellingen, het ontbreken van een collegiale toets in het proces van de omgevingsvergunningen en vooral het nog steeds ontbreken van een breed ingericht contractbeheersysteem. Servicepunt71 heeft in 2012 wel een contractensysteem aangeschaft voor het vastleggen en beheren van de inkoopcontracten. Echter, beter zou zijn als vanuit Servicepunt71 één algemeen contractenbeheersysteem wordt ingericht waarin alle soorten contracten kunnen worden vastgelegd en beheerd (waar onder de verhuurcontracten). Dit is en wordt regelmatig door Leiderdorp bij de Service-eenheid Juridische Zaken ingebracht. Voor de verhuurcontracten wordt momenteel gewerkt aan een tussenoplossing waarbij de contracten via het post- en archiefsysteem kunnen worden beheerd.

Er is in 2012 ook een aantal verbeteringen in de processen doorgevoerd. Dit betreft bijvoorbeeld het onderbrengen van de verantwoordelijkheid voor het afsluiten en beheren van de verhuurcontracten op één afdeling (bij de afdeling Gemeentewerken, cluster Beheer) en het met ingang van 2012 geautomatiseerd berekenen van de leges voor de aanvragen van een omgevingsvergunning.

Beoordeling financiële rechtmatigheid

Onderstaand volgt de beoordeling van de financiële rechtmatigheid. Dit betreft zowel de begrotingsrechtmatigheid als het beoordelen van financiële onrechtmatigheden die uit de procescontroles c.q. verbijzonderde interne controles eventueel aanvullend naar voren zijn gekomen op het gebied van misbruik en oneigenlijk gebruik of het niet voldoen aan het zogenoemde voorwaardencriterium.

Begrotingsrechtmatigheid (lasten per programma, reserves en kredieten)

Lasten per programma

De werkelijke lasten op programmaniveau mogen de begrote lasten na de laatste begrotingswijziging in beginsel niet overschrijden. Daar waar de lasten de begroting wel overschrijden, is het voor het beoordelen van de begrotingsrechtmatigheid van belang in hoeverre de overschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Alleen de lasten van het programma grondontwikkeling hebben in 2012 de begroting, na begrotingswijzigingen, overschreden en wel voor een bedrag van € 299.000. De overschrijding is het gevolg van het opdelen en afsluiten van een aantal grondexploitaties conform de voortgangsrapportage GIG, zoals in de raad van 17 december 2012 besloten. Daarbij zijn bij het opmaken van de jaarrekening voor een aantal nog lopende grondexploitaties voorzieningen getroffen voor te verwachten verliezen. De lastenoverschrijding van het programma grondontwikkeling past binnen het door de raad geformuleerde beleid.

Onttrekkingen aan reserves

Er mogen geen onttrekkingen uit de reserves hebben plaatsgevonden, die niet in 2012 waren begroot en/of niet zijn gedekt door besluitvorming door de raad tot en met 31 december 2012. Bij één reserve, de reserve voormalig personeel, is vastgesteld dat de onttrekkingen hoger waren dan begroot. Het gaat om een overschrijding van de begrote lasten voor het wachtgeld aan voormalig personeel van € 10.576 en een niet begrote onttrekking van € 92.483 ten behoeve van de voorziening wachtgeld bestuurders. Dit geeft een begrotingsonrechtmatigheid van in totaal € 103.059 op de reserves.

Kredieten

Eind 2012 is er één krediet met een overschrijding: 'vastgoed systeem software'. De werkzaamheden zijn uitgevoerd en het krediet is eind 2012 afgesloten. De overschrijding is te verklaren vanwege de omzetting naar de Citrix omgeving (WP71), het uitvoeren van bijkomende installatie, conversie(s) en controlewerkzaamheden. Hierdoor is de oplevering vertraagd en is er ook rente berekend waar niet in was voorzien. Het door de raad toegekende krediet van € 120.305 is eind 2012 met een bedrag van € 12.271 overschreden en voor dit bedrag onrechtmatig.

Verbijzonderde interne controles (voorwaardencriterium, misbruik en oneigenlijk gebruik)

Bij het uitvoeren van de verbijzonderde interne controles zijn geen materiële financiële fouten geconstateerd, met uitzondering van twee fouten bij het inkopen en aanbesteden, waarbij de eigen door het college vastgestelde aanbestedingsregels zijn overtreden (voorwaardencriterium). In één geval is een onderhoudscontract (voor werken) steeds stilzwijgend met een jaar verlengd, terwijl dit eigenlijk opnieuw in de markt had moeten worden gezet. Het gaat om een jaarlijkse besteding van ca. € 200.000. Wij zullen het contract in 2013 opnieuw aanbesteden. Verder is er in 2012 één keer een werk voor een bedrag van € 335.000 enkelvoudig onderhands aanbesteed terwijl dit meervoudig onderhands had moeten. De geconstateerde fouten betreffen incidenten en zijn geen overtredingen van de Europese drempelbedragen, die in het normenkader voor de accountantscontrole zijn opgenomen.

Goedkeuringstolerantie

In het normenkader voor de accountantscontrole, zoals door de raad vastgesteld op 8 oktober 2012, is de goedkeuringstolerantie voor fouten vastgesteld op 1% van de totale lasten inclusief resultaatbestemming en op 3% voor onzekerheden. Voor 2012 ligt de goedkeuringstolerantie daarmee op € 943.265 en € 2.829.796. Als het totaal aan fouten en onzekerheden onder deze grensbedragen blijft, betekent dit dat de accountant een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening kan afgeven. Uit de beoordeling van de financiële rechtmatigheid komt naar voren dat wij de goedkeuringstolerantie in 2012 niet hebben overschreden. Wij verwachten dan ook een goedkeurende verklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid bij de jaarrekening over 2012.

Hoofdstuk 10: Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Leiderdorp

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in de jaarstukken 2012 opgenomen jaarrekening 2012 van de gemeente Leiderdorp gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de programmarekening over 2012 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen de grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de Sisa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leiderdorp is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen. Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2 lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad bij raadsbesluit van 8 oktober 2012 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Leiderdorp een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2012 als van de activa en passiva per 31 december 2012 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2012 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Den Haag, 4 juni 2013

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M.E. Westerhout-van Kimmenade RA MGA

Bijlagen

Bijlage 1 : Conversietabel product-programma

Product-Programma x € 1.000	Begroting 2012 na wijzigingen			Rekening 2012		
	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo
PRD62001 Maatschapp, dienstverlening	414	-	414	308	-	308
PRD71401 gezondheidszorg(niet jeugd)	141	-	141	146	-	146
PROG 1A Lokale gezondheidszorg	555	-	555	454	-	454
PRD62002 Ouderenbeleid	329	-	329	327	-	327
PRD62006 WMO beleid	409	-	409	332	-	332
PRD62201 wmo huishoudelijke kosten	1.889	-450	1.439	1.934	-585	1.349
PRD65201 Wet Voorziening Gehandicapten	1.965	-	1.965	1.777	-	1.777
PROG 1B Wet Maatschap, Ondersteuning	4.592	-450	4.142	4.370	-585	3.785
PRD63001 Sociaal-cultureel werk	477	-	477	481	-	481
PRD63010 jeugd	194	-	194	194	-	194
PRD65001 Peuterspeelz./kinderdagverbl,	25	-	25	25	-	25
PRD65005contr,Peutersplz./kinderd,verbl,	24	-	24	16	-	16
PROG 1C Jeugdbeleid	718	-	718	716	-	716
PRD71501 Jeugdgezondheidszorg	615	-	615	627	-	627
PRD71601 Preventief Jeugdbeleid	270	-	270	228	-	228
PROG 1D Jeugdgezondh, + prev,jeugdbeleid	885	-	885	854	-	854
PRD42004 Beheer openbaar basisonderwijs	82	-	82	74	-	74
PRD42201 Bijzonder basisonderwijs	115	-	115	95	-	95
PRD43000 VSO/ZMOK	14	-	14	12	-	12
PRD48003 Leerlingenvervoer	207	-1	206	231	-2	229
PRD48006 Overig onderwijs	387	-32	355	317	-32	286
PROG 1E Lokaal onderwijsbeleid	804	-33	772	730	-34	695
PRD42101 Huisv, vrz, openb, basisonderwijs	598	-	598	906	-	906
PRD42301 Huisv, vrz, Bijz, basisonderwijs	1.060	-94	966	1.185	37	1.222
PRD43101 VSO-ZMOK huisvesting	330	-	330	286	-	286
PRD44101 Voortgezet onderwijs	-	-	-	-	-	-
PRD44301 Huisv, voortgez, ow,	229	-	229	205	-	205
PROG 1F Onderwijshuisvesting	2.217	-94	2.123	2.582	37	2.619
PR 1 Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs	9.773	-577	9.196	9.706	-582	9.124
PRD61001 Algemene bijstand inkomensdeel	4.694	-3.794	900	4.690	-3.981	709
PRD61010 Bijstandbesluit zelfstandigen	50	-4	46	221	-141	79
PRD61101 Algemene bijstand werkdeel	-	-	-	-	-	-
PRD61401 Minimabeleid	698	-30	668	641	-30	611
PRD61402 Kwijtscheldingen	126	-	126	115	-	115
PRD62008 Schuldhulpverlening	70	-	70	79	-	79
PRD62301 participatiewet	1.236	-1.098	138	750	-921	-170
PRD65002 Kinderopvang WIZ	16	-	16	24	-	24
PROG 2A Alg, Bijst(Bijz, bijst/min, beleid	6.890	-4.926	1.964	6.519	-5.073	1.446

Product-Programma x € 1.000	Begroting 2012 na wijzigingen			Rekening 2012		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
PRD61105 WSW	3.495	-3.241	254	3.027	-2.854	173
PROG 2B Wet Soc,Werkvoorziening(Wsw)	3.495	-3.241	254	3.027	-2.854	173
PRD62101 Vreemdelingenbeleid	41	-	41	57	-607	-550
PROG 2C Vreemdelingenbeleid	41	-	41	57	-607	-550
PR 2 Werk en Inkomen	10.425	-8.167	2.259	9.603	-8.533	1.069
PRD51001 Openbare bibliotheek	710	-	710	692	-	692
PRD51101 Vormings- en ontwikkelingswerk	32	-	32	30	-	30
PRD54001 Kunst	112	-	112	98	-3	95
PRD54006 Onderhoud kunstwerken	10	-	10	1	-	1
PRD54010 Am,Kunstbeoef, /cultuur alg	112	-	112	104	-	104
PRD54101 Monumentenzorg	7	-	7	7	-	7
PRD54102 Molens	22	-3	18	6	-3	3
PRD55002 Milieu Educatief Centrum	113	-	113	101	-	101
PRD58002 Accommodatie culturele voorz,	59	-	59	61	-	61
PROG 3A Kunst en Cultuur	1.176	-3	1.173	1.100	-6	1.094
PRD53001 Binnensportrecreatie	1.365	-	1.365	1.037	-0	1.036
PRD53010 Sporthuisvesting	1.056	-6	1.050	1.112	-27	1.085
PRD53101 Groene sportvelden/terreinen	250	-58	192	234	-53	180
PROG 3B Sport	2.671	-64	2.607	2.383	-81	2.301
PR 3 Kunst. Cultuur en Sport	3.847	-68	3.780	3.482	-87	3.395
PRD21001 Bruggen	1.153	-	1.153	997	-	997
PRD21002 Wegen	1.301	-19	1.282	1.314	-22	1.292
PRD21032 Gladheidsbestrijding	84	-	84	102	-	102
PRD21050 Openbare verlichting	355	-11	345	375	-19	355
PRD21101 Verkeersregulering	131	-	131	108	-	108
PRD21110 Verkeersmaatregelen	158	-	158	108	-1	107
PRD21111 Verkeersborden en /tekens	70	-	70	61	-	61
PRD21112 Verkeersbeleid	144	-	144	141	-	141
PRD31001 Markten	31	-11	20	21	-11	9
PRD56070 Kermissen	1	-	1	2	-	2
PROG 4A Verkeer en vervoer	3.430	-40	3.389	3.229	-53	3.176
PRD22301 Veerdiensten	2	-	2	3	-	3
PRD24001 Waterwerken	352	-18	334	721	-21	700
PRD33001 Nutsbedrijven	3	-	3	3	-	3
PROG 4B Water	357	-18	339	726	-21	705
PRD56007 Groen beleid en regio	125	-	125	123	-	123
PROG 4C Groen beleid en regio	125	-	125	123	-	123
PRD56001 Openbaar groen	2.532	-	2.532	2.458	-38	2.420
PRD56050 Houtkamp	121	-	121	105	-	105

Product-Programma x € 1.000	Begroting 2012 na wijzigingen			Rekening 2012		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
PRD56051 Heemtuin	57	-	57	60	-	60
PRD56052 Kinderboerderij	95	-	95	97	-1	96
PRD56053 Volkstuinencomplex	3	-10	-7	2	-10	-7
PROG 4D Openbaar groen	2.807	-10	2.797	2.723	-48	2.674
PRD58003 Speelplaatsen	110	-	110	101	-	101
PROG 4E Speelplaatsen	110	-	110	101	-	101
PRD72201 Riolering en pompen	819	-	819	688	-2	686
PRD72601 Baten rioolrechten	-	-1.245	-1.245	-	-1.189	-1.189
PROG 4F Riolering	819	-1.245	-426	688	-1.191	-504
PRD21039 Onkruidvrijhouden van straten	31	-	31	28	-	28
PRD21040 Reiniging wegen	203	-	203	168	-	168
PRD34101 Afvoeren kadavers	9	-	9	8	-	8
PRD72102 Reiniging/afvalstoffenheffing	2.665	-74	2.591	2.541	-179	2.363
PRD72302 Ongediertebestrijding	10	-	10	8	-	8
PRD72501 Baten reiniging/afvalstoffeff,	-	-3.163	-3.163	-	-3.203	-3.203
PROG 4G Reiniging	2.919	-3.237	-318	2.753	-3.382	-628
PR 4 Beheer openbare ruimte	10.566	-4.549	6.017	10.344	-4.696	5.648
PRD81001 Ruimtelijke ordening	415	-	415	350	-1	349
PRD82201 Bouw- en woningtoezicht	602	-298	304	737	-272	465
PRD83002 Erfpacht	-	-84	-84	-	-97	-97
PRD83020 Verkoop en verhuur grond	3	-100	-98	7	-106	-99
PROG 5A Ruimtelijke ordening	1.019	-482	537	1.094	-476	618
PRD82001 Woningexploitatie	169	-	169	91	-	91
PRD82203 Woonwagencentrum	31	-23	9	5	-24	-19
PROG 5B Woonbeleid	200	-23	178	97	-24	72
PRD31002 Ov,economische aangelegenheden	78	-	78	67	-	67
PROG 5C Economische zaken	78	-	78	67	-	67
PRD72301 Milieubeheer	516	-	516	518	-	518
PROG 5D Milieu	516	-	516	518	-	518
PR 5 Ruimtelijk beleid	1.813	-505	1.308	1.775	-500	1.275
PRD00501 Samenwerk,org, Holland Rijnland	1.401	-	1.401	1.400	-12	1.388
PROG 6A Algemene regionale samenwerking	1.401	-	1.401	1.400	-12	1.388
PRD00101 Raad en raadscommissies	324	-	324	314	-	314
PRD00102 College van Burg,en Wethouders	531	-	531	649	-	649
PRD00201 Bestuursondersteuning college	721	-	721	766	-12	754
PRD00254 Bestuursonderst, CZ	5.763	-18	5.745	5.852	-351	5.501
PRD00256 Best,onderst, Beheer facilitair	235	-	235	277	-27	249
PRD00258 Bestuursonderst, GWI	165	-	165	158	-	158
PRD00301 Reisdocumenten	238	-250	-12	265	-278	-13

Product-Programma x € 1.000	Begroting 2012 na wijzigingen			Rekening 2012		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
PRD00302 Rijbewijzen	119	-133	-14	103	-94	10
PRD00303 Bevolk,adm,en verklaringen	86	-32	54	89	-48	41
PRD00304 Huwelijken	18	-17	1	19	-23	-3
PRD00305 Burgelijke stand	154	-40	114	167	-29	138
PRD00306 Verkiezingen	92	-	92	82	-	82
PRD00307 Naturalisaties	19	-16	3	36	-22	15
PRD00309 GBA Beheer	8	-	8	9	-	9
PRD00601 Griffie	307	-	307	229	-	229
PRD00602 Rekenkamer	38	-	38	43	-	43
PRD63002 wijkgericht werken	132	-	132	116	-	116
PRD72401 Begraafplaats	484	-247	237	437	-243	194
PRD93001 Wet waardering onroerende zaken	264	-	264	226	-	226
PROG 6B Bestuur en dienstverlening	9.699	-752	8.947	9.840	-1.126	8.714
PRD14001 Veiligheid	204	-	204	185	-1	183
PRD14003 APV	156	-8	149	150	-10	140
PROG 6C Openbare orde en veiligheid	360	-8	353	334	-11	323
PRD12001 Brandweer	1.164	-	1.164	1.110	-	1.110
PRD12009 Onderhoud brandkranen/-putten	34	-	34	22	-	22
PRD12010 Rampenbestrijding	134	-	134	85	-	85
PROG 6D Brandweer en rampenbestrijding	1.332	-	1.332	1.217	-	1.217
PR 6 Bestuur Burgerzaken & Veiligheid	12.793	-760	12.033	12.791	-1.149	11.642
PRD83004 grond expl,Overige bouwgrond	106	-	106	100	-78	22
PRD83005 overige complexen	-	-	-	-25	-1	-26
PROG 7A Grondontwikkeling algemeen	106	-	106	75	-79	-4
PRD83001 Grex Centrumplan	5.854	-6.422	-567	755	-1.293	-538
PROG 7B Grondontwikkeling Centrumplan	5.854	-6.422	-567	755	-1.293	-538
PRD32001 Zandwinning(v/h kl,zandput)	80	-418	-338	-	-282	-282
PRD83003 grondexpl,w4	8.680	-6.247	2.433	14.188	-18.321	-4.132
PROG 7C Grondontwikkeling W4	8.760	-6.665	2.095	14.188	-18.603	-4.415
PR 7 Grondontwikkeling	14.720	-13.086	1.634	15.019	-19.975	-4.956
PRD93101 Baten OZB gebruikers	-	-821	-821	-	-721	-721
PRD93201 Baten ozb eigenaren	-	-5.527	-5.527	-	-5.443	-5.443
PRD93601 Baten toeristenbelasting	-	-75	-75	-	-100	-100
PRD93701 Baten hondenbelasting	-	-87	-87	-	-86	-86
PRD93901 Baten precariobelasting	-	-549	-549	-	-585	-585
PRD94001 Onroerende zaakbelastingen	62	-	62	64	-0	64
PRD94002 Overige belastingen	81	-27	55	69	1	70
A Lokale heffingen	143	-7.086	-6.943	133	-6.934	-6.801
PRD92101 Algemene uitkering	-	-22.718	-22.718	-	-23.228	-23.228

Product-Programma x € 1.000	Begroting 2012 na wijzigingen			Rekening 2012		
	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo
B Algemene uitkering	-	-22.718	-22.718	-	-23.228	-23.228
PRD92201 Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
C Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
PRD91301 overige financiële middelen	669	-1.366	-697	666	-1.396	-730
D Dividend	669	-1.366	-697	666	-1.396	-730
PRD91101 Geldleningen en uitz, < 1 jaar	-	-88	-88	3	-94	-91
PRD91401 geldleningen en uitz, > 1 jaar	1.713	-3.311	-1.598	1.663	-3.315	-1.651
E Financieringsfunctie	1.713	-3.399	-1.686	1.666	-3.408	-1.742
PRD96001 Saldi van kostenplaatsen	39	-	39	42	-	42
F Overig	39	-	39	42	-	42
Algemene Dekkingsmiddelen	2.564	-34.569	-32.005	2.507	-34.966	-32.460
98001 Resultaatbestemming	9.576	-13.973	-4.397	27.009	-23.838	3.171
PRD99001 Saldo na bestemming	177	-	177	2.091	-	2.091
Totaal lasten en batens	76.254	-76.254	-	94.327	-94.327	-

Bijlage 2 : Bestuur en organisatie

College van Burgemeester en wethouders

De samenstelling en portefeuillevverdeling is:

Burgemeester L.M. Driessen-Jansen

Toekomstvisie Leiderdorp 2025, Bestuurlijke Coördinatie, Openbare orde en veiligheid, Gemeentewinkel, Gemeentelijke basisadministratie, Bestuurlijke vernieuwing.

Wethouder C.J.M.W. Wassenaar (VVD) , Loco-burgemeester

Verkeer en Vervoer, Ruimtelijke ordening, Monumentenbeleid, W4/A4, Centrumplan, Meas, Ringweg Oost, Brede School Oude Dorp, Brede School West, Coördinatie Regiozaken, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Welzijn / Vrijwilligersbeleid / Seniorenbeleid, Coördinatie subsidiebeleid, Gezondheidszorg, Centrum voor Jeugd en Gezin, Monumentenbeleid.

Wethouder H.L. Zilverentant (VVD)

Volkshuisvesting en Woningbouw, ROC locatie, Woonzorgcomplex De Ommedijk, Rijnhart Wonen, Accommodatiebeleid, Beheer accommodatie Sterrentuin, Gemeentehuis, Sport, Recreatie / Toerisme, Polders en Groene Hart, Onderwijs (inclusief brede school Voorhof en kinderopvang), Economische Zaken en werkgelegenheid, Deregulering.

Wethouder M.H. van der Eng (D66)

Financiën, Belastingen, Nutsbedrijven, Grondzaken, Personeel en Organisatie, Servicepunt 71, Juridische Zaken, Coördinatie Burgerparticipatie, Subsidievererving, Informatisering, Klantcontactcentrum.

Wethouder L. Maat (Groen Links)

Sociale Zaken, Integratie- en asielbeleid, Vluchtelingenwerk, Communicatie en media, Openbare Ruimte, Wijkgericht werken, Groenvoorziening, Water, Openbaar Vervoer, Afval, Begraafplaats, Milieu, Jongerenbeleid, Sociaal Cultureel Werk, Project Jongeren centrum Leiderdorp, Kunst en Cultuur, Dierenwelzijn.

Gemeentesecretaris A.H. Schouten

De gemeentesecretaris is adviseur van het college en stuurt de ambtelijke organisatie aan. Hij richt zich in het bijzonder op de faciliterende en stafafdelingen. Daarnaast is hij bestuurder in de zin van de Wet op Ondernemingsraden. Zijn aandachtsvelden zijn politiek bestuur, externe contacten en regionale samenwerking.

Gemeenteraad 2010-2014

Zetelverdeling 2010-2014

- VVD: 7 zetels
- Burger Belangen Leiderdorp: 3 zetels
- D66: 3 zetels
- CDA: 3 zetels
- Groen Links: 3 zetels
- PvdA: 2 zetels

Samenstelling gemeenteraad per 31/12/2012

Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)

- Mw. E.J. Meijer (fractievoorzitter)
- Dhr. I.H.M. Coijmans
- Dhr. W.N.A. Joosten
- Mw. C.M.M. Meiners-Pieterse
- Dhr. J.B.P.M. Suijkerbuijk
- Dhr. J.T.O. Bresters
- Dhr. B.M.J. Hoenen

Burger belangen Leiderdorp (BBL)

- Dhr. H.K. Langenberg (fractievoorzitter)
- Dhr. A.J.E. Staal
- Mw. A.M. Beekhuizen-Wesseling

Democraten 66 (D66)

- Mw. C. Hamer (fractievoorzitter)
- Dhr. E. Grootaarts
- Mw. L. Langereis

Christen Democratisch Appèl (CDA)

- Dhr. J.J.F.M. Gardeniers (fractievoorzitter)
- Mw. M.A.J. van Diepen-van Wijk
- Dhr. N. van Jaarsveld

Groen Links

- Dhr. R.A. in 't Veld (fractievoorzitter)
- Mw. F. Joester
- Mw. J.M. Hofman-Züter

Partij van de Arbeid (PvdA)

- Dhr. O.C. McDaniel (fractievoorzitter)
- Mw. J.J.E. van Reijn

Griffier

- Mw. J.C. Zantingh

Raadscommissies

Voordat de raad besluiten neemt over voorstellen bereiden de raadscommissies de onderwerpen in een vergadering voor. De raadscommissie formuleert een advies voor de gemeenteraad. De raadscommissies vergaderen twee weken voor de raadsvergadering in de raadzaal van het gemeentehuis. De raadscommissies vergaderen in de regel eens in de vijf weken.

Commissie Bestuur en Maatschappij

Financiën en belastingen, Economische Zaken, Grondzaken, Personeel&Organisatie, Informatisering, Toekomstvisie, Openbare Orde en Veiligheid, Bestuurlijke coördinatie, Bestuurlijke vernieuwing, Buitenland, Communicatie en voorlichting, Monumenten- en mediabeleid, Cultuur, Regiozaken, Deregulering, Sociale Zaken, WVG, Kinderopvang, Welzijn, Jeugd- en senioren beleid, Vrijwilligersbeleid, Gezondheidszorg en GGD, Onderwijs, Asielbeleid.

Commissie Ruimte

Ruimtelijke ordening, Grote projecten, Openbare ruimte, Sport en recreatie, Verkeer en vervoer, Huisvesting, Milieu en afval, Wijk- en buurtgericht werken.

Regiocommissie

Vier maal per jaar is er een vergadering van de regiocommissie op woensdag, hierin komen regionale aangelegenheden aan de orde.

Daarnaast vinden er op woensdag werkbezoeken en presentaties plaats.

Agenda's en stukken voor Raads- en commissievergaderingen vindt u tien dagen voor een vergadering in het raadsinformatiesysteem en liggen ook ter inzage in de publiekshal van het gemeentehuis.

Raads- en commissievergaderingen worden ook aangekondigd in Gemeente-aan-Huis en op de website van de gemeente.

De vergaderingen van de raad en commissies zijn openbaar, belangstellenden kunnen plaatsnemen op de publieke tribune. Burgers kunnen tijdens openbare vergaderingen inspreken. In een vergadering van de raad maximaal vijf minuten per persoon over willekeurige onderwerpen. In een commissievergadering maximaal drie minuten per persoon over onderwerpen die op de agenda staan.

Wie wil inspreken kan tot maximaal 15 minuten voor de vergadering spreektijd aanvragen bij de griffie via (071) 54 54 821.

Bijlage 3 : Kerngegevens Leiderdorp

Sociale structuur

Inwoners	1-1-2009*	1-1-2010*	1-1-2011*	1-1-2012*	1-1-2013**
0-19 jaar	6.659	6.561	6.490	6.404	6.356
20-64 jaar	15.500	15.394	15.543	15.358	15.216
65 jaar en ouder	4.303	4.471	4.576	4.940	5.174
Totaal aantal inwoners	26.462	26.426	26.609	26.702	26.746

* Deze cijfers zijn vastgesteld door het CBS

** Vaststelling van cijfers door CBS volgt nog

Bijlage 4 : afkortingenlijst

Lege alinea	Lege alinea	Lege alinea	Lege alinea
AC	Afdeling Communicatie	KISS	Kennis Informatie Systeem Sport
APV	Algemene Plaatselijke Verordening	Km	Kilometer
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten	KRW	Kaderrichtlijn Water
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen	KTO	Klanttevredenheidsonderzoek
BBS	Bijzondere Basisschool	LED	light-emitting diode
BBV	Besluit begroting en verantwoording	LTRO	Long-term refinancing operation
Bbz	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen	MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
BCF	BTW-compensatiefonds	MEC	Milieu Educatief Centrum
BDU	Brede Doeluitkering	MT	Management Team
BGT	Basisregistratie Grootchalige topografie	NHG	Nationale Hypotheek Garantie
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten	NOC	Nederlands Olympisch Comité
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar	NSF	Nederlandse Sport Federatie
BOL	Binnensport Overleg Leiderdorp	OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
BPI	Bestand Potentiële Inburgeringsplichtigen	OBSSG	Openbare basisscholengemeenschap Leiderdorp
BRIN	Basis Registratie Ingezetenen	OKV	Onderwijskundige Vernieuwing
BRP	Basisregistratie Personen	OMT	Outright Monetary Transactions
BRW	Brandweer	OOV	Openbare Orde en Veiligheid
BSOD	Brede school oude dorp	ORZ	Oude Rijn Zone
BSW	Brede school west	OV	Openbare Verlichting
BTW	Bruto toegevoegde waarde	OZB	Onroerende zaakbelasting
Bvo	Bruto VloerOppervlak	PCSV	Protestants Christelijke Schoolvereniging
B&W	Bruggermeester & Wethouders	PSNW	Persant Snoepweg
BWS	Besluit woninggebonden subsidies	PW	Participatiewet
CAK	Centraal Administratie Kantoor	PWA	Prins Willem Alexander
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek	RAS	Regionaal Agenda Samenleving
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin	RBL-ZHN	Regionaal bureau leerplicht- Zuid Holland Noord
CoPi	Commando Plaats Incident	RDOG	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg
CPA	Centrale Post Ambulancevervoer	RIF	Regionaal investeringsfonds
CROMA	College, Raad, Management en Ambtelijk apparaat	RMC-functie	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
CROW	Centrum voor regelgeving en onderzoek in de grond-, water- en wegenbouw en de verkeerstechniek	ROT	Regionaal Operationeel Team
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen	Ruddo	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
DB	Dagelijks Bestuur	RvS	Raad van Staten
DIV	Digitale Informatie Voorziening	RVVP	Regionaal Verkeers- en Vervoersplan
DMS	Document Management Systeem	RWS	Rijkswaterstaat
DNB	De Nederlandse Bank	SCW	Sociaal Cultureel Werk
DOB	Duurzaam OnkruidBeheer	SEPA	Single European Payment Area

DSO	Definitief Stedenbouwkundig Ontwerp	SFL	Sportfondsen Leiderdorp
DURP	Digitale uitwisseling in Ruimtelijke Processen	SHV	Schuldhelpverlening
DVO	Dienstverleningsovereenkomst	Sisa	Single Information Single Audit
DZB	De Zijlbedrijven	SKL	Stichting kinderopvang Leiderdorp
ECB	Europese Centrale Bank	SLA	Service Level Agreement
EHBO	Eerste Hulp Bij Ongelukken	SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
EMU	Economsiche en Monetaire Unie	SMI	Stichting Marktwerking Installatietechniek
EMV	Europay, Mastercard, Visa	SP71	Servicepunt71
EU	Europese Unie	SW	Sociaal Werk
Fido	Wet Financiering decentrale overheden	UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers-verzekeringen
FPU	Flexibel Pensioen en Uittreden	VAC	Vrouwen Advies Commissie
FLO	Functioneel Leeftijdsonslag	vGRP	verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan
Fte	Fulltime-equivalent	VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
GBA	Gemeente Basisadministratie	VO	Voortgezet Onderwijs
GBT	Gemeentelijke Basis Informatie	VRA	Vereniging van Revalidatieartsen
GBKN	Grootschalige Basiskaart Nederland	VRI	Verkeersregelinstallatie
GEHS	Gemeentelijke Ecologische Hoofd Structuur	VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval	VSO ZMOK	Voortgezet Speciaal Onderwijs Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst	VTA	Visual Tree Assessment
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg	VVE	Vroeg- en voorschoolse educatie
GH	Gemeentehuis	Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen	Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening voor jonggehandicapten
GIG	Gemeentelijk Integrale Grondexploitatie	WAL	Willem Alexander Laan
GR	Gemeenschappelijke Regeling	WAO	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan	W4	W4 Project Wonen, Werken, Water en Wegen
HHR	Hoogheemraadschap	Wcpv	Wet collectieve preventie volksgezondheid
HM	Hollands Midden	WEB	Wet Educatie Beroepsonderwijs
HOF	Houdbare Overheids Financiën	WGR	Wet gemeenschappelijke regeling
HRM	Human Resource Management	WI	Wet Kinderopvang
HSL	Hoge snelheidslijn	WIA	Wet Werk en inkomen naar arbeidsvermogen
IB	Inlichtingenbureau	WIJ	Wet Investering in Jongeren
IBAN	International Bank Account Number	WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
IBO	Interactieve Beleidsontwikkeling	WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
IBOR	Integraal Beheerplan Openbare Ruimte	WOZ	Wet Waardering Onroerende Zaken
IBP	Informatie Beleids Plan	WoZoCo	Woonzorgcomplex
ICT	Informatie en Communicatie Technologie	WPB	Wet Participatiebudget
ID	Instroom en Doorstroom	Wpg	Wet publieke gezondheid
IHP	Integraal Huisvestings Plan	Wsw	Wet sociale werkvoorziening

IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers	WSW	Waarborgfonds sociale woningbouw
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen	Wvg	Wet voorziening gehandicapten
ISV	Investering stedelijke vernieuwing	Wwb	Wet werk en bijstand
IV	Inkomstenverklaring	WWIK	Wet werk en inkomen kunstenaars
IVVP	Integraal Verkeers- en vervoerplan	Wwnv	Wet Werken naar vermogen
JGZ	Jeugdgezondheidszorg	ZAT's	Zorgadviesteams
JOP	Jongeren ontmoetingsplaats	ZHN	Zuid Holland Noord
KCA	Klein Chemisch Afval	Zvw	Zorgverzekeringswet
KCC	Klantcontactcentrum		

Gemeente Leiderdorp

Willem-Alexanderlaan 1

2351 DZ LEIDERDORP

Postbus 35

2350 AA LEIDERDORP

T 071 – 54 58 500

E info@leiderdorp.nl

I www.leiderdorp.nl

Druk: 04-06-2013